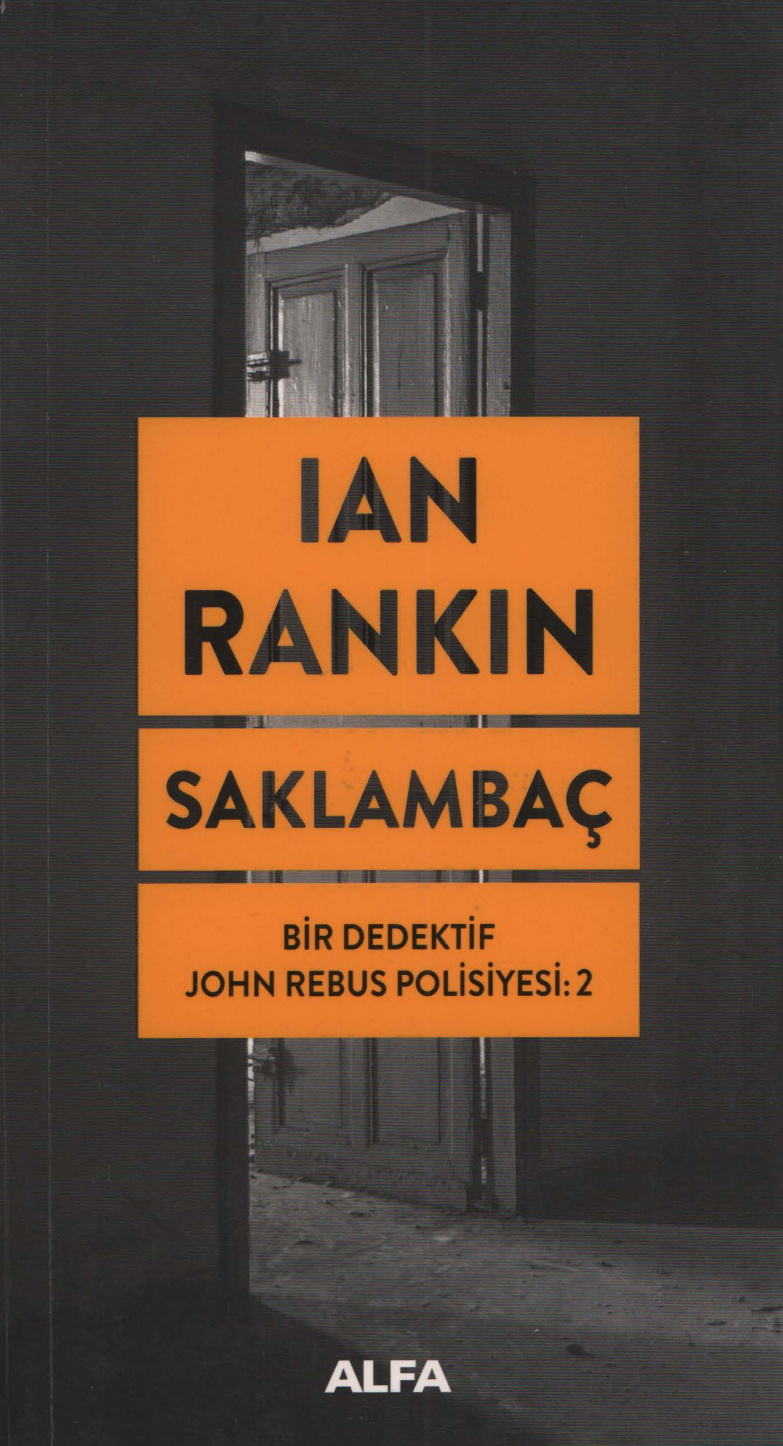

IAN RANKIN

SAKLAMBAÇ

BİR DEDEKTİF
JOHN REBUS POLİSİYESİ: 2

ALFA

Saklambaç

IAN RANKIN (1960)

Fife, İskoçya'da doğdu. 1982 yılında Edinburgh Üniversitesinden mezun oldu. "Rebus" serisiyle kazandığı başarıdan önce, üzüm toplayıcısı, çoban, vergi memuru gibi işlerde çalıştı. 1986 yılında evlendikten sonra, kısa bir süre Londra'da ve Fransa'da yaşayıp tekrar Edinburgh'a döndü.

Yazdığı ilk kitabı *Summer Rites* basılmasa da ikinci kitabı *The Flood* 1986'da basıldı. "Rebus" serisinin ilk kitabı *Düğümler ve Haçlar* ise ilk kez 1987 yılında yayımlandı. Kısa sürede büyük başarıya ulaşan "Rebus" serisi o günden bu yana yirmi iki dile çevrildi ve birçok ülkede çok satanlar listesinde yer aldı. Yayımlanan daha pek çok kitabının yanı sıra, "Jack Harvey" takma adıyla yazdığı romanları da vardır.

Black and Blue romanıyla, 1997'de edebiyat dalında CWA Macallan Altın Kama'sının sahibi oldu. Ayrıca Edgar ve Anthony ödüllerinde kısa listeye girdi. Edinburgh Üniversitesinden Yılın Mezunu ödülünü alan Ian Rankin, 1999, 2001 ve 2003 yıllarında, Abertay Dundee Üniversitesi, St. Andrews Üniversitesi ve Edinburgh Üniversitesinden üç fahri doktorluk unvanı aldı. Ian Rankin eşi ve iki oğluyla birlikte Edinburgh'da yaşıyor.

CEM DEMİRKAN (1973)

İstanbul doğumlu. Boğaziçi Üniversitesi mezunu. 2003'ten beri çevirmenlik yapıyor. Başlıca çevirileri şunlardır: *Ölüm ve Şeytan* (Frank Schatzing, Resif); *Biri ve Öteki* (Philip Kerr, Alfa); *Sessiz Alev* (Philip Kerr, Alfa); *Ölüler Dirilmezse* (Philip Kerr, Alfa); *Sahra Grisi* (Philip Kerr, Alfa); *Ölümcül Prag* (Philip Kerr, Alfa); *Katyn Katliamı* (Philip Kerr, Alfa); *Sessizliğin Öte Yakası* (Philip Kerr, Alfa).

Saklambaç
© 2016, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Hide and Seek
© 1990, John Rebus Limited

Kitabın Türkçe yayın hakları Rogers, Coleridge and Lohite Ltd aracılığıyla Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak
Genel Müdür Vedat Bayrak
Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu
Kitap Editörü Ebru Koç
Kapak Tasarımı Adnan Elmasoğlu
Sayfa Tasarımı Murat Can Açan

ISBN 978-605-171-068-6
1. Basım: Kasım 2018

Baskı ve Cilt
Melisa Matbaacılık
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa-İstanbul
Tel: 0(212) 674 97 23 Faks: 0(212) 674 97 29
Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34410 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 0(212) 511 53 03 (pbx) Faks: 0(212) 519 33 00
www.alfakitap.com - info@alfakitap.com
Sertifika no: 10905

IAN RANKIN

SAKLAMBAÇ

BİR DEDEKTİF
JOHN REBUS POLİSİYESİ: 2

"Ne zamandır kafeste olan şeytanım uluyarak dışarı çıktı."

Dr. Jekyll ve Mr. Hyde'ın Tuhaf Davası

"Saklan!"

Yüzünün rengi kaçmış, deli gibi çığlık atıyordu. Kadın merdivenlerin tepesindeydi ve adam ona doğru gidip kolundan tutarak gelişigüzel bir şekilde aşağı itince kadın ikisinin de merdivenden düşeceğini zannetti. Kadın bağırdı.

"Ronnie? Kimden saklanayım?"

Tekrar, "Saklan!" diye bağırdı Ronnie. "Saklan! Geliyorlar! Geliyorlar!"

Adam kadını şimdi de ön kapıya doğru itmeye başlamıştı. Kadın onu daha önce de telaşlı görmüş olsa da böylesine hiç şahit olmamıştı. Uyuşturucu kullansa düzeleceğini biliyordu. Yatak odasındaki şeyleri de onun yaptığını biliyordu. Adamın saçlarından aşağı terler süzülüyordu. Sadece iki dakika önce vereceği en önemli karar tuvalete ne zaman gideceğiydi. Ya şimdi...

Bu sefer fısıltıyla, "Geliyorlar," diye tekrarladı. "Saklan."

Kadın, "Ronnie," dedi. "Beni korkutuyorsun."

Adam kadına sanki onu hiç tanımıyormuş gibi baktı. Sonra tekrar başını çevirdi. Ağzından yılan tıslamasını andıran bir ses çıktı.

"Saklan." Ardından kapıyı açtı. Dışarıda yağmur yağdığından kadın tereddüt etti. Sonra kor-

kusuna teslim olup kapının eşiğini geçti. Ama adam onu kolundan tutup içeri çekti. Ona sarıldı, terli vücudu titriyordu. Ağzı kadının kulağının dibinde, nefesi sıcaktı.

Adam, "Beni çoktan öldürdüler," dedi. Sonra da ani bir hiddetle kadını dışarı itip kapıyı kapatınca evde bir başına kaldı. Kadın bahçe yolunda durup kapıya baktı, kapıyı çalıp çalmama konusunda tereddüt etti.

Bir şeyin değişmeyeceğini o da biliyordu. O yüzden ağlamaya başladı. Çaresizce başını öne eğip bir süre ağladıktan sonra üç kez derin derin nefes almasının ardından dönüp evden uzaklaştı. Birisi onu içeri alırdı. Birisi onu teselli eder, korkularını dindirir ve elbiselerini kuruturdu.

Birisi mutlaka yapardı.

**

John Rebus, masada süren sohbet, arka planda çalan müzik ve titreyen mum ışıklarıyla ilgilenmeden, önündeki tabağa bakıyordu. Barnton'daki ev fiyatları ya da Grassmarket'teki yiyecekler umurunda bile değildi. Diğer misafirlerle –sağında kadın bir öğretmen, solunda erkek bir kitapçı vardı– mevcut konularla ilgili konuşmak istemiyordu. Yine de güzel bir yemekti, sohbet başlangıç kursundan farklı değildi ve Rian'ın onu davet etmesinden memnundu. Tabii ki öyleydi. Ama tabağındaki yarım ıstakoza baktıkça içindeki çaresizlik hissi de artmaya başladı. Bu insanlarla ne ortak noktası vardı? Polis köpekleri ve kesik başlarla alakalı bir hikâye anlatsa gülerler miydi?

Hayır gülmezlerdi. Kibarca gülümseyip başlarını öne eğerek onun... kendilerinden *farklı* olduğunu kabullenirlerdi.

"John sebze ister misin?"

Ses Rian'a aitti ve onu sohbete dâhil olmadığı ve hatta ilgili görünmediği için ikaz ediyordu. Büyük oval tabağı tebessümle alırken onunla göz göze gelmekten kaçındı.

İyi bir kızdı. Güzeldi de. Parlak kızıl saçları kısa, gözleri etkileyici ve yeşil, dudakları ince ama umut vericiydi. Ondan hoşlanıyordu. Aksi takdirde davetini kabul etmezdi. Tabağındaki brokolinin çatala gelmemek için sergilediği direnişi kırabilmek adına tüm hünerini sergiledi.

Kitapçı, "Yemekler harika Rian," deyince Rian bu iltifatı tebessüm ve hafifçe kızaran bir yüzle kabul etti. Hepsi bu John. Bir kızı mutlu etmek için söylemen gereken işte bu kadar basit. Ama aynı söz kendi ağzından çıksa kulağa alaycı geleceğini biliyordu. Sesinin tonu canı istediğinde değiştirebileceği bir şey değildi. Yıllar içinde şekil alıp onun ayrılmaz bir parçası haline gelmişti. O nedenle öğretmen kitapçıyla hemfikir olduğunda, John'un tüm yaptığı gülümseyip baş sallamak olsa da, sırıtması huzursuz edici ve başını sallaması da gereğinden birkaç saniye uzun olduğundan herkes gözlerini ona dikti. Yetmezmiş gibi inatçı brokoli birden ikiye bölünüp masa örtüsünün üzerine fırladı.

"Hay ağzına sıçayım!" dedi. Ağzından çıkan bu kelimelerin yakışık almadığının farkındaydı.

Bu ortamda söylenebilecek *doğru* kelimeler bunlar değildi. Eh ama, o da bir sözlük değil, bir insandı sonuçta.

"Affedersiniz," dedi.

Rian, "Olur böyle şeyler," diye karşılık verdi. Tanrım ses tonu ne soğuktu.

Mükemmel bir hafta sonu için mükemmel bir sondu. Cumartesi günü bu gece giyebileceği bir takım almak için alışverişe çıkmıştı. Ama fiyatları yüksek bulunca takım yerine birini Rian'a hediye etmek üzere *–Doktor Jivago–* birkaç kitap almayı tercih etmişti. Fakat sonra kitabı kendisi okumaya karar verip onun yerine, zambaklardan nefret ettiğini ve diyet yaptığını unutarak, çiçek ve çikolata almıştı. Yetmezmiş gibi bu sabah dairesinden pek uzak olmayan başka bir kiliseye gitmeye karar vermişti. Son gittiği kilise tahammül edilmez derecede soğuk olup günah ve tövbeden başka bir şey vaat etmezken bu seferki onun tam zıddıydı: Her şey neşe ve sevgiden ibaretti ve affedilecek hiçbir kabahat yoktu. Sonuç olarak ilahileri okuduktan sonra kapıdaki rahiple el sıkışıp tekrar geleceğini söyleyerek hemen oradan uzaklaşmıştı.

"Biraz daha şarap ister misin John?"

Bunu soran kitapçıydı ve kendi getirdiği şarabı ikram ediyordu. Aslında fena bir şarap değildi ama kitapçı onu öyle bir methetmişti ki Rebus kendisini teklifi reddetmeye mecbur hissetti. Adamın başta kaşları çatılsa da böylece kendisine daha fazla şarap kaldığını fark etmesiyle key-

fi tekrar yerine geldi. Büyük bir şevkle kadehini doldurdu.

"Şerefe," dedi.

Sonunda Edinburgh'un bu aralar ne kadar yoğun olduğundan söz açıldı. Bu noktada Rebus'un da hemfikir olabileceği birkaç şey vardı. Mayıs sona eriyordu ve turist sezonu başlamak üzereydi. Ama hepsi bu değildi. Birisi ona beş yıl önce, 1989 yılında insanların İngiltere'nin güneyinden kuzeyine, Lothians'a göç edeceğini söylese gülerdi. Oysa şu an yaşanan buydu ve masadaki tartışmaya da uygun bir mevzuydu.

Çok sonra diğer iki davetlinin gitmesinin ardından Rebus bulaşık yıkayan Rian'a yardım etti.

Kadın, "Senin neyin var?" diye sorsa da aklında rahibin, ahiretle ilgili kendine güvenini artıran el sıkışından başka bir şey yoktu.

"Bir şey yok," dedi. "Şunları sabaha bırakalım."

Rian mutfaktaki kirli tencere, kadeh ve yarısı yenmiş ıstakozlara baktı.

"Peki," dedi. "Aklında başka bir şey mi var?"

Kaşlarını yavaşça kaldırdıktan sonra tekrar indirdi. Yüzünde beliren sırıtma bir kulağından diğerine kadar yayıldı. Kadın mahcup oldu.

"Ne oldu Müfettiş?" dedi. "Bir ipucu mu buldun?"

"Al sana bir ipucu daha," deyip atılarak ona sarıldı ve başını boynuna gömdü. Kadın çığlık atıp sırtını yumrukladı.

"Polis şiddeti!" diye bağırdı. "İmdat, polis!"

"Evet hanımefendi?" diye cevap verip onu belinden yakaladığı gibi mutfaktan dışarıya çıkararak yatak odasının ve haftanın sonunun beklediği karanlığa doğru götürdü.

**

Gece geç saatlerde Edinburgh'un dışında bir inşaat sahası. Sözleşmeye göre orada bir ofis binası inşa edilecekti. İnşaat sahasıyla anayol arasında üç metre yüksekliğinde bir tel örgü vardı. Yol da şehrin trafiğini hafifletmek için kısa süre önce yapılmıştı. Böylece şehir dışında oturanlar şehir merkezine daha rahat gelebilecekti.

Gece vakti yolda hiç araç yoktu. İnşaat sahasında çalışmakta olan çimento karıştırıcının sesi dışında ses de duyulmuyordu. Adamın biri kürekle karıştırıcının içine kum atarken bir yandan da uzun zaman çalıştığı başka bir inşaatı düşünüyordu. Zor ama dürüst bir işti.

Diğer ikisi derin bir çukurun kenarında durmuş içine bakıyordu.

Biri, "Bence bu halleder," dedi.

Diğeri, "Bence de," diye onayladı. Dönüp eski mor renkli bir Mercedes'e doğru yürümeye başladılar.

"Kesin tanıdıkları var. Yani buranın anahtarlarını bulup tüm bu işi ayarlamak kolay değil."

"Bizi ilgilendirmez." Konuşan adam üçünün en yaşlısı ve tek Kalvinist olandı. Arabanın bagajını açtı. İçinde zayıf bir gencin cesedi vardı. Çürüklere ek olarak derisi de kararmıştı.

Kalvinist, "Yazık oldu," dedi.

Diğeri, "Öyle," diye onayladı. Birlikte cesedi bagajdan alıp yavaşça çukura taşıdılar. Cesedi nazikçe çukura doğru indirirlerken bir ayağı çukurun kenarına sürtülünce ayak bileği ortaya çıktı.

Kalvinist çimento karıştıran adama, "Üstünü kapat da şuradan gidelim," dedi. "Açlıktan öldüm."

Pazartesi

Bir nesil boyunca bu rastgele ziyaretçileri defedecek ya da verdikleri hasarı tamir edecek hiç kimse çıkmadı.

Hafta çok farklı başlamıştı.

Yağmurun vurduğu arabanın camından görebildiği site, inşaatçılar buraya gelmeden önce burada var olan ormana dönüşmeye başlamıştı. 1960'larda buranın, Edinburgh'un civarındaki diğerleri gibi, iskân sorununa ideal çözüm olarak görüldüğünden hiç şüphesi yoktu. Acaba planlamacılar bundan pişmanlık haricinde bir şey edinebildiler mi diye merak etti. Eğer edinmedilerse bugünün ideal çözümlerinin akıbeti de farklı olmayacaktı.

Arazi ot ve kamışlarla kaplı olup çocuk parklarını örten cam kırıkları birinin takılıp düşmesini bekliyordu. Teraslardaki camların çoğu tahtalarla örtülmüş, delik yağmur oluklarından sular, kırık kapılı ve yıkık çitli bataklıktan farksız bahçelere akıyordu. Güneşli bir günde buranın daha da kasvetli görüneceğini düşündü.

Yine de sadece birkaç yüz metre ötede bir müteahhit yeni apartmanlar yapmaya koyulmuştu. İnşaat sahasına konan tabelada LÜKS MUIR KÖYÜ yazılıydı. Rebus kanmasa da pek çok genç alıcının bu zokayı yutacağından emindi. Burası Pilmuir'di ve oldu olası bir çöplüktü.

Aradığı ev hususunda bir şüphesi yoktu. İki polis arabası ve bir ambulans çoktan gelip yanık

Ford Cortina'nın yanına park etmişti. Ama onlar olmasa da Rebus evi tanırdı. Diğer evler gibi pencereleri tahtalarla örtülü olsa da diğerlerinden farklı olarak kapısı açıktı. Böyle bir günde bir evin kapısı ardına kadar açıksa içinde cesetten başka ne olabilirdi?

Kapıya istediği kadar yakın park edemeyen Rebus küfrederek arabasının kapısını açıp yağmurluğunu başının üstüne alarak dışarı çıktı. Cebinden bir şey düştü. Buruşmuş bir kâğıttı ama yine de aldı ve koşarken cebine koydu. Kapıya giden yol gıcırtılı ve yosunlar yüzünden kaygandı. Az kalsın kayıp düşecek gibi olsa da bir şekilde tırabzana vardıktan sonra üzerindeki suyu silkip onu bekleyenlere yöneldi.

Bir memur başını bir kapıdan uzatıp baktı.

Rebus kendini tanıtmak için, "Dedektif Müfettiş Rebus," dedi.

"Burada efendim."

"Birazdan geliyorum."

Kafa kayboldu ve Rebus salonda etrafına baktı. Bir zamanlar ev olan şeyden geriye sadece duvar kâğıdı parçaları kalmıştı. Ortalık ıslak plaster ve çürük ahşaptan geçilmiyordu. Hepsinden öte burası insana ev değil de bir mağara, nahoş ve geçici bir sığınma mekânı hissi veriyordu.

Evin içlerine doğru ilerleyip çıplak merdiveni geçince karanlık etrafını sardı. Pencerelere konan tahtalar ışığı engelliyordu. Evsizlerin girmesini önlemek için yapılmış olsalar da Edinburgh'un evsiz ordusu yüce ve bilgeydi. İçeri

girip burayı inleri haline getirmişlerdi ve içlerinden biri de burada ölmüştü.

Girdiği oda şaşırtıcı derecede büyük olsa da tavanı alçaktı. Odayı aydınlatan iki memurun elindeki el lambalarının neden olduğu gölgeler kartonpiyer duvarlara düşüyor ve merkezdeki ışığın farklı kademelerdeki karanlıkla çevrelendiği Caravaggio tablolarını andıran bir görüntü ortaya çıkıyordu. Yerdeki iki büyük mum tümüyle eriyip biterek pişmiş yumurtayı andıran bir şekle bürünmüştü ve ikisinin arasında bacakları birleşik ve kolları açık bir ceset yatıyordu. Belden yukarısı çıplaktı, çivileri olmayan bir çarmıhta gibiydi. Cesedin yanında, geçmişte hazır kahve gibi sıradan bir şey ihtiva eden, şimdiyse içi şıringalarla dolu bir kavanoz vardı. Gözlerini cesede diken Rebus düşüncelere daldı.

Asık suratlı ve nursuz biri olan adli tabip sanki son duasını yapacakmış gibi cesedin yanında diz çökmüştü. Duvarın dibinde ayakta duran bir fotoğrafçı ışıkölçerdeki verileri okumaya çalışıyordu. Rebus cesede yaklaşıp doktorun tepesinde dikildi.

Elini en yakındaki memura uzatıp, "El lambasını ver," dedi. Lambayı cesede tutup ayaklarından başlayıp yukarı doğru çıkarak tüm vücudunu inceledi. Ceset yalınayaktı, zayıftı, ağzı açık ve gözleri kapalıydı. Alnı ve saçlarındaki ter kurumuştu. Bir dakika... Dudaklarındaki şey nem değil mi? Birden adamın ağzının içine bir su damlası düştü. Şaşıran Rebus adamın dudak-

larını yalayarak canlanmasını beklese de tabii ki öyle olmadı.

Doktor başını kaldırmadan, "Tavandan damlıyor," dedi. Rebus lambayı tavana tutunca sızıntının kaynağı olan birikintiyi gördü. Yine de sinirleri bozulmuştu.

Sesinin seviyesini kontrol etmeye çalışarak, "Geciktiğim için özür dilerim," dedi. "Peki, neden ölmüş?"

Doktor kısaca, "Aşırı doz," dedi. "Eroin." Rebus'a doğru plastik bir poşet salladı. "Eğer yanılmıyorsam bunun içindeki şey yüzünden. Sağ elinde içi dolu bir tane daha var." Rebus lambayı beyaz toz paketini tutan cansız ele çevirdi.

"Makul," dedi. "Artık uyuşturucuyu şırıngayla kullanmadıklarını zannediyordum."

Doktor nihayet başını kaldırdı.

"Bu çok safça bir düşünce Müfettiş. Gidip Royal Infirmary'ye sorabilirsin. Onlar sana Edinburgh'da şırınga kullanan ne kadar müptela olduğunu söylerler. Yüzlerce olduğundan eminim. Britanya'nın AIDS başkenti olmamızın nedeni de bu."

"Evet, ne kadar gurur verici değil mi? Kalp hastalığı ve diş çürüğünde birinciyken bunlara bir de AIDS eklendi."

Doktor tebessüm etti. "İlgini çekecek şeyler de var," dedi. "Bu ışıkta pek belli olmasa da cesette çürükler var. Hem de çok."

Doktor, "Çoğunlukla da kaburgalarda," diye devam etti. "Ayrıca yüzünde de var."

Rebus, "Belki düşmüştür," dedi.

Doktor, "Belki," diye cevap verdi.

"Efendim?" Bunu diyen gözleri cin gibi ve sesi yüksek bir memurdu. Rebus ona döndü.

"Evet evlat?"

"Gelip şuna bir bakın."

Rebus doktor ve hastasından uzaklaşmak için bir bahane bulabildiğine sevindi. Memur elindeki lambayla yolu aydınlatarak onu karşıdaki duvara getirdi. Rebus birden nedenini gördü.

Duvarda bir çizim vardı.

En büyükleri bir buçuk metre çapında, iki eş merkezli daire tarafından çevrelenmiş beş köşeli bir yıldız. Çizim gayet itinayla çizilmiş olup yıldızın çizgileri dümdüz ve daireler de muntazamdı. Duvarın kalanında bir şey yoktu.

Memur, "Bu nedir efendim?" diye sordu.

"Tipik duvar resimlerinden olmadığı kesin."

"Cadılık mı?"

"Astroloji de olabilir. Esrarkeşler bu tür zırvalarla uğraşmaya bayılır. Galiba yaşam tarzlarına uyuyor."

"Mumlar..."

"Hemen hüküm verme evlat. Bu kafayla CID'e[1] giremezsin. Söyle bakalım neden hepimizde el lambası var?"

"Çünkü elektrik yok."

"Aynen. Yani muma ihtiyaç var."

"Siz öyle diyorsanız öyledir efendim."

"Öyle diyorum evlat. Cesedi kim buldu?"

---

[1] Kriminal Soruşturma Dairesi (Criminal Investigation Department) –ed.n.

"Ben buldum efendim. İsmini vermeyen bir kadın arayıp ihbar etti. Onunla kalanlardan biriydi galiba. Alelacele gitmiş gibi bir halleri var."

"Geldiğinde başka kimse yok muydu?"

"Yoktu efendim."

"Kim olduğuna dair bir bilgimiz var mı?" Rebus el lambasını cesede tuttu.

"Hayır efendim. Diğer evler de evsizlerle dolu ama onlardan bir şey öğrenebileceğimizi zannetmem."

"Bilakis maktulün kimliğini bilse bilse onlar bilir. Arkadaşını alıp birkaç kapı çal. Ama normal davranın, onları oradan atacağımızı falan zannetmesinler."

"Peki efendim." Yeni vazifesi memurun pek hoşuna gitmişe benzemiyordu. Çünkü bir sürü tantana çıkacağı şüphesizdi ve yağmur da tüm şiddetiyle yağmaya devam ediyordu.

Rebus, "Hadi bakalım," diye teşvik etti. Memur isteksizce de olsa arkadaşını da alıp uzaklaştı.

Rebus fotoğrafçıya yaklaştı.

"Bir sürü resim çektin," dedi.

"Bu ışıkta işe yarar birkaç tane olması için mecburum."

"Buraya epey çabuk gelmişsin."

"Amir Watson'ın emri. Uyuşturucu bağlantılı tüm suçlarda resim istiyor. Kampanyasında kullanacak."

"Biraz rahatsız edici değil mi?" Rebus yeni amirle tanışmıştı. Adam baştan aşağı sosyal farkındalık ve halkla ilişkilerdi. Bir sürü iyi fikri

olsa da onları tatbik edecek kadro ve kaynaklara sahip değildi. Rebus'un da bir fikri vardı.

"Hazır gelmişken şu duvarın da birkaç resmini çekebilir misin?"

"Olur."

"Teşekkürler." Rebus doktora döndü. "O dolu pakette ne olduğunu kesin olarak ne zaman öğreniriz?"

"Bugün geç saatte ya da yarın sabah."

Rebus başını salladı. Onu ilgilendiren neydi? Günün berbatlığı, evin ürkütücülüğü ya da cesedin konumu. Tek bildiği bir şeyler hissettiğiydi. Eğer bu hissettiği rutubet yüzünden kemiklerinin sızlaması çıkarsa sorun yoktu. Odadan çıkıp evin kalanını dolaştı.

Asıl dehşet banyoda bekliyordu.

Tuvalet haftalar önce tıkanmış olmalıydı. Açmak için bazı teşebbüslerde bulunulsa da fayda vermediğini yerdeki pompadan anlayabiliyordu. O nedenle tuvalete çevrilen lavabo ve küvetse sinekten geçilmiyordu. Yetmezmiş gibi çöp torbaları ve tahta parçaları da atılmıştı... Rebus fazla beklemeden kapıyı sıkıca kapattı. Önünde sonunda burayı temizlemeye gelecek kişilerin haline acıdı.

Bir yatak odası bomboşken diğerinde çatıdan damlayan sudan ıslanmış bir uyku tulumu vardı. Duvarlara çivilenen resimlerle odaya bir kimlik kazandırılmaya da çalışılmıştı. Bunların gerçek fotoğraflar olduğunu ve bir nevi bir albüm oluşturduklarını fark etti. İşinin ehli kişiler tarafından çekildikleri barizdi. Nemli ve sisli bir günde

Edinburgh şatosunu gösteren birkaç tane. Fazlasıyla kasvetli görünüyor. Diğerleri gün ışığında çekilmiş ama yine kasvetli. Bir iki tanesi yaşı belirsiz bir kıza ait. Kız pek ciddiye almadan poz verip olabildiğince sırıtmış.

Uyku tulumunun yanında yarısı elbiseyle dolu bir çöp poşeti ve onun yanında ciltsiz kitaplar var: Harlon Ellison, Clive Barker, Ramsey Campbell. Bilimkurgu ve korku. Rebus kitapları olduğu yerde bırakıp alt kata indi.

Fotoğrafçı, "Hallettim," dedi. "Resimleri yarın sana teslim ederim."

"Teşekkürler."

"Aile resimleri falan da çekiyorum. Belki ihtiyacın olur. İşte kartım."

Rebus kartı aldıktan sonra yağmurluğunu yine başının üzerine kaldırıp arabaya koştu. Fotoğrafları, özellikle onun da çıktıklarını, beğenmemişti. Sadece adam kötü çektiği için değil, başka bir şey de vardı bunlarda.

İster istemez fotoğrafların insan ruhunu çalabileceğinden şüphe etti.

**

Karakola dönüş yolunda ağır akan gün ortası trafiğinde ilerleyen Rebus karısı ve kızıyla çektireceği bir aile fotoğrafının nasıl olacağını düşündü. Ama ne kadar uğraşsa da gözünde canlandırmayı beceremedi. Rhona, Samantha'yı da alıp Londra'ya gittiğinden beri birbirlerine yabancılaşmışlardı. Sammy hâlâ mektup yazıyor olsa da Rebus cevap verme konusunda pek hızlı değildi.

Kızı da buna gücenmiş olacak ki gittikçe daha az yazmaya başlamıştı. Son mektubunda ona ve Gill'e mutluluklar dilemişti.

Gill Templer'ın kendisini birkaç ay önce terk ettiğini kızına söylemeye cesaret edememişti. Samantha'ya söylemek sorun değildi ama Rhona'nın duymasına tahammül edemezdi. Başarısız ilişkiler listesine son bir ilave. Gill, Rebus'un bir dükkân ya da benzin istasyonuna her girdiğinde ya da bir apartmanın önünden geçerken sesini duyduğu, radyodaki bir DJ için onu terk etmişti.

Karakoldaki toplantılarda ve suç mahallerinde, özellikle terfi alıp onunla aynı rütbeye çıktıktan sonra, haftada bir iki kez Gill'i görmeye devam ediyordu.

Dedektif Müfettiş John Rebus.

Zaten zamanı gelmemiş miydi? Üstelik bu rütbeyi ancak uzun, zorlu ve şahsi ıstıraplarla dolu bir davanın ardından elde etmişti. Bundan hiç şüphesi yoktu.

Rian'ı tekrar görmeyeceğinden emindi. Son akşam yemeği ve başarısız sevişme teşebbüsünden sonra buna ihtimal vermiyordu. Başarısız bir teşebbüs *daha*. Rian'ın yanında yatarken Rian'ın gözlerinin Müfettiş Gill Templer'ınkilerle neredeyse aynı olduğunu fark etmişti. Onu, diğerinin yerine mi koyuyordu? Bunun için çok yaşlı olduğu kesindi.

Kendi kendine, "Yaşlanıyorsun John," dedi.

Acıktığı da kesindi ve ilerideki ışıklardan hemen sonra bir bar vardı. Bir öğle yemeğini çoktan hak etmişti.

Sutherland Bar sakindi, pazartesi öğle yemeği saati haftanın en dingin zamanlarından biriydi. Tüm para harcanmış ve kimsede bir istek kalmamış olurdu. Ayrıca barmenin Rebus'a hatırlattığı gibi Sutherland pek de öğle yemeği müşterilerine göre bir yer değildi.

Barmen, "Sıcak yemek ya da sandviç yoktur," dedi.

Rebus, "Bari turta olsun," dedi. "Birayla birlikte *ne olursa* kabulüm."

"Canın yemek istiyorsa bu civarda bir sürü kafe var. Bu barda içki satılır. Biz lokanta değiliz."

"Patates de mi yok?"

Barmen ona baktı. "Neli istiyorsun?"

"Peynir ve soğan."

"Bitti."

"Tamam, tuzlu olsun."

"O da bitti." Barmenin neşesi tekrar yerine geldi.

Rebus artan bir keyifsizlikle, "Sorması ayıp sizde *ne* var?" dedi.

"Sadece iki türü var. Curry ve yumurta, jambon ve domates."

"*Yumurta* mı?" Rebus iç çekti. "Tamam, ikisinden de birer paket ver."

Barmen tezgâhın altına eğilip tercihen günü geçmiş, mümkün olan en küçük paketleri buldu.

"Çerez var mı?" Son bir çaresiz denemeydi. Barmen başını kaldırdı.

"Kavrulmuş, tuzlu ve sirkeli, çilili," dedi.

Rebus erken ölmeyi göze alarak, "Hepsinden birer tane," dedi. "Ve bir bira daha."

İkinci birasını bitirmişti ki barın kapısı açılıp içeri tanıdık bir sima girdi, daha yolu yarılamadan eliyle içki istediğini işaret etti. Rebus'u görünce gülümseyip yanına gelerek yüksek taburelerden birine oturdu.

"Selam John."

"Merhaba Tony."

Minik tabure üzerinde bir türlü rahat edemeyen Müfettiş Anthony McCall sonunda pes edip bir ayağını ayaklığa ve dirseklerini yeni silinmiş barın üzerine koyarak ayakta durmayı tercih etti. Dikkatle Rebus'a baktı.

"Patateslerden bir tane ver."

Paketi alınca içinden bir avuç alıp ağzına attı.

Rebus, "Bu sabah neredeydin?" diye sordu. "Senin işini ben yaptım."

"Pilmuir'deki mi? Kusura bakma John. Dün gece içkiyi fazla kaçırmışım. Sabah uyanamadım." Önüne kocaman bir bira bardağı kondu. "Sabah içkisi," deyip dört yavaş yudum alarak bardağın dörtte birini içti.

Rebus, "Gerçi yapacak daha iyi bir işim de yoktu," deyip kendi birasını yudumladı. "Tanrım, oradaki evlerin hali içler acısıydı."

McCall düşünceli bir şekilde başını salladı. "Geçmişte öyle değildi John. Ben orada doğdum."

"Öyle mi?"

"Daha doğrusu önceden orada olan sitede doğdum. Berbat halde olduğunu söyleyip onu

yıkarak yerine Pilmuir'i inşa ettiler. Şimdiyse cehennemden beter."

Rebus, "Bunu söylemen çok ilginç," dedi. "Genç polislerden biri işin içinde bir tür tarikat olduğunu düşünüyor." McCall başını içkisinden kaldırıp baktı. Rebus, "Duvarda kara büyü çizimleri vardı," dedi. "Yerde de mumlar duruyordu."

McCall, "Kurban ayini gibi bir şey mi?" dedi. "Karın korku filmlerine bayılır. Galiba ben evde yokken bütün gün onları seyrediyor."

"Şeytana tapma, cadılık gibi şeyler. Tümü *Pazar* gazetesi editörlerinin uydurması değildir herhalde."

"Nereden öğreneceğini biliyorum."

"Nereden?"

McCall, "Üniversite," dedi. Rebus kaşlarını çatarak hayretle baktı. "Ciddiyim. Hayalet ve benzeri şeyleri araştıran bir bölümleri var. Ölen bir yazarın bıraktığı parayla kurulmuş." McCall başını iki yana salladı. "Şu insanların uğraştığı şeylere baksana."

Rebus başını salladı. "Bir yerde okumuştum, şimdi bahsedince hatırladım. Parayı veren Arthur Koestler'di, değil mi?"

McCall omuz silkti.

Bardağını bitirip, "Benim tarzım Arthur Daley," dedi.

**

Telefon çaldığında Rebus masasındaki evrak yığınını inceliyordu.

"DM Rebus."

"Sizinle konuşmam gerektiğini söylediler." Ses genç ve şüpheci bir kadına aitti.

"Muhtemelen haklılar. Sizin için ne yapabilirim Hanımefendi..."

"Tracy..." Ses son hecede resmen fısıltıya dönüştü. Çok çabuk oyuna gelip kimliğini ifşa etmişti. "Kim olduğum önemli değil!" Birden paniğe kapılsa da hemen toparlandı. "Pilmuir'de bulduğunuz cesetle ilgili aradım..." Ses tekrar kesildi.

"Ah evet." Rebus dik oturup dikkatle dinlemeye başladı. "Arayıp ihbar eden de siz miydiniz?"

"Ne?"

"Orada bir ceset olduğunu siz mi bildirdiniz?"

"Evet, ben aradım. Zavallı Ronnie..."

"Ölenin ismi Ronnie mi?" Rebus ismi önündeki dosyalardan birinin üzerine yazdı. Arayanın ismini de Tracy olarak kaydetti.

"Evet." Ses tekrar kesildi, bu sefer ağlamak üzere olduğu içindi.

"Ronnie'nin soyadını söyler misiniz?"

"Hayır." Durdu. "Bilmiyorum. Ronnie'nin gerçek adı olduğundan da şüpheliyim. Çünkü büyük çoğunluğu gerçek adını kullanmaz."

"Tracy, seninle Ronnie hakkında konuşmak istiyorum. Telefonda da konuşabiliriz ama yüz yüze olmasını tercih ederim. Merak etme başın belada değil..."

"Gayet belada. Zaten o yüzden aradım. Ronnie söylemişti."

"Ne söyledi Tracy?"

"Bana öldürüleceğini söyledi."

Rebus'un çevresindeki her şey sanki birden yok oldu. Sadece telefon, duyduğu ses ve o vardı.

"Sana böyle mi dedi Tracy?"

"Evet." Kadın ağlamaya başlayıp burnunu çekti. Rebus bir okulun dışındaki bir telefon kulübesinden arayan korkmuş küçük bir kız hayal etti. Sonunda, "Saklanman gerek," dedi. "Ronnie bana defalarca saklanmam gerektiğini söyledi."

"Arabamla gelip seni alabilirim. Nerede olduğunu söyle yeter."

"Olmaz!"

"O zaman Ronnie'nin nasıl öldürüldüğünü söyle. Onu nasıl bulduğumuzu biliyor musun?"

"Pencerenin yanında yerde yatıyordu."

"Pek sayılmaz."

"Hayır oradaydı. Pencerenin yanında iki büklüm olmuştu. Uyuduğunu zannettim. Ama koluna dokunduğumda... Charlie'yi bulmaya gittim ama yoktu. Paniğe kapıldım."

"Ronnie iki büklüm mü yatıyordu?" Rebus dosyanın üzerine daireler çizmeye başladı.

"Evet?"

"Ve oturma odasındaydı öyle mi?"

Kız şaşırmışa benziyordu. "Oturma odası mı? Hayır, üst kattaki yatak odasındaydı."

"Anlıyorum." Rebus daireleri çizmeyi sürdürdü. Ronnie'nin ölmek üzere olduğunu ve Tracy kaçtıktan sonra emekleyerek aşağı inip oturma odasında can verdiğini hayal etti. Çürüklerin nedeni bu olabilirdi. İyi de mumlar... Ceset iki mu-

mun arasına itinayla yerleştirilmişti... "Peki, bu ne zaman oldu?"

"Dün gece geç vakitte ama tam saatini bilmiyorum. Paniğe kapıldım. Sakinleşince de polisi aradım."

"Aradığında saat kaçtı?"

Kadın durup düşündü. "Sabah yedi civarı."

"Tracy, bu söylediklerini başkalarına da söyler misin?"

"Neden?"

"Seni aldığım zaman nedenini söylerim. Yeter ki nerede olduğunu söyle."

Kadın düşünürken tekrar sessizlik oldu. Sonunda, "Pilmuir'e geri döndüm," dedi. "Başka bir eve taşındım."

Rebus, "Muhtemelen oraya gelmemi istemiyorsun, haksız mıyım?" dedi. "Ama Shore Yoluna yakınsındır. Orada buluşmaya ne dersin?"

"Şey..."

Rebus, "Orada Dock Leaf adında bir bar var," diye devam ederek ona itiraz etme şansı tanımadı. "Orayı biliyor musun?"

"Oradan birkaç kez atılmıştım."

"Ben de. Pekâlâ, barın dışında bir saat sonra buluşmaya ne dersin?"

"Tamam." Kadın pek hevesli olmadığı için Rebus gelip gelmeyeceğinden emin olamadı. Ne fark ederdi ki? Gayet dürüste benziyordu ama kim bilir, dikkatleri üzerine çekerek hayatını daha ilgi çekici hale getirmeye çalışıyor olması da mümkündü.

Peki ama hissettiği bir şeyler vardı, değil mi?

Kadın, "Tamam," dedi ve telefon kapandı.

**

Shore Yolu şehrin kuzey kıyısından geçen bir yoldu. Fabrikalar, depolar, büyük bir kendin yap ve ev mobilyaları dükkânı ve onların ötesinde sakin ve gri Firth of Forth. Genelde Fife sahili ufukta görünür olsa da bugün sis yüzünden görmek mümkün değildi. Depoların ve apartmanların karşısında dört katlı binalar yer almaktaydı. Orada komşuların buluşup dedikodu paylaştığı dükkânlar ve yabancıların kolayca sırıttığı eski küçük barlar vardı.

Dock Leaf bir nesil ayyaşı eskittikten sonra bir diğerine geçmişti. Şimdiki müdavimleri genç ve işsiz olup Shore Yolu üzerindeki küçük dairelerde oturuyordu. Basit suçlar bölgede sorun olmuyordu çünkü oturdukları yerde suç işlemezlerdi. Eski mahalle değerleri hâlâ unutulmamıştı.

Buluşmaya erken gelen Rebus fırsattan istifade etmeye karar verdi. Bira ucuz ama kötüydü ve herkes onun kim olduğunu olmasa da *ne* olduğunu merak ettiğinden o yaklaşınca seslerini kısıp bakışlarını kaçırmayı tercih etti. Saat üç buçuk olunca dışarı çıktığında güneş ışığından gözleri kamaştı.

"O polis sen misin?"

"Benim Tracy."

Kız barın dış duvarına yaslanmıştı. Yüzünü görebilmek için gözlerini eliyle örtünce karşısında yirmi ile yirmi beş yaş arası bir kadın olduğu-

nu görüp şaşırdı. Yaşı yüzünden anlaşılsa da kılığında asi bir hava vardı: Kırpılmış boyalı saçlar, sol kulağında iki küpe (sağda yok), tie and dye tişört, dar ve soluk pantolon ve kırmızı basketbol ayakkabıları. En az Rebus kadar uzundu. Gözleri ışığa alışınca yanaklarındaki gözyaşı ve eski akne izlerini gördü. Ama gözlerinin etrafındaki kırışıklıklar gülerek geçen bir hayatı olduğunu da gösteriyordu. Gerçi şu an zeytin yeşili gözlerinde gülümseme olduğu söylenemezdi. Tracy hayatının bir döneminde yanlış yola sapmıştı ve Rebus onun hâlâ geri dönmeye çalıştığı gibi bir hisse kapıldı.

Onu son gördüğünde gülüyordu. Ama o gülüş Ronnie'nin yatak odasındaki fotoğraftaydı çünkü fotoğraflardaki kız oydu.

"Tracy gerçek adın mı?"

"Denebilir." Yürümeye başladılar. Kız yaya geçidinden karşıya geçerken arabalara dönüp bakmaya zahmet etmedi ve Rebus peşindeyken bir duvara gidip durarak Forth'a bakmaya başladı. Kollarını kavuşturarak dağılan sisi izledi.

"Benim göbek adım," dedi.

Rebus kolları üzerinde duvara yaslandı. "Ronnie'yi ne zamandır tanıyorsun?"

"Üç aydır. Üç aydır Pilmuir'deyim."

"O evde başka kim kalıyordu?"

Omuz silkti. "Gelip giderler. Biz de sadece birkaç haftadır oradaydık. Bazen sabahları aşağı indiğimde yerde yatan bir düzine yabancı görürdüm. Kimse umursamaz. Kocaman bir aile gibidir."

"Ronnie'nin öldürüldüğünü nereden çıkardın?"

Öfkeyle ona döndüğünde yaşla dolu gözlerini gördü. "Telefonda dedim ya! *Kendisi* söyledi. Bir yere gidip sonra biraz malla geri döndü. İyi görünmüyordu. Genelde kafayı bulduğunda çocuk gibi neşeli olurdu ama öyle değildi. Korkmuştu ve robot gibi davranıyordu. Bana sürekli saklanmamı ve peşine düşeceklerini söyledi."

"Kim?"

"Bilmiyorum."

"Bunlar o malı kullandıktan sonra mı oldu?"

"Hayır, asıl garip olan da bu. Öncesinde oldu. Paket elindeydi ve beni kapıdan dışarı itti."

"Kullanırken yanında değil miydin?"

"Hayır, bundan nefret ederim." Gözlerini onunkilere dikti. "Ben keş değilim. Arada bir içerim ama hiç... Bilirsin..."

"Ronnie'de dikkatini çeken başka bir şey oldu mu?"

"Ne gibi?"

"İçinde olduğu hal gibi."

"Çürükleri mi diyorsun?"

"Evet."

"Pek çok kez o şekilde geldi. Hiç konuşmadık."

"Galiba sürekli kavgaya karışıyor. Asabi midir?"

"Bana karşı değil."

Rebus ellerini ceplerine koydu. Denizden soğuk bir rüzgâr esmeye başlayınca kızın üşüyüp üşümediğini merak etti. Elinde olmadan göğüs uçlarının tişörtün altından göründüğünü fark etti.

"Ceketimi ister misin?" diye sordu.

Gülümseyerek, "Cüzdanın da içindeyse evet," dedi.

O da gülümseyip ceket yerine sigara ikram edince kız kabul etti. Kendisi içmedi. O gün için sadece üç tane kalmıştı ve uzun bir gece onu bekliyordu.

Sigarasını yakmasına yardım ederken, "Ronnie'nin torbacısı kimdi biliyor musun?" diye sordu. Kafasını ceketin içine gömmüş titreyen eliyle çakmağı tutan kız başını iki yana salladı. Sonunda rüzgâr engeli işe yaradı ve kız sigaradan bir nefes çekti.

"Hiç bilmiyorum," dedi. "Ondan da hiç bahsetmezdi."

"Peki, neden bahsederdi?"

Kız biraz düşündükten sonra gülümsedi. "Aslında pek konuşkan biri değildi. Zaten o yönünü severdim. Hep ortaya döktüğünden daha fazlasına sahip olduğunu düşünürdü insan.

"Ne gibi?"

Omuz silkti. "Bir şey olabilir de olmayabilir de."

Bir şeyler öğrenmek Rebus'un zannettiğinden daha zor olacaktı ve iyice üşümeye başlamıştı. Süreci hızlandırmanın vakti gelmişti.

"Onu bulduğunda yatak odasında mıydı?"

"Evet."

"O sırada ev boş muydu?"

"Evet. Birkaç kişi vardı ama hepsi gitmişti. Biri Ronnie'nin odasındaydı ama kim olduğunu bilmiyorum. Bir de Charlie vardı."

"Telefonda ondan bahsetmiştin."

"Evet, Ronnie'yi bulduğumda onu aramaya gittim. Genelde ya diğer evlerden birinde olur ya da şehirde dilenir. Tuhaf biridir."

"Ne bakımdan?"

"Oturma odasının duvarını görmedin mi?"

"Yıldızı mı kastediyorsun?"

"Evet. Onu Charlie çizdi."

"Demek ki okülte meraklı."

"Hem de nasıl."

"Ya Ronnie?"

"Ronnie mi? Daha neler. O korku filmi bile izleyemez. Korkar."

"Ama odasında korku kitapları var."

"Charlie, Ronnie'ye de okutmaya çalışıyordu ama fazladan kâbus görmesinden başka işe yaramadı. Kâbuslar da daha fazla uyuşturucu kullanmasına neden oldu."

"Peki, parayı nereden buluyordu?" Rebus sis içinde ilerleyen küçük bir tekneye baktı. Tekneden bir şey suya düşse de ne olduğunu seçemedi.

"Ben onun muhasebecisi değildim."

"Kimdi peki?" Tekne bir yay çizip Queensferry'e doğru devam etti.

"İşin aslı kimse paranın nereden geldiğini bilmek istemez. Çünkü bu seni de suç ortağı yapar, değil mi?"

"Değişir." Rebus titredi.

"Neyse bilmek istemedim. Söylemek isteseydi de kulaklarımı kapatırdım."

"Demek ki işi yoktu?"

"Bilemem. Fotoğrafçı olmaktan bahsederdi. Okulu bıraktığında aklında o varmış. Uyuşturucu almak için dahi olsa alet etmeyeceği tek şey oydu."

Rebus'un kafası iyice karıştı. "Neydi?"

"Fotoğraf makinesi. Ona küçük bir servete mal oldu ve her kuruşu onun sosyal güvenliğinden karşılandı."

Sosyal güvenlik: Şimdi de bu çıkmıştı. Ama Rebus, Ronnie'nin odasında makine görmemişti. O zaman listeye hırsızlık da eklenecekti.

"Tracy, ifadeni almam gerek."

Kız tedirgin oldu. "Neden?"

"Kayda geçsin diye. Böylece Ronnie'nin ölümünü soruştururken kullanabiliriz. Bana yardımcı olur musun?"

Kız epey bir tereddüt ettikten sonra başını salladı. Tekne gözden kayboldu. Suyun üzerinde, teknenin ardında bıraktığı, yüzen bir şey yoktu. Rebus yavaşça elini Tracy'nin omzuna koydu.

"Teşekkürler," dedi. "Araba bu tarafta."

**

Rebus ifadesini aldıktan sonra kızı evine bırakma hususunda ısrar edip onu evinden birkaç sokak ötede indirdi ama artık adresini biliyordu.

Kız, "Bundan sonraki on yıl burada olacağımı söyleyemem," demişti. Önemi yoktu. Kıza iş ve ev telefonlarını vermişti. Onu arayacağından şüphe duymuyordu.

Kız arabanın kapısını kapatırken Rebus, "Son bir şey," dedi. Kız arabanın camına eğildi. "Ron-

nie geliyorlar diye bağırıyordu dedin. Sence kimleri kastediyordu?"

Kız omuz silkti, sonra da sahneyi hatırlayınca irkildi. "Uçmuştu Müfettiş. Belki de yılan ve örümceklerden bahsediyordu."

Kız kapıyı kapatırken Rebus mümkün diye düşünüp arabayı çalıştırdı. Belki de ona mal satan yılan ve örümcekleri kastetmişti.

Greater London Road Karakoluna döndüğünde Emniyet Müdürü Watson'ın onu beklediğini söyleyen bir mesaj buldu. Rebus amirini aradı.

"Eğer müsaitseniz gelebilirim."

Sekreter kontrol ettikten sonra sorun olmayacağını söyledi. Watson kuzeyden Edinburgh'a tayin edildikten sonra Rebus birkaç hadisede Watson'la yüz yüze gelmişti. Makul bir adama benzese de biraz köylü kafasına sahip biri gibiydi. Aberdeenli olduğu için sürekli alay konusu olup çoktan Çiftçi Watson ismini almıştı.

"İçeri gel John."

Amiri, Rebus'a boş sandalyeyi işaret etmesine yetecek kadar bir süre ayağa kalktı. Rebus masanın üzerinin ne kadar düzenli olduğunu fark etti, dosyalar iki sıra halinde dizilmiş olup Watson'ın önünde kalın yenice bir dosya ve iki kalem haricinde hiçbir şey yoktu. Dosyanın bir tarafında iki çocuğu gösteren bir fotoğraf vardı.

Watson, "Benimkiler," dedi. "Şimdi biraz daha büyükler ama hâlâ oyun zamanları geçmedi."

Watson iri yapılı ve geniş göğüslü bir adamdı. Yüzü kırmızıydı ve seyrek saçları şakaklardan

aklaşmaya başlamıştı. Rebus onu elinde ağ, ayağında çizmeler ve yanında İskoç çoban köpeğiyle rıhtımda yürürken hayal edebiliyordu. İyi de Rebus'tan ne istiyordu? Yoksa insan bir çoban köpeğine mi ihtiyacı vardı?

"Bu sabah aşırı doz suç mahallindeydin." Bu sorudan ziyade açıklama olduğundan Rebus cevap vermedi. "Müfettiş McCall'un gitmesi gerekirdi ama o... kim bilir neredeydi."

"O iyi bir polistir amirim."

Watson ona baktıktan sonra gülümsedi. "Müfettiş McCall'un vasıflarını sorgulamıyorum. Buraya bu yüzden gelmedin. Ama suç mahalline senin gitmen bana bir fikir verdi. Bu şehirdeki uyuşturucu sorunuyla ilgilendiğimi biliyorsundur. İşin aslı istatistikler beni dumur ediyor. Aberdeen'de, bazı petrol işçileri haricinde, böyle bir şey göremezsin. Orada da sorun genelde Birleşik Devletler'den gelen yönetici takımındadır. Alışkanlıklarını da beraberlerinde getiriyorlar. Ama burada..." Dosyayı açıp birkaç kâğıt aldı. "İşte Müfettiş, bu Cehennem. Açık ve net."

"Haklısınız amirim."

"Kiliseye gider misin?"

"Efendim?" Rebus oturduğu yerde kımıldandı.

"Gayet basit bir soru. Kiliseye gider misin?"

"Düzenli değil amirim. Ama bazen giderim." Rebus dünkü gibi diye içinden geçirse de söylemek istemedi.

"Birisi senin gittiğini söyledi. O zaman şehrin Cehenneme döndüğünü söylerken neden bah-

settiğimi anlarsın." Watson'ın yüzü hiç olmadığı kadar kızardı. "Infirmary'ye on bir on iki yaşında müptelalar gelmeye başladı. Senin kardeşin de uyuşturucu suçundan hapis yatıyor." Watson, belki de Rebus'u mahcup görme umuduyla, başını kaldırıp tekrar baktı. Ama Rebus'un yüzünde utancı andıracak hiçbir şey yoktu.

Sakin ama sert bir ses tonuyla sordu. "Kusura bakmayın ama amirim bunların benimle ne alakası var?"

"Şu alakası var." Dosyayı kapatıp sandalyesinde arkasına yaslandı. "Yeni bir uyuşturucu karşıtı kampanya başlatacağım. Halkı bilinçlendirme ve önemli bilgi karşılığında ödül verme türünde şeyler. Desteğe ve daha da önemlisi *paraya* sahibim. Bir grup şehirli işadamı bu kampanyaya elli bin sterlin yatırmaya hazır."

"Çok hayırseverlermiş amirim."

Watson'ın yüzü bozuldu. Sandalyesinde öne doğru eğilerek Rebus'a yaklaştı. "Öyle olduğuna inansan iyi olur," dedi.

"Ama hâlâ nedenini..."

"John." Sesi bu sefer yatıştırıcıydı. "Sende... Tecrübe var. Şahsi tecrübe. Kampanyamda bana yardım etmeni istiyorum."

"Hayır, amirim ben..."

"Güzel, anlaştık öyleyse." Watson ayağa kalktı. Rebus ayağa kalkmayı denese de bacaklarının takati kesilmişti. Sandalyesinin kollarından güç alarak doğrulmayı başardı. Suçlu bir kardeşi olduğundan ödemesi gereken bedel bu muydu?

Watson kapıyı açtı. "Tekrar konuşup ayrıntıları gözden geçiririz. Elinde olan işleri bitirmeye çalış. Zamanı geldiğinde bitmezse bana söyle, başka birine devrederim."

"Peki amirim." Rebus uzanan eli sıktı. Çelik gibi soğuk, sert ve kuruydu.

Rebus, "Hoşça kalın amirim," dedi, koridordaydı ve kapı çoktan yüzüne kapanmıştı.

**

O gece hâlâ şoku atlatamamış halde televizyon izlemekten sıkılıp evinden çıkarak arabayla biraz dolaşmaya karar verdi. Marchmont her zamanki gibi sakindi. Arabası hep bıraktığı yerde, apartmanın dışındaki çakılların üzerinde duruyordu. Arabaya binip şehir merkezinden geçerek New Town'a geldi. Canonmills'te bir benzincide durup benzin, el lambası, pil ve çikolata alıp kredi kartıyla ödedi.

Arabayı sürerken ertesi günkü sigara hakkını düşünmemeye çalışarak çikolatayı yedi. Gill Templer'ın sevgilisi Calum McCallum sekiz buçukta yayına başlayınca birkaç dakika dinledikten sonra fenalık geldi. Sinir bozucu sesi, zevzek şakaları, hep aynı şarkıları çalması ve telefon bağlantılarındaki boş mevzular... Rebus, "Radyo Üç" kanalını bulana kadar kanalları gezdi. Mozart çaldığını anlayınca sesi açtı.

Sonunda geleceği yeri başından beri biliyordu. Loş sokaklarda dolaşıp labirentin içinde biraz daha ilerledi. Kapıya yeni bir asma kilit konsa da Rebus'un cebinde anahtarın kopyası vardı.

El lambasını açıp sessizce oturma odasına girdi. Yer boştu. On saat önce orada yatan cesetten iz yoktu. Mumlar ve şırınga kavanozu da gitmişti. Rebus duvara bakmadan odadan ayrılıp üst kata çıktı. Ronnie'nin yatak odasının kapısını açtıktan sonra içeri girip pencereye gitti. Tracy cesedi orada bulduğunu söylemişti. Rebus çömelip el lambasını yere tuttu. Makineden ya da herhangi bir şeyden eser yoktu. Bu dava kolay olmayacaktı. Tabii elde bir dava varsa.

Şimdilik Tracy'nin sözleri haricinde ortada hiçbir şey yoktu.

Odadan çıkıp merdivene yöneldi. Üst basamakta parlayan bir şey gözüne çarptı. Rebus o şeyi alıp baktı. Adi bir broştan düşmüş bir tokaya benzeyen küçük bir metal parçasıydı. Cebine atıp Ronnie'nin kendine geldikten sonra alt kata indiğini hayal ederek merdivenleri incelemeye başladı.

Olabilirdi. Çok da mantıksız değildi. Ama bu konumda ölmek... İşte bu pek mümkün görünmüyordu.

Ayrıca içi şırınga dolu kavanozu neden beraberinde getirecekti ki? Rebus başını salladı, bir labirentte doğru yönde ilerlediğinden emindi. Aşağı inip oturma odasına gitti. Oda küflenmiş eski bir reçel kavanozu gibi kokuyordu. Hem steril hem de hastalıklı bir havası vardı. Duvara gidip lambayı tuttu.

Birden olduğu yerde kaldı. Daireler ve beş köşeli yıldız hâlâ oradaydı. Ama iki daire arasına

kırmızı boyayla burç simgeleri ve başka simgeler de eklenmişti. Boyaya dokundu. Yapış yapıştı. Parmağını çekip lambayı kaldırarak henüz kurumamış mesajı okudu:

MERHABA RONNIE

Hurafelerden ödü patlayan Rebus dönüp kapıyı dahi kapatmaya zahmet etmeden kaçtı. Gözleri hâlâ evde olduğu halde aceleyle arabasına doğru giderken birisine çarpıp tökezledi. Çarptığı kişi düştü ve doğrulması da kolay olmadı. Rebus el lambasını tuttuğunda gözleri ışıl ışıl ve yüzü kesik ve çürüklerle dolu bir genç gördü.

"Tanrım, evlat," diye fısıldadı. "Ne oldu sana?"

Çocuk, "Sopa yedim," deyip sendeleyerek uzaklaştı.

Sinirleri tümüyle iflas etmiş olan Rebus güçbela arabasına varabildi. Arabaya binip kapısını kilitledikten sonra arkasına yaslanıp gözlerini kapatarak derin derin nefes aldı. Kendi kendine, "Rahatla John," dedi. "Rahatla." Bir süre sonra bu korkaklığına güleceği zaman bile gelecekti. Yarın gündüz gözüyle geri gelecekti.

Şimdilik yeterince görmüştü.

Salı

O tarihten beri o nedenin insan tabiatının çok daha derinlerinde yattığına ikna olarak nefretten daha asil bir dayanağa bağlı olduğunu düşünmeye başladım.

Bir türlü uyku tutmasa da sonunda en sevdiği sandalyesine, kucağında bir kitapla yığıldı. Öyle bir uyumuştu ki ancak sabah saat dokuzda çalan telefonla uyanabildi.

Yerde duran yeni kablosuz telefonuna uzandığında her yanının tutulduğunu fark etti.

"Evet?"

"Müfettiş Rebus, laboratuvardan arıyorum. İlk fırsatta öğrenmek istemiştiniz."

"Ne buldunuz?" Rebus sıcak sandalyesine yerleşip boştaki eliyle gözlerini ovuşturarak ayılmaya çalıştı. Saatine bakınca ne kadar geç saate kadar uyuduğunu fark etti.

"Sokakta bulacağınız en saf eroin sayılmaz."

Müteakip sorunun pek de gerekli olmadığından emin bir halde başını salladı. "Enjekte eden kişiyi öldürür mü?"

Aldığı cevap yüzünden yerinden fırlayıp dik oturdu.

"Mümkün değil. Nitekim fazlasıyla temiz olduğu bile söylenebilir. Biraz sulandırılmış gibi ama bu da çok sıra dışı değil. Hatta zorunlu bile denebilir."

"Ama kullanmada bir sorun olmaz değil mi?"

"Bence hiçbir sorun olmaz."

"Anladım, teşekkürler." Rebus telefonu kapattı. Oysaki çok emindi. Çok emindi... Cebinden bir numara çıkarıp sabah kahvesinin cazibesine kapılmadan, tuşladı.

"Ben Müfettiş Rebus, Doktor Enfield'le görüşecektim." Bekledi. "Doktor? İyiyim teşekkürler. Siz nasılsınız? Güzel. Dün Pilmuir sitesinde bulunan keş cesediyle ilgili bir gelişme var mı diye soracaktım." Dinledi. "Peki beklerim."

Pilmuir, Tony McCall ne demişti? Zamanında çok güzel, sakin bir muhitti. Gerçi eski günler için hep bu tür şeyler söylenmez miydi? Rebus'un da gayet iyi bildiği gibi hafıza kötüleri unutmaya meyilliydi.

"Alo?" dedi. "Evet, doğru." Arkadan kâğıt hışırtıları geliyordu ve Enfield'in sesi gayet sakindi.

"Vücutta çürükler var. Epey yaygın. Ya çok kötü düşmüş ya da şiddete maruz kalmış. Midesi neredeyse bomboş. AIDS testi negatif çıktı ki bu da bir şeydir. Ölüm nedenine gelince..."

Rebus, "Eroin mi?" diye sordu.

"Hm. Yüzde doksan beş saf değil."

"Öyle mi?" Rebus tekrar canlandı. "Neyle seyreltilmiş?"

"Hâlâ inceliyorum Müfettiş. Ama aspirinden fare zehrine kadar her şey olabilir."

"Öldürücü olduğunu mu söylüyorsunuz?"

"Kesinlikle. Bunu satan kişi resmen ölüm satıyor. Eğer dahası varsa... İnanın düşünmeye bile korkuyorum."

Dahası mı? Bu düşünce Rebus'un tüylerini diken diken etti. Birisi kasten keşleri zehirliyor olabilir mi? İyi de neden paketlerin biri kusursuz? Biri kusursuz diğeriyse olabileceği kadar kötü. Bir mantığı yoktu.

"Teşekkürler Doktor Enfield."

Telefonu sandalyenin koluna koydu. Tracy en azından bir konuda haklıydı. Ronnie'yi öldürmüşlerdi. Kimdi bunlar? Ronnie biliyordu, malı kullanır kullanmaz anlamıştı... Hayır, dur bir dakika... Malı kullanmadan önce biliyor olması mümkün müydü? Rebus'un satıcıyı bulması şarttı. Ronnie'yi neden öldürdüklerini öğrenmesi gerekiyordu. Öldürülmüş, belki de kurban edilmişti...

**

Tony McCall'un arka bahçesi. Pilmuir'den taşındıktan sonra belini büken bir ev kredisiyle bazılarının ev diyeceği bu yeri satın almıştı. Fena da değildi. Öyle diyordu çünkü karısı ona öyle söylemişti. Bunu defalarca tekrarlamıştı. Karısı burada neden bu kadar az zaman geçirdiğini anlamıyordu. Nihayetinde, ona da söylediği gibi, burası onun da eviydi.

Ev. McCall'un karısına göreyse saraydan farksızdı. Ev tabiri ifade etmeye yetmiyordu. Biri kız biri erkek iki çocuk da hiçbir yerde kırıntı ya da parmak izi bırakmalarına izin verilmeyecek şekilde yetiştirilmişti. Kardeşi Tommy'yle birlikte kötü bir çocukluk geçiren McCall'a bu sıra dışı geliyordu. Onun çocuklarıysa korku ve sevgi

içinde büyümüştü – kötü bir karışım. Craig on dört, Isabel ise on bir yaşına gelmişti. İkisi de çekingen, içine kapanık ve biraz garipti. McCall'un oğlunun futbolcu, kızınınsa aktris olacağı hayalleri çoktan uçup gitmişti. Craig bolca satranç oynuyordu ve sporla arası yoktu. (Okulda bir turnuvada plaket kazanmıştı. Bu hadiseden sonra McCall da oynamayı öğrenmeyi denemiş ama beceememişti.) Isabel örgü örmeyi seviyordu. Annelerinin eseri olan kusursuz oturma odasında sessizce otururlardı. Örgü şişleri ve satranç taşlarının çıkardığı tıkırtılar.

Tanrım, bir de neden evde durmadığını soruyorlardı?

Şu anda ise Pilmuir'deydi, bir şeye bakmaya gelmemiş olup sadece yürüyordu. Temiz hava alıyordu. Tümü müstakil ve Volvolu evlerle dolu ultra modern sitesinden çıkıp boş bir araziyi geçip trafiğin yoğun olduğu yoldan uzak durarak bir okul bahçesini ve fabrikayı geçerek Pilmuir'e varmıştı. Ama harcadığı çabaya değmişti. Burayı biliyor, buradakileri tanıyordu.

Nihayetinde o da onlardan biriydi.

"Selam Tony."

Bir sorun çıkacağı beklentisiyle tanımadığı sese döndü. John Rebus elleri cebinde sırıtıyordu.

"John, Tanrım. Beni korkuttun."

"Kusura bakma. Gerçi sana denk gelmem büyük tesadüf." Rebus birini ararmış gibi etrafına baktı. "Seni aradım ama izin günün olduğunu söylediler."

"Doğru."

"O zaman burada ne işin var?"

"Yürüyordum. Hemen şurada oturuyoruz." Başıyla güneybatıyı işaret etti. "Uzak değil. Ayrıca buranın benim mahallem olduğunu unutma. Buraya göz kulak olmam lazım."

"İşte o yüzden özellikle seninle konuşmak istedim."

"Ah?"

Rebus kaldırımda yürümeye başlayınca ona denk gelmenin şaşkınlığını hâlâ üzerinden atamamış olan McCall da onu takip etti.

Rebus, "Evet seninle maktulün bir arkadaşı hakkında konuşmak istiyorum," dedi. "İsmi Charlie."

"Sadece Charlie mi?" diye sordu Tony. Rebus omuz silkti. "Neye benziyor?"

Rebus tekrar omuz silkti. "Bilmiyorum Tony. Bana Ronnie'nin kız arkadaşı Tracy söyledi."

"Ronnie? Tracy?" McCall kaşlarını kaldırdı. "Onlar da kim?"

"Ronnie cesedini bulduğumuz keşin ismi."

McCall birden her şeyi anladı. Yavaşça başını salladı. "Elini çabuk tutmuşsun," dedi.

"Ne kadar çabuk o kadar iyi. Ronnie'nin kız arkadaşı bana ilginç bir hikâye anlattı."

"Ah?"

"Ronnie'nin öldürüldüğünü söyledi." Rebus yürümeye devam etse de McCall durmuştu.

"Dur bakalım!" Rebus'a yetişti. "Öldürüldü mü? Yapma John, adamı gördün."

"Evet. Damarlarında fare zehirli uyuşturucu var."

McCall yavaşça ıslık çaldı. "Tanrım."

Rebus, "Charlie'yle konuşmam gerekiyor," dedi. "Genç, biraz ürkmüş ve okülte meraklı."

McCall hafızasını yokladı. Sonunda, "Galiba bakabileceğimiz bir iki yer var," dedi. "Ama zahmetli olabilir. Mahalle bekçiliği kavramı henüz buralara erişmedi."

"Yani bizi hoş karşılamazlar mı diyorsun?"

"Onun gibi bir şey."

"Bana adresi vermen yeter. Nihayetinde izin günündesin."

McCall alınmış gibi baktı. "Unutma John burası benim muhitim. Eğer bir dava olacaksa benim davam olması gerekir."

"Akşamdan kalma olmasan senin davan olurdu." İkisi de gülse de Rebus, Tony McCall'a kalsa acaba araştıracak bir şey olur muydu diye düşünmeden edemedi. Tony belki de hiç uzatmazdı. Kim bilir belki kendisinin de aynısını yapması gerekiyordu.

McCall, "Neyse," dedi, "mutlaka yapacak daha önemli şeylerin vardır."

Rebus başını iki yana salladı. "Hayır yok. Amir elimdeki tüm işleri aldı."

"Watson'ı mı kastediyorsun?"

"Uyuşturucu karşıtı kampanyasında ona yardım etmemi istiyor. Aklın alıyor mu?"

"Biraz küçük düşürücü bir durum."

"Aynen. Ama salak herif benim şahsi tecrübem olduğunu düşünüyor."

"Haksız da sayılmaz." Rebus itiraz edecekti ama McCall daha çabuk davrandı. "Demek yapacak başka işin yok?"

"Çiftçi Watson çağırana kadar boştayım."

"Çok şanslısın. Bu durumu biraz değiştirse de maalesef yeterli değil. Burada benim misafirimsin ve bana katlanmak zorundasın. Ta ki ben sıkılana kadar."

Rebus gülümsedi. "Teşekkürler Tony." Etrafına baktı. "Nereden başlıyoruz?"

McCall başını az önce geldikleri yöne çevirdi. Dönüp yürümeye başladılar.

Rebus, "Söyle bakalım," dedi, "evden kaçıp buralara gelmene neden olan korkunç şey ne?"

McCall güldü. "O kadar belli mi?"

"Sadece tecrübesi olana."

"Bilmiyorum John. İstediğim her şeye sahipmişim gibi görünüyor."

"Ama yine de yetmiyor." Kısa ama özlü bir tarifti.

"Demek istediğim Sheila harika bir anne ve çocuklar hiç sorun çıkarmıyor ama..."

Kendi evliliğini düşünen Rebus, "Ama dışarısı hep daha güzel görünüyor," dedi. Eve döndüğünde evin soğuk ve boş olmasını hatırladı.

"Geçmişte kardeşim Tommy'nin başardığını zannederdim. Bolca para, jakuzili bir ev, otomatik kapılı bir garaj..." McCall, Rebus'un sırıttığını görünce gülümsedi.

Rebus, "Elektrikli perdeler, özel plaka, araba telefonu..." diye devam etti.

McCall kahkahaya yakın bir sesle, "Malaga'da geçirilen zaman," dedi. "Mermer mutfak."

İçler acısıydı. Yürürken örnekleri artırıp gülmeye devam ettiler. Ama Rebus nereye geldiklerini fark edince gülmeyi ve yürümeyi bıraktı.

Başından beri gelmeye niyetli olduğu yer burasıydı. Ceketinin cebindeki el lambasına dokundu.

Ciddi bir ses tonuyla, "Haydi Tony," dedi. "Sana göstermek istediğim bir şey var."

**

Rebus el lambasını yere tutarak, "Burada bulundu," dedi. "Bacakları bitişikti, sırtüstü yatıyordu ve kolları açıktı. O konuma kazara geldiğini hiç zannetmem. Haksız mıyım?"

McCall mahalli inceledi. İkisi de profesyonel ve sanki birbirini tanıyormuş gibi davranıyordu. "Kız arkadaşı da onu üst katta bulduğunu söyledi öyle mi?"

"Evet."

"Ona inandın mı?"

"Neden yalan söylesin ki?"

"Pek çok nedeni olabilir John. Onu tanıyor olmam mümkün mü?"

"Pilmuir'e geleli çok olmamış. Yirmili yaşlarının ortasında, daha da büyük olabilir."

"Yani Ronnie yukarıda öldükten sonra aşağıya indirildi ve mumlar falan sonradan kondu öyle mi?"

"Aynen."

"Okülte meraklı arkadaşını neden bulman gerektiğini şimdi anladım."

"Şimdi gelip bir de buna bak." Rebus, McCall'u duvara getirip el lambasını önce pentagrama sonra da duvarın tamamına tuttu.

McCall yüksek sesle, "Merhaba Ronnie," diye okudu.

"Üstelik bu yazı dün burada yoktu."

"Öyle mi?" McCall şaşırmışa benziyordu. "Bence çocukların marifeti John."

"O pentagramı çocuklar çizmedi."

"Nereden biliyorsun?"

"Çünkü Charlie çizdi."

"Peki." McCall ellerini ceplerine sokup doğruldu. "Anlaşıldı Müfettiş. Av başlasın."

**

Ama buldukları az sayıda kişi ne bir şey biliyordu ne de umurlarındaydı. McCall'un da dediği gibi yanlış saatte gelmişlerdi. Buradakilerin tümü şu an şehir merkezinde hırsızlık, yankesicilik, takas ve dilenmekle meşguldü. Rebus istemeden de olsa boşa vakit harcadıklarını kabul etti.

McCall, Tracy'nin verdiği ifadenin kasetini dinlemek istediğinden Great London Road'a döndüler. McCall kasette onları Charlie'ye götürebilecek ve Rebus'un gözünden kaçmış bir ipucu bulabileceklerini düşünüyordu.

Karakolun kapısına giden merdivenlerden çıkarken Rebus, McCall'dan birkaç adım öndeydi. Masadaki görevine yeni gelmiş olan nöbetçi polis

hâlâ gömleğinin yakası ve klipsli kravatıyla uğraşıyordu. Rebus basit ama zekice diye düşündü. Tüm üniformalı polisler klipsli kravat takardı. Böylece bir suçlu kravatı tutup polisi çekmeye çalıştığında kravat ellerinde kalırdı. Benzer şekilde masadaki polisin gözlük camları da özeldi yani darbe aldığında kırılmak yerine sadece yerinden çıkıp düşüyordu. Basit ama zekice. Rebus çarmıha gerilmiş gibi yatan keşin davasının da basit olmasını umut etti.

Kendini pek zeki hissetmiyordu.

Masanın yanından geçip merdivenlere yönelirken, "Selam Arthur," dedi. "Bana mesaj var mı?"

"Hemen başlama John. Daha buraya oturalı iki dakika oldu."

"Haklısın." Rebus ellerini cebine attığında parmakları metal bir şeye temas etti. Broş klipsini çıkarıp baktıktan sonra olduğu yerde kalakaldı.

Şaşıran McCall ona bakıyordu.

Rebus ona, "Sen devam et," dedi. "Ben birazdan gelirim."

"Nasıl istersen John."

Masaya yaklaşan Rebus elini polise uzattı. "Arthur bana bir iyilik yap. Kravatını bana ver."

"Ne?"

"Dediğimi yap."

Akşam kantinde anlatacağı bir hikâye yakaladığını bilen çavuş kravatını çıkardı. Gömleğinden ayrılan klipsten tek bir çıt sesi geldi. Rebus kravatı baş ve işaretparmakları arasında tutarak basit ama zekice diye düşündü.

"Teşekkürler Arthur," dedi.

Çavuş, "Ne demek John," deyip merdivenlere yönelen Rebus'u izledi. "Ne demek."

**

"Tony bunun ne olduğunu biliyor musun?"

McCall, Rebus'un masasına oturmuştu. Bir eli çekmecenin içinde olduğu halde başını kaldırıp baktı. Rebus önünde bir kravat tutuyordu. McCall başını salladıktan sonra elini çekmeceden çıkardı. Elinde bir şişe viski vardı.

"Kravat," dedi. "Bardağın var mı?"

Rebus kravatı masanın üzerine koydu. İçki dolabına gidip üstünde ilgi ve temizlik görmeden duran bardakların içinden birini seçmeye çalıştı. Sonunda aradığı gibi bir tane bulmuş olacak ki alıp masaya döndü. McCall masanın üzerinde duran bir dosyanın kapağına bakıyordu.

Yüksek sesle okumaya başlayıp, "Ronnie," dedi. "Tracy – arayan. Notların her zamanki gibi ayrıntılı."

Rebus bardağı McCall'a verdi.

"Senin bardağın nerede?" diye sordu McCall.

"Canım içmek istemiyor. İşin aslı o şeye dokunmadım bile." Rebus şişeyi işaret etti. "Misafirler için tutuyorum." McCall'un ağzı kapalı, gözleri açıktı. Rebus, "Ayrıca," diye devam etti. "Başım da öyle felaket ağrıyor ki, ağrının yalnızca kendisi değil; annesi, babası, çocukları, torunları, komşuları hatta yaşadığı şehir ve ülkesi bile kafamın içinde." Masadaki büyük zarfı fark etti: FOTOĞRAF. BÜKMEYİN.

"Bilirsin Tony ben çavuşken bu tür şeylerin gelmesi günler sürerdi. Müfettiş olmak kraliyet mensubu olmak gibi bir şey." Zarfı açıp siyah beyaz ve ona sekiz resimleri çıkardı. Birini McCall'a verdi.

Rebus, "Bak," dedi. "Duvarda yazı yok, pentagramsa yarım. Bugünse tamamlanmıştı." McCall başını sallayınca Rebus resmi alıp ona başka bir tane verdi. "Maktul."

McCall, "Zavallı adam," dedi. "Bizim çocuklardan biri de olabilirdi John, değil mi?"

Rebus emin bir şekilde, "Hayır," dedi. Zarfı yuvarlayıp cebine koydu.

McCall kravatı alıp bir açıklama yapması için Rebus'a doğru salladı.

Rebus, "Hiç bunlardan taktın mı?" diye sordu.

"Düğünümde, belki de bir cenaze ya da vaftiz töreninde..."

"Hayır, böyle klipsli taktın mı diye soruyorum. Çocukken babam İskoç eteğiyle güzel görüneceğim gibi bir fikre kapıldı. Bana bir papyon da dâhil olmak üzere bir takım aldı. O papyon klipsliydi."

McCall, "Ben de taktım," dedi. "Herkes takmıştır. Nihayetinde hepimiz en alt kademeden başlamadık mı?"

Rebus, "Hayır," dedi. "Artık yerimden kalk."

McCall başka bir sandalye bulup onu masanın yanına getirdi. O arada Rebus da yerine geçip kravatı aldı.

"Polis işi."

"Ne?"

Rebus, "Klipsli kravatlar," dedi. "Başka kim takar ki?"

"Ne bileyim."

Rebus klipsi McCall'a doğru attı ama McCall hemen tepki veremeyince eğilip tekrar kendi yerden almak zorunda kaldı.

"Klips," dedi.

Rebus, "Ronnie'nin evinde buldum," dedi. "Merdivenin başındaydı."

"Yani?"

"Yani birinin kravatı düşmüş. Belki de Ronnie'yi merdivenden indirirken oldu. Belki de polisti."

"Yani sence bizden biri..."

Rebus, "Sadece bir tahmin," dedi. "Haliyle cesedi bulan polislerden birine de ait olabilir." Elini uzatınca McCall kravatı ona verdi. "Belki onlarla da konuşmam gerekir."

"John sen..." McCall'un sözü boğuluyormuş gibi çıkan bir hırıltıyla yarım kaldı.

Rebus, "Önce viskini iç," dedi. "Sonra da kaseti dinleyip Tracy'nin doğruyu söyleyip söylemediğine kendin karar ver."

"Peki, sen ne yapacaksın?"

"Bilmiyorum." Danışmadaki çavuşun kravatını cebine koydu. "Birkaç karanlık noktayı aydınlatırım belki." Rebus çıkarken McCall kendisine viski doldurmakla meşguldü. Merdivenin başına gelen Rebus onun duyacağı kadar yüksek sesle bağırdı.

"Belki de şeytana giderim!"

**

"Evet, basit bir pentagram."

Gerçekte psikolog olmadığı halde psikoloji dersi veren Psikolog Dr. Poole'un resimleri incelerken alt dudağının üst dudağını örtmesi kendinden emin olduğunun alametiydi. Rebus boş zarfla oynayıp camdan dışarı baktı. Hava güneşliydi ve öğrencilerden bazıları George Square Gardens'ta uzanmış şarap içiyordu.

Rebus kendisini tedirgin olduğunu hissetti. İçinde bulunduğu Edinburgh Üniversitesi gibi yükseköğretim kurumları kendisini aptal gibi hissetmesine neden olurdu. Sanki her hareketi ve sözü tahlil edilecek ve sonunda onun aslında çok daha zeki olabilecek zeki bir adam olduğuna karar verilecekti.

"Eve döndüğümde birisi iki daire arasına bu simgeleri çizmişti," dedi. "Burç simgeleri türünden şeyler."

Rebus kitaplığa gidip kurcalamaya başlayan psikoloğu izledi. Bu adamı bulmak kolay olmuştu. Ama ondan istifade etmek kolay olmayacaktı.

Dr. Poole, "Muhtemelen her zamanki şeylerdir," deyip aradığı sayfayı bulunca Rebus'a göstermek için masasına döndü. "Bu tür şeyler miydi?"

"Evet aynen." Rebus çizimleri inceledi. Pentagram gördüğünün tıpatıp aynısı olmasa da çok az fark vardı. "Okültle ilgilenen çok insan var mı?"

"Edinburgh'da mı?" Poole yerine oturup burnunun üzerindeki gözlüğünü geri itti. "Evet, çok

var. Şeytanla ilgili filmlerin nasıl gişe yaptığına baksanıza."

Rebus gülümsedi. "Evet, korku filmlerini ben de severdim. Ben faal ilgiyi kastediyorum."

Hoca gülümsedi. "Biliyorum, aklımca espri yaptım. Çoğu insan okültün birilerini diriltmekle alakalı olduğunu zanneder. Oysaki bundan çok daha fazlasıdır Müfettiş. Ya da bakış açısına göre çok daha azıdır."

Rebus ne kastettiğini anlamaya çalıştı. O zaman zarfında da, "Tanıdığınız okültistler var mı?" diye sordu.

"Ak ve kara cadı meclisleri toplayan okültistler tanıyorum."

"Burada, Edinburgh'da mı?"

Poole tekrar gülümsedi. "Evet burada. Edinburgh ve çevresinde altı cadı meclisi var." Durunca Rebus onun tekrar saydığını fark etti. "Yedi de olabilir. Neyse ki çoğu ak büyüyle uğraşıyor."

"Yani okültü hayır için mi kullanıyorlar?"

"Aynen."

"Ya kara büyü?"

Hoca iç çekti. Birden ilgisi pencereden görünen manzaraya yöneldi. Bir yaz günüydü. Rebus bir şey hatırladı. Uzun zaman önce H.R.Giger'e ait bir resim kitabı almıştı. Kitapta tanrıçalarla çevrili şeytan resimleri vardı. Böyle bir şeyi neden yaptığını bilmese de kitap dairesinde bir yerlerde olmalıydı. Onu Rhona'dan sakladığını hatırladı...

Poole, "Edinburgh'da bir meclis var," dedi. "Kara meclis."

"Peki, onlar bir şeyleri kurban eder mi?"

Dr. Poole omuz silkti. "Hepimiz ederiz." Ama Rebus'un esprisine gülmediğini görünce oturduğu yerde doğrulup ciddileşti. "Muhtemelen yapıyorlardır, bir alamet, kedi ya da tavuk olabilir. Hatta o kadar bile olduğunu zannetmem. Muhtemelen simgesel bir şey kullanırlar ama tam olarak bilemiyorum."

Rebus masaya üzerine yaydığı resimlerden birinin üzerine parmağıyla tıkladı. "Pentagramı bulduğumuz evde bir de ceset vardı." Dr. Poole resme bakarken kaşlarını çattı. "Aşırı dozdan ölmüş. Ceset yanıp bitmiş iki mumun arasında yatıyordu. Size bir şey ifade etti mi?"

Poole dehşetle baktı. "Hayır," dedi. "Ama sizce Satanistler..."

"Ben hiçbir şey söylemiyorum beyefendi. Sadece tüm ihtimalleri değerlendirerek parçaları yerine oturtmaya çalışıyorum."

Poole biraz düşündü. "Öğrencilerimden biri bu konuda size benden daha fazla yardımcı olabilir *belki*. İşin içinde ceset olduğunu bilmiyordum..."

"Öğrenci mi?"

"Evet, onu çok az tanıyorum. Okültle çok ilgili ve bu dönem o konuda uzun ve ayrıntılı bir yazı yazdı. Demonizm üzerine tez hazırlamak istiyor. İkinci sınıf öğrencisi. Yaz tatilinde tamamlamaları gerekiyor. Belki o size yardımcı olabilir."

"İsmi ne?"

"Şey soyadını hatırlayamadım ama ismi Charles."

"Charles mı?"

"Ya da Charlie. Evet, evet Charlie'ydi."

Ronnie'nin arkadaşının ismi. Rebus'un tüyleri diken diken oldu.

Poole, "Evet Charlie," diyerek kendisini doğruladı. "Biraz acayiptir. Onu öğrenci kulübü binalarından birinde bulabilirsin. Video makinelerine çok düşkündür..."

**

Video makinesi değil de pinball makinesiydi. Oyunu oyun yapan tüm ilave ve hileleri içerenlerden. Charlie onları deli gibi seviyordu. Bu hayatının daha geç safhasında edindiğinden daha şiddetli olan bir tutkuydu. Nihayetinde on dokuz yaşındaydı ve hayat geçip giderken o fırsatları değerlendirmek istiyordu. Daha önce pinball görmemişti. Onun yerine kitap ve müzikle meşgul olmuştu. Ayrıca onun lisesinde pinball makinesi yoktu.

Ama şimdi üniversitedeydi ve yaşamak ve pinball oynamak istiyordu. Ayrıca hazırlık, ödev derken kaçırdığı zamanı da telafi etmek istiyordu. Charlie herkesten daha hızlı koşmak, bir değil de iki, üç hatta dört hayat yaşamak istiyordu. Gümüş rengi top sol kolla temas ettiğinde onu büyük bir hışımla geri fırlattı. Top bonus kraterlerden birine oturunca kısa bir aralık oldu ve bin puan daha kazandı. İçkisinden bir yudum aldıktan sonra parmaklarını tekrar düğmelerin üzerine koydu. On dakika içinde günün en yüksek skorunu elde edecekti.

"Charlie?"

Sese doğru döndü. Acemice bir hataydı. Tekrar oyuna dönse de çok geçti. Ciddi ve asık suratlı bir adam ona doğru geliyordu.

"Bir saniye konuşabilir miyiz Charlie?"

"Tamam, konuştuk. Yeterli mi?"

John Rebus'un tebessümü bir saniyeden kısa sürdü.

"Çok zekice," dedi. "Evet, işte çokbilmişlik diye buna deriz."

"Biz mi?"

"Lothian CID. Adım Müfettiş Rebus."

"Tanıştığımıza sevindim."

"Bende öyle Charlie."

"İyi de benim adım Charlie değil ki. Kendisi buraya bazen gelir. Ona aradığınızı söylerim."

Charlie tam en iyi skoru yapacaktı ki Rebus onu omzundan tutup çevirdi. Orada başka öğrenci olmadığından bunu fırsat bilip konuşurken omzunu sıktı.

"Kendini çok komik zannediyorsun Charlie, ama ben hiç de sabırlı biri değilimdir. O yüzden şansını fazla zorlama."

"Ellerini çek." Charlie'nin yüzüne farklı bir ifade gelse de nedeni korku değildi.

Sakinleşen Rebus adamın omzunu bırakırken, "Ronnie," dedi.

Charlie'nin yüzünün rengi soldu. "Ne olmuş ona?"

"Öldü."

"Evet." Sesi kısılan Charlie bakışlarını kaçırdı. "Duydum."

Rebus başını salladı. "Tracy seni bulmaya çalışmış."

"Tracy." Bunu büyük bir nefretle söylemişti. "Onun dünyadan haberi yok. Onu gördün mü?" Rebus başını salladı. "İçler acısı bir kadın. Ronnie'yi hiçbir zaman anlamadı. Hatta denemedi bile."

Charlie konuştukça Rebus da onun hakkında bir şeyler öğreniyordu. Aksanının İskoç özel okulundan çıkma olduğunu göstermesi onu şaşırttı. Rebus karşısına ne çıkacağını bilmese de bunu da beklemiyordu. Charlie'nin yapılı olması rugby oynayan bir sınıftan geldiğini de gösteriyordu. Kıvırcık saçları fazla uzun değildi ve öğrencilerin giydiği tipik yaz kıyafetinden giymişti: Spor ayakkabı, kot ve tişört. Tişört siyahtı ve kolları da yırtıktı.

Charlie, "Demek Ronnie öldü," dedi. "Tam ölecek yaş. Hızlı yaşa genç öl."

"Genç mi ölmek istiyorsun Charlie?"

"Ben mi?" Charlie güldü, tiz sesi küçük bir hayvana aitmiş gibi çıkmıştı. "Ben yüz yaşına kadar yaşamak istiyorum. Ölmek istemem." Gözlerinde ışıltıyla Rebus'a baktı. "Ya sen?"

Rebus soruyu düşünse de cevap verecek değildi. Buraya ölüm dürtüsünü tartışmaya gelmemişti. Dr. Poole ona ölüm dürtüsünden bahsetmişti.

"Ronnie hakkında ne bildiğini öğrenmek istiyorum."

"Bu beni sorgulamak için götüreceğin manasına mı geliyor?"

"Olabilir. İstersen burada da halledebiliriz..."

"Hayır gerek yok, karakola gitmek *istiyorum*. Haydi gidelim." Charlie'de beliren bu ani heves onun olduğundan daha da genç görünmesine yol açtı. Kim sorgulanmak için polis karakoluna *gitmek* isterdi ki?

Otoparktaki Rebus'un arabasına giderken Charlie, Rebus'un birkaç adım önünde elleri arkada ve başı önde yürüme hususunda ısrar etti. Rebus, Charlie'nin kelepçeliymiş gibi davrandığını fark etti. İyi taklit yaparak dikkatleri kendinin ve Rebus'un üzerine çekiyordu. Hatta birisi Rebus'a doğru şerefsiz diye bağırdı. Ama kelime yıllar içerisinde manasını kaybetmişti. İyi yolculuklar dileseler herhalde onu daha fazla tedirgin ederlerdi.

**

Charlie çizdiği pentagramın resimlerine bakarak, "Bunları satın alabilir miyim?" dedi.

Sorgu odası kasvetli bir yerdi. Kasten öyle yapılmıştı. Ama Charlie orada sanki yerleşmeye niyetliymiş gibi oturuyordu.

Rebus sigara yakarken, "Hayır," dedi. Charlie'ye ikram etmedi. "Söyle bakalım neden çizdin?"

"Güzel de ondan." Hâlâ fotoğraflara bakıyordu. "Sence değil mi? Çok manidar."

"Ronnie'yi ne zamandır tanıyorsun?"

Charlie omuz silkti. Kayıt yapan teybe ilk kez o zaman baktı. Rebus konuşmanın kaydedilmesinden rahatsız olur mu diye sorunca omuz silkmişti. Şimdiyse biraz tedirgin görünüyordu. "Bir yıl galiba," dedi. "Evet, bir yıl. Onunla yeni yıl sınavları zamanı tanışmıştım. Gerçek Edinburgh'la ilgilenmeye başladığım dönemdi."

"Gerçek Edinburgh mu?"

"Evet. Sadece surlardaki gaydacılar, Royal Mile ya da İskoç Abidesi değil." Rebus, Ronnie'nin şato fotoğraflarını hatırladı.

"Ronnie'nin duvarında bazı fotoğraflar gördüm." Charlie yüzünü buruşturdu.

"Bilirim. Profesyonel fotoğrafçı olmak gibi bir hedefi vardı. Kartpostallar için resim çekiyordu ama Ronnie'nin diğer planları gibi o da uzun sürmedi."

"Ama iyi bir makinesi varmış."

"Ah evet o makine onun gurur kaynağıydı." Charlie bacak bacak üzerine attı. Rebus gencin gözlerine bakmaya devam etse de Charlie gözlerini resimlerden ayırmıyordu.

"Bana gerçek Edinburgh'dan bahsediyordun."

Birden tekrar ilgilenmeye başlayan Charlie, "Deacon Brodie," dedi. "Burke ve Hare, haklı çıkan günahkârlar ve dahası. Tümü turistler rahatsız olmasın diye temizlendi. Ama Lowland yaşam tarzının hâlâ var olduğunu öğrendim. İşte Wester Hailes, Oxgangs, Craigmillar ve Pilmuir'deki siteleri o zaman dolaşmaya başladım.

Oralarda geçmişin günümüzde de yaşamaya devam ettiğini gördüm."

"Demek Pilmuir'de takılmaya başladın?"

"Evet."

"Diğer bir deyişle sen de bir turist oldun." Rebus, Charlie gibilere daha önce de rastlamıştı ama onlar genelde daha yaşlı olurdu. Rahat batan zengin işadamları sırf değişiklik olsun diye böyle berbat yerlere giderdi. Sevdiği bir insan türü değildi.

"Turist değildim!" Charlie'nin öfkesi arttı, yemi yutmuştu. "Gittim çünkü orada olmak istedim, onlar da orada olmamı istediler." Sesi gücenmiş gibi çıkmaya başladı. "Ben oraya aitim."

"Hayır evlat değilsin. Sen anne babanın seni üniversitede okutmaya uğraştığı büyük bir eve aitsin."

"Saçma." Charlie sandalyesinden kalkıp duvara giderek başını yasladı. Rebus bir an için gencin kafasını duvara vurarak kendini bayıltıp polis şiddetinden şikâyet edeceğini zannetti. Ama anlaşılan sadece yüzünü soğuk bir zemine dayamak istemişti.

Sorgu odası boğucuydu. Rebus ceketini çıkardı. Kollarını yukarı sıvadıktan sonra da sigarasını söndürdü.

"Pekâlâ Charlie." Genç adam yumuşamıştı. Soru sormanın zamanı gelmişti. "Ronnie aşırı doz aldığı gece sen de o evdeydin değil mi?"

"Evet. Bir süreliğine."

"Başka kim vardı?"

"Tracy vardı. Ben giderken de oradaydı."

"Başka?"

"Akşamüzeri gelen bir adam daha vardı. Fazla kalmadı. Onu birkaç kez Ronnie'yle birlikte görmüştüm. Birlikte olduklarında başkalarıyla takılmazlardı."

"Sence bu adam onun torbacısı olabilir mi?"

"Hayır, Ronnie daima mal bulurdu. Daha doğrusu yakın zamana kadar öyleydi. Son birkaç hafta zorlanmaya başladı. Gerçi fazlasıyla yakındılar. Bilmem anlatabildim mi?"

"Devam et."

"Sanki sevgiliymiş gibi yakındılar."

"Ama Tracy..."

"Evet, ama bu neyi değiştirir? Pek çok bağımlının parayı nasıl bulduğunu bilirsin."

"Nasıl? Hırsızlıkla mı?"

"Hırsızlık, gasp, aklına ne geliyorsa. Ayrıca Calton Hill yakınlarında da biraz iş yaparlar."

Calton Hill, Princes Caddesinin doğusundaki büyük bir caddedir. Evet Rebus, Calton Hill'i ve Regent Yolu üzerinde bekleyen arabaların ne olduğunu gayet iyi bilirdi. Calton Mezarlığı ve orada olup biteni de bilirdi...

"Yani Ronnie erkek fahişe miydi?" Yüksek sesle söyleyince kulağa tuhaf gelen bir cümleydi.

"Demek istediğim orada bir sürü erkekle takılırdı ve gecenin sonunda da cebinde hep para olurdu." Charlie yutkundu. "Para ve bazen de birkaç çürük."

"Tanrım." Rebus bunu kafasındaki gittikçe kirlenen minik dosyaya ekledi. Uyuşturucu için ne kadar ileri giderdin ki? Cevap: Sonuna kadar. Sonra da biraz daha ileri. Bir sigara daha yaktı.

"Bunu kesin olarak biliyor musun?" diye sordu.

"Hayır."

"Bu arada Ronnie Edinburghlu mu?"

"Stirlingli."

"Soyadı ne?"

"Galiba McGrath."

"Peki, o çok samimi olduğu adamın adı neydi?"

"O adının Neil olduğunu söyledi. Ronnie ona Neilly derdi."

"Neilly mi? Birbirlerini uzun süredir tanıdıkları gibi bir izlenim edindin mi?"

"Evet, öyle olmalı. Böyle bir isim samimiyet göstergesi değil midir?" Rebus, Charlie'ye yeni bir hayranlıkla baktı. "Boş yere psikoloji okumuyorum Müfettiş."

"Doğru." Rebus teybe baktığında kasetin süresinin hâlâ dolmadığını gördü. "Bana Neil denen şu adamı tarif edebilir misin?"

"Uzun, zayıf, kısa kahverengi saçlı. Yüzü sivilceli ama daima temizdir. Genelde kot pantolon ve ceket giyer. Yanında büyük siyah bir çanta taşır."

"İçinde ne olduğunu biliyor musun?"

"Galiba sadece kıyafet var."

"Peki."

"Başka bir şey var mı?"

"Şimdi de pentagramdan bahsedelim. Fotoğraflar çekildikten sonra birisi eve geri dönüp resme eklemeler yapmış."

Charlie bir şey demese de şaşırmışa da benzemiyordu.

"Sen mi yaptın?"

Başını salladı.

"İçeri nasıl girdin?"

"Alt kat penceresinden. Oradan içeri fil bile girer. İlave bir kapıdan farksız. Zaten çoğu kişi eve oradan girip çıkıyor."

"Neden geri döndün?"

"Çünkü bitmemişti. Simgeleri eklemek istedim."

"Bir de mesaj."

Charlie gülümsedi. "Evet mesaj."

Rebus, "Merhaba Ronnie," diye mesajı tekrarladı. "Neden öyle yazdın?"

"Ruhu hâlâ o evde bulunduğundan ona merhaba demek istedim. Elimde biraz boya kalmıştı. Ayrıca birilerini korkuturum diye düşündüm."

Rebus o yazıyı gördüğünde nasıl korktuğunu hatırladı. Yanaklarının kızardığını hissedince hemen bir soruyla fark edilmesini önledi.

"Mumları hatırlıyor musun?"

Charlie başını sallasa da gittikçe huzursuzlanıyordu. Polise bir soruşturmada yardım etmek zannettiği kadar eğlenceli değildi.

Rebus konuyu değiştirerek, "Peki ya ödevin?"

"Ne olmuş ona?"

"Demonizm üzerine değil mi?"

"Olabilir. Henüz karar vermedim."

"Demonizmin hangi yönü?"

"Bilmem. Popüler mitoloji olabilir. Eski korkuların yeni korkulara dönüşmesi gibi şeyler."

"Edinburgh'da bildiğin cadı meclisi var mı?"

"Bazılarına dâhil olduğunu iddia eden tanıdıklarım var."

"Ama sen hiçbirine dâhil değilsin öyle mi?"

"Maalesef hayır." Charlie sanki birden canlanmış gibiydi. "Tüm bunların amacı ne? Ronnie öldü. Tarih oldu. Neden tüm bunları soruyorsun?"

"Bana mumlar *hakkında* ne söyleyebilirsin?"

Charlie sonunda patladı. "Nesi varmış mumların?"

Rebus ziyadesiyle sakindi. Cevap vermeden önce sigarasının dumanını üfledi. "Oturma odasında mumlar vardı." Charlie'nin bilmediğini tahmin ettiği şeyi Charlie'ye söylemeye yaklaşıyordu. Tüm sorgu boyunca gelmek istediği asıl konu buydu.

"Evet, büyük mumlar vardı. Ronnie onları mum satan bir dükkândan aldı. Mumları *sever*. Ortama *hava* katıyormuş."

"Tracy, Ronnie'yi yatak odasında bulmuş. Öldüğünü zannetmiş." Rebus'un sesi sakin ve ifadesizdi. "Ama bizi aramasının ardından eve bir polis memuru gidene kadar geçen zamanda Ronnie'nin cesedi aşağı inmiş ve yanıp tükenmiş iki mumun tam ortasına konmuş."

"Ben giderken de o mumlar bitmek üzereydi zaten."

"Sen ne zaman gittin?"

"Gece yarısından hemen önce. Sözde sitede bir yerde parti olacaktı. Bir şekilde katılırım zannetmiştim."

"O mumların bitmesi ne kadar sürer?"

"Bir saat, iki saat, ne bileyim."

"Ronnie ne kadar eroin kullandı?"

"Bilmiyorum."

"Genelde tek seferde ne kadar kullanırdı?"

"Gerçekten bilmiyorum çünkü ben kullanmıyorum. O şeyden nefret ederim. İki okul arkadaşım o yüzden özel klinikte."

"Şanslılarmış."

"Dediğim gibi Ronnie günlerdir yeni mal bulamıyordu. Arada bir böyle olur ve tam dağıtmak üzereyken yine bir yerlerden bulur gelirdi. Hep aynı hikâye."

"Fazla mal yok demek ki?"

"Aslında bir sürü var ama hiçbir zaman isim sormadım."

"Madem bu kadar bol, neden bulmakta zorlanıyordu?"

"Kim bilir? Aslında o da bilmiyordu. Sanki birden her şey ters gitmiş sonra da işi rast gidip o paketi almıştı."

Zamanı gelmişti. Rebus gömleğinin üzerindeki görünmez bir ipi aldı.

"O öldürüldü," dedi. "Hiç şüphen olmasın."

Charlie'nin ağzı açıldı. Sanki bir yerde bir musluk açılmış gibi yüzünden kan çekildi.

"Ne?"

"Öldürüldü. Vücudu fare zehri dolu. Kendisi enjekte etse de muhtemelen öldürücülüğünü bilen biri tarafından ona verildi. Sonra da oturma odasında, senin pentagramının olduğu yerde, cesedini ayin konumuna getirmek için epey bir uğraşmışlar."

"Dur bir saniye..."

"Edinburgh'da kaç cadı meclisi var Charlie?"

"Ne? Altı, yedi, ne bileyim. Bak..."

"İçlerinde şahsen tanıdıkların var mı?"

"Tanrım bunu benim üzerime mi yıkacaksın?"

"Neden olmasın?" Rebus sigarasını söndürdü.

"Çünkü saçmalık."

"Bana gayet makul görünüyor Charlie." Rebus onu avucunun içine aldığını biliyordu. "Tabii beni aksine ikna edersen durum değişir."

Charlie kapıya doğru gitse de durdu.

Rebus, "Devam et," dedi. "Kapı kilitli değil. Dilersen çıkıp gidebilirsin. O zaman ben de senin işin içinde olduğunu *anlarım*."

Charlie döndü. Puslu ışıkta bile gözlerinin dolduğu belliydi. Parmaklıklı pencereyi ve buzlu camları geçip gelen ışık huzmesinde toz zerreleri yavaşça dans ediyordu. Charlie onların arasında yürüyerek masaya döndü.

"Benim hiçbir ilgim yok."

Rebus babacan bir ifadeyle, "Otur," dedi. "Biraz daha konuşalım."

Ama Charlie babacan tiplerden hazzetmiyordu. Hiç etmemişti. Ellerini masanın üzerine ko-

yup Rebus'a doğru eğildi. İçinde bir şeyler kabarmış olmalıydı. Isıracakmış gibi dişlerini gösterdi.

"Cehenneme git Rebus. Aklından geçeni biliyorum ve buna boyun eğecek değilim. Dilersen beni tutukla ama böyle ucuz numaralarla hakaret etme. Bunu benim şartlarımda yapacağız."

Tekrar kapıya yürüdü ve bu kez kapıyı ardına kadar açık bırakarak çıkıp gitti. Rebus ayağa kalktı, teybi kapattı, kaseti aldı, cebine koyup dışarı çıktı. Girişe varana kadar Charlie çoktan gitmişti. Masaya yaklaştı. Nöbetçi çavuş başını kaldırıp baktı.

"Şimdi çıktı," dedi.

Rebus başını salladı. "Önemli değil."

"Pek mutlu görünmüyordu."

"Tümü kahkahalar atıp bizi sevse bu işi yapar mıydım zannediyorsun?"

Çavuş gülümsedi. "Galiba yapmazdın. Peki, senin için ne yapabilirim?"

"Pilmuir aşırı doz. Maktulün ismini öğrendim. Ronnie McGrath. Stirlingliymiş. Bakalım anne babasını bulabilir miyiz?"

Çavuş ismi not defterine yazdı. "Oğullarının büyük şehirde yaptıklarını duyduklarında çok sevineceklerdir."

Rebus, "Öyle," deyip karakolun ön kapısına yöneldi, "hiç şüphem yok."

**

John Rebus'un dairesi onun şatosuydu. Kapıdan girdikten sonra köprüyü kaldırır, zihnini boşaltır ve kendini dış dünyadan olabildiğince tecrit

ederdi. Kendine bir içki koyar, tenor saksafon bir müzik açar ve bir kitap alırdı. Haftalar önce, zıvanadan çıkmış bir haktanırlık safhasında, oturma odasının bir duvarına kitap koyma maksadıyla raf yaptırmıştı. Ama kitaplar bir şekilde tümüyle yere yayılmayı başarıp sürekli ayağına dolanınca o da onları salon ve yatak odasına erişmesini sağlayan sıçrama tahtası olarak kullanmaya başlamıştı.

Kitapların arasından geçerek gittiği penceredeki tozlu perdeleri açtı. Açık bıraktığı pencereden içeri giren akşam güneşinin huzmeleri ona sorgu odasını hatırlattı.

Hayır, yanlış yolda ilerliyordu. Yine işi aklına gelmişti. Zihnini boşaltmalı, onu Edinburgh'un manzara ve kokularından alıp başka bir evrene taşıyacak bir kitap bulmalıydı. Chekhov, Heller, Rimbaud ve Kerouac'ın üzerine basarak şarap şişesini almak için mutfağa gitti.

Mutfak tezgâhının altında, önceden çamaşır makinesinin olduğu yerde, iki karton koli duruyordu. Rhona çamaşır makinesini götürmüştü ki pek de umrunda değildi. Boşalan alanı şarap mahzenine çevirmişti ve arada bir köşedeki küçük dükkândan sipariş veriyordu. Kolilerin birinden üzerinde Chateau Potensac yazan bir şişe çıkardı. Evet, bundan daha önce de içmişti. İş görürdü.

Şişenin üçte birini büyük bir bardağa doldurup oturma odasına dönüp yerdekilerden bir kitap aldı. Sandalyesine oturduktan sonra kitabın kapağına baktı: *The Naked Lunch*. Kötü seçimdi. Kitabı atıp başka bir tane aldı. *Dr. Jekyll ve Mr.*

Hyde. İyi denk gelmişti, zaten ne zamandır tekrar okumak istiyordu.

Şaraptan kocaman bir yudum alıp yutmadan önce ağzında gezdirdi ve kitabı açtı.

Tam bir tiyatro sahnesi zamanlamasıyla kapı çaldı. Rebus oflamayla homurtu arası bir ses çıkardı. Kitabı açık halde sandalyenin koluna koyup ayağa kalktı. Muhtemelen alt kattaki Bayan Cochrane merdivenleri silme sırasının onda olduğunu söylemeye gelmişti. Yanında kocaman bir kartla birlikte gelirdi: MERDİVENLERİ YIKAMA SIRASI SENDE. Neden diğerleri gibi sadece kapıya bırakmakla yetinmiyordu?

Kapıyı açmadan önce yüzüne mümkün olduğu kadar bir gülümseme kondurmayı denese de içindeki aktör o akşam izindeydi. O yüzden kapısındaki ziyaretçiye bakarken yüzünde hoşnutsuzluktan başka bir şey yoktu.

Gelen Tracy'ydi.

Yüzü kırmızı ve gözleri yaşlı olsa da kırmızılığın nedeni ağlaması değildi. Yorgun görünüyordu ve saçı terden yapışmıştı.

"Girebilir miyim?" Sesinden çaresizlik aktığından Rebus hayır diyemedi. Kapıyı ardına kadar açınca kız sanki orayı biliyormuş gibi doğruca oturma odasına gitti. Rebus merdivende meraklı komşular var mı diye baktıktan sonra kapıyı kapattı. Huzursuz olmuştu çünkü misafiri olmasından pek hazzetmezdi.

Hele işinin onu evine kadar takip etmesinden hiç hazzetmezdi.

O oturma odasına gidene kadar şarabı dikmiş olan Tracy dinen susuzluğun verdiği rahatlıkla derin bir oh çekti. Rebus hissettiği huzursuzluğun tahammül edilmez bir seviyeye gelene dek arttığını hissetti.

Sanki gitmesini beklermiş gibi kapının eşiğinde durarak, "Burayı bulmayı nasıl becerdin?" diye sordu.

Kız, biraz daha sakin bir ses tonuyla, "Kolay olmadı," dedi. "Bana Marchmont'ta oturduğunu söylemiştin. Ben de etrafta dolaşıp arabanı aradım. Sonra da zilde adını gördüm."

Kabul etmesi gerek, ondan iyi dedektif olurdu. Dedektiflik dediğin de buydu zaten.

Kız, "Birisi beni takip ediyor," dedi. "Korktum."

"Takip mi?" Artan merakı ve azalan tedirginliğiyle birlikte odaya girdi.

"Evet, iki erkek. İki olmalı. Bütün öğleden sonra peşimdeydiler. Princes Caddesinde yürüyordum ve onlar da peşimden hiç ayrılmadı. Takip ettiklerini bildiğimi mutlaka anlamışlardır."

"Ne oldu peki?"

"Onları atlattım. Marks & Spencer'a girip koşarak Rose Caddesi çıkışından çıktım, sonra da bir barın kadınlar tuvaletine girdim. Orada bir saat kalmam yetti. Sonra da buraya geldim."

"Neden beni aramadın?"

"Param yok. Princes Caddesine o yüzden gitmiştim zaten."

Kız onun sandalyesine oturup kollarını iki yandan sallandırdı. Rebus başıyla boş bardağı işaret etti.

"Bir tane daha ister misin?"

"Hayır teşekkürler. Köpek öldüren pek sevmem ama susamıştım. Fakat bir çaya hayır demem."

"İyi, çay olsun." Kız şarabına köpek öldüren demişti. Zihninde hem çay yapma düşüncesi hem de kızın anlattığı hikâye olduğu halde mutfağa gitti. Büyük ölçüde boş dolaplardan birinde açılmamış bir çay poşeti kutusu buldu. Evde süt olmasa da bir iki kaşık süt tozu idare ederdi. Şekere gelince... Oturma odasından birden müzik gelmeye başladı, *The White Album*. O eski kasetin hâlâ onda olduğunu unutmuştu bile. Çay kaşığı almak için çekmeceyi açtığında bir zamanlar kantinden çaldığı şeker paketlerine denk geldi. Büyük şans. Su ısıtıcısındaki su kaynamaya başladı.

"Dairen çok büyükmüş!"

Dairesinde başka ses duymaya hiç alışık olmadığından kız seslenince şaşırdı. Döndüğünde kızın kapının pervazına yaslanıp başını yana yatırdığını gördü.

Bardağı durularken, "Öyle mi?" dedi.

"Evet. Şu tavanın yüksekliğine bak! Ronnie'nin evinde uzansam neredeyse tavana değiyordum." Ayak parmak uçlarında yükselerek kollarını havaya kaldırıp ellerini salladı. Rebus çayla uğraşırken onun uyuşturucu ya da hap al-

mış olabileceğinden endişe etti. Kız ne düşündüğünü sezmiş olacak ki gülümsedi.

"Rahatladım," dedi. "Kaçış ve korku yüzünden kafam karışmıştı ama artık kendimi emniyette hissediyorum."

"Adamlar neye benziyordu?"

"Bilmem. Aslında biraz sana benziyorlardı." Tekrar gülümsedi. "Biri bıyıklıydı. Biraz şişmandı, saçları seyrelmişti ama yaşlı değildi. Diğerini hatırlamıyorum. Galiba pek akılda kalıcı bir tip değildi."

Rebus bardağa su koyduktan sonra çay poşetini içine attı. "Süt?"

"Hayır. Eğer varsa sadece şeker."

Elindeki şeker paketlerini salladı.

"Güzel."

Oturma odasına döndüklerinde Rebus müzik setinin sesini kıstı.

Tekrar sandalyeye oturan kız, "Affedersin," deyip bacaklarını altına çektikten sonra çayından bir yudum aldı.

Rebus sanki bir mazeret sunmak istermiş gibi, "Komşulara ne kadar ses gittiğini bilmiyorum," dedi. "Duvarlar kalın ama tavanlar ince."

Kız başını salladı ve içeceğine üfleyince yüzünü buhar kapladı.

Rebus masadan bir sandalye alıp oturduktan sonra, "Evet," dedi. "Seni takip eden bu adamlar hakkında ne yapacağız?"

"Bilmem. Polis olan sensin."

"Bana filmlerden alınma bir sahne gibi geldi. Demek istediğim birisi neden seni takip etsin ki?"

"Beni korkutmak için olabilir mi?" diye sordu.

"İyi de neden seni korkutmak istesinler?"

Kız biraz düşündükten sonra omuz silkti.

Rebus, "Bu arada bugün Charlie'yi gördüm," dedi.

"Ah?"

"Onu sever misin?"

"Charlie'yi mi?" Kız tiz bir kahkaha attı. "Berbattır. Hiç kimse onu istemediği halde bir türlü gitmez. Herkes ondan nefret eder."

"Herkes mi?"

"Evet."

"Ronnie de nefret eder miydi?"

Durdu. Sonunda, "Hayır," dedi. "Ama Ronnie o yönden pek hassas sayılmazdı."

"Peki, Ronnie'nin arkadaşı Neil ya da Neilly hakkında ne söyleyebilirsin?"

"Dün gece orada olan adam mı?"

"Evet."

Kız omuz silkti. "Onu daha önce hiç görmedim." Sandalyenin kolundaki kitap kızın ilgisini çekince alıp okuyormuş gibi yaptı.

"Ronnie sana bu adamdan hiç bahsetmedi mi?"

"Hayır." Kitabı Rebus'a doğru salladı. "Ama Edward diye birinden bahsetti. Ona bir şeyden ötürü kızmışa benziyordu. Uyuşturucu çektikten sonra odasında onun ismini bağırırdı."

Rebus yavaşça başını salladı. "Edward. Torbacısı olabilir."

"Bilmem, belki. Ronnie uyuşturucu kullandıktan sonra bazen fıttırırdı. Bambaşka biri olup çıkardı. Ama diğer zamanlarda çok tatlı ve kibar biriydi..." Sesi kısılıp gözleri doldu.

Rebus saatine baktı. "Pekâlâ, seni evine bırakmama ne dersin? İzleyen biri var mı diye de kontrol ederiz."

"Bilmem..." Kızın yüzüne geri dönen korkulu ifade ondan yılları silip hayaletlerden korkan çocuğu geri getirdi.

Rebus, "Ben de geleceğim," diye ekledi.

"Peki... Ama öncesinde bir şey yapabilir miyim?"

"Ne?"

Islak kıyafetlerine vurdu. "Banyo yapabilir miyim?" Sonra da gülümsedi. "Çok şey istediğimi biliyorum ama kaldığım yerde su olmadığı için buna çok ihtiyacım var."

Rebus gülümseyerek yavaşça başını salladı. "Küvetim emrindedir," dedi.

**

Kız banyodayken Rebus da kıyafetlerini koridordaki kaloriferin üzerine astı. Kaloriferi açtığından dairesi fırın gibi olunca Rebus oturma odasının pencerelerini açmayı denese de beceremedi. Yine, bu sefer çaydanlıkta, çay yapıp onu oturma odasına götürürken kızın banyodan seslendiğini duydu. Koridora çıktığında kız kafasını banyonun kapısından uzattı, arkasından buhar

çıkıyordu ve saçları, yüzü ve boynu ıslak olduğundan ışıldıyordu.

"Havlu yok," dedi.

Rebus, "Affedersin," diye cevap verdi. Dolaptan bir havlu bulup getirerek kapıdaki aralıktan ona uzattığında kendini bir garip hissetti.

Kız, "Teşekkürler," dedi.

The White Album'ün yerine caz kaseti koyup –sesi ancak duyulabiliyordu– elinde çayla oturduğu sırada kız geldi. Büyük kırmızı bir havluyu vücuduna, diğerini de başına ustaca sarmıştı. Rebus bazen kadınların havluları nasıl böyle ustaca sarabildiğini merak ederdi... Kolları ve bacakları soluk ve cılızdı ama vücut şekli güzeldi ve henüz banyodan çıktığından daha da güzel görünüyordu. Ronnie'nin odasında gördüğü kızın resimlerini hatırladı. Sonra da kayıp fotoğraf makinesi aklına geldi.

"Ronnie ölmeden önce hâlâ fotoğrafçı olmak istiyor muydu?" Biraz patavatsız davrandığından yüzünü buruştursa da kız fark etmişe benzemiyordu.

"Galiba. İşinde iyiydi fakat başarılı olmadı."

"Ne kadar uğraştı?"

"Çok uğraştı." Ses tonunda gücenme vardı. Rebus belki de ses tonuna çok fazla profesyonel şüphecilik sızmasına izin vermişti.

"Doğrudur ama girmesi kolay bir meslek değil galiba?"

"Maalesef. Ronnie başlarda işlerin nasıl yürüdüğünü hiç bilmiyordu. Birkaç stüdyoya gidip

resimlerini orada çalışanlara gösterdi. Sıradan şeyleri farklı açılardan gösteren çok güzel resimleri vardı. Şato, Waverley Abidesi, Calton Hill."

"Calton Hill mi?"

"Evet, neydi adı?"

"The Folly mi?"

"Evet." Havlu omuzlarından biraz kaydı ve Tracy bacaklarını altına çekip oturarak çayını içerken bacaklarının da büyük bölümü ortaya çıktı. Rebus gözlerini yüzünden ayırmamaya çalışsa da kolay değildi. Kız, "Birkaç fikrini çaldılar," dedi. "Yerel gazetelerde birkaç fotoğraf gördü. Günün aynı vakti onun çektiği açıdan ve aynı filtreyle çekilmişti. Şerefsizler aynısını kopyalamışlar. Resimlerin altındaki isimler onun resimlerini gösterdiği kişilerle aynıydı."

"Neydi o isimler?"

"Hatırlamıyorum." Kız havluyu düzeltti. Bir şeyler saklıyor gibi bir hali vardı. Bir ismi hatırlamak bu kadar mı zordu. Kız kıkırdadı. "Benden onun için poz vermemi istedi."

"Gördüm."

"Hayır, onlar değil. Çıplak poz. Onları bazı dergilere yüksek fiyattan satabileceğini söyledi ama kabul etmedim. Parası iyi olabilir ama dergiler elden ele geziyor. Kolay kolay da çöpe gitmiyorlar. Sürekli acaba kim beni tanıyacak diye düşünemem."

Rebus'un tepkisini bekledi ama tek görebildiği şaşkınlık olunca kahkahayla güldü. "Demek ki

dedikleri doğru değilmiş. Bir polisi mahcup etmek de *mümkünmüş*."

"Bazen." Rebus'un yanakları karıncalanmaya başladı. Bir elini yanağına götürdü. Bu konuda bir şey yapması gerekiyordu. "Peki," dedi, "Ronnie'nin makinesi o kadar değerli miydi?"

Konuşmanın seyrindeki bu ani değişikliğe şaşırmışa benzeyen kız havluyu biraz daha çekti. "Değişir. Yani fiyat ve kıymet aynı şeyler değildir, haksız mıyım?"

"Haklısın."

"Makineyi sadece on sterline almış olabilir ama bu onun gözünde aynı değerde olduğunu göstermez. Anlatabildim mi?"

"Demek makineyi on sterline aldı?"

"Hayır, hayır." Kız başını sallarken havlu yine gevşedi. "CID'e girmek için zeki olmak gerektiğini zannederdim. Demek istediğim..." Gözlerini tavana kaldırınca havlusu saçlarından çözüldü ve bakımsız, fare kuyruğunu andıran saçları alnına döküldü. "Neyse boş ver. Makinenin fiyatı yüz elli sterlindi, tamam mı?"

"Tamam."

"Sen de mi fotoğrafa meraklısın?"

"Yeni merak saldım. Çayın bitti mi?"

Çaydanlıktan çay koyduktan sonra şeker ekledi. Kız çok şekerli içiyordu. "Senden bir iyilik isteyebilir miyim?"

Rebus işte beklediğim şey diye geçirdi içinden: Para isteyecek. Çoktan o gitmeden önce

evinde eksilen bir eşya var mı diye kontrol etmeyi aklının bir köşesine yazmıştı.

"Ne?"

Kız gözlerini ona dikti. "Gece burada kalabilir miyim?" Kız cümleyi çok çabuk söylemişti. "Kanepede ya da yerde yatarım. Hiç önemli değil. Sadece bu gece oraya dönmek istemiyorum. Ortalık zaten karışık, yetmezmiş gibi bir de o adamlar..." Kız titredi ve Rebus eğer rol yapıyorsa kızın birinci sınıf oyuncu olabileceğini düşündü. Omuz silkip tam bir şey söyleyecekken vazgeçip, kalkıp cama gitti.

Turuncu sokak lambası etrafı Hollywood setleri gibi aydınlatıyordu. Dairenin hemen karşısında bir araba vardı. İki kat yukarıda olduğundan Rebus arabanın içini göremese de arabanın camı açıktı ve içinden duman çıkıyordu.

Arkasından bir ses, "Evet?" dedi. Ses tonunda güvenden eser kalmamıştı.

Rebus dalgınca, "Ne?" dedi.

"Cevap vermedin." Rebus kıza döndü. "Kalabilir miyim?"

Rebus kapıya yönelip, "Tabii ki," dedi. "Dilediğin kadar kalabilirsin."

**

Kıvrımlı merdivenlerin yarısına varmıştı ki ayakkabı giymediğini fark etti. Durup düşündü. Ne olacaktı ki? Annesi ona hep soğuktan kızaracağını söylese de hiç öyle olmamıştı. Bu şansının devam edip etmediğini sınamak için ideal bir zamandı.

İlk kattaki bir kapının önünden geçerken kapı açıldı ve Bayan Cochrane, Rebus'un yolunu kesti.

İlk şoku atlattıktan sonra, "Bayan Cochrane," dedi.

"Al." Ona doğru bir şey uzatılınca elinde olmadan aldı. Büyük bir karttı ve üzerinde "MERDİVENLERİ SİLME SIRASI SENDE" yazıyordu. Tekrar başını kaldırana kadar Bayan Cochrane çoktan içeri girmişti bile. Terlikleriyle televizyonuna ve kedisine doğru gittiğini duyabiliyordu. Pis kokulu yaşlı şey.

Rebus kartla birlikte aşağı inerken çoraplı ayağı iyice üşümeye başladı. Kedisi de güzel kokmuyor zaten diye düşündü.

Dış kapı üstüne çekiliydi. Olabildiğince sessizce açtı. Araba hâlâ orada, tam karşısındaydı. Ama dışarı çıkmasıyla sürücünün onu görmesi bir oldu. Sigarasını atıp arabayı çalıştırdı. Rebus parmak uçlarında yürüdü. Arabanın, Stalag ışıldakları kadar büyük, üçlü farları birden yandı. Rebus gözlerini kısarak dururken araba hareket geçip sola döndü ve yokuş aşağı gitmeye başladı. Rebus plakasını görmeye çalışsa da güçlü ışık yüzünden gözleri kamaşmıştı. Ama arabanın Ford Escort olduğundan emindi.

Yokuştan aşağı baktığında arabanın anayol girişinde durmuş trafiğin açılmasını beklediğini gördü. Mesafe yüz metre bile değildi. Rebus kararını verdi. Gençliğinde iyi bir koşucuydu, o derece ki bir adam eksikleri olduğunda okulun koşu takımına onu almışlardı. Bir sarhoş şev-

kiyle koşup, koşarken de içtiği şarabı hatırladı. Sadece düşüncesi bile midesinin ekşimesine yetince yavaşladı. Tam o sırada bir şeye basıp kaydı ve dengesini güçbela sağladığında da arabanın köşeyi dönüp gözden kaybolduğunu gördü.

Önemi yoktu. Kapıyı ilk açtığında gözüne çarpan şey ona yeterdi. Polis üniforması görmüştü. Sürücünün yüzünü göremese de üniforma gördüğünden emindi. Escort kullanan üniformalı bir polis. İki genç kız kaldırımdan geliyordu. Rebus'un yanından geçerken gülüşmeleri üzerine ayakkabısız, nefes nefese ve elinde MERDİVENLERİ SİL yazan bir tabelayla sokağın ortasında durduğunu fark etti. Başını eğdiğinde de neye basıp kaydığını gördü.

Küfrederek çıkardığı çoraplarını yağmur oluğuna attı ve sonra yalınayak eve döndü.

**

Dedektif Memur Brian Holmes çay içiyordu. Çay içişi bir törenden farksızdı. Bardağı önce yüzüne kaldırır, sonra üfler ve ardından da bir yudum alırdı. Önce üfle sonra yudumla. Sonra da yut. Sonra da nefesini ver. Bu gece en az sokakta yatan evsizler kadar üşümüştü. Gazetesi dahi yoktu ve çayın tadı da berbattı. Termostan çıkma olan çay çok sıcaktı ve plastik kokuyordu. Sütün de çaydan geri kalır yanı yoktu ama hiç değilse içtiği şey onu ısıtıyordu. Gerçi, hâlâ olduklarını varsayarsa, ayak parmaklarına dokunabilecek kadar ısınmış değildi.

Sanki utancını gizlemek istermiş gibi dürbünü gözlerine tutan SSPCA[2] memuruna, "Bir şey var mı?" diye sordu. Memur, "Hayır," diye fısıldadı. İsimsiz bir ihbardı. Bu ayki üçüncüydü ve boş çıkan ilkiydi. Köpek dövüşü yine rağbet görmeye başlamıştı. Geçen üç ay içerisinde, levhalarla çevrilmiş çukurlardan ibaret olan birkaç arena bulunmuştu. Bu arenaların ana malzeme kaynağı da hurdalıklardı. Ama bu gece boş bir arsayı gözlüyorlardı. Yanlarından geçip şehre doğru giden yük katarları ve şehrin uzaktan gelen uğultusu haricinde çıt çıkmıyordu. Evet, uyduruk bir arena vardı. Gündüz aslında polis köpeği olan köpeklerini gezdiriyormuş gibi yaparak keşif yapmışlardı. Pitbull terrierler: Arenalarda bunları kullanıyorlardı. Brian Holmes gözleri acı ve korkudan kararmış birkaç eski dövüşçü görmüştü. Ama köpeklere zehir enjekte eden veterinerleri görecek kadar orada kalmamıştı.

"Bir dakika."

İki adam elleri ceplerinde ve engebeli arazide düşmemeye dikkat ederek geliyordu. Nereye gittiklerini biliyor gibiydiler: Doğruca sığ çukura gidiyorlardı. Oraya varınca bir kez daha çevreye baktılar. Görülmeyeceğinden emin olan Brian Holmes gözlerini üzerlerine dikmişti. SSPCA memuru gibi o da gür çalıların arkasına saklanmıştı ve arkalarında da bir zamanlar orada olan

[2] İskoçya Hayvanlara Şiddeti Engelleme Topluluğu (Scottish Society for Prevention of Cruelty to Animals) –ed.n.

bir binadan kalma bir duvar vardı. Arenanın orada ışık olduğu halde onların bulunduğu yerde olmadığından, çift taraflı ayna gibi, görülmeden onları görebiliyorlardı.

İki adam çukura girince SSPCA memuru, "Yakaladık sizi," dedi.

Birden tuhaf bir şeyler sezen Holmes, "Bekle," dedi. İki adam birbirine sarılmıştı ve yere uzanıp öpüşmeye başladılar.

SSPCA memuru heyecanla, "Tanrım!" dedi.

Holmes iç çekip dizlerinin altındaki nemli ve sert toprağa baktı.

"Pitbulları da dâhil edeceklerini hiç zannetmem," dedi. "Öyle bir şey olursa işin boyutu tümüyle değişir."

SSPCA memuru şoke olmuş halde dürbünle bakmaya devam etti.

"Böyle şeyler kulağımıza gelirdi," dedi. "Ama... Ne bileyim..."

"Şahit olacağını zannetmezdin değil mi?" diyen Holmes sızlayan bacaklarıyla doğruldu.

**

Mesaj geldiğinde gece nöbetçi memuruyla konuşuyordu. Müfettiş Rebus konuşmak istiyordu.

"Rebus mu? Ne istiyormuş?" Brian Holmes saatine baktı. Saat ikiyi çeyrek geçiyordu. Rebus evindeydi ve onu evinden aramasını söylüyordu. Nöbetçi memurun telefonunu kullandı.

"Alo?" John Rebus'u tanıyordu, onunla birkaç davada çalışmıştı. Yine de gecenin bir yarısı araması biraz sıra dışıydı.

"Brian sen misin?"

"Evet efendim."

"Kâğıt kalemin var mı? Şunu yaz." Kâğıt kalem ayarlayan Holmes hattan müzik sesi geldiğini duydu. Tanıdığı bir şarkıydı. The Beatles *White Album*. "Hazır mısın?"

"Evet efendim."

"Tamam. Dün daha doğrusu iki gün önce Pilmuir'de aşırı dozdan ölen bir keş bulundu. Onu orada bulan memurun kim olduğunu öğren. Saat onda onu ofisime getir. Oldu mu?"

"Peki efendim."

"Güzel. Artık cesedin bulunduğu adresi bildiğine göre anahtarlar her kimdeyse ondan alıp oraya gitmeni istiyorum. Üst kattaki yatak odalarından birinde resimlerle kaplı bir duvar var. Bazıları Edinburgh Şatosunun resimleri. Onları alıp yerel gazete ofisine git. Eğer şansın yaver giderse orada görevli fil hafızalı ihtiyar bir adam vardır. Senden gazetede son zamanda yayımlanan ve yatak odasının duvarındaki resimlerle aynı açıdan çekilmiş fotoğraflar var mı diye kontrol etmeni istiyorum. Anladın mı?"

Holmes deli gibi yazarken, "Evet efendim," dedi.

"Güzel. Gazetenin fotoğraflarını kimin çektiğini de öğren. Her baskının arkasında isim ve adres içeren etiket gibi bir şey olması gerekir."

"Başka bir şey var mı efendim?" Kasıtlı ya da değil, alaycı bir soru gibi çıkmıştı.

"Evet." Rebus sesini biraz kıstı. "Yatak odasının duvarında genç bir kızın fotoğraflarını da bu-

lacaksın. Onun hakkında daha fazlasını öğrenmek istiyorum. Göbek adının Tracy olduğunu söyledi. İsmi olarak kullanıyor. Etrafta dolaşıp resmini falan göster bakalım tanıyan çıkacak mı?"

"Peki efendim. Bir sorum olacak."

"Sor."

"Neden ben ve neden şimdi? Tüm bunlar neye yarayacak?"

"Üç soru oldu. Yarın öğleden sonra görüştüğümüzde hepsini cevaplarım. Saat üçte ofisimde ol."

Bunun ardından Brian Holmes telefonun kapandığını duydu. Not defterindeki kargacık burgacık yazılara baktı, en az bir haftalık çalışmayı alması birkaç dakika sürmüştü. Nöbetçi memur omzunun üzerinden bakarak yazdıklarını okudu.

Samimi bir ifadeyle, "Senin yerinde olmayı istemezdim," dedi.

John Rebus'un Holmes'u seçmesinin pek çok nedeni vardı ama asıl neden Holmes'un onu fazla tanımamasıydı. Fazla dikkat çekmeden verimli ve yöntemsel çalışacak birine ihtiyacı vardı. Bunu yapacak kişinin de kendisine yeterli bilgi verilmediği ve robot gibi kullanıldığı için sızlanacak birisi olmaması gerekiyordu. Kısacası ona ayak işlerini yapacak biri lazımdı. Rebus, Holmes'un mızmızlığıyla değil de çalışkanlığıyla tanındığını biliyordu. Bu da onun için yeterliydi.

Telefonu koridordan oturma odasına getirip kitap rafının üzerine koyduktan sonra önce teybi sonra da amfiyi kapattı. Ardından cama gidip sokak lambalarının ışığının Red Leicester pey-

niri renginde olduğu boş sokağa baktı. Görüntü ona birkaç saat önce yemeye niyetlendiği yemeği hatırlatınca mutfağa gidip bir şeyler atıştırmaya karar verdi. Tracy'nin bir şey istemeyeceğinden emindi. Kanepede, başı yere dönük, bir eli karnında bir eli halının üzerinde, yatan kıza baktı. Gözleri kapalıyken hafif açık ağzında ön iki dişi görülebiliyordu. Rebus üzerine battaniye öterken mışıl mışıl uyumaktaydı ve hâlâ da öyle devam ediyordu. Tuhaf bir şey hissetse de ne olduğunu kestiremiyordu. Belki de açlıktandı. Dolabından güzel bir sürpriz çıkmasını umut etti. Ama önce cama gidip tekrar baktı. Sokak bomboştu ki işte Rebus da aynen böyle hissediyordu: Boş ama faal. *Dr. Jekyll ve Mr. Hyde* kitabını yerden alıp mutfağa gitti.

Çarşamba

Queer Caddesine ne kadar benziyorsa o kadar az sormaya başladım.

Rebus ertesi sabah ofisine gittiğinde Polis Memuru Harry Todd ve Francis O'Rourke'nin kendisini beklediğini gördü. Duvara yaslanmış sohbet ediyorlardı ve Rebus'un yirmi dakika geç kalmasından da pek rahatsız olmuşa benzemiyorlardı. Özür dilemek aklından bile geçmedi. Merdivenin başına vardığında ve başıyla onları selamladığında ikisi de toparlanıp sustu.

Güzel bir başlangıçtı.

Kapıyı açıp ofisine girdi ve kapıyı kapattı. Onları bir dakika daha bekletti. Şimdi gerçekten konuşacak bir mevzuları olacaktı. Danışmadaki çavuştan Brian Holmes'un karakolda olmadığını öğrenmişti. Cebinden bir kâğıt parçası çıkarıp Holmes'un evini aradı. Açan olmadı. Holmes iş için dışarı çıkmış olmalıydı.

Her şey güzel gidiyordu.

Masasında bir zarf vardı. Bakınca içinde Emniyet Müdürü Watson'dan gelen bir not olduğunu gördü. Onu bugün on iki buçukta öğle yemeğine davet ediyordu. Kahretsin. Üçte Holmes'la görüşecekti. Yemeğe uyuşturucu karşıtı kampanyaya bağış yapan bazı işadamları da katılacaktı. Kahretsin. Ayrıca Eyrie'deydi ki bu da kravat ve temiz gömleğe ihtiyacı olduğunu gösterirdi. Rebus gömleğine baktı. İdare ederdi. Ama kravatı olmazdı. Kahretsin.

Tüm neşesi uçup gitti.

Zaten her şeyin bu kadar yolunda gitmesinden işkillenmişti. Tracy onu tepside kahvaltıyla uyandırmıştı. Portakal suyu, tost, bal ve sert kahve. Kız erken kalkıp oturma odasının rafındaki parayı alarak dışarı çıkmıştı. Bir şey demeyeceğini düşünmüştü. Köşedeki markete gidip bir şeyler aldıktan sonra geri dönüp kahvaltı hazırlamıştı.

Kız, "Tost kokusuna nasıl uyanmadın hayret ettim," demişti.

"*Towering Inferno*'da uyuyan bir adama bakıyorsun," diye cevap vermişti. Kız gülüp yatağın kenarına oturarak tosttan bir diş alırken Rebus kendi tostunu ısırıp yavaşça ve düşünceli bir halde çiğnemişti. Yatağına en son ne zaman kahvaltı gelmişti? Düşünmeye bile korkuyordu...

Kapıyı çalan olmasa da, "İçeri gelin," diye bağırdı.

Tracy de şikâyet etmeden gitmişti. Kendini iyi hissettiğini söylemişti. Temelli böyle tıkılıp kalamazdı değil mi? Onu arabayla Pilmuir'e bırakmış sonra da aptalca bir şey yapmıştı. Ona on sterlin vermişti. Parayı verdikten hemen sonra bunun sadece paradan ibaret olmadığını fark etmişti. Bu aralarında, kurmaması gereken bir bağdı. Para kızın elinde dururken içinden bir ses parayı geri almasını söyledi. Ama kız arabadan inip yürümeye başladı, vücudu zayıf, adımlarıysa kararlıydı. Bazen ona kızı Sammy'yi hatırlatıyordu ama diğer zamanlarda...

Ona eski sevgilisi Gill Templer'ı hatırlatmıştı.

Tekrar, "İçeri gelin," diye bağırdı. Bu sefer kapı yavaşça açıldı ve bir kafa içeri uzandı.

Kafa gergin bir ifadeyle, "Kapıyı çalan olmadı efendim," dedi.

Rebus olabildiğince sakin bir tonda, "Öyle mi?" dedi. "O zaman siz ikinizle konuşmakla yetineyim. Neden içeri gelmiyorsunuz?"

Az sonra, kendine güvenleri biraz artmış halde, içeri girdiler. Rebus masanın karşısındaki iki sandalyeyi işaret etti. Biri hemen otururken diğeri hazır olda durdu.

"Ayakta durmayı tercih ederim efendim," dedi. Diğeri acaba bir protokolü mü çiğnedim diye korku dolu gözlerle baktı.

Tam oturan ayağa kalkarken Rebus ayaktakine, "Askerde değilsin," dedi. "Otur şuraya!"

İkisi de oturdu. Rebus alnını ovuşturup başı ağrıyormuş gibi yaptı. İşin aslı bu iki memurun kim olduğunu ve neden geldiğini çoktan unutmuştu.

"Pekâlâ," dedi. "Sizi bu sabah neden çağırdığımı biliyor musunuz?" Ucuz ama etkili bir numaraydı.

"Cadılarla ilgili olsa gerek efendim."

"Cadılar mı?" Rebus bunu söyleyen memura bakınca ona pentagramı gösteren genci hatırladı. "Evet, cadılar ve aşırı doz."

Hayretle ona baktılar. Onlara bir şeyler sorması gerekse de nereden başlayacağını bilmiyordu. Buraya gelmeden önce bu konuda biraz kafa yorması gerekirdi.

Hiç değilse onların geleceğini hatırlıyor olmalıydı. Gözünün önüne on sterlin ve bir gülümseme geldi, burnuna da bir tost kokusu... Memurun kravatındaki pentagrama baktı.

"İsmin ne evlat?"

"Todd efendim."

"Todd mu? Bunun Almanca ölü demek olduğunu biliyor musun Todd?"

"Evet efendim, okulda Almanca dersi aldım."

Rebus etkilenmiş gibi yaparak başını salladı. Aslında etkilenmişti de. Artık tüm yeni polisler iyi eğitimliydi, aralarında üniversite mezunları bile vardı. Holmes'un da üniversite mezunu olduğuna dair bir his vardı içinde. Ukalanın tekinden yardım istemediğini umut etti...

Rebus kravatı işaret etti.

"O biraz yamuk gibi Todd."

Todd başını kravatına bakmak için öyle bir eğdi ki Rebus boynunun tutulacağından korktu.

"Efendim?"

"Kravatın diyorum. Hep onu mu takarsın?"

"Evet efendim."

"Yani yakın zamanda kopan bir kravatın olmadı mı?"

"Kopan kravat mı?"

Rebus, "Daha doğrusu kopan bir klips," dedi.

"Hayır efendim."

Rebus olup bitenden hiçbir şey anlamamış gibi duran diğer memura dönüp, "Senin ismin ne evlat?" diye sordu.

"O'Rourke efendim."

Rebus, "İrlandalı ismi," dedi.

"Evet efendim."

"Peki ya senin kravatın yeni mi O'Rourke?"

"Hayır efendim. Yani aslında bu şeylerden bende yarım düzine kadar var."

Rebus başını salladı. Kalemini alıp dikkatle baktıktan sonra yerine koydu. Boş yere vakit öldürüyordu.

"Maktulle ilgili bulgular hakkındaki raporunuzu istiyorum."

"Peki efendim," dediler.

"Eve ilk vardığınızda gözünüze sıra dışı bir şey çarptı mı?"

O'Rourke, "Sadece ceset efendim," dedi.

Todd, "Ve duvardaki resim," diye ekledi.

"Üst kata baktınız mı?"

"Hayır efendim."

"Oraya vardığınızda ceset neredeydi?"

"Alt kattaydı efendim."

"Ve üst kata çıkmadınız?"

Todd, O'Rourke'ye baktı. "Yukarıda kimse var mı diye seslendik ama yukarı çıkmadık."

Rebus, öyleyse kravat klipsi yukarı nasıl çıktı diye düşünüp sonra da boğazını temizledi. "Arabanın modeli ne Todd?"

"Polis arabasını mı soruyorsunuz efendim?"

"Tabii ki hayır!" Rebus kalemi masaya vurdu. "Özel arabanı soruyorum."

Todd her zamankinden daha çok şaşırmışa benziyordu. "Metro efendim."

"Rengi?"

"Beyaz."

Rebus bakışlarını O'Rourke'ye çevirdi.

O'Rourke, "Arabam yok," dedi. "Motosiklet severim. Modeli Honda yedi yüz elli."

Rebus başını salladı. Ford Escort yoktu. Gece yarısı ondan kaçan bunlar değildi.

"Pekâlâ, şimdilik hepsi bu kadar." Gülümseyerek onlara gidebileceklerini işaret etti, kalemi tekrar alıp ucuna baktı ve bilerek masanın ucuna dayayarak kırdı.

**

Rebus arabasını George Caddesindeki eski usul bir erkek giyim mağazasının önünde durdurduğu esnada Charlie'yi düşünüyordu. Kravatı alıp parasını öderken Charlie'yi düşünüyordu. Arabaya dönüp kravatı takarken ve kontağı çevirip yola çıkarken Charlie'yi düşünüyordu. Şehrin en zenginleriyle birlikte olacağı yemeğe giderken tek düşündüğü Charlie ve Charlie'nin dilerse günün birinde o zenginlerden biri olabileceğiydi. Üniversiteden mezun olup ailesinin bağlantılarını kullanarak bir iki yıl içinde üst mevkilere çıkabilirdi. Sefalete olan düşkünlüğünü unutarak kendisini ancak zengin ve başarılıların olabileceği bir sefile dönüştürebilirdi. Cadılık, demonizm, uyuşturucu ve şiddetin ürünü, ikinci el değil de gerçek sefalet. Ronnie'nin vücudundaki çürükler: Gerçekten de para karşılığında mı olmuştu? Sadomazoşist bir oyun ters mi gitmişti? Belki de Ronnie'nin adını haykırdığı gizemli Edward'la oynanan bir oyundu?

Ya da bir ayin çığırından mı çıkmıştı?

Satanizm ihtimalini çok çabuk mu elemişti? Polislerin açık fikirli olması gerekmez miydi? Belki, ama Satanizm bir türlü aklına yatmıyordu. Nihayetinde o bir Hıristiyan'dı. Sık sık kiliseye gidip ayinlere katıldığı söylenemese de bu kendisinin minik ve karanlık tanrısına inanmadığı manasına gelmezdi. Herkesin kendince bir tanrısı vardı ve İskoçların tanrısı olabileceği kadar meymenetsizdi.

Edinburgh'da hava gün ortası hiç olmadığı kadar karanlıktı. Kim bilir belki de ruh halini yansıtıyordu. Şatonun gölgesi New Town'a düşüyor olsa da bu gölge Eyrie'ye erişecek kadar yüksek değildi. Eyrie şehrin en pahalı ve seçkin restoranıydı. Rivayete göre öğle yemeği için on iki aylık rezervasyonu doluyken akşam yemeği için de sekiz on hafta beklemek gerekiyordu. Restoran şehrin işlek merkezinden uzaktaki New Town'ın kalbinde yer alan George tarzı bir otelin üst katındaydı.

Burada da sokakların pek sakin olduğu söylenemezdi ve trafiğin geçici olarak durması park sorununa neden olmuştu. Ama bu bir dedektife sökmezdi. Rebus otelin ana kapısının önündeki çifte sarı çizginin üzerinde durdu ve kapıcının ceza yiyeceği yönündeki ikazına aldırmadan arabasını orada bırakarak otele girdi. Asansör onu on dördüncü kata taşırken midesini sıktı, aç olduğu için de memnundu. İşadamları aşırı sıkıcı olabilirdi ve Çiftçi Watson'la iki saat geçirmek tahammül edilir gibi değildi. O yüzden kendisini

yemeğe vererek elinden geldiğince idare etmeye çalışacaktı.

Şarap listesine bakılırsa da o adileri iflas ettireceği kesindi.

**

Brian Holmes büfeden plastik yeşil çay bardağıyla çıktı, çaya bakarak en son ne zaman kendisinin demlediği doğru dürüst bir çay içtiğini hatırlamaya çalıştı. Hayatı plastik çay bardakları, termos, tatsız tuzsuz sandviçler ve bisküvilerle geçip gidiyordu. Üfle, iç, üfle, iç ve yut.

Akademik kariyerden bunun için vazgeçmişti.

Üniversitede sekiz ay geçirip Londra Üniversitesinde tarih okumuştu. İlk ayı şehre hayran olarak ve onun ebadına ayak uydurup kendini kaybetmeden şehrin içinde seyahat edip hayatta kalmaya çalışarak geçirmişti. İkinci ve üçüncü aylarda üniversite hayatına alışmayı denemiş, yeni arkadaşlar edinip farklı gruplara girmişti. Girmeden önce tümünde suyu kontrol etmiş ve hepsinin de yüzmeyi öğrenen çocuklar kadar gergin olduğunu görmüştü. Dördüncü ve beşinci aylarda bir Londralı olup her gün Battersea'den üniversiteye gitmişti. Hayatına birden rakamlar hâkimiyet kurmaya başlamıştı. Onu kafelerdeki siyasi tartışmalardan alıp odasına götürecek tren, otobüs ve metroların saatleri. Yolculuk zamanla eziyete dönüşmeye başladı. Altıncı ve yedinci ayları Battersea'de bir başına odasında ders çalışıp okula hemen hemen hiç gitmeden geçirdi. Sekizinci ay olan mayısın güneşli bir gü-

nünde de Londra'dan ayrılıp kuzeye, arkadaşlarına ve ancak çalışarak doldurabileceği hayatındaki ani boşluğa geri döndü.

İyi de hangi akla hizmet polis olmaya kalkmıştı?

Boş plastik bardağı ezip yakındaki çöp tenekesine attı. Iskaladı. Ne olacak diye düşündü. Sonra kendini toparladı. Gidip bardağı yerden alarak çöp tenekesine attı. Artık Londra'da değilsin Brian dedi kendi kendine. Yaşlı bir kadın ona bakarak gülümsedi.

Kötü bir dünyada güzel bir eylem dikkat çekiyordu.

Kötü bir dünyaydı. Rebus, erimiş insanlık çorbasının tam ortasına inmişti. Pilmuir, ruhların Hiroşima'sı; yeterince hızlı kaçamamıştı. Radyasyon korkusu. Dün geceki konuşmadan sonra yaptığı minik listesi yanındaydı ve listeyi cebinden çıkarıp kontrol etti. Memurları bulmak zor olmamıştı. Rebus şimdiye kadar onlarla görüşmüş olmalıydı. Sonra da Pilmuir'deki eve gitmişti. Fotoğraflar iç cebindeydi. Edinburgh Şatosu. Güzel resimlerdi. Çekim açıları farklıydı. Ve kız. O da epey güzeldi. Yaşını kestirmek kolay değildi, yüzü biraz yıpranmış olsa da yine de çok sağlıklı bir görüntüsü vardı. Onun hakkında nasıl bir şeyler öğreneceğine dair bir fikri yoktu. İsminin Tracy olduğundan başka bir şey bilmiyordu. Evet, sorabileceği kişiler vardı. Edinburgh onun memleketiydi ve bu meslekte bunun faydası büyüktü. Bağlantıları, eski dostları ve dostlarının dostları

vardı. Londra fiyaskosundan sonra bağlantılarını yeniden tesis etmişti. Tümü de ona gitmemesini söylemişti. Ve tümü de ikazlarından sonra onu tekrar gördüklerinde hayal kırıklığına uğramayıp memnun olmuştu. Bu beş yıl önceydi... Oysaki çok daha eskiymiş gibi geliyordu.

Neden emniyete katılmıştı? İlk tercihi gazeteci olmaktı. Bu ta okul günlerine kadar gidiyordu. Çocukluk hayalleri gerçek olabilirdi, ama bir süreliğine. Bir sonraki durağı yerel gazete olacaktı. Orada şatonun farklı açılardan çekilmiş resimleri var mı diye bakacaktı. Şansı yaver giderse doğru düzgün bir bardak çay da içebilirdi.

Yürürken caddenin karşısında bir emlakçı gördü. Adı nedeniyle bu emlakçının hep pahalı olacağını farz etmişti. Ama şu an çaresizdi. Hareketsiz trafiğin arasından geçip Bowyer Carew'un önünde durdu. Bir dakika sonra omuzları biraz daha çökük halde dönüp Bridges'e doğru yürümeye devam etti.

**

"Bu da Bowyer Carew'dan James Carew."

James Carew oturduğu yerden birkaç santim kalkıp Rebus'un elini sıktıktan sonra tekrar oturdu. Takdim sırasında gözlerini Rebus'un kravatından ayırmamıştı.

Amir Watson, "Finlay Andrews," diye devam etti ve Rebus onun da masonik elini sıktı. Bir masonu tanımak için gizli el sıkışma tekniğini bilmesine gerek yoktu. Normalinden daha uzun sürmesinden anlardı, bu ilave zaman zarfında

karşıdaki kişi senin de kardeşlikten olup olmadığını kestirmeye çalışırdı.

"Bay Andrews'u tanıyorsundur. Duke Terrace'de oyun tesisi var. Neydi ismi?" Watson ev sahipliği konusunda ve bu adamlarla iyi geçinebilmek için çok ter döküyordu.

Finlay Andrews, "İsmi Finlay's," deyip Rebus'un elini bıraktı.

Son misafir kendini tanıtarak, "Tommy McCall," dedikten sonra Rebus'un elini alelacele sıkıp bıraktı. Rebus gülümseyip otururken nihayet oturabildiğine şükretti.

"Tony McCall'un kardeşisiniz değil mi?" diye sordu.

"Evet." McCall gülümsedi. "Demek Tony'yi tanıyorsunuz?"

Rebus, "İyi tanırım," dedi. Watson şaşırmışa benziyordu.

Rebus, "Müfettiş McCall," dedi. Watson şevkle başını salladı.

Carew oturduğu yerde kımıldanarak, "Ne içersiniz Müfettiş Rebus?" diye sordu.

Rebus, "Görev başında içmem efendim," deyip itinayla katlanmış mendilini açtı. Carew'un yüzündeki ifadeyi görünce gülümsedi. "Şaka yaptım. Bir cin tonik alayım lütfen."

Tümü gülümsedi. Espri yeteneğine sahip bir polis memuru: Bu genelde insanları şaşırtırdı. Rebus'un ne kadar nadir şaka yaptığını bilseler daha da şaşırırlardı. Ama buzları eritmek gerektiğini düşünmüştü.

Hemen arkasında bir garson vardı.

Carew garsona, "Ronald, bir cin tonik daha," deyince garson başını eğip gitti. Yerine gelen diğer garson deri kaplı büyük mönüleri dağıtmaya başladı. Rebus kucağındaki kalın kumaş mendilin ağırlığını hissetti.

"Müfettiş nerede oturuyorsun?" Sorunun sahibi Carew'du. Tebessümü tebessümden yalnızca bir öteydi ve Rebus ihtiyatlıydı.

"Marchmont," dedi.

Carew, "Ah," dedi. "Güzel bir muhit. Geçmişte oranın tarla olduğunu biliyor musun?"

"Öyle mi?"

"Hmm. Güzel yerdir."

Tommy McCall araya girip, "James oradaki evlerin para edeceğini söylemeye çalışıyor," diye açıklamada bulundu.

Carew mağrur bir edayla, "Ama öyle," dedi. "Şehir merkezine, Meadows'a ve üniversiteye yakın..."

Finlay Andrews, "James reklam yapmaya başladın," diyerek ikaz etti.

"Öyle mi?" Carew gerçekten de şaşırmışa benziyordu. Rebus'a bakıp tekrar gülümsedi. "Özür dilerim."

Andrews, "Bonfile tavsiye ederim," dedi. Garson siparişleri almak için döndüğünde Rebus özel bir şey seçerek gösteriş yapmak istedi.

Diğer yemek yiyenlere ve masa örtüsünün dantellerine bakmadan rahatmış gibi görünmeye çalıştı, masada onun bilmediği pek çok takım

vardı. Ama bu, hayatta bir kez yaptığın şeylerden biri değil miydi? O zaman niye bakmayacaktı ki? Sonunda baktı ve elli kadar misafirden çoğunun erkek olduğunu ve araya nezaketen birkaç kadın serpiştirildiğini gördü. Tümü besili ve mutluydu. Prime fillet. Galiba herkes ondan yiyordu. Bir de şarap.

McCall listeyi uzatarak, "Şarabı kim seçmek ister?" dedi. Carew epey hevesli görünürken Rebus geri durdu. Listeyi kapıp ben seçerim demek uygun olmazdı değil mi? Aç gözlerle fiyatlara bakıp...

Finlay Andrews, "Müsaadenle," deyip listeyi McCall'un elinden alırken Rebus çatalındaki işlemeleri inceledi.

McCall, Rebus'a bakarak, "Demek Emniyet Müdürü Watson seni de bu işe dâhil etti."

Rebus, "Fazla zorlamasına gerek kalmadı," dedi. "Yardım edebildiğim için memnunum."

Watson gözlerini dikerek Rebus'a, "Tecrübelerinden fazlasıyla istifade edileceğinden eminim," dedi. Rebus da ona baktı ama cevap vermedi.

Şansına Andrews şaraptan anlıyordu ve *'82 Claret* ve *Chablis* siparişi verdi. Andrews siparişi verirken Rebus biraz canlandı. Oyun kulübünün adı neydi? Andrews? Finlay's? Evet buydu. Finlay's. Adını duymuştu, küçük sakin bir kumarhane. Rebus'un şimdiye kadar oraya gitmesi için, ne iş ne eğlence, hiçbir gerekçesi olmamıştı. Para kaybetmenin neresi eğlenceliydi?

McCall, "Sizin Çinli hâlâ oraya dadanıyor mu Finlay?" diye sorarken iki garson geniş çorba tabaklarına çorba koymaya başladı.

"Bir daha giremez. Yönetim girişini yasakladı."

McCall gülüp Rebus'a döndü.

"Finlay'nin başına nahoş bir olay geldi. Çinliler kumardan hiç anlamaz. Ama bu bahsettiğim Çinli, Finlay'i oyuna getirdi."

Andrews, "Deneyimsiz bir krupiyem vardı," dedi. "Tecrübeli, *gerçekten* deneyimli birisi bu gencin topu nasıl attığına bakarak rulet çarkında topun nereye geleceğini kestirebilirdi."

Watson kaşığındaki çorbaya üflemeden önce, "Müthiş," dedi.

Andrews, "Pek değil," dedi. "Daha önce de gördüm. Sadece büyük para yatırmadan önce bolca gözlem yapma meselesi. İşler her zaman güzel gidecek değil. Ama bu yıl şimdilik her şey yolunda. Kuzeye bolca para geldi ve orada fazla yapacak bir şey olmadığını görünce mutlaka bir kısmı kumara gelecektir."

Rebus, "Kuzeye para mı geldi?" diye sordu.

"İnsanlar. İş. Londralı yöneticiler, Londra maaşları ve alışkanlıkları. Fark etmedin mi?"

Rebus, "Fark ettim diyemem," dedi. "En azından Pilmuir civarında bir değişiklik yok."

Bu lafın üzerine hepsi sırıttı.

Carew, "Benim emlak şirketimin fark ettiği kesin," dedi. "Büyük binalara talep var. Bazılarını şirketler istiyor. Şirketler kuzeye taşınıp burada ofis açıyorlar. Onlar iyi bir şey gördüklerinde

anlarlar ve Edinburgh'da iyi bir şey. Ev fiyatları tavan yapacak. Aksinin olması için bir neden yok." Rebus'la göz göze geldi. "Pilmuir'de bile yeni evler yapılıyor."

McCall, "Finlay," dedi. "Müfettiş Rebus'a Çinli kumarbazların paralarını nerede sakladığını söyle."

Watson, "Yemek yerken konuşmasak," dedi ve McCall güldüğünde başını eğip çorbasına baktığı sırada Rebus, Andrews'un ona ters ters baktığını gördü.

Soğuk ve bal rengindeki şarap gelmişti. Rebus bir yudum aldı. Carew, Andrews'a kumarhanenin büyütülmesi için gereken izinleri soruyordu.

"Sorun çıkacağını zannetmem." Andrews kibirli gibi konuşmamaya çalışıyordu. Tommy McCall güldü.

"Bence de," dedi. "Eğer komşuların senin tesisinin arkasındaki binaları büyütmeye kalksaydı o zaman da sorun çıkmaz mıydı?"

Andrews'un yüzünde buz gibi bir tebessüm belirdi. "Her dava ayrı ve titizlikle ele alınır Tommy. Belki de sen daha iyisini biliyorsundur?"

"Yok, ne haddime." McCall ilk kadehi bitirip ikincisi için uzandı. "Her şeyin kurallara uygun olduğundan hiç şüphem yok Finlay." Sinsice Rebus'a baktı. "Umarım bu duyduklarından kimseye bahsetmezsin John."

"Hayır." Rebus çorbasını bitirmekte olan Andrews'a baktı. "Yemek yerken kulaklarım kapalıdır."

Watson başını salladı.

"Hey Finlay." Aksanlı, iriyarı bir adam masanın yanında dikildi. Üzerinde Rebus'un gördüğü en pahalı takım vardı. Parlak mavi takımın dikişleri gümüş rengindeydi. Adamın saçları ağarmaya başlamış olsa da kırk yaşından büyük değildi. Yanında ona yaslanmış zarif, Uzakdoğulu bir kız duruyordu. Kız öyle güzeldi ki masadakilerin tümü hayranlıkla ayağa kalktı. Adam nazik bir el hareketiyle oturmalarını istedi. Kadın memnuniyetini kirpiklerinin altına gizledi.

"Selam Malcolm." Finlay Andrews adamı işaret etti. "Bu avukat Malcolm Lanyon." Avukat demesine gerek yoktu çünkü herkes Malcolm Lanyon'ı tanırdı. Halka mal olmuş yaşam tarzı yüzünden ya nefret ya da gıpta edilirdi. Kendisi aynı zamanda hukuk mesleğindeki sevilmeyen her şey olup ayaklı TV dizisi gibiydi. Magazin gazetesi okuyucularının en büyük ihtiyaçlarını gideren oydu. Rebus onun aynı zamanda çok iyi bir avukat olduğunu da biliyordu. Öyle olmak zorundaydı, aksi takdirde diğer özelliklerinin hiçbir manası kalmazdı.

Andrews masadakileri işaret ederek, "Bunlar da sana bahsettiğim heyetin mensupları," dedi.

"Ah." Lanyon başını salladı. "Uyuşturucu karşıtı kampanya. Mükemmel bir fikir Müdür bey."

Watson bu iltifat yüzünden az kalsın kızaracaktı: Burada asıl iltifat, Lanyon'ın Watson'ın kim olduğunu bilmesiydi.

Lanyon, "Finlay," diye devam etti, "yarın akşamı unutmadın değil mi?"

"Hiç unutur muyum Malcolm."

"Güzel." Lanyon masaya göz gezdirdi. "Aslında hepinizin gelmesini isterim. Evimde bir araya geleceğiz. Bir nedeni yok, sadece içimden parti vermek geldi. Saat sekizde." Kolu kızın belinde, uzaklaşmaya başladı. Rebus son dediklerini duyabildi: Adres. Heriot Row. New Town'daki en seçkin caddelerden biri. Bu yeni bir dünyaydı. Davetin ciddi olup olmadığından emin olamasa da Rebus kabul etmeye karar verdi. Böyle bir fırsat ancak bir kez ele geçerdi.

Biraz sonra konu uyuşturucu karşıtı kampanyaya geldi ve garson biraz daha ekmek getirdi.

**

Gergin genç adam Holmes'un durduğu tezgâha bir gazete balyası daha getirerek, "Ekmek," dedi. "Benim canımı sıkan da bu. Herkes ekmek kafalı oldu. Artık onlar için her şeyin daha fazlasına sahip olmak haricinde hiçbir şeyin önemi yok. Birlikte okuduğum, çocukluktan beri tanıdığım adamlar bankacı, muhasebeci ya da ekonomist oldu. Hayatları daha başlamadan bitti. Bunlar Mayıs."

"Ne?" Holmes ağırlığını bir bacağından diğerine verdi. Burada neden sandalye yoktu ki? Bir saattir buradaydı ve eski gazete sayfalarını çevirmekten parmakları simsiyah olmuştu. Arada bir ilk seferinde atladığı bir başlık ya da spor haberi dikkatini çekiyordu. Ama çok geçmeden sıkıldı

ve yaptığı iş rutine döndü. Dahası sayfa çevirmekten kolları ağrımaya başlamıştı.

Genç, "Mayıs," dedi. "Bunlar mayıs sayısı."

"Ah evet teşekkürler."

"Haziranla işin bitti mi?"

"Evet teşekkürler."

Genç, başını sallayıp balyanın deri kayışlarını bağladıktan sonra balyayı iki kolu üzerinde kaldırıp odadan çıktı. Holmes sayfaları çevirirken işin yoksa uğraş diye düşündü.

Rebus yanılıyordu. Ne bilgisayarın sabit diski görevini gören bir ihtiyar vardı ne de bir bilgisayar. O yüzden tek yaptığı, bildik yerlerin farklı açılardan çekilmiş resimlerini bulana kadar sayfa çevirmekti. İyi de neden? Daha nedenini bile bilmiyordu ve bu da canını sıkıyordu. Bu öğleden sonra Rebus'la görüştüğünde öğrenmeyi umuyordu. Genç içeri girerken tekrar hışırtı sesi geldi, bu sefer kolları serbest ve ağzı açıktı.

Holmes laf olsun diye, "Peki sen neden arkadaşlarının yaptığını yapmadın?" diye sordu.

"Neden bankada çalışmadığımı mı kastediyorsun?" Genç yüzünü buruşturdu. "Farklı bir şey yapmak istedim. Gazeteciliği öğreniyorum. Bir yerden başlamam gerek değil mi?"

Holmes çok haklısın diye içinden geçirip bir sayfa daha çevirdi. Çok haklısın.

**

McCall ayağa kalkarak, "Hiç yoktan iyidir," dedi. Kullandıkları mendilleri buruşturup masa örtüsünün üzerine atıyorlardı. Başlangıçta pırıl pırıl

olan masa örtüsünün üzeri ekmek kırıntıları, şarap, tereyağı ve kahve lekeleriyle doluydu. Rebus ayağa kalkarken başının döndüğünü hissetti. Ayrıca tıka basa doymuştu. İçtiği aşırı şarap, kahve ve konyak yüzünden dili uyuşmuştu – Tanrım! Bu adamlar şimdi de işe gidecekti. Ya da öyle iddia ediyorlardı. Rebus da öyle. Saat üçte Holmes'la görüşmesi yok muydu? Ama saat çoktan üçü geçmişti. Rebus kibirle, neyse Holmes şikâyet etmez diye geçirdi içinden.

Carew karnına vurup, "Fena değil," dedi. Rebus onun tam olarak neyi kastettiğini anlayamadı.

Watson, "Çok ilerleme kaydettik," dedi. "Bunu unutmayalım."

McCall, "Haklısın," dedi. "Çok verimli bir görüşme oldu."

Andrews hesabı ödeme hususunda ısrar etti. Rebus'un yaptığı çabuk bir hesaba göre üç rakamlı sağlam bir hesap olmalıydı. Andrews elindeki faturayı inceliyor, sanki zihnindeki kendi hesabıyla mukayese ediyormuş gibi tekrar tekrar bakıyordu. Rebus, sadece işadamı değil tam bir İskoç diye düşündü. Andrews daha sonra başgarsonu çağırıp ona fazla ücret alınan bir şey olduğunu söyledi. Başgarson Andrews'un sözüne hiç itiraz etmeden fiyatı hemen orada değiştirip özür diledi.

Restoran boşalmaya başlamıştı. Öğle yemeği saati artık sona ermişti. Rebus birden kendisini suçlu hissetti. İki yüz sterlinden kendine düşen payı az önce yiyip içmişti. Diğer bir tabirle kırk sterlin. Diğerleri sohbet edip gülerek restoranı

terk ediyordu. Eski hikâyeler, sigaralar, kırmızı suratlar. McCall kolunu Rebus'un sırtına koyup çıkışı işaret etti.

"İskoçya'da sadece elli tane muhafazakâr seçmen kalsa tümü de burada olurdu."

Rebus, "İnanırım," dedi.

Konuşmalarını duyan Andrews, başgarsondan onlara döndü. "Ben zaten burada sadece elli muhafazakâr seçmen *kaldığını* zannediyordum," dedi.

Rebus orada bir kez daha sessiz ve kendinden emin tebessümleri gördü. Rebus ekmek yerine kül yedim diye düşündü. Ekmek yerine kül. Herkes durmadan sigara içiyordu ve bir an için midesinin bozulacağını düşündü. O sırada McCall tökezledi ve Rebus, dengesini sağlayana kadar, onu tutmak zorunda kaldı.

Carew, "Tommy içkiyi fazla mı kaçırdın?" diye sordu.

McCall, "Biraz temiz hava aldım mı düzelirim," dedi. "John bana yardım edersin değil mi?"

Aradığı mazereti bulduğuna çok sevinen Rebus, "Elbette," dedi.

McCall, Carew'a döndü. "Yeni arabanla mı geldin?"

Carew başını iki yana salladı. "Garajda bıraktım."

McCall başını sallayıp Rebus'a döndü. "Görmemiş herif, kendine V.Twelve Jaguar aldı," dedi. "En az kırk bin. Ne kadar yaktığından bahsetmiyorum bile."

Garsonlardan biri asansörün yanında bekliyordu.

Rebus ve McCall asansöre binerken garson, "Sizleri tekrar görmek güzeldi beyler," dedi.

Rebus, "Geçmişte bu adamı tutukladım galiba," dedi. "Çünkü buraya daha önce hiç gelmediğimden beni görmüş olamaz."

McCall yüzünü buruşturup, "Burası hiçbir şey," dedi. "Hiçbir şey. Eğlenmek istiyorsan bir gece kulübe gel. Finlay'in dostu olduğunu söyle yeter. Harika bir yerdir."

Asansörün kapısı açılırken Rebus, "Olabilir," dedi. "Kuşağım kuru temizlemeciden gelir gelmez uğrarım."

McCall binadan çıkana kadar güldü.

**

Holmes binanın personel girişinden çıkarken kasları gergindi. Ona yolu gösteren genç elleri cebinde ıslık çalarak geri dönmüştü. Holmes acaba sonunda gazeteci olabilecek mi diye merak etti. Tuhaf şeyler olabiliyordu.

Aradığı resimleri, art arda üç çarşamba baskısında bulmuştu. Bunlardan yola çıkarak fotoğraf kütüphanesinde asıllarını bulmuş ve asıllarının arkasındaki etiketlerden de fotoğrafların Jimmy Hutton Fotoğraf Stüdyosu'na ait olduğunu öğrenmişti. Etiketlerde adres ve telefon numarası bile vardı. Fırsat bu fırsat Holmes gerinip vücudunu esnetmeye çalıştı. Bira içmeyi düşünse de iki saat masa tepesinde oturduktan sonra son istediği şey gidip bir de barda oturmaktı. Ayrıca saat üçü çey-

rek geçiyordu. Hımbıl fotoğraf kütüphanesi yüzünden Müfettiş Rebus'la yapacağı ilk görüşmeye geç kalmıştı. Rebus'un dakiklik hususundaki tavrını bilmiyor ve akıbetinden endişe ediyordu. Yine de bugün kaydettiği gelişme de onu neşelendirmezse o zaman insan olamazdı.

Zaten rivayetler de, onun insan olmadığı yönündeydi.

Ama Holmes rivayetlere inanmazdı. Yani en azından her zaman.

**

Ama görüşmeye asıl geç kalanın Rebus olduğunu gördü. Yine de geç kaldığı için telefon açıp özür dilemesi hiç yoktan iyiydi. Rebus nihayet geldiğinde Holmes masasının önündeki sandalyede oturuyordu. Rebus ilk iş olarak kravatını çıkarıp çekmeceye attı. Ardından Holmes'a dönüp sırıttı ve elini uzatıp tokalaştı.

Rebus, bu da bir şeydir diye düşündü: O da mason değil.

Rebus otururken, "İlk ismin Brian'dı değil mi?" diye sordu.

"Evet efendim."

"Güzel, ben sana Brian diyeceğim. Sen de bana efendim demeye devam edebilirsin. Anlaştık mı?"

Holmes gülümsedi. "Anlaştık efendim."

"Evet, gelişme var mı?"

Böylece Holmes anlatmaya başladı. Konuşurken Rebus'un ne kadar dikkatini vermeye çalışsa da bir türlü beceremediğini fark etti. Nefesi

leş gibi içki kokuyordu. Sağlam bir öğle yemeği yemişe benziyordu. Raporunu bitirdikten sonra Rebus'un konuşmasını bekledi.

Rebus sadece başını sallayıp bir süre hiç konuşmadı. Acaba düşüncelerini mi toparlıyordu? Holmes boşluğu doldurma ihtiyacı hissetti.

"Sormamda mahzur yoksa sorun nedir efendim?"

Rebus sonunda, "Sormanda hiçbir mahzur yok," dedi ve durdu.

"Efendim?"

"İşin aslı, emin değilim Brian. Sana bildiğimi söyleyeyim – burada özellikle *bildiğimi* demek istiyorum çünkü düşündüğüm şeyler de var ama düşünmek ve bilmek bu dava için kesinlikle aynı şeyler değil."

"Yani bir dava mı var?"

"Dinledikten sonra sen söyle." Böylece anlatma sırası Rebus'a geldi ve bildiklerini olabildiğince tutarlı şekilde anlatmaya çalıştı. Ama fazlasıyla parçalı ve faraziydi. Holmes parçaları birleştirerek bütünü görmekte zorlandığını fark etti. Gerçi ortada görülecek bir bütün olduğu da şüpheliydi.

Rebus, "Gördüğün üzere elimizde kendine zehir aşılamış bir keş var," dedi. "Birisi bu zehri ona verdi. Vücudundaki çürükler ve cadılık bağlantısı ihtimali de cabası. Kayıp fotoğraf makinesi, kravat klipsi, fotoğraflar ve takip edilen kız arkadaş. Sorunumu anlayabildin mi?"

"Nereden başlanacağı belli değil."

"Aynen."

"Peki, ne yapacağız?"

Biz tabiri Rebus'un dikkatini çekti. İlk kez bu şeyde, artık o her neyse, yalnız olmadığını fark etti. Bu düşünce keyfini biraz yerine getirse de içki etkisini göstermeye başlayınca gözleri kapanıp başı zonklamaya başladı.

Bir sonraki adımdan emin bir şekilde, "Cadı meclisleriyle ilgili biriyle görüşeceğim," dedi. "Sen de Hutton'ın fotoğraf stüdyosuna git."

Holmes, "Gayet makul," dedi.

Rebus, "Zaten öyle olması lazım," dedi. "Burada beyin benim Brian. Sense ayaksın. Telefon açıp gelişmeleri haber verirsin. Şimdi ikile."

Rebus kaba olmak istememişti. Ama genç adamın sona doğru söyledikleri gereğinden fazla samimiydi ve sınırları belirlemesi gerekiyordu. Holmes'un arkasından kapıyı kapatırken bunun kendi hatası olduğunu fark etti. Ona güvenip her şeyi anlatması ve ona ilk adıyla hitap etmesi hataydı. Bütün suç o öğle yemeğindeydi. Bana Finlay de, bana James de, bana Tommy de... Neyse her şey yoluna girerdi. Nihayetinde fena başlamamışlardı. Bundan sonra her şey ancak kötüye gidebilirdi ki bu da Rebus için sorun değildi. Müşkülleri ve rekabeti severdi. Bu meslekte bir tür ikramiye sayılırlardı.

**

İşte Rebus böyle biriydi.

Brian Holmes ceplerindeki ellerini yumruk yapmış halde karakoldan çıktı. Parmak boğum-

ları kızarmıştı. *Sen ayaksın*. Tam da iyi gittiğini düşündüğü sırada bu laf onu duman etmişti. Tam da polis değil, insan gibi davranmaya başladıklarını zannettiği sırada olmuştu. Bunu tahmin etmeliydin Brian. Ayrıca tüm bu çalışmanın ardında yatan mantığa gelince... Artık düşünmesine gerek kalmamıştı. Kurmaca ve tümüyle Rebus'un şahsına münhasırdı. Polislikle alakası yoktu. Yapacak iş bulamayan bir müfettiş aklınca Philip Marlowe gibi davranıyordu. Aslında ikisinin de daha iyi şeylerle uğraşıyor olması gerekirdi. En azından kendisi için durum buydu. Uyuşturucu karşıtı kampanya sayesinde çalışmaktan yırtacak olan o değildi. Gerçi Rebus'un seçim şansı da yoktu. Peterhead'de yatan kardeşi varken ne yapabilirdi? Zamanında Fife'taki en büyük satıcı oydu. Bunun Rebus'un kariyerini mahvetmesi gerekirken onu terfi ettirmişlerdi. Dünya böyle bir yerdi işte.

Fotoğrafçıyı ziyarete gidecekti. Hazır gitmişken belki vesikalık da çektirirdi. Sonra pasaportunu alıp Kanada, Avusturalya ya da ABD'ye giderdi. Ev aramayı, emniyeti ve Dedektif Müfettiş Rebus ve onun cadı avını arkasında bırakırdı.

İşte bu kadar.

**

Rebus karmakarışık çekmecesinde bulduğu aspirini ezip toz yaptıktan sonra içti. Hata etmişti. Ağzı kuru olduğundan ne yutabildi ne de konuşabildi. Danışmadaki çavuşun içtiği çayı görünce kapıp dikti. Sonra da yüzünü buruşturdu.

"Jack buna ne kadar şeker koydun?"

"Çaya geleceğini bilseydim senin istediğin gibi yapardım John."

Çavuş hazır cevaptı ve Rebus ona daha iyi bir cevap veremeyeceğini biliyordu. Bardağı geri verip dışarı çıktı.

Arabayı çalıştırırken bir daha böyle içmeye tövbe etti. Arada bir birkaç kadeh şarap neyine yetmiyordu. Bir daha diğerleriyle karıştırıp haddini aşmayacaktı. Tanrı'ya yalvarıp bu sarhoşluğu kaldırmasını diledi. Sadece bir kadeh konyak, belki iki kadeh Claret bir tane Chablis içmişti. Bir de cin tonik. Yani ortada hiç de abartacak bir şey yoktu.

Hiç değilse yollar tenhaydı, bu da bir şeydi. Fazla bir şey olmasa da hiç yoktan iyiydi. O yüzden çabucak Pilmuir'e vardı ve vardıktan sonra Charlie'nin nerede oturduğunu bilmediğini hatırladı. Cadı meclislerinin yerini öğrenmek istiyorsa konuşması gereken kişi Charlie'ydi. Beyaz cadılar. Cadılık hikâyesinin bir kez daha üzerinden geçmek istiyordu. Ayrıca Charlie'yi de bir kez daha kontrol etmek istiyordu. Ama Charlie'nin bunu bilmesini istemiyordu.

Cadılık konusu teferruattı. Rebus hayır ve şerre ve aptal insanların ikincisine meyledeceğine inanırdı. Pagan dinlerini az çok bilirdi ve zamanında onlar hakkında kitaplar okumuştu. İnsanların dünyaya ya da herhangi bir şeye tapması onu rahatsız etmezdi. Nihayetinde sonunda hepsi aynı yere gelirdi. Onu asıl ilgilendiren, şerre bir

güç ya da onun ötesinde bir şey, yani bir mevcudiyet olarak tapan kişilerdi. Özellikle de ne yaptığını bilmeden ya da sonuçlarını düşünmeden bu tür şeylere kalkışan insanlara sinir olurdu.

Yani Charlie gibilere. Giger Prints'in kitaplarını hatırladı. Şeytan bir terazinin ortasında durmuş, sağında ve solunda da iki çıplak kadın. Kadınlara büyük delgiler saplanmış ve şeytan da keçi suratlı...

İyi de Charlie şimdi neredeydi? Bulacaktı. Dur ve sor. Kapıları çal. Bilgi saklamanın sonuçları olacağını ima et. Gerektiğinde kötü polis gibi davranabilirdi.

Aslında hiçbir şey yapmasına gerek kalmayacaktı. Ronnie'nin öldüğü yerden çok uzakta olmayan metruk evlerden birinin dışında duran polislerden birine sorması yeterliydi. Polislerden biri telsizle konuşuyordu. Diğeri not alıyordu. Rebus durup arabadan indi. Sonra bir şey hatırlayıp dönerek arabanın içine uzanıp anahtarları kontaktan aldı. Bu muhitte tedbirden zarar gelmezdi. Az sonra neme lazım deyip sürücü kapısını da kilitledi.

Polislerden birini tanıyordu. Ronnie'yi bulanlardan biri olan Harry Todd'du. Todd, Rebus'u görünce doğrulsa da Rebus ona işine bakmasını işaret edince o da telsizle konuşmayı sürdürdü. Rebus diğer polise yöneldi.

"Burada ne oldu?" Polis yazı yazmayı bırakıp Rebus'a şüpheyle ve neredeyse hasmane bir ifadeyle baktı. Rebus, "Müfettiş Rebus," dedi.

Todd'un İrlandalı arkadaşı O'Rourke'nin nerede olduğunu merak etti.

Polis, "Ah," dedi. "Şey..." kalemini kaldırdı. "Aile içi şiddet ihbarına geldik. Çığlık duyulmuş ama biz gelene kadar adam kaçmıştı. Kadın hâlâ içeride. Sadece gözü morarmış. Yani pek sizi ilgilendiren bir husus değil efendim."

Rebus, "Acaba?" dedi. "Neyse teşekkürler evlat. Neyin beni ilgilendirip ilgilendirmeyeceğini söylemen hoş oldu. Şimdi müsaadenle içeri girebilir miyim?"

Polisin yanakları, yüzü ve boynu kıpkırmızı oldu. Bu durum Rebus'un hoşuna gitti. Polisin arkasında duran ama kendisinin görebildiği Todd'un bu konuşma yüzünden zoraki gülümsemesinden bile rahatsız olmadı.

Rebus, "Evet?" diye sordu.

Polis, "Affedersiniz efendim," dedi.

Rebus, "Peki," deyip kapıya yöneldi. Ama daha kapıya varamadan kapı açıldı ve gözleri ağlamaktan kızarmış ve bir gözü mor Tracy kapıya çıktı. Rebus'u önünde gördüğüne şaşırmışa benzemiyordu; bilakis rahatlamıştı, koşup ona sarıldı ve başını göğsüne koyup ağlamaya başladı.

Şaşıran ve utanan Rebus ne yapacağını bilemeden yarım yamalak sarılıp hafifçe sırtına vurdu: Bir babanın korkan bir çocuğun sırtına vurması gibi. Dönüp baktığı polis memurları sanki hiçbir şey olmamış gibi davranıyordu. Az sonra kendi arabasının yanına başka bir araba

park etti ve el frenini çekip arabadan inen Tony McCall onu ve kızı gördü.

Rebus ellerini Tracy'nin kollarına koyup onu kendinden biraz uzaklaştırsa da aradaki teması korudu. Kız ona bakıp ağlamayı kesmeye çalıştı. Sonunda gözlerini silmek için bir kolunu ondan çekti. Sonra da diğer kolunu çekmesiyle Rebus da elini çekince aradaki temas sona erdi. Şimdilik.

"John?" bunu söyleyen arkasındaki McCall'du.

"Evet Tony?"

"Neden benim bölgem birden senin bölgen oldu?"

Rebus, "Sadece geçiyordum," dedi.

Evin içi şaşırtıcı şekilde derli topluydu. Bolca, birbiriyle uyumsuz mobilya vardı –iki tane eski kanepe, iki sandalye, masa, yarım düzine yırtık pırtık puf– ve hepsinden şaşırtıcı olansa elektrikleri olmasıydı.

Rebus alt katın ışığını açarken McCall ona, "Acaba Elektrik İdaresinin bundan haberi var mıdır?" diye sordu. Tüm bu eşyalara rağmen evde bir iğretilik havası vardı. Yerde, muhtemelen gelecek misafirler için uyku tulumları bulunuyordu. Tracy kanepelerden birine gidip oturduktan sonra kollarını dizlerine doladı.

Rebus cevabı bilse de, "Tracy, senin evin burası mı?" diye sordu.

"Hayır, Charlie'nin."

"Ne zamandır biliyorsun?"

"Bugün öğrendim. Sürekli taşındığından takibi kolay değildir."

"Bulman uzun sürmemiş." Kız omuz silkti. "Ne oldu?"

"Sadece onunla konuşmak istedim."

"Ronnie hakkında mı?" Rebus konuşurken McCall onu izledi. Rebus'un bir yandan Tracy'yi sorgularken bir yandan da onu bilgilendireceğini bildiğinden dikkat kesilmişti. Tracy başını salladı.

"Belki aptalca ama biriyle konuşmak istedim."

"Ve?"

"Ve tartışmaya başladık. O başlattı. Bana Ronnie'nin benim yüzümden öldüğünü söyledi." Onlara baktı; ama yalvarır gibi bakmıyordu, sadece samimi olduğunu göstermek istemişti. "Doğru değil. Ama Charlie, Ronnie'yle ilgilenmem ve onu uyuşturucu ve Pilmuir'den uzak tutmam gerektiğini söyledi. Bunu nasıl yapacaktım ki? Beni dinlemezdi. Ne yaptığını biliyor zannettim. Kimse ona aksini iddia edemezdi."

"Bunu Charlie'ye söyledin mi?"

Kız gülümsedi. "Hayır. Ancak şimdi aklıma geldi. Hep böyle olur değil mi? Ancak tartışma bittikten sonra söyleyecek doğru sözler aklına gelir."

McCall, "Ne demek istediğini gayet iyi biliyorum tatlım," dedi.

"Yani tartışma başlattın..."

Rebus'a, "Ben tartışma falan başlatmadım," diye bağırdı.

Usulca, "Tamam," dedi, "Charlie sana bağırınca sen de karşılık verdin. Sonra da sana vurdu, doğru mu?"

"Evet." Sakinleşmişe benziyordu.

Rebus, "Ve belki," dedi, "sen de ona vurmuşsundur?"

"Elimden geleni yaptım."

McCall, "Aferin," dedi. Odayı dolaşıp kanepenin minderlerini kaldırıyor, eski gazeteleri açıyor ve uyku tulumlarını yokluyordu.

Tracy, "Bana ukalalık yapma adi herif," dedi. McCall şaşkın şaşkın baktı. Sonra gülümseyip bir sonraki uyku tulumunu yokladı. "İşte," deyip uyku tulumunu kaldırıp salladı. Küçük plastik bir torba yere düştü. Memnun bir ifadeyle torbayı aldı. "Ancak böyle bir şey bir evi yuvaya çevirir, haksız mıyım?"

Tracy torbaya bakıp. "Ondan haberim yoktu," dedi.

Rebus, "Sana inanıyoruz," dedi. "Demek sonra da Charlie kaçtı?"

"Evet, komşular domuzları aramış olmalı... Polis demek istedim." Gözlerini kaçırdı.

McCall, "Daha kötülerini de duyduk," dedi. "Haksız mıyım John?"

"Doğru. Yani polisler kapıya gelince Charlie diğer kapıdan çıktı öyle mi?"

"Arka kapıdan evet."

Rebus, "Peki," dedi. "Hazır gelmişken eğer varsa odasına bir göz atalım."

McCall, "İyi fikir," deyip plastik torbayı cebine attı. "Ateş olmayan yerden duman çıkmaz."

**

Charlie'nin odası vardı. İçinde tek bir uyku tulumu, bir masa, bir masa lambası ve Rebus'un bu kadar küçük bir odada hiç denk gelmediği kadar çok kitap bulunuyordu. Duvarın dibine dizilmiş kitaplar tabandan tavana kadar yükseliyordu. Çoğu teslim vakti geçmiş kütüphane kitaplarıydı.

McCall, "Kütüphaneye servet borçlu galiba," dedi.

Ekonomi, siyaset ve tarih kitaplarına ek olarak demonizm, şeytana tapma ve cadılıkla alakalı kitaplar da vardı. Az sayıda roman da mevcuttu ve çoğu okunmuş ve önemli yerlerin altı çizilmişti. Masada, muhtemelen ödevi olan yarım bir yazı vardı. Büyüyü modern toplumla ilişkilendirmeye çalışıyor gibi görünse de Rebus'un gözünde zırvadan başka bir şey değildi.

"Hey!"

Ses iki polis merdivenden yukarı çıkarken aşağıdan geldi.

McCall, "Sana da hey," dedi. Sonra da büyük bir alışveriş çantasının içindekileri yere boşaltınca kalemler, oyuncak arabalar, sigara kâğıtları, tahta bir yumurta, bir pamuk öbeği, bir teyp, bir İsviçre çakısı ve bir fotoğraf makinesi düştü. McCall eğilip makineyi baş ve işaretparmaklarıyla tutarak aldı. Otuz beş milimetrelik SLR. İyi makineydi. İşaret ettiği Rebus da cebinden çıkardığı mendille makineyi onun elinden aldı. Rebus,

kollarını kavuşturmuş halde kapıya yaslanmış olan Tracy'ye döndü. Kız başını salladı.

"Evet," dedi. "Ronnie'nin makinesi."

Polisler merdivenin başına varmıştı. Rebus, McCall'dan aldığı alışveriş çantasının içine makineyi, üzerinde olabilecek parmak izlerini bozmamaya dikkat ederek, itinayla koydu.

Tanıdığı polise, "Todd," dedi. "Bu genç hanımı Great London Road Karakoluna götür." Tracy'nin ağzı açık kaldı. Rebus, "Senin güvenliğin için," dedi. "Onlarla git. İlk fırsatta ben de gelirim."

İtiraz edecekmiş gibi görünse de sonra vazgeçmiş olacak ki dönüp odadan çıktı. Rebus onun polislerle birlikte aşağı inişini izledi. McCall hâlâ araştırıyor olsa da çok da çabalıyormuş gibi görünmüyordu. Buldukları iki şey devam etmeleri için yeterdi.

"Ateş olmayan yerden duman çıkmaz," dedi.

Rebus, "Bugün Tommy'yle yemek yedim," dedi.

"Kardeşim Tommy'yle mi?" McCall başını kaldırıp bakınca Rebus başını salladı. "O zaman kıymetini bil. Geçen on beş yılda beni bir kez yemeğe çıkarmadı."

"The Eyrie'ye gittik." McCall bu sefer ıslık çaldı. "Watson'ın uyuşturucu karşıtı kampanyasını konuştuk."

"Evet, Tommy ona gönüllü oldu değil mi? Aslında ona bu kadar yüklenmemem lazım. Zamanında bana birkaç iyilik yapmıştı."

"Bence birkaç taneden fazla yapmış."

McCall güldü. "Demek hiç değişmemiş. Yine de onun için sorun değil. Nakliye şirketi artık oturdu. Geçmişte yedi gün yirmi dört saat oradaydı. Artık canı istediği kadar izin yapıyor. Muhasebecisi bir seferinde ona bir yıl izne çıkmasını söyledi. İnanabiliyor musun? Vergiyle ilgiliymiş. Keşke bizim de böyle sorunlarımız olsaydı, haksız mıyım John?"

"Doğru söze ne denir." Rebus hâlâ alışveriş çantasını tutuyordu. McCall başıyla onu işaret etti.

"Bu kurtarır mı?"

Rebus, "Temiz tutar," dedi. "Parmak izine baktırmamız gerekebilir."

McCall, "Sana ne bulacaklarını söyleyeyim," dedi. "Ölenin ve Charlie'nin parmak izleri çıkacak."

"Birini unutuyorsun."

"Kim?"

"Sen Tony. Makineyi parmaklarınla tuttuğunu unuttun mu?"

"Ah evet hata ettim."

"Boş ver."

"Neyse yine de epey şey bulduk değil mi? Bir kutlamayı hak ettik. Seni bilmem ama ben açlıktan ölüyorum."

Odadan çıkarlarken kitap sütunlarından biri sonunda devrilip domino taşları gibi yere saçıldı. Rebus kapıyı açıp içeri baktı.

McCall, "Mühim bir şey değil," dedi. "Hayaletlerdir."

**

Bakacak pek bir şey yoktu. Zaten bekliyor da değildi. Bir köşedeki bir saksı, siyah perdeler ve yenice masanın üzerinde toz tutmakla meşgul bir bilgisayar. Ama nihayetinde burası bir apartmanın ikinci katı ve birinin evi olup ofis, stüdyo ya da işyeri olarak düşünülmemişti. Minik okul terk, "majestelerini" almaya giderken Holmes da onun ön ofis dediği odada dolaşmaya başladı. Ona o adı vermişti. Eğer çalışanlar sana saygı duymuyor ya da senden korkmuyorsa bir sorun vardı. Kapı açılıp majesteleri içeri girince Holmes, Jimmy Hutton'da neyin ters olduğunu anladı.

Öncelikle elli yaşının üzerindeydi, yine de saçlarından geriye kalan kısmı perçem halinde gözlerinin önüne kadar iniyordu. Üzerinde de kot vardı: Gençliğe ters tarafından özenmiş gibi bir hali vardı. Boyu da çok kısaydı. Holmes sekreterin neden ona majesteleri dediğini şimdi anlamıştı.

Suratında keyifsiz bir ifade olsa da kamerasını stüdyo olarak kullanılan bu küçük dairenin yatak odasına, ya da kutu odasına ya da bu minik oda her ne için kullanılıyorsa ona bıraktı. Elini uzattı ve Holmes'la el sıkıştılar.

"Dedektif Memur Holmes," dedi. Hutton başını salladı, sekreterin masasındaki paketten bir sigara alıp yaktı. Sekreter bunu görünce kaşlarını çattıktan sonra yerine oturup eteğini düzeltti. Hutton henüz Holmes'a bakmamıştı. Sanki kafasında başka bir şey varmış gibi görünüyordu. Pencereye gidip dışarı baktı, başını çevirip sigara

dumanını yüksek ve kara tavana üfledi, sonra da başını serbest bırakıp duvara yaslandı.

"Christine bana bir kahve getir." Holmes'la bir an göz göze geldi. "İster misin?" Holmes başını iki yana salladı.

Christine kibarca, "Emin misin?" deyip ayağa kalktı.

"Peki isterim. Teşekkürler."

Kadın gülümseyerek odadan çıkıp su ısıtıcısını doldurmak için mutfağa ya da karanlık odaya gitti.

Hutton, "Evet," dedi. "Senin için ne yapabilirim?"

Adamın bir vasfı da buydu. Sesi tiz olmasa da gereğinden yüksek çıkıyordu. Sanki gençliğinde ses telleri zarar görüp bir daha da düzelmemiş gibi biraz da hırıltılıydı.

Holmes emin olmak için, "Bay Hutton?" diye sordu. Hutton başını salladı.

"Jimmy Hutton, profesyonel fotoğrafçı hizmetinizdedir. Evlenmek üzere olduğundan indirim mi isteyeceksin?"

"Hayır, öyle bir şey değil."

"Portre mi? Kız arkadaşının ya da anne babanın olabilir mi?"

"Hayır, maalesef işle ilgili. Daha doğrusu *benim* işim."

"Ama benim için yeni bir iş değil anlaşılan." Hutton sırıtıp Holmes'a bir kez daha bakıp sigarasından bir nefes çekti. "Portreni yapabilirdim.

Güzel güçlü bir çene, belirgin elmacıkkemikleri. Doğru ışıkla..."

"Hayır, resmimi çektirmekten nefret ederim."

"Ben fotoğraftan bahsetmiyorum." Hutton masanın etrafında dönmeye başladı. "Ben sanattan bahsediyorum."

"Ben de o yüzden geldim."

"Ne?"

"Sanat. Gazetede gördüğüm bazı resimleriniz ilgimi çekti. Acaba bana yardımcı olabilir misiniz diye merak ettim."

"Ah?"

"Kayıp bir kişi söz konusu." Holmes iyi bir yalancı değildi. Yalan söylediğinde kulakları karıncalanıyordu. "Ronnie McGrath adında bir genç."

"İsmi tanıdık değil."

"O da fotoğrafçı olmak istediğinden merak ettim."

"Neyi?"

"Acaba size geldi mi? Yani belki tavsiye almak için falan uğramıştır. Nihayetinde tanınmış birisiniz." Bu fazla arsızca olmuştu. Holmes, Hutton'ın oynadığı oyunu fark etmesinin an meselesi olduğunu sezebiliyordu. Ama sonunda kazanan kibir oldu.

Fotoğrafçı masaya yaslanıp kollarını kavuşturarak kendinden emin bir edayla, "Hmm," dedi. "Bu Ronnie neye benziyor?"

"Boyu biraz uzunca, kısa kahverengi saçları var. Şato, Calton Hill gibi yerleri sever..."

"Sen de fotoğrafçı mısın Müfettiş?"

"Ben sadece memurum." Bu hatadan memnun olan Holmes gülümsedi. Sonra toparlandı: ya Hutton kibir kozunu *ona* karşı kullanıyorsa ne olacaktı? "Fotoğrafçılıkla da hiç alakam olmadı."

Christine başını kapıdan uzatıp Holmes'a gülümseyerek, "Şeker ister misin?" diye sordu.

"Hayır, teşekkürler," dedi. "Sadece süt."

Hutton, "Benimkine bir damla viski de koy," deyip kapanan kapıya doğru göz kırptı. "Açıkçası tanıdık geliyor. Ronnie... Şato eskizleri. Evet, evet, bir gencin geldiğini hatırladım. Tam bir baş ağrısıydı. Uzun vadeli şeylerden bir portföy hazırlıyordum. Aklımı tümüyle işime vermem gerekiyordu. Sürekli gelip beni görmek ve çalışmalarını göstermek istedi." Hutton özür diler gibi ellerini kaldırdı. "Demek istediğim hepimiz genç olduk. Keşke ona yardım edebilseydim ama o ara hiç vaktim yoktu."

"Çalışmalarına bakmadınız mı?"

"Hayır, dediğim gibi vaktim olmadı. Birkaç hafta sonra da uğramaktan vazgeçti."

"Bu ne zaman oldu?"

"Birkaç ay önce."

Sekreter kahvelerle birlikte geldi. Holmes, Hutton'ın bardağından gelen viski kokusunu alabiliyordu ve aynı oranda hem kıskanmış hem de tiksinmişti. Yine de sorgu fena gitmiyordu. Başka bir şey denemenin vakti gelmişti.

"Teşekkürler Christine," dediğinde bu samimiyetin sekreterin hoşuna gittiğini gördü. Kendisi kahve içmeyen kadın oturup bir sigara yaktı.

Holmes önce sigarasını yakmayı düşünse de sonra vazgeçti.

Hutton, "Bak," dedi. "Yardım etmek isterdim ama..."

"Meşgul bir adamsınız." Holmes başını salladı. "Bana vakit ayırdığınız için müteşekkirim. Yeterince şey öğrendim." Kahveden aldığı yudum çok sıcak olsa da bardağa geri tüküremediğinden mecburen yuttu.

Hutton masanın kenarından kalkıp, "Peki," dedi.

Holmes, "Ah," dedi. "Bir şey daha var. Sırf meraktan soruyorum, stüdyonuza bakmamın bir mahzuru var mı? Daha önce hiç doğru düzgün bir stüdyo görmedim."

Hutton'ın baktığı Christine sigarayı tutan parmaklarının arkasından gülümsedi.

Adam tebessümle, "Elbette," dedi. "Neden olmasın? Gel tabii."

**

Oda, büyüklüğü haricinde, bir ayrıntı hariç Holmes'un beklediği gibiydi. Yarım düzine üç ayağın üzerinde yarım düzine makine duruyordu. Üç duvar fotoğraflarla kaplıydı ve dördüncü duvara da yatak çarşafına benzeyen beyaz bir örtü asılmıştı. Tümü olağandı. Ama örtünün önünde Hutton'ın mevcut portföyü duruyordu: pembeye boyanmış iki büyük desteksiz bölme. Bunun önündeki sandalyede de sarışın ve sıkılmışa benzeyen bir genç kollarını kavuşturmuş oturuyor.

Çıplaktı.

Hutton takdim kabilinden, "Dedektif Holmes, bu Arnold," dedi. "Arnold erkek modeldir. Sorun olmaz değil mi?"

Holmes modele bakmamak için elinden geleni yaptı. Yüzüne kan hücum etti. Hutton'a döndü.

"Hayır olmaz."

Hutton makinelerden birine gidip eğildi ve vizöründen bakarak Arnold'a çevirdi. Ama baş hizasına değil.

Hutton, "Erkek çıplaklığı çok çarpıcı olabilir," dedi. "Fotoğrafını çekecek insan vücudundan güzel bir şey bulamazsın." Objektife tıkladı, filmi çalıştırdı, tekrar tıkladı, başını kaldırdı ve polisin tedirgin olduğunu görünce gülümsedi.

"Siz bunları..." Holmes doğru kelimeleri aradı. "Yani ne için çekiyorsunuz?"

"Dedim ya portföyüm için. Müşterilerime göstereceğim."

"Evet." Holmes anladığını göstermek için başını salladı.

"Gördüğünüz üzere ben portre çalışan bir sanatçıyım."

Holmes tekrar, "Evet," dedi.

"Kanunlara aykırı değil, değil mi?"

"Zannetmem." Perde çekili pencereye gidip aralıktan dışarı baktı. "Komşuları rahatsız etmediğiniz müddetçe."

Hutton güldü.

Modelin asık suratında bile bir tebessüm belirdi.

Hutton pencereye gelip dışarı bakarak, "Sıraya geçerler," dedi. "O perdeleri o yüzden koydum. Kadını erkeği hepsi oraya yığılıyordu." Karşıdaki apartmanın üst katını işaret etti. "Onları günün birinde orada yakaladım ve motosiklet yolundan resimlerini çektim. Hoşlarına gitmedi." Pencereden çekildi. Holmes duvar dibinde durup resimlere baktı, başını sallayarak methettiği Hutton, onun yanına gelip onları nasıl çektiğini anlatmaya başladı.

Holmes, Edinburgh Şatosunu sisler içerisinde gösteren bir resmi işaret edip, "Bu güzelmiş," dedi. Gazetede gördüğünün neredeyse aynısıydı ki bu da onu Ronnie'nin yatak odasındakinin benzeri yapıyordu. Hutton omuz silkti.

"O hiçbir şey değil," diyerek elini Holmes'un omzuna koydu. "Biraz da şu çıplak resimlere bak."

Odanın bir duvarına iğnelenmiş bir düzine, ona sekiz siyah beyaz resim vardı. Tümü genç ya da güzel olmayan kadın ve erkekler. Ama Holmes sanat dediğin bu olsa gerek diye düşündü.

Hutton, "İşte bunlar en iyisi," dedi.

"En iyisi mi, yoksa göze en hoş geleni mi?" Holmes eleştirir gibi söylemek istemese de Hutton'ın keyfi kaçtı. Büyük bir çekmeceye gidip açarak içinden çıkardığı resimleri yere attı.

"Bak," dedi. "Porno yok. Aşırı, iğrenç ya da rahatsız edici bir şey bulamazsın. Bunlar sadece vücut. Poz vermiş vücutlar."

Holmes resimlerin tepesinde dikilse de onlarla pek ilgili görünmüyordu.

"Affedersin," dedi. "Eğer..."

"Boş ver." Hutton, yüzü erkek modele bakacak şekilde, arkasını döndü. Omuzları çökmüş halde gözlerini ovuşturdu. "Öyle parlamak istememiştim. Sadece yorgunum, hepsi bu."

Holmes, Hutton'ın omzunun üzerinden Arnold'a baktı ve gizlice yapmanın bir yolu olmadığından eğilip yerden bir resim aldı, doğruldu ve resmi ceketine sıkıştırdı. Haliyle Arnold görmüştü ama Hutton dönmeden önce Holmes ona göz kırpma fırsatını bulabildi.

Hutton, "İnsanlar fotoğraf çekmenin kolay olduğunu zanneder," dedi. Holmes adamın omzunun üzerinden bakınca Arnold'ın parmağını salladığını gördü. Ama bir yandan da yüzünde tebessüm vardı. "Sürekli düşünürsün," diye devam etti Hutton. "Günün her dakikası, her yerde, gözlerini kullandığın her an düşünmeye devam edersin."

Daha fazla oyalanmak istemeyen Holmes kapıya gitti.

"Şey, ben sizi daha fazla meşgul etmesem iyi olur," dedi.

Hutton bir rüyadan uyanmış gibi, "Ah," dedi. "Peki."

"Yardımınız için teşekkürler."

"Rica ederim."

Holmes, "Hoşça kal Arnold," diye seslendikten sonra kapıyı çekip çıktı.

Hutton, "İşimize dönelim," dedi. Yerdeki resimlere baktı. "Arnold şunları toplamama yardım et."

"Patron sensin."

Resimleri çekmeceye koymaya başladıkları sırada Hutton, "Bir polise göre iyi biri," dedi.

Çıplak halde, elleri resim dolu Arnold, "Evet," dedi. "Kirli pardösü giyen tiplere benzemiyor."

Hutton bununla ne kastettiğini sorduğunda da Arnold sadece omuz silkti. Nihayetinde onu ilgilendirmezdi. Ama polisin kadınlarla ilgilenmesi yazık olmuştu. Böyle yakışıklı bir adam boşa gitmişti.

**

Holmes bir dakika dışarıda durdu. Nedendir bilinmez sanki içinde minik bir motor çalışıyormuş gibi titriyordu. Elini göğsüne koydu. Alt tarafı hafif bir kalp çarpıntısı. Ara sıra herkese olurdu değil mi? Az önce kendisini adi bir suç işlemiş gibi hissediyordu ki aslında yaptığı aynen buydu. Birinin malını onun bilgisi ve rızası olmadan almıştı. Bu hırsızlık değil de neydi? Çocukken dükkânlardan da bir şeyler çalmış, ama her ne çaldıysa daha sonra atmıştı. Ah, tüm çocuklar böyle değil miydi zaten? ... Değil miydi yoksa?

Son ganimetini cebinden çıkardı. Kıvrılmış fotoğrafı eliyle düzeltti. Bebek arabasıyla birlikte yanından geçen bir kadın resmi görünce adımlarını hızlandırıp, yüzünü buruşturarak ona baktı. Sorun değil hanımefendi, ben polis memuruyum. Gülümsedikten sonra tekrar resme baktı. Biraz

müstehcen bir resimdi hepsi bu. Genç bir kadın ipek ya da saten bir örtünün üzerine uzanmıştı. Kadın kolları ve bacaklarını açmış halde yatarken fotoğraf yukarıdan çekilmişti. Sahte bir zevkle ağzı açık ve gözleri kısıktı. Buraya kadar sıra dışı bir şey yoktu. Asıl ilginç olan modelin kimliğiydi.

Holmes bu kızın, geçmişini öğrenmeye çalıştığı ve daha önce resimlerini gecekondudan aldığı Tracy olduğundan emindi. Maktulün kız arkadaşıydı. Çıplak olarak poz vermişti, ayrıca hiç de utanıyormuş gibi bir hali yoktu.

**

Onu sürekli bu eve geri getirenin ne olduğunu Rebus da bilmiyordu. El lambasını tekrar Charlie'nin duvar resmine tutup bunu çizen zihni kavramaya çalıştı. İyi de neden Charlie gibi bir enkazı anlamaya çalışıyordu. Belki de davanın ayrılmaz bir parçası olduğunu düşündüğü içindi.

"Hangi dava?"

Sonunda bunu yüksek sesle söylemişti. Hangi dava? Ortada bir mahkemenin kabul edeceği şekilde bir dava yoktu. Sadece şahıslar, kötü fiiller ve cevapsız sorular vardı. Bazıları kanunsuz da olabilirdi, ama yine de ortada dava yoktu. Bu çok san sıkıcıydı. Keşke ortada bir dava, somut ve temel kabul ederek devam edebileceği bir şeyler olsaydı. Oysaki böyle bir şey mevcut değildi. Tümü ancak erimiş mum kadar somuttu. Ama mum bile geride iz bırakırdı değil mi? Hiçbir şey ortadan tümüyle yok olmaz. Onun yerine şeklini, özünü, amacını ve işlevini değiştirir. İki eşmer-

kezli daire içerisindeki bir beş köşeli yıldız tek başına hiçbir şey ifade etmez. Rebus'un gözünde bu bir çocuğun taktığı şerif rozeti kadar manasızdı. Teksas'taki rozetli ve deri kılıflarında altıpatlar taşıyan şerifler.

Diğerlerine göreyse şerrin ta kendisiydi.

O rozeti ne kadar gururla taktığını hatırlayarak, sırtını resme dönüp üst kata çıktı. Kravat klipsini burada bulmuştu. Orayı geçip Ronnie'nin odasına girdi, pencereye gidip camı örten tahtaların arasından dışarı baktı. Onu karakoldan beri takip eden araba onunkinden çok da uzak olmayan bir yere park etmişti. Evinin dışında gördüğü ve yanına gittiğinde kaçan Ford Escort buydu. Şimdi de buradaydı ve Cortina enkazının yanına park etmişti. Buradaydı. Sürücüsü de buradaydı. Ama araba boştu.

Aşağıdan gelen döşeme gıcırtısını duyunca adamın eve girdiğini anladı.

"Burayı gayet iyi biliyorsun galiba," dedi. "Gürültü çıkaran çoğu döşemeye basmadın."

Pencereden dönüp el lambasını kısa, koyu renk saçlı genç bir adama tuttu. Adam ışık yüzünden eliyle gözlerini örtünce Rebus ışığı gövdesine çevirdi. Üzerinde polis üniforması vardı.

Rebus sakince, "Neil sensin demek ki," dedi. "Yoksa Neilly'yi mi tercih edersin?"

El lambasını yere tuttu. Görmesi ve görülmesine yetecek kadar ışık vardı. Genç adam başını salladı.

"Neil diyebilirsin. Sadece dostlarım Neilly der."

Rebus başını sallayarak, "Ve ben senin dostun değilim," dedi. "Ama Ronnie öyleydi değil mi?"

Polis yürümeye devam ederek, "O bundan fazlasıydı Müfettiş Rebus," dedi. "O benim abimdi."

**

Ronnie'nin yatak odasında oturacak yer olmasa da fark etmezdi çünkü ikisi de birkaç saniyeden fazla yerinde duramadı: Enerji yüklüydüler. Neil'in olanları anlatmaya, Rebus'un da duymaya ihtiyacı vardı. Rebus pencere kenarını bölgesi olarak seçip başı önde aşağı yukarı yürümüş, arada bir Neil'in sözlerine daha fazla dikkatini verebilmek için durmuştu. Neil kapının yanında durmuş, kapı kolunu ileri geri oynatıyor, tüm kapı gıcırdamadan hemen önce durup kapıyı yavaşça itiyor ya da çekiyordu. El lambasının ışığı sayesinde iki adamın da profillerinin silueti duvara yansıyordu.

Neil, "Tabii ki ne yaptığını biliyordum," dedi. "Benden büyük olabilir ama ben onu, onun beni tanıdığından daha iyi tanırdım. Demek istediğim kafasının nasıl işlediğini bilirdim."

"Yani keş olduğunu biliyordun."

"Uyuşturucu kullandığını biliyordum. Okuldayken başladı. Bir kez yakalandı ve az kalsın atılıyordu. Üç ay sonra geri dönmesine izin verdiler ve sınavlara girdi. Çoğundan geçti. Ben bile o kadar iyi değildim."

Rebus içinden, hayranlık insanın gözünü kolayca boyayabilir diye geçirdi.

"Sınavlardan sonra kaçtı. Aylarca ondan haber alamadık. Annem ve babam deliye döndü.

Sonunda birden onu düşünmeyi bırakıp sanki hiç var olmamış gibi yaptılar. Evde ismini anmama bile izin vermediler."

"Ama seninle temasa geçti öyle mi?"

"Evet. Bir arkadaşıma mektup yazmış. Zekice bir hamle. Böylece mektubu annemin ve babamın haberi olmadan aldım. Bana Edinburgh'da olduğunu söyledi. Orayı Stirling'den daha çok sevmiş. Bir işi ve kız arkadaşı varmış. Ama hepsi buydu, adres ya da telefon numarası yazmamıştı."

"Sıkça mektup gönderdi mi?"

"Arada bir. Sürekli yalan söyleyip durumunu olduğundan iyi gösteriyordu. Porsche ve bir daire alıp kendini anneme ve babama ispat edene kadar Stirling'e dönmeyeceğini söyledi. Sonra da bir daha yazmadı. Okulu bitirdim ve polis oldum."

"Ve Edinburgh'a geldin."

"Hemen değil, daha sonra."

"Onu bulmaya mı geldin?"

Neil gülümsedi.

"Alakası yok. Onu ben de unuttum. Kendi hayatımla ilgilenmeye başladım."

"Peki, ne oldu?"

"Devriye sırasında bir gece onu yakaladım."

"Nerede devriye geziyordun?"

"Merkezimiz Musselburgh'du."

"Musselburgh mu? Buraya pek yakın sayılmaz. Bu arada yakalamakla ne demek istedin?"

"Aslında bir şey yapmadığından yakaladım diyemem. Ama hem kafası güzeldi hem de biraz hırpalanmıştı."

"Ne iş yaptığını sana anlattı mı?"

"Hayır, ama ben anladım."

"Calton Hill civarındaki bazı tipler için kum torbalığı yapıyormuş."

"İlginç, başka biri de bundan bahsetmişti."

"Evet, böyle şeyler oluyor. Hiçbir şeyi umursamayan insanlar için kısa yoldan para kazanma seçeneği."

"Ronnie de hiçbir şeyi umursamıyor muydu?"

"Bazen umursardı. Ama diğer zamanlarda... Ne bileyim, belki de aklından geçenleri zannettiğim kadar iyi bilmiyorum."

"Böylece onunla görüşmeye mi başladın?"

"O gece onu evine götürdüm. Ertesi gün geri geldim. Dün gece onu getirenin ben olduğumu dahi hatırlamadığından beni görünce şaşırdı."

"Uyuşturucuyu bırakması için uğraştın mı?"

Neil sustu. Kapı tekrar gıcırdadı.

Sonunda, "Başta uğraştım," dedi. "Ama kontrol altındaymış gibi görünüyordu. Evet, onu o halde bulduğumu söyledikten sonra bunun kulağa ne kadar aptalca geldiğini biliyorum. Ama onun da sürekli bana hatırlattığı gibi, nihayetinde bu onun seçimiydi."

"Kardeşinin polis olmasına nasıl tepki verdi?"

"Tuhaf olduğunu düşündü. Zaten buraya üniformayla hiç gelmedim."

"Bu akşama kadar."

"Evet. Neyse onu birkaç kez ziyaret ettim. Genelde üst katta takılırdık. Diğerlerinin beni gör-

mesini istemezdi çünkü domuz kokusunu alacaklarından korkuyordu."

Gülümseme sırası Rebus'a geldi. "Tracy'yi takip etmedin değil mi?"

"Tracy de kim?"

"Ronnie'nin kız arkadaşı. Dün gece benim evime geldi. Birileri onu takip etmiş."

Neil başını iki yana salladı. "Ben değildim."

"Ama dün gece evimin önündeydin."

"Evet."

"Ronnie'nin öldüğü gece de buradaydın." Biraz ani olsa da öyle olması gerekiyordu. Neil kapının tokmağıyla oynamayı bırakıp yarım dakika kadar sessiz kaldıktan sonra derin bir nefes aldı.

"Bir süre için evet."

"Arkanda bunu bıraktın." Rebus parlak klipsi uzatsa da Neil el lambası ışığında ne olduğunu seçemedi. Gerçi ne olduğunu anlamak için görmesine de gerek yoktu.

"Benim kravat klipsim mi? Ben de onu merak ediyordum. O gün kravatım koptu. Cebimdeydi."

Rebus klipsi iade etmek yerine tekrar cebine koydu. Durumu anlayan Neil sadece başını salladı.

"Neden beni takip etmeye başladın?"

"Seninle konuşmak istedim ama bir türlü cesaretimi toplayamadım."

"Ronnie'nin öldüğü haberini ailenin duymasını mı istemedin?"

"Evet. Belki de kimliğini tespit edemezsin diye düşündüm ama ettin. Annem babam duyarsa ne yaparlar bilmem. En kötüsü, belki de baştan beri

haklı olduklarını düşünüp onu düşünmemekle iyi yaptıklarına hükmederek mutlu olurlar."

"Peki, en iyisi?"

"En iyisi mi?" Neil karanlıkta Rebus'un gözlerini görmeye çalıştı. "En iyisi yok."

Rebus, "Bence de," dedi. "Yine de haber verilmesi gerek."

"Biliyorum. Hep biliyordum."

"Öyleyse neden beni takip ettin?"

"Çünkü sen artık Ronnie'ye benden daha yakınsın. Onunla neden bu kadar ilgilendiğini bilmiyorum ama öylesin. Bu da benim ilgimi çekti. Ona o zehri satanı bulmanı istiyorum."

"Benim de niyetim bu evlat, merak etme."

"Ve yardım etmek istiyorum."

"Bu şimdiye kadar söylediğin tek aptalca şey oldu. İşin aslı Neil, sen ayağıma dolanmaktan başka işe yaramazsın. Halihazırda ihtiyacım olan her şeye sahibim."

"Nerede çokluk orada bokluk durumu mu?"

"Onun gibi bir şey." Rebus itirafın sona erdiğine ve söylenecek pek bir şey kalmadığına karar verdi. Pencereden kapıya yürüyüp Neil'in önünde durdu. "Şimdiden ayağıma dolanmaya başladın bile. Kokusunu aldığım şey domuz değil de balık. Tam olarak ringa. Tahmin et bakalım rengi ne?"

"Ne?"

"Kırmızı evlat, kırmızı."

Alt katın döşemeleri tekrar gıcırdadı. Rebus el lambasını kapattı.

"Burada bekle," diye fısıldadı. Sonra da merdivenin başına gitti. "Kim var orada?" Aşağıda bir gölge belirdi. El lambasını yakınca Tony McCall'un buruşturduğu yüzünü gördü.

"Tanrım Tony." Rebus aşağı inmeye başladı. "Boş yere korktum."

McCall, "Nedense seni burada bulacağım içime doğdu," dedi. Burnundan konuşuyordu ve Rebus üç saat önce yanından ayrıldığından beri içtiğini tahmin etti. Merdivenin ortasında durup tekrar yukarı çıkmaya başladı.

McCall, "Şimdi nereye gidiyorsun?" diye seslendi.

Rebus, "Kapıyı kapatacağım," deyip yatak odasının kapısını çekerek Neil'i içeride bıraktı. "Hayaletler soğuk almasın."

Rebus tekrar aşağı inerken McCall gülüyordu.

"Belki bir likör içeriz diye düşündüm," dedi. "O alkolsüz saçma sapan şeylerden olmasın yeter."

Rebus, "Olur," deyip McCall'u ön kapıdan çıkardı. "Gidelim." Ronnie'nin kardeşinin evin diğer giriş çıkışlarını bildiğini varsayarak kapıyı kilitledi. Nihayetinde herkes biliyordu.

Herkes.

Rebus, "Nereye gideceğiz?" dedi. "Umarım buraya arabanla gelmedin."

"Bir devriye arabası beni bıraktı."

"Güzel. O zaman benimkiyle gidelim."

"Leith'e gidebiliriz."

"Hayır, merkezde bir yer olsun. Regent Yolu'nda birkaç bar var."

"Calton Hill yakınında mı?" McCall şaşırmıştı. "Tanrım John. İçecek daha düzgün bir yer gelmedi mi aklına?"

Rebus, "Gelmedi," dedi. "Haydi."

**

Nell Stapleton, Holmes'un kız arkadaşıydı. Holmes tıpkı annesi gibi uzun boylu kadınları tercih ederdi. Nell, Holmes'un annesinden biraz daha uzun olsa da onu yine de seviyordu.

Nell, Holmes'tan daha akıllıydı. Ya da öyle düşünmek Holmes'un hoşuna gidiyordu çünkü ona göre ikisi de farklı şekillerde birbirinden daha akıllıydı. Nell iyi zamanında, *Guardian*'ın bulmacasını on beş dakikada çözebiliyordu. Ama matematikte ve isimleri hatırlamakta sıkıntı yaşıyordu: Bu alanlarda üstün olan Holmes'tu. İnsanlar birbirlerine yakıştıklarını söylerdi ki muhtemelen doğruydu. Birlikte olmaktan mutluydular ve basit kurallara riayet ederek huzur içinde yaşayıp gidiyorlardı: Evlilikten, çocuktan, birlikte yaşamaktan bahsetmek ve aldatmak yok.

Nell'in Edinburgh Üniversitesinde kütüphaneci olarak çalışması Holmes'un da işine geliyordu. Mesela bugün ondan okült hakkında bazı kitaplar bulmasını istemişti. Kadın daha da iyisini yapıp o konuda yazılmış birkaç tane de tez bulmuştu. Ayrıca ilgili neşriyatın kaynakçasını çıkarıp o akşam barda buluştuklarında ona teslim etmişti.

İnsanlar Bridge of Sighs'a, tıpkı diğer barlara olduğu gibi, hafta ortasında akşamları giderdi. Mesaisini tamamlamış bir tayfa ceketlerini san-

dalyelerin arkasından alıp yola düşerken gece vardiyası çalışanları da evlerinden şehir merkezlerine gidecek otobüslere yetişmek için yollara düşmüştü. Nell ve Holmes video oyunlarına uzak, ama müzik setinin hoparlörlerine fazla yakın olan köşedeki bir masaya oturmuştu. Holmes barda kendisininkini tazeleyip Nell'e de portakal suyu ve Perrier alırken acaba sesi kısabilir misiniz diye sordu.

"Maalesef kısamam. Müşteriler böyle istiyor."

Holmes, "Müşteri biziz," diye üsteledi.

"Müdürle konuşman gerek."

"Tamam."

"Daha gelmedi."

Holmes genç barmene ters ters baktıktan sonra masasına döndü. Ama gördüğü şey yüzünden durdu. Nell çantasını açmış Tracy'nin fotoğrafına bakıyordu.

O içecekleri masaya koyarken çantayı kapatan Nell, "O kız kim?" diye sordu.

"Üzerinde çalıştığım davanın bir parçası," deyip oturdu. "Sana çantamı açabileceğini kim söyledi?"

"Yedinci kural Brian. Sır yok."

"Yine de..."

"Güzel kız değil mi?"

"Ne? Ben aslında..."

"Onu üniversitede gördüm."

Şimdi ilgisini çekmişti. "Öyle mi?"

"Evet, kütüphane kafeteryasındaydı. Aklımda

kaldı çünkü diğer öğrencilerden biraz daha büyük görünüyordu."

"Öğrenci mi yani?"

"Belki de değildir çünkü kütüphaneden farklı olarak kafeye herkes girebilir. Onu kütüphanede değil sadece kafede gördüm. Peki, ne yapmış?"

"Şimdilik hiçbir şey."

"Öyleyse çıplak resminin çantanda ne işi var?"

"Müfettiş Rebus adına hallettiğim şeylerin bir parçası."

"Onun için çıplak kadın resimleri mi topluyorsun?"

Kız gülümseyince o da gülümsedi. Rebus ve McCall gülerek bara girince gülümseme ortadan kayboldu. Holmes, Rebus ve Nell'in tanışmasını istememişti. Kız arkadaşıyla geceyi geçirirken meslek hayatını tümüyle ardında bırakırdı – okült kitapları bulmasını istemek gibi şeyler hariç. Nell'i gizli tutmak istemesinin bir nedeni de böyle bir şeye ihtiyacı olmasa dahi kitap listesini Rebus'a sunmak istemesiydi.

Ama Rebus şimdi her şeyi mahvedecekti. Rebus'un masalarına gelmesini istememesinin bir nedeni daha vardı. Rebus'un ona "ayakçı" demesinden korkuyordu.

Rebus bara yönelirken Holmes başını masadan kaldırmadı ve ikisinin içkilerini alıp uzaktaki bir bilardo masasına giderek orada hararetli bir tartışmaya girdiklerini görünce rahat bir nefes aldı.

"Ne oldu?"

Nell ona bakıyordu. Bunu yapmak için de başını onunkinin hizasına getirip neredeyse masaya dayamıştı.

"Bir şey yok." Ona döndükten sonra etrafına baktı. "Acıktın mı?"

"Acıktım gibi."

"Güzel, ben de acıktım."

"Yedim dememiş miydin?"

"Demek ki az yemişim. Gel Hint lokantasına gidelim."

"Önce içeceğimi bitireyim." Üç yudumda içeceğini bitirdi ve birlikte çıktılar, kapı arkalarından sessizce kapandı.

Rebus bir bozukluk çıkarıp McCall'a, "Yazı mı tura mı?" diye sordu.

"Yazı."

Rebus paraya baktı. "Yazı. Sen başla."

McCall sopayı masanın üzerine koyup bir gözünü ilerideki üçgen şeklindeki toplara dikerken Rebus barın kapısına baktı. Makul diye düşündü. Holmes izindeydi ve yanında da bir kız vardı. Belki de onları rahatsız etmemek için görmezden gelmişti. Ya da bildirecek yeni bir gelişme olmamıştı. Yine makuldü. Ama nedense Rebus bunu bir türlü içine sindiremedi. Holmes'u azarlamıştı ve şimdi de Holmes surat asıyordu.

Atışını yapan McCall, "Sıra sende John," dedi.

Rebus, "Nasıl istersen Tony," deyip sopasının ucuna tebeşir sürdü. "Nasıl istersen."

Rebus atış yapmaya hazırlanırken McCall yanına geldi.

Usulca, "Koca sokakta eşcinseller için olmayan tek bar bu galiba," dedi.

"Homofobi ne demektir bilir misin Tony?"

McCall doğrulup Rebus'un topunun deliğini ıskalamasını izlerken, "Beni yanlış anlama John," dedi. "Kendi bilecekleri şey. Ama bazı bar ve kulüpler..."

"Çok gitmişe benziyorsun."

"Hayır, sadece duydum."

"Kimden?"

McCall önce bir topa, sonra diğerine vurdu. "Yapma John. Edinburgh'u sen de benim kadar bilirsin. Herkes buradaki eşcinsel mekânlarını bilir."

"Dediğin gibi, kendi bilecekleri şey." Birden Rebus'un zihninde bir ses belirdi: Sen hiç sahip olmadığım kardeşim gibisin. Hayır, sustur o sesi. Geçmişte de bunu çok yaşamıştı. McCall bir sonraki atışı ıskalayınca Rebus masaya yaklaştı.

"Nasıl hem bu kadar içip hem de bu kadar iyi oynayabiliyorsun?"

McCall güldü. "Alkol titremeyi alır," dedi. "Elindekini bitir, bir sonraki benden."

**

James Carew bunu hak ettiğini düşündü. Edinburgh'un dışındaki büyük bir araziyi İskoçya'ya yeni gelmiş bir şirketin maliye müdürüne satmıştı ve şimdi de bir mimar karı koca –İskoç olsalar da Sevenoaks'tan Kent'e taşınıyorlardı– Borders'taki yedi dönüm araziye beklediğinden daha iyi bir teklif vermişti. Güzel bir gündü. En iyisi olmasa da kutlamaya değeceği açıktı.

Carew'un New Town'un George dönemine has sokaklarının en güzelinde bir pied a terre'si ve Isla of Skye'da bir çiftlik eviyle arazisi vardı. Güzel günlerdi. Londra kuzeye taşınıyordu. Mülklerini satarak cepleri dolu gelenler anlaşılan daha büyüğü ve iyisine para ödemeye hazırdılar.

Altı buçukta George Caddesindeki ofisinden çıkıp dairesine döndü. Daire mi? Aslında buraya daire demek hakaretti: Beş yatak odası, oturma odası, yemek odası, iki banyo, büyük bir mutfak ve kocaman gömme dolaplar... Carew doğru yerde ve doğru zamandaydı. Diğerlerinden farklı tutulup sarılıp sarmalanması gereken bir yıldı. Yatak odasında takımını çıkardı, banyo yaptı, zengin olduğunu göstermekten vazgeçmeden daha sıradan bir şey giydi. Eve yürüyerek dönmüş olsa da bu akşam arabaya ihtiyacı olacaktı. Arabası arka sokaktaki bir garajdaydı. Anahtarları mutfaktaki askıda asılıydı. Jaguar şımarıklık mıydı? Çıkıp daireyi kilitlerken gülümsedi. Belki de öyleydi. Ama onun şımarıklık listesi uzundu ve gittikçe daha da uzayacaktı.

**

Rebus taksi gelene kadar McCall ile birlikte bekledi. Sürücüye McCall'un adresini verip aracın uzaklaşmasını izledi. Kendini biraz sersemlemiş hissediyordu. Bara dönüp tuvalete girdi. Bar kalabalıklaşmıştı ve müzik kutusu daha yüksek sesle çalıyordu. Bar çalışanlarının sayısı birden üçe çıkmıştı ve tümü talebi karşılamak için canla başla çalışıyordu. Tuvalet barın duman altı ortamından

uzak, ferah bir yerdi. Rebus lavabolarından birine eğilirken burnuna dezenfektanların çam kokusu geldi. Boğazına parmak atıp kusarak, içtiği biraları çıkardı. Derin bir nefes aldı, şimdiden kendini daha iyi hissediyordu. Yüzünü soğuk suyla iyice yıkadıktan sonra kâğıt havluyla kuruladı.

"İyi misin?" Ses gerçek şefkatten yoksundu. Sesin sahibi tuvaletin kapısını açıp içeri girerek en yakın pisuara yönelmişti.

Rebus, "Daha iyi hissetmemiştim," dedi.

"Güzel."

"Güzel mi?" Bundan emin olmasa da zihninin biraz daha açık olduğu kesindi. Alkol testinden geçebileceği düşüncesiyle bir yan yola park ettiği arabasına gitti. O kadar içen Tony McCall'un bilardoyu nasıl hâlâ bu kadar iyi oynayabildiğini merak ediyordu. Mucize gibi bir şeydi. Rebus elinden geleni yapsa da altı kez yenilmişti. Nihayetinde zor ayakta duran birine yenilmeyi hiç kimse istemezdi. Ne iyi görünür ne de iyi hissettirirdi.

Saat on birdi, belki de henüz erkendi. Penceresi açık arabada otururken bir sigara yakıp çevreyi dinledi. Gecenin sesleri: Trafik, yüksek sesli konuşmalar, kahkahalar, kaldırımdaki ayakkabı sesleri. Bir sigaradan sonra arabayı çalıştırıp menziline doğru iki kilometre kadar gitti. Edinburgh yazına has olarak gökyüzünde hâlâ hafif bir aydınlık vardı. Daha kuzeyde yılın bu vakti havanın hiç kararmadığını biliyordu.

Ama gece başka açılardan da karanlık olabilirdi.

İlkini İskoçya Cemiyeti binasının dışında gördü. Bir gencin orada durması için bir neden yoktu. Gecenin bu vakti kimse arkadaşlarıyla buluşmazdı ve en yakın otobüs durağı da yüz metre uzaktaki Waterloo Place'teydi. Orada duran genç, sigara içerken bir ayağını arkasındaki taş duvara dayamıştı. Araba yavaşça geçerken Rebus'u izledi ve hatta başını öne eğip arabanın sürücüsünü daha iyi görebilmek için baktı. Rebus gülümsediğini gördüğünü zannetse de emin olamadı. İleriden dönüp geri geldi. Gencin yanında bir araba durmuştu ve konuşuyorlardı. Rebus sürmeye devam etti. İskoç Ofis Binasının dışında yolun o tarafında iki genç konuşuyordu. Onları geçince Calton Mezarlığının dışına park etmiş üç araç gördü. Rebus bu arabalardan birinin yanına park etti ve inip yürümeye başladı.

Hava temizdi. Gökyüzünde bulut yoktu. Sadece hafif bir rüzgâr vardı. Cemiyet binasının dışındaki genç, arabaya binip gitmişti. Artık orada duran kimse yoktu. Rebus yolu geçerek duvar dibine gelip beklemeye başladı. İzledi. Bir iki araba yavaşça yanlarından geçerken sürücüleri ona baktı. Ama duran olmadı. Nedenini bilmese de plakalarını ezberlemeye çalıştı.

"Ateşiniz var mı?"

En fazla on dokuz yaşında bir gençti. Kot, spor ayakkabı, kırışık bir tişört ve kot mont giymişti. Saçı çok kısa, yüzü tıraşlı ama sivilceliydi. Sol kulağında iki altın küpe vardı.

Rebus kibrit kutusunu uzatırken genç, "Teşekkürler," dedi. Ardından sigarasını yakmadan gülerek Rebus'a bakıp, "Nasıl gidiyor?" diye sordu.

Rebus kibrit kutusunu geri alıp, "Pek bir şey yok," dedi. Genç sigara dumanını burnundan üfledi. Gidecek gibi görünmüyordu. Rebus acaba kullanmam gereken bir parola var mı diye merak etti. Tüyleri diken diken olsa da ince gömleğinin altında terlemiş gibi hissediyordu.

"Zaten burada pek bir şey olmaz. İçmeye ne dersin?"

"Bu saatte mi? Nerede?"

Genç adam başıyla bir yönü işaret etti. "Calton Mezarlığı. Orada her saatte içebilirsin."

"Hayır teşekkürler." Kızardığını hissetmek Rebus'u şaşırttı. Sokak lambasının ışığında fark edilmemesini ümit etti.

"Peki, sonra görüşürüz." Genç gitmeye başladı.

Rebus rahat bir nefes alarak, "Evet," dedi. "Görüşürüz."

"Ateş için de teşekkürler."

Rebus onun yavaşça gidişini izledi, arada bir yaklaşan bir araç gördüğünde duruyordu. Yüz metre kadar sonra yolu geçti ve geriye yürümeye başladı. Aklında başka şeyler olduğundan Rebus'a dikkat etmedi. Rebus çocuğun yalnız ve üzgün olduğunu fark etti. Ne fahişeydi ne de kurban.

Rebus metal kapılı Calton Mezarlığının duvarına baktı. David Hume ve ressam David Allan'ın mezarları ve Abraham Lincoln'ın heykelini göstermek için bir keresinde kızını buraya getirmiş-

ti. Kızı ona mezarlıktan başları önde ve hızlıca çıkanları sormuştu. Biri ihtiyar ikisi gençti. Rebus da merak etmişti ama fazla değil.

Hayır, bunu yapamazdı. Oraya giremezdi. Korktuğu için değildi. Alakası yoktu. Sadece... Nedenini o da bilmiyordu. Ama yine kendini huzursuz hissetmeye başladı. Arabaya dönsem iyi olacak diye düşündü.

Arabasına döndü.

Arabasında oturmuş düşünceli bir ifadeyle sigara içerken gözüne biri takıldı. Dönüp gencin oturduğu yere baktı; hayır oturmuyordu, alçak duvarın dibinde çömelmişti. Rebus başını çevirip sigara içmeye devam etti. Ancak ondan sonra çocuk ayağa kalkıp arabaya doğru yürüdü. Yolcu tarafındaki cama tıkladı. Rebus derin bir nefes aldıktan sonra kapıyı açtı. Genç tek kelime etmeden binip kapıyı kapattı. Oturup sessizce dikiz aynasından baktı. Aklına diyebilecek hiçbir şey gelmeyen Rebus da sustu. İlk konuşan genç oldu.

"Selam."

Sesi erkek sesiydi. Rebus dönüp ona baktı. On altı yaşında gibiydi. Deri ceket, açık yaka tişört ve yırtık kot giymişti.

Cevaben, "Merhaba," dedi.

"Sigaran var mı?"

Rebus paketi uzattı. Çocuk bir tane aldıktan sonra paketi geri verip kibriti aldı. Sigaranın dumanını içine çekip bir süre bekledikten sonra kalan cılız dumanı atmosfere geri saldı. Rebus vermeden almak diye düşündü. Sokak kanunu.

"Gece vakti burada ne işin var?" Soru Rebus'un aklında olsa da dile getiren genç oldu.

Rebus, "Uyku tutmadı," dedi. "O yüzden vakit öldürüyorum."

Genç güldü. "Evet, uyku tutmayınca arabayla dolaşmaya çıktın. Yorulunca da gecenin bu vakti ne tesadüf tam bu sokakta durdun. Sonra da bacaklarını açmak için biraz yürüyüp arabaya döndün. Değil mi?"

Rebus, "Beni mi izledin?" diye sordu.

"İzlememe gerek *yok*. Bunu daha önce de gördüm."

"Ne sıklıkta?"

"Yeterince sık James."

Seçtiği kelimeler de sesi de sertti. Rebus'un bu gençten şüphe etmesi için bir neden yoktu. Onun gözünde diğerlerinden farklı değildi.

"Adım James değil," dedi.

"Tabii ki öyle. Herkesin adı James'tir. Yüzünü unutsan bile ismini hatırlamanı kolaylaştırır."

"Anladım."

Genç sigarasını sessizce bitirdikten sonra camdan dışarı attı.

"Peki, şimdi ne olacak?"

Rebus samimi bir ifadeyle, "Bilmem," dedi. "Gezmeye ne dersin?"

"İşim olmaz." Ama daha sonra fikrini değiştirdi.

"Peki, Calton Hill'in üzerine gidelim. Oradan denize bakarız olur mu?"

Rebus, "Tamam," deyip arabayı çalıştırdı. Dik ve dönemeçli bir yoldan rasathane ve –Yunanis-

tan'daki Parthenon'un bir bölümünün taklidi olan– Folly'nin bulunduğu tepeye çıktılar. Tepede sadece onlar yoktu. Firth of Forth ve Fife'ın loş ışıklı sahillerine dönük olarak park etmiş başka arabalar da vardı. Diğer arabalara dikkatli bakmamaya özen gösteren Rebus onlardan uzağa park etmek istese de gencin başka fikirleri vardı.

"Şu Jaguar'ın yanına park et," dedi. "Ne muhteşem bir araba."

Rebus kendi arabasının bu sözden alındığını hissetti. Frenler itiraz eder gibi ciyakladı. Motoru kapattı.

"Şimdi ne olacak?" diye sordu.

Genç, "Sen ne istersen," dedi. "Tabii önce para."

"Tamam. Peki ya sadece konuşmak istersem?"

"Ne tür bir konuşma istediğine göre değişir. Ne kadar seksi olursa o kadar pahalı."

"Burada bir kez buluştuğum bir adamı düşünüyordum. Uzun zaman olmadı. Artık onu göremediğimden ne olduğunu merak ettim."

Çocuk birden elini Rebus'un kasığına koyup okşamaya başladı. Rebus bir saniye kadar ele baktıktan sonra eli tutup sakin ama kararlı bir şekilde çekti. Çocuk sırıtıp arkasına yaslandı.

"Adı neydi James?"

Rebus titremesine mâni olmaya çalıştı. Midesi kasılıyordu. Sonunda boğazını temizleyip, "Ronnie," dedi. "Çok uzun değil. Siyah kısa saçlı. Fotoğraf çekmeyi sever."

Çocuğun kaşı kalktı. "Sen fotoğrafçısın değil mi? Resim çekmeyi mi seviyorsun? Anladım." Yavaşça başını salladı. Rebus anladığından şüpheli olsa da gerekenden fazlasını söylemeye niyetli değildi. Ve evet Jaguar güzeldi. Yeniydi. Kaportası pırıl pırıldı. Paralı birinindi. Peki, bu adamın burada ne işi vardı?

Genç, "Galiba şu Ronnie'nin kim olduğunu anladım," dedi. "Onu ben de bu aralar göremiyorum."

"Peki, onun hakkında ne söyleyebilirsin?"

Genç tekrar camdan dışarı baktı. "Manzara harika değil mi?" dedi. "Geceleri bile öyle. Aslında *özellikle* de geceleri. Muhteşem. Buraya gündüz pek gelmem çünkü her şey sıradan görünür. Sen polissin değil mi?"

Rebus ona baksa da genç rahat ve gülümseyen bir yüzle hâlâ camdan dışarı bakıyordu.

"Başından beri anlamıştım," diye devam etti.

"O zaman neden arabaya bindin?"

"Galiba merak ettim. Ayrıca..." Rebus'a döndü, "En iyi müşterilerimden bazıları polistir."

"Beni ilgilendirmez."

"Öyle mi? Ama ilgilendirmeli. Henüz reşit değilim çünkü."

"Tahmin etmiştim."

"Evet, neyse..." Çocuk koltuğa gömülüp ayağını ön panele uzattı. Rebus bir an için bir şey yapacağını zannederek dik oturdu. Çocuksa sadece güldü.

"Ne yani tekrar sana *dokunacağımı* mı zannettin? Şansına küs James."

"O zaman Ronnie'den bahset." Rebus bu çirkin genci dövse mi yoksa iyi bir ıslahevine mi gönderse emin olamadı. Ama her şeyden çok cevapları istediğini biliyordu.

"Bir sigara daha ver." Rebus dediğini yaptı. "Söyle bakalım onu neden soruyorsun?"

"Çünkü öldü."

"Hep olan şey."

"Aşırı dozdan."

"O da hep olur."

"Madde öldürücüydü."

Çocuk bir an sustu.

"İşte bu kötü haber."

"Yakın zamanda buralarda öldürücü maddeye dair bir şeyler duydun mu?"

"Hayır." Tekrar gülümsedi. "Sadece kaliteli mallar var. Yanında var mı?" Rebus başını iki yana sallarken aklından şunu geçirdi: *Tam sopalık*. Genç, "Yazık," dedi.

"Bu arada adın ne?"

"İsim yok James, tutuklama da yok." Elini uzatıp avucunu açtı.

"Bana para lazım."

"Önce cevap ver."

"O zaman sen de soru sor. Ama önce biraz iyi niyet gösterisi fena olmaz."

Avucu hâlâ açık bekliyordu. Rebus cebinden kırışık bir onluk çıkarıp verdi. Genç memnun

olmuşa benziyordu. "Bununla iki soruna cevap alabilirsin."

Rebus öfkelendi. "Onunla istediğim kadar cevap alabilirim, o yüzden ya yardım..."

"Sert davranmayı mı seviyorsun?" Genç rahatsız olmamışa benziyordu. Belki bunları daha önce de çok duymuştu.

"Burada o tür sert şeyler çok olur mu?"

"Pek değil." Çocuk durdu. "Yine de az sayılmaz."

"Ronnie de yapıyordu değil mi?"

Genç, "Bu ikinci sorun," dedi. "Cevap da bilmiyorum."

Rebus, "Bilmediklerin sayılmaz," dedi. "Ayrıca daha soracak çok sorum var."

"Peki, madem öyle diyorsun..." Genç gitmek için kapının koluna uzandı. Rebus onu tutup kafasını, hâlâ onun iki ayağının durduğu ön panele vurdu.

"Tanrım!" Çocuk alnında kan var mı diye yokladı. Yoktu. Rebus gayet memnundu: Azami şok, asgari görülebilir hasar. "Sen bunu..."

"Dilediğimi yaparım evlat ve buna seni şehrin en yüksek noktasından sallandırmak da dahil. Şimdi bana Ronnie'den bahset."

"Sana Ronnie'den bahsedemem." Gencin gözleri doldu. Alnını ovuşturarak acısını dindirmeye çalıştı. "Onu pek tanımazdım."

"O zaman *ne* biliyorsan onu anlat."

"Tamam, tamam." Burnunu çekip sonra da ceketinin koluna sildi. "Tek bildiğim birkaç arkadaşımın bir mekâna gittiğidir."

"Ne mekânı?"

"Bilmem ama sert bir şeyler döndüğü kesin. Hiç bahsetmeseler de izleri ortada. Çürükler ve kesikler. Hatta birisi soluğu hastanede aldı. Merdivenden düştüğünü söyledi. Aslında binanın tepesinden düşmüşten beterdi."

"Hiç kimse bir şey söylemedi mi?"

"Mutlaka iyi para ödüyorlardır."

"Başka?"

"Önemli olmayabilir..." Genç sustu. Rebus sesinden anlayabiliyordu. O andan kıyamete kadar konuşmaya devam edebilirdi. Güzel: Rebus'un şehrin bu kısmında fazla tanıdığı yoktu. Yeni birinden duydukları fark yaratabilirdi.

"Ne?" diye bağırdı, yeni rolü hoşuna gitmeye başlamıştı.

"Fotoğraflar. Birisi fotoğraflara ilgi olduğu yönünde bir söylenti yaymış. Sahte değil ama gerçekleri."

"Porno mu?"

"Galiba. Söylentiler biraz belirsiz. Ağızdan ağıza dolaşınca böyle olur."

Rebus, "Kulaktan kulağa," dedi. Düşünmeye başladı: Her şey kulaktan kulağa ikinci ya da üçüncü eldendi ve ortada somut hiçbir şey yoktu.

"Ne?"

"Boş ver. Başka?"

Genç başını iki yana salladı. Rebus elini ceketinin cebine attığında bir onluk daha bulunca şaşırdı. Sonra da McCall'la içtiği sırada bir ara

para çekme makinesine gittiğini hatırladı. Parayı gence uzattı.

"Al. Sana adımı ve telefon numaramı vereceğim. Her zaman bilgiye açığımdır, ne kadar basit olursa olsun fark etmez. Kafanı vurduğum için de özür dilerim."

Genç parayı aldı. "Dert değil. Başıma daha kötüleri de geldi." Gülümsedi.

"Seni bırakayım mı?"

"The Bridges'e bıraksan olur mu?"

"Olur. Adın ne?"

"James."

"Gerçekten mi?" Rebus güldü.

"Gerçekten." Genç de güldü. "Dinle, bir şey daha var."

"Söyle James."

"Duyduğum sadece bir isim. Belki hiçbir önemi yoktur."

"Evet?"

"Hyde."

Rebus kaşlarını çattı. "Hide [saklanmak] mı?"

"Hayır Hyde. H-y-d-e."

"Ne ki bu Hyde?"

"Bilmem. Dediğim gibi sadece bir isim."

Rebus direksiyonu kavradı. Hyde? Hyde? Ronnie'nin Tracy'ye söylediği şey bu muydu? O saklanmasını değil de Hyde adındaki birinden saklanmasını mı söylüyordu? Düşünürken kendini yine Jaguar'a bakarken buldu. Daha doğrusu sürücü koltuğundaki adamın profiline bakıyordu. Adam ellerini yolcu koltuğundaki gencin

boynuna dolamıştı. Hem kafasını aşağı yukarı sallıyor hem de konuşuyordu. Şiddet yoktu.

Bowyer Carew Emlakçısından James Carew birinin kendine baktığını hissedip dönünce Dedektif Müfettiş John Rebus'la göz göze geldi.

Carew kontağı çevirip sanki Cutty Sark peşine düşmüş gibi geri geri otoparktan çıkarken Rebus gözlerini ondan ayırmadı.

James, "Acelesi var," dedi.

"Onu daha önce gördün mü?"

"Yüzünü göremedim. Gerçi arabayı da daha önce görmemiştim."

Rebus, "Muhtemelen yeni olduğu içindir," deyip acele etmeden kendi arabasını çalıştırdı.

**

Dairesi hâlâ Tracy kokuyordu. Kız oturma odasında ve banyoda dolaşmıştı. Onu başında havlu ve bacaklarını altında toplamış halde otururken görmüştü... Ona kahvaltı getirmişti: Bulaşıklar hâlâ yapılmamış yatağın üzerinde duruyordu. Kız onun yer yatağında yattığını görünce gülmüştü. "Gecekondu gibi," demişti. Daire şimdi eskisinden çok daha boş geliyordu. Rebus bir banyo yapsa fena olmayacaktı. Banyoya girip sıcak suyu açtı. James'in elini hâlâ bacağında hissediyordu... Oturma odasında bir dakika kadar viski şişesine baktıktan sonra dönüp buzdolabından hafif alkollü bir *lager* aldı.

Küvet yavaş yavaş doluyordu. Bir Arşimet burgusu daha etkili olabilirdi. Yine de bu sayede karakolu arayıp Tracy'ye nasıl davranacakları-

nı öğrenmek için zamanı olmuştu. Haberler iyi değildi. Kız huzursuzlanmış, yemek yememiş ve böğründe bir sancı olduğını söylemişti. Apandisit miydi acaba? Muhtemelen uyuşturucu içemediği içindi. Onu görmeye gitmediği için kendini suçlu hissetti. Bir suçluluk katmanından daha zarar gelmez diye düşünerek ziyareti sabaha erteledi. Tek istediği, diğer insanların sefil yaşamlarından birkaç saatliğine uzak durabilmekti. Dairesi eskisi kadar güven vermiyor, bir iki gün önceki gibi kendini şatoda hissetmiyordu. Bir de yapısal dahili hasar söz konusuydu: sanki şehir ona kendi pisliğini zorla yedirmiş gibi kendini kirlenmiş hissediyordu.

Boş ver gitsin.

Tuhaf hissediyordu. Kuzey Avrupa'nın en güzel, en medeni şehrinde yaşadığı halde her gününü şehrin en kötüleriyle ve onların husumetleriyle uğraşarak geçiriyordu. Husumet? Uzun süredir kullanmadığı bir kelimeydi. Artık ne manaya geldiğinden bile tam emin değildi ama kullandığında kulağına doğru geliyordu. Bira şişesinden bir yudum alıp köpüğü diş macunuyla oynayan çocuk gibi ağzında tuttu. Bu şey de zaten sırf köpükten ibaretti.

Sırf köpük. Şimdi aklına bir fikir daha geldi. Küvete köpük koyup köpük banyosu yapacaktı. O şeyi ona kim vermişti? Ah evet Gill Templer. Hatırladı. Ne zaman verdiğini de hatırladı. Ona zarifçe banyoyu hiç temizlemediğini hatırlatmış ve sonra da bu banyo köpüğünü vermişti.

Kadın şişenin üzerinden okuyarak, "Seni de banyonu da temizler," demişti. "Ayrıca banyoyu tekrar eğlenceli hale getirir."

Bunu birlikte test etmeyi teklif etmiş ve o da kabul etmişti... John, yine kafayı yemeye başladın. Calum McCallum gibi uyduruk bir ismi olan geri zekâlı bir DJ için seni terk etmesi dünyanın sonu değil. Ne bombalar düşüyor ne de siren sesi var.

Sadece... Ronnie, Tracy, Charlie, James ve geri kalanı. Şimdi bir de Hyde çıktı. Rebus "leşi çıkmış" tabirinin manasını şimdi anlamaya başladı. Sıcak suyun içine uzanıp gözlerini kapattı.

Perşembe

İfade edilemez yalnızlığıyla gönüllü esaretin evi olan o yer.

Leşi çıkmış: Holmes tekrar esnedi, ayakta uyuyordu. Bir kez olsun alarmdan önce kalkabildiği için radyo çalmaya başladığı sırada hazır kahveyle yatağa dönüyordu. Her sabah uyanmak için ne yoldu ama. Yarım saat boş vakti olduğunda o şeyin kanalını Radyo Üçe falan çevirecekti. Ama Radyo Üçün onu tekrar uyutacağını da biliyordu. Oysaki Calum McCallum'un sesi, çaldığı müzik ve zevzek şakaları onu yerinden zıplatıp anında yeni bir güne hazır hale getirirdi.

Bu sabah onun kibirli sesinden önce kalkmıştı. Radyoyu kapattı.

"İşte," dedi. "Kahve ve kalkma vakti."

Nell yastıktan başını çevirip ona baktı.

"Saat dokuz oldu mu?"

"Daha olmadı."

Tekrar başını yastığa gömüp hafifçe mırıldandı.

"Kahveni iç," deyip kadının omzuna dokundu. Omzu sıcak ve cezbediciydi. Gülümsedikten sonra dönüp odadan çıktı. On adım gitmemişti ki durup geri döndü. Nell'in kolları uzun, bronz ve davetkârdı.

**

Hücresine götürdüğü kahvaltıya rağmen Tracy, Rebus'a kızgındı. Özellikle de ona tutuklu olmadığını ve dilediği zaman gidebileceğini söyleyin-

ce daha da köpürdü.

Ona, "Buna *koruma* denir," dedi. "Seni takip eden kişilerden ve Charlie'den koruyoruz."

"Charlie..." O ismi duyunca biraz sakinleşip mor gözüne dokundu. "İyi de beni görmeye neden daha erken gelmedin?" diye sızlandı. Rebus omuz silkti.

"İşim vardı."

Şu anda onun fotoğrafına bakarken Brian Holmes da masanın karşısında oturmuş çentikli kupadan kahve içiyordu. Rebus bunu ofisine getirip masasının üzerine koyduğu için Holmes'u sevse mi dövse mi bilemedi. Bir şey demedi. Ne günaydın dedi ne selam verdi. Sadece bu. Tracy'nin çıplak fotoğrafı.

Holmes raporunu sunarken Rebus resme bakmayı sürdürdü. Holmes dün çok çalışmış ve sonuç almıştı. Öyleyse neden barda Rebus'u görmezden gelmişti. Eğer bu resmi dün gece görmüş olsaydı sabahı ve dün geceki güzel uykunun hatırası mahvolmazdı. Rebus boğazını temizledi.

"Onun hakkında bir şey bulabildin mi?"

Holmes, "Hayır efendim," dedi. "Hepsi bu." Başıyla resmi işaret etti. Gözlerini hiç kırpmıyordu: *Bunu getirdim ya. Daha ne istiyorsun?*

Rebus duygusuz bir ses tonuyla, "Peki," dedi. Resmi çevirip arkasındaki minik etiketi okudu. İş telefonu. "Pekâlâ, Brian bu bende kalsın. Bu konuyu biraz düşünmem lazım."

Holmes, "Tamam," dedi: *Bana Brian dedi! Bu sabah doğru düzgün düşünemiyor.*

Rebus arkasına yaslanıp kahvesini yudumladı. Şekersiz sütlü kahve. Holmes'un da kahvesini böyle içtiğini öğrenince hüsrana uğramıştı. Bu müşterek bir yönleri olduğunu gösterirdi. Kahve zevkleri.

Sohbet babında, "Ev avı nasıl gidiyor?" diye sordu.

"Kötü. Nasıl..." Holmes ceketinin cebindeki *Satılık Ev* listesini hatırladı. Listeye dokununca Rebus gülüp başını salladı.

"Kendi dairemi aldığım zamanı hatırladım," dedi. "Hoşuma giden bir yer bulana kadar haftalarca o sayfaları kurcaladım."

Holmes, "Hoşuna giden mi?" dedi. "Ben paramın yeteceği bir yer bulabilsem razıyım."

"O kadar kötü mü?"

"Fark etmediniz mi?" Holmes biraz şüpheliydi.

İşin o derece içindeydi ki başka birinin olmadığına inanması zor geliyordu. "Fiyatlar tavan yapmış. İşin aslı, şehir merkezinde param ancak bir tavana yeter."

"Evet, birisi bana bundan bahsetmişti." Rebus düşüncelere daldı. "Dün öğle yemeğinde Çiftçi Watson'ın uyuşturucu kampanyasına para yatıracak kişilerle birlikteydim. İçlerinden biri de James Carew'du."

"Carew Bowyers'la bir alakası var mı?"

"Onun başı. Onunla konuşmamı ister misin? Sana bir indirim ayarlayabiliriz."

Holmes gülümsedi. Aralarındaki buz erimeye başlamıştı. "Harika olur," dedi. "Belki de bir yaz satışı ayarlayıp tüm bölümlerde indirim sağlar."

Holmes cümleye sırıtarak başlasa da sonu pek öyle olmadı. Rebus dinlemiyordu, aklı başka yerdeydi.

Rebus usulca, "Evet," dedi. "Zaten Bay Carew'la konuşmam gerekecek."

"Ah?"

"Bir ricam olacak."

"Siz de mi taşınmayı düşünüyorsunuz?"

Pek anlamayan Rebus, Holmes'a baktı. "Neyse," dedi. "Galiba bugün için bize bir saldırı planı lazım."

"Ah." Holmes pek sevinmemişe benziyordu. "Ben de size bunu soracaktım efendim. Bu sabah bir telefon aldım. Aylardır bir köpek dövüşü çetesinin peşindeyim ve çeteyi tutuklamak üzerelermiş."

"Köpek dövüşü mü?"

"Evet, bilirsiniz. Ringe iki köpek koyup birbirlerine parçalatıyorlar. Sonuç üzerine de bahis oynuyorlar."

"Bunun bunalımdan sonra ortadan kalktığını zannetmiştim."

"Son zamanlarda yine başladı. Çok vahşice. Dilerseniz resimlerini..."

"Neden tekrar başladı?"

"Kim bilir? İnsanlar vahşi şeyler izlemeyi seviyor."

Rebus başını salladı, tekrar düşüncelere dalmıştı.

"Sonradan görme eğlencesi denebilir mi Holmes?"

Holmes omuz silkti: *Gittikçe düzeliyor. Bana ilk adımla hitap etmeyi bıraktı.*

"Neyse boş ver. Kısaca sen de tutuklamaya dahil olmak mı istiyorsun?"

Holmes başını salladı. "Mümkünse efendim."

Rebus, "Gayet mümkün," dedi. "Peki, nerede olacak?"

"Henüz bilmiyorum. Ama Fife'ta bir yerde olduğu kesin."

"Fife mı? Memleketim."

"Öyle mi? Bilmiyordum. Neydi o söz..."

"Fife'lıyla yemeğe oturacaksan kaşığın uzun olsun."

Holmes gülümsedi. "Evet öyle. Şeytan için de benzer bir tabir yok muydu?"

"Zaten pek farkımız olmadığı için söylemişler Holmes. Aptallara ve yabancılara sabrımız yoktur. Neyse sen Fife'a git, ben de kendi işime bakayım."

"Peki efendim. Bu arada sizin planınız ne acaba?" Gözleri yine resimdeydi. Rebus resmi alıp dikkatlice ceketinin iç cebine koydu.

"Sen beni düşünme evlat. Bana iş mi yok? Çiftçi Watson'dan uzak durabildiğim müddetçe sorun yok. Belki de arabayı alırım. Tam sürüş havası var."

**

"Tam sürüş havası."

Tracy onu duymazdan gelmek için elinden geleni yapıyordu. Yolcu koltuğunun penceresinden dışarıdaki dükkân, satıcı, turist ve okullar tatil

olduğundan ortalıkta dolaşan çocuklara bakmayı tercih etmişti.

Kız karakoldan çıkma fırsatını es geçmemişti. Rebus arabanın kapısını onun için açıp onu yürüyerek gitme fikrinden caydırmıştı. Kız kabul etse de bunu hiç konuşmadan yapmıştı. Evet, ona kızgındı ama zamanla unuturdu.

Rebus, "Anlaşıldı," dedi. "Bana kızdın. İyi de sana daha kaç kez söylemem gerekiyor. Bu, ben araştırma yaparken, senin emniyette olman içindi."

"Nereye gidiyoruz?"

"Buraları biliyor musun?"

Kız sustu, sohbet olmayacaktı. Sadece soru ve cevap: *Onun* soruları.

Rebus, "Sadece dolaşıyoruz," dedi. "Bu civarı da öğrenmen iyi olur. Satışların çoğu burada yapılır."

"Benim derdim o değil!"

Susma sırası Rebus'a geldi. Birkaç oyun oynayacak kadar yaşlı değildi. İki kez sola sonra da sağa döndü.

Tracy, "Buraya daha önce gelmiştik," dedi. Demek fark etmişti. Zeki kızdı ama önemli değildi. Önemli olan, kademeli olarak, sol, sağ ve sonra yine sol, sağ yaparak onları menzillerine götürmesiydi.

Birden kaldırımda durup el frenini çekti.

"İşte," dedi. "Geldik."

"Burası mı?" Kız pencereden apartmana baktı. Kırmızı tuğlaları geçen sene temizlendiğinden

bina çocuk oyuncağına benzemişti. "Burası mı?" diye tekrarladı. Adresi tanıyınca boğazı düğümlense de sanki tanımamış gibi yapmayı denedi.

Pencereden başını çevirdiğinde fotoğraf kucağındaydı. Sanki bir böcekmiş gibi, resmi çığlık atarak attı. Rebus resmi arabanın zemininden alıp ona uzattı.

"Galiba senin."

"Onu nereden buldun?"

"Sen söylemek ister misin?"

Yüzü dışarıdaki tuğlalar gibi kıpkırmızı olmuştu ve gözleri bir kuşun gözleri gibi panik içinde dört dönüyordu. Arabadan çıkabilmek için elini emniyet kemerine atsa da Rebus ondan hızlı davrandı.

Rebus'un eline vurup, "Bırak beni!" diye bağırdı. Sonra da kapıyı açtı, ama yol eğimli olduğundan kapı tekrar kapandı. Zaten emniyet kemerini de çözememişti.

Rebus zehir gibi bir ses tonuyla, "Bay Hutton'a bir merhaba deriz diye düşünmüştüm," dedi. "Ona bu resmi, sana modellik için kaç para ödediğini ve ona getirdiğin Ronnie'nin resimlerini sorarız. Ya fazladan para kazanmak istedin ya da sırf Ronnie'ye gıcıklık olsun diye yaptın. Hangisi Tracy? Hutton'ın fikirlerini çaldığını görünce Ronnie'nin küplere bindiğinden eminim. Ama ispatlayamadı değil mi? Hutton'ın onları nasıl elde ettiğini nereden bilebilirdi ki? Bence suçu Charlie'ye yıktın ve ikinizin arasının kötü olmasının nedeni de bu. Ronnie senin gibi bir arkadaşı olduğu için ne kadar şanslıymış."

Kız bu son sözlerle pes edip kendini kurtarmaya çalışmaktan vazgeçti. Başını ellerinin arasına alıp hıçkırarak ağlamaya başladı. Bunları söylemek Rebus'un hoşuna gitmese de söylemeye mecbur olduğunu biliyordu. Gerçeği gizlemekten vazgeçmeliydi. Tümü tahminden ibaret olsa da Hutton'ın biraz baskıdan sonra tümünü onaylayacağından emindi. Para için modellik yaparken belki de erkek arkadaşının da fotoğrafçı olduğunu söylemişti. Resimlerini Hutton'a götürüp onun fırsatını ve yaratıcılığını birkaç kuruşa satmıştı. İnsan dostlarına bile güvenemezse kime güvenirdi?

Dün gece onu sırf krize girecek mi diye görmek için hücrede bırakmıştı. Girmediğine göre temizdi ama bu bir tür alışkanlığı olmadığı manasına gelmezdi. Şırınga değilse başka bir şey vardı. Herkesin bir şeylere ihtiyacı vardı değil mi? Bunun için de para lazımdı. O da erkek arkadaşını kazıkladı...

"Charlie'nin gecekondusuna makineyi sen mi koydun?"

"Hayır!" Sanki bunca şeyden sonra bu suçlama yine de ona ağır gelmişti. Rebus başını salladı. Demek ki makineyi ya Charlie almıştı ya da başka birisi koymuştu. Onun bulması için konmuştu. Hayır... Çünkü bulan o olmamıştı. Ayrıca uyku tulumunda uyuşturucunun bulunması da çok kolay olmuştu. Polis tecrübesi mi yoksa başka bir şey mi? Belki de içeriden biri bilgi sızdırmıştı. Eğer dostlarına bile güvenemezsen...

"Ronnie öldüğü gece makineyi gördün mü?"

"Odasında olduğundan eminim." Yaşlı gözlerini kırptıktan sonra Rebus'tan aldığı mendille burnunu sildi. Sesi çatallı çıkıp boğazı düğümlense de fotoğrafın yol açtığı şok ve Rebus'un ihaneti bilmesinin neden olduğu daha büyük şoktan kurtulmaya başlamıştı.

"Ronnie'yi görmeye gelen adam ben oradayken Ronnie'nin odasına geldi."

"Neil mi?"

"Evet, ismi oydu."

Rebus nerede çokluk orada bokluk diye düşündü. "İkinci dereceden" tabirinin manasını gözden geçirecekti. Şu ana kadar elinde olan her şey ikinci derecedendi. Sanki bir spiral genişleyerek onu merkezden, Ronnie'nin iki mumun ortasında rutubetli zeminde yattığı noktadan uzaklaştırıyordu.

"Neil, Ronnie'nin kardeşiymiş."

"Öyle mi?" Haber pek ilgisini çekmemişe benziyordu. Dünyayla onun arasındaki emniyet perdesi tekrar kapanmaya başlamıştı. Matine sona ermişti.

"Öyle." Rebus birden üşüdüğünü hissetti. Ronnie'nin başına gelenleri ben ve Neil hariç hiç kimse umursamıyorsa neden uğraşıyorum?

"Charlie eşcinsel olduklarını düşünüyordu, bense Ronnie'ye hiç sormadım. Söyleyeceğini zannetmedim." Başını koltuğa yasladı, biraz daha rahatlamışa benziyordu. "Of Tanrım." Derin bir nefes verdi. "Burada durmak zorunda mıyız?"

Kızın elleri kendi kafasını tutacakmış gibi kalktı ve Rebus tam olumsuz cevap vermeye ha-

zırlanırken aynı ellerin yumruğa dönüp hızla aşağı indiğini gördü. Onlardan kaçacak yer olmadığından yumruklar Rebus'un kasığına indi. Gözlerinin arkasında bir ışık patladı, dünyada acı ve sesten başka hiçbir şey kalmadı. Bağırıp acıyla iki büklüm olunca başını çarptığı korna çalmaya başladı. Bunu fırsat bilen Tracy emniyet kemerini çıkarıp arabadan indi. Kaçarken kapıyı da açık bıraktı. Rebus yaş dolan gözleriyle onu izledi, sanki havuzda klor gözlerini yakarken onun havuzun kenarından kaçışını izliyor gibiydi.

Direksiyonun üzerinde olduğu halde, "Aman Tanrım," deyip uzunca bir süre oradan kalkmadı.

Babası bir keresinde ona *Tarzan gibi düşün* demişti: Babasının verdiği nadir nasihatlerden biri de buydu. Dövüşten, okulda çocuklarla yaptığı bire bir kavgalardan bahsediyordu. Saat dörtte bisiklet parkının arkasında. *Tarzan gibi düşün. Güçlüsün, ormanın kralısın ve hepsinden önemlisi kasığını koruyacaksın.* Ve ihtiyar, dizini genç John'un kasığına doğru kaldırmıştı.

Rebus, "Teşekkürler baba," diye mırıldandı. "Hatırlattığın için teşekkürler." Ve sonunda tepki midesine vurdu.

**

Öğle yemeği vaktine kadar ancak yürüyebilir hale gelse de altına yapmış gibi hareket ediyordu. İnsanlar baktığındaysa sanki ayağı aksıyormuş gibi yapıyordu. Seyircileri memnun etmek gerekirdi.

Ofisine merdivenle çıkmak ya da araba sürerken pedalları kullanmak mümkün olmadığından

taksiyle Sutherland Bar'a gitti. Sonra da biraz içki. Ağrının yerini sarhoşluğa bıraktığını fark etti.

Kendi kendine, "Sakinleştirici gibi," dedi.

Tracy'yi düşünmüyordu. Böyle yumruğu olan biri kendi başının çaresine bakabilirdi. Sokakta polislerin çoğundan daha sert çocuklar vardı. Gerçi Tracy çocuk değildi ve hâlâ hakkında bir şey bulamamıştı. Bununla Holmes'un ilgilenmesi gerekiyordu ama o da Fife'te vahşi köpek peşine düşmüştü. Hayır, Tracy'ye bir şey olmazdı. Muhtemelen onu takip eden kimse de yoktu. Peki, o gece neden evine gelmişti? Bir sürü sebebi olabilirdi. Nihayetinde ondan elde ettikleri yatak, yarım şişe viski, bir banyo ve kahvaltıdan ibaretti. Sözde kendisi de tecrübeli polisti. Belki de çok yaşlanmıştı. Dedektiflikle uğraşırken polisliği unutmuştu. Belki.

Sırada neresi vardı? Cevabını çoktan biliyordu ve araba sürebilecek hale gelmeyi diledi.

**

İçeridekileri kaçırmak istemediğinden evden uzağa park etti. Sonra da kapıyı çaldı. Beklerken Tracy'nin kapıyı açıp yaşlı gözler ve mor bir suratla ona sarılmasını hatırladı. Charlie'nin burada olmasını beklemiyordu. Tracy'nin de olmasını beklemiyordu. Zaten onun istediği de buydu.

Kapı açıldı. Uykulu bir genç ona baktı. Dağınık ve cansız saçı gözlerinin önüne dökülmüştü.

"Ne var?"

"Charlie burada mı? Onunla görüşmem gerek."

"Hayır, bugün hiç görmedim."

"Beklememde sakınca var mı?"

"Yok."

Çocuk kapıyı yüzüne kapamaya kalkınca kapıyı tuttu.

"İçeride beklemeyi kastettim."

Çocuk omuz silkip giderek kapıyı aralık bıraktı. Uyku tulumuna girip başını örttü. Anlaşılan buraya sadece uyumaya gelmişti. Rebus çocuğun buraya bir yabancı almakla kaybedeceği hiçbir şey olmadığını düşündü. Onu uykusuyla baş başa bırakıp evde başka kimse olmadığını fark edince üst kata çıktı.

Yıkılan kitaplar ve McCall'un boşalttığı çantanın içindeki eşyalar hâlâ yerdeydi. Rebus bunları görmezden geldi ve masaya oturarak önündeki kâğıtlara baktı. Odanın ışığına ek olarak masa lambasını da yaktı. İlginçtir duvarlarda poster tarzı şeyler yoktu. Öğrenci odasına benzemiyordu. Kimliği belirsizdi ki Charlie'nin de istediği bu olmalıydı. Gecekondu arkadaşlarına öğrenci gibi görünmek istememişti; öğrenci arkadaşlarına da gecekondu sakini gibi görünmek istememişti. Ortama göre kılık değiştiriyordu. Hem turist hem de bukalemun gibiydi.

Rebus'u asıl ilgilendiren büyü hakkında yazdığı ödev olsa da hazır gelmişken masayı iyi bir gözden geçirdi. Sıra dışı ya da Charlie'nin şehirde uyuşturucu sattığını gösteren bir şey yoktu. Sonunda Rebus ödevi alıp okumaya başladı.

**

Nell kütüphanenin şimdiki gibi sessiz halini severdi. Dönem içinde çoğu öğrenci burayı buluş-

ma yeri, bir tür gençlik kulübü gibi kullanırdı. İlk kattaki okuma odası da gürültülü olurdu. Kitaplar ortalıkta bırakılır, kaybolur ya da yanlış bölümlere konurdu. Çok can sıkıcıydı. Ama yaz aylarında sadece en azimli öğrenciler gelirdi: Tez yazanlar, derslerinden geri kalanlar ya da seçtikleri alana tutkuyla bağlı olup gün ışığı ve hürriyetten feragat edenler.

Önce yüzleri, sonra da isimleri öğrenmeye başlardı. Boş kafelerde sohbetler başlar, yazar isimleri paylaşılırdı. Öğle yemeğinde biri bahçede oturur ya da kütüphanenin arkasındaki, daha fazla yüz ve kitabın olduğu Meadows'a giderdi.

Yazla birlikte kütüphanenin en bezdirici işinin de geldiği barizdi. Döküm tetkiki ve eksik kitapların tamamlanması. Yeniden sınıflandırma, bilgisayara yükleme ve benzeri. Ortam tam da bu işe müsaitti. Aceleden eser kalmamıştı. Gecikmiş bir ödev yüzünden şunun ya da bunun az nüshası olduğundan şikâyet eden aynı sınıftan iki yüz kişi yoktu. Ama yazdan sonra yeni öğrenciler gelecekti ve gelen her yeni öğrenci gurubuyla o da kendini biraz daha yaşlanmış ve öğrencilerden uzaklaşmış hissediyordu. Şimdiden ona çok genç geliyorlardı, hepsi hayat dolu olup ona hiç sahip olamayacağı şeyleri hatırlatıyorlardı.

Gürültü başladığında talep formunu dolduruyordu. Kütüphane güvenliği kimliksiz girmeye çalışan birini durdurmuştu. Genelde güvenliğin müdahale ettiğini bilmese de kızın her halinden okur ya da öğrenci olmadığı belliydi. Gerçek bir

öğrencinin usulca kimliğini unuttuğunu söyleyeceği yerde o yüksek sesle tartışıyordu. Bir şey daha vardı... Nell dikkatle bakıp kızı tanımaya çalıştı. Yandan gördüğü sırada Brian'ın çantasında ki resmi hatırladı. Evet, aynı kızdı. Gerçi kızdan ziyade yetişkin bir kadındı. Vücudu ne kadar ince, giysileri ne kadar genç işi olursa olsun gözlerinin kenarındaki çizgiler onu ele veriyordu. İyi de neden ortalığı karıştırmıştı? Nell'in bildiği kadarıyla hep kafeye giderdi ve kütüphaneye girmeye hiç çalışmamıştı. Nell'in merak edeceği tuttu.

Güvenliğin kolunu tuttuğu Tracy çığlık atıyordu, gözleri delirmiş gibiydi. Nell ikisine yaklaşırken olabildiğince otoriter görünmeye çalıştı.

"Sorun mu var Bay Clarke?"

"Ben hallederim hanımefendi." Gözleri sözlerine ihanet etti. Ter içindeydi, emeklilik yaşını geçmişti ve fiziksel mücadeleye alışık olmadığı gibi, bu konuda ne yapacağını da bilmiyordu. Nell kıza döndü.

"Buraya kafana göre giremezsin. Eğer içerideki öğrencilerden birine bir mesaj iletmek istiyorsan ben hallederim."

Kız vazgeçecek gibi değildi. "Ben sadece içeri girmek istiyorum!" Konuşmakla bir yere varılamayacağı belliydi. Eğer içeri girmesine engel olunursa saçma sapan bir şeylere kalkışacaktı.

Nell öfkeyle, "Ama giremezsin," dedi. Böylesini görmemişti. O sakin ve makul insanlarla uğraşmaya alışıktı. O kişiler de en fazla bir kitabı bulamadıklarında kısa süreliğine sinirlenir, zıva-

nadan çıkmazlardı. Kız ona yiyecekmiş gibi bakıyordu. Bakışlarında insanî nezaketten eser yoktu. Nell tüylerinin diken diken olduğunu hissetti. Kız aniden çığlık atıp güvenliğin elinden kurtularak ona saldırdı. Kızın kafasını suratının ortasına yiyen Nell, devrilen bir ağaç gibi dümdüz yıkıldı. Tracy, bir anda kendine gelmiş olacak ki orada öylece durdu. Güvenlik onu tutmaya çalıştığında kızın tekrar çığlık atması üzerine geriledi. Ardından güvenliği geçerek kütüphaneden çıkıp başı önde kaçmaya başladı. Bir süre korku dolu gözlerle ona bakan güvenlik sonra yerde kan içerisinde ve baygın halde yatan Nell Stapleton'a döndü.

**

Kapıyı açan adam kördü.

Kapıyı tutarak, "Evet?" diye sordu, görmeyen gözleri gözlüğünün yeşil camlarının ardından fark edilebiliyordu. Arkasındaki koridor karanlıktı. Adamın ışığa ihtiyacı yoktu.

"Bay Vanderhyde?"

Adam gülümsedi. "Evet?" diye tekrarladı. Rebus gözlerini adamın gözlerinden alamıyordu. Yeşil camlar ona şarap şişelerini hatırlattı. Vanderhyde altmış beş yetmiş yaşlarındaydı. Saçı beyaza çalan sarıydı, gürdü ve düzgün taranmıştı. Açık yaka gömlek ve kahverengi yelek giyiyordu ve yeleğinin cebinde köstekli saat vardı. Ayrıca gümüş başlı bir bastona dayanarak duruyordu. Nedendir bilinmez Rebus, Vanderhyde'ın gerektiğinde o bastonu silah olarak da gayet tesirli bir şekilde kullanabileceği hissine kapıldı.

"Bay Vanderhyde, ben polis memuruyum." Rebus cüzdanına uzandı.

"Eğer kabartma değilse kimlik çıkarmaya zahmet etmeyin."

Vanderhyde'ın sözlerini duyan Rebus eli ceketinin cebinde kalakaldı.

Kendini aptal gibi hissedip, "Haklısınız," diye mırıldandı. Engelli insanların sizi onlardan daha âcizmiş gibi gösteren özel yeteneklere sahip olmaları çok garipti.

"İçeri buyurun Müfettiş."

"Teşekkürler." Rebus ancak koridora girdiğinde farkına vardı. "Nasıl oldu da..."

Vanderhyde başını iki yana salladı. "Sadece tahmin," diyerek devam etti. "Körlemesine atış da denebilir." Gülüşü hırıltılıydı. Koridorda görebildiklerini inceleyen Rebus kör bir adamın iç dekorasyonda nasıl bu kadar başarılı olabildiğini merak etti. Şemsiyeliğin yanındaki tozlu kaidesinin üzerinde duran doldurulmuş bir baykuş onlara bakıyordu. Oymalarla bezeli masanın üzerinde açılmamış mektuplar ve kablosuz telefon vardı. Rebus'un asıl dikkatini ikincisi çekti.

Vanderhyde, "Teknoloji çok ilerledi değil mi?" dedi. "Bizim gibi duyularından birini kaybedenler açısından bu daha da önemli."

Rebus, "Evet," diye cevap verdi. Vanderhyde'ın kapısını açtığı diğer oda da en az koridor kadar karanlıktı.

"Burası Müfettiş."

"Teşekkürler."

Küf ve ilaç kokan odada bir kanepe ve iki sandalye vardı. Duvarlardan birindeki vitrinin içinde kitaplar duruyordu. Diğer duvarların çıplaklığını ise birkaç sıradan sulu boya tablo örtmüştü. Her yerde süs eşyaları vardı. Şömine rafındakiler Rebus'un dikkatini cezbetti. Raf ağzına kadar egzotik süs eşyalarıyla doluydu. Rebus tam olarak hangi ülkeye ait olduklarını bilemese de Afrika, Karayipler, Ortadoğu ve Uzakdoğu'ya ait olduklarını anlayabiliyordu.

Vanderhyde bir sandalyeye oturdu. Rebus odada masa ya da kör adamın çarpabileceği fazladan bir eşya olmadığını fark etti.

"Gençken seyahatlerim esnasında topladığım bir sürü eşya Müfettiş."

"Epey gezdiğinizin delilleri."

Vanderhyde, "Çulcunun teki olduğumun delilleri," diyerek düzeltti. "Çay ister misiniz?"

"Hayır, teşekkürler."

"Belki daha sert bir şey?"

"Teşekkürler ama hayır." Rebus gülümsedi. "Dün gece biraz fazla kaçırdım."

"Ses tonunuzdan sırıttığınız belli."

"Buraya neden geldiğimi sormadınız Bay Vanderhyde."

"Bildiğim için olabilir Müfettiş. Ya da sabrım hudutsuz olduğu içindir. Ben zamanın akışını diğer çoğu insandan farklı algılarım. İzahat beklemekte, sizin de gördüğünüz üzere, hiç acelem yoktur." Gözlerini Rebus'un sağında ve yukarı-

sında bir şeye dikmiş halde gülümsedi. Rebus devam etmesini istediğinden sessizliğini korudu. Vanderhyde, "Yine de," diye devam etti, "artık dışarı çıkmadığıma, çok az ziyaretçim olduğuna ve bildiğim kadarıyla hiçbir kanunu çiğnemediğime göre çok fazla seçenek olduğunu zannetmiyorum. Çay istemediğinizden emin misiniz?"

"Siz bana bakmayın, dilerseniz kendinize yapabilirsiniz." Rebus ihtiyarın sandalyesinin yanında yerde duran yarısı boş bardağı görmüştü. Başını eğip kendi sandalyesine baktı. Halının üzerinde bir bardak daha gördü. Elini bardağa uzattı. Bardağın dibi ve üzerinde durduğu halı hâlâ biraz sıcaktı.

Vanderhyde, "Hayır," dedi. "Ziyaretçimle birlikte az önce içtim."

"Ziyaretçi mi?" Rebus şaşırmıştı. İhtiyar gülümseyip yavaşça başını iki yana salladı. Yakalandığını fark eden Rebus devam etmekten zarar gelmez diye düşündü. "Pek ziyaretçim olmaz demiştiniz."

"Hayır, öyle bir şey dediğimi hatırlamıyorum. Yine de yalan değil, ama bugünün bir istisna olduğunu söyleyebilirim. Aslında iki ziyaretçim vardı."

"Diğer ziyaretçinin kim olduğunu sorabilir miyim?"

"Buraya neden geldiğinizi sorabilir miyim Müfettiş?"

Gülümseyip başını sallama sırası Rebus'a geldi. İhtiyar adamın yanakları kızarmaya başladı. Rebus onu gıcık etmeyi başarmıştı.

"Evet?" Vanderhyde'ın ses tonundan sabrının tükenmeye başladığı belliydi.

"Pekâlâ." Rebus oturduğu yerden kalkıp odada dolanmaya başladı. "Okültle ilgili bir ödevde isminize denk geldim. Bu sizi şaşırttı mı?"

İhtiyar biraz düşündü. "Aslında biraz mutlu etti. Nihayetinde benim de beslemem gereken bir egom var."

"Ama sizi şaşırtmadı, değil mi?" Vanderhyde omuz silkti. "Ödevde sizin Edinburgh'daki bir cadı meclisinin bin dokuz yüz altmışlı yıllardaki faaliyetleriyle bağlantılı olduğunuz yazılı."

"Aslında cadı meclisi doğru tabir değil ama siz devam edin."

"Müdahil oldunuz mu?"

"İnkâr edemem."

"Daha doğrusu siz rehberlik eden ışıkmışsınız. Işık doğru tabir olmayabilir."

Vanderhyde hırıldar gibi güldü. "Güzel cevap Müfettiş. Lütfen devam edin."

"Adresinizi bulmak zor olmadı. Rehberde fazla Vanderhyde yok."

"Akrabalarım Londra'da oturur."

"Bay Vanderhyde, geliş nedenim bir cinayet ya da daha doğrusu bir ölüm mahallinde delillerle oynanması."

"İlginç." Vanderhyde ellerini bitiştirip parmaklarını dudaklarına götürdü. Adamın görmediğine inanmak zordu. Rebus'un odanın içerisinde dolaşmasının Vanderhyde üzerinde hiçbir tesiri yok gibiydi.

"Ceset kolları açık, bacakları bitişik halde..."

"Çıplak mıydı?"

"Hayır, sadece gömleği yoktu. Cesedin iki tarafında mumlar ve duvarda pentagram vardı."

"Başka?"

"Bu kadar. Bir de cesedin yanında içi şırınga dolu bir kavanoz duruyordu."

"Ölüm nedeni aşırı doz mu?"

"Evet."

"Hımın." Vanderhyde yerinden kalkıp kitaplığa doğru yürüdü. Kitaplığı açmadan sanki başlıklarına bakıyormuş gibi orada durdu. "Bir kurban ayini olduğunu mu varsayıyorsunuz Müfettiş?"

"Varsayımlarımdan sadece biri, Bay Vanderhyde."

"Eğer kurban ayini mevzubahisse o zaman ölümün sıra dışı olması gerekir. Ayrıca duyulmamış bir şey de olmalıdır. Baştan söyleyeyim Satanistlerin büyük bölümü insan kurban etmeyi aklından bile geçirmez. Psikopatlar cinayet işleyip daha sonra da ayin olduğunu söyleyerek sıyrılmaya çalışırlar ki o da ayrı bir şeydir. Ama her halükârda insan kurban ayini –daha doğrusu her türden kurban– kan gerektirir. Tıpkı İsa'nın bedeni ve kanı gibi bazı ayinlerde simgeselken bazılarında gerçektir. *Kansız* bir kurbanın hiç aklıma yattığını söyleyemem. Ayrıca aşırı doza gelince... Hayır Müfettiş, bunun mutlaka başka bir izahı olmalı. Bence birisi burada suyu bulandırmayı denemiş."

Vanderhyde tekrar odaya dönüp Rebus'un konumunu tespit etti. Tüm söyleyebileceğinin bu ol-

duğunu göstermek için kollarını yukarı kaldırdı.

Rebus tekrar oturdu. Dokunduğu bardak artık sıcak değildi. Delil soğuyup ortadan kaybolmuştu.

Bardağı alıp baktı. Üzerinde çiçek desenleri olan sıradan bir nesneydi. Bardakta ayrıca boylu boyunca uzanan ince bir çatlak olduğunu gördü. Rebus aniden kendi kabiliyetine duyduğu güvenin arttığını hissetti. Ayağa kalkıp kapıya gitti.

"Gidiyor musunuz?"

Vanderhyde'ın sorusuna cevap vermeden ahşap merdivenin dibine gitti. Merdiven yarıdan sonra doksan derece dönüyordu. Rebus merdivenin dibinden bu dönüş noktasındaki küçük sahanlığı görebiliyordu. Az sonra orada birinin çömelmiş dinlemekte olduğunu fark etti. Gergin olduğu için değil de icap ettiği için boğazını temizledi.

"Charlie buraya gel." Durdu. Sessizlik. Ama gencin hâlâ orada olduğunu hissedebiliyordu. "Beni oraya getirme. Karanlıkta benimle yalnız kalmayı isteyeceğini zannetmem." Sessizliği Vanderhyde'ın terliği ve bastonunun çıkardığı sesler bozdu. Rebus baktığında adamın mağrur bir ifadeyle durduğunu gördü. Gururundan bir şey kaybetmemişti. Rebus acaba utandı mı diye düşündü.

Ardından merdivenden gelen tek bir döşeme gıcırtısı Charlie'nin varlığını ifşa etti.

Rebus haklı çıkmanın sevinciyle gülümsedi. Kendine güvenmiş ve sonunda galip çıkan o olmuştu.

"Selam Charlie," dedi.

"Ona vurmak istemedim. Önce o bana vurdu."

Ses tanıdık olsa da Charlie sahanlıkta kalmakta direniyordu. Kambur duruyordu, yüzü karanlıktı ve kollarını iki yana sarkıtmıştı. Eğitimli sesi bu tuhaf görüntüyle tezat teşkil etmekteydi.

"Neden yanımıza gelmiyorsun?"

"Beni tutuklayacak mısın?"

"Hangi suçtan?" Soru Rebus'a aitti ve ses tonu alaycıydı.

Vanderhyde talimat verir gibi, "Bu soruyu *senin* sorman gerekirdi Charlie," dedi.

Rebus birden bu oyundan sıkıldığını fark etti. "Hemen aşağı gel," dedi. "Gel de bir bardak daha Earl Grey içelim."

**

Rebus oturma odasının kırmızı kadife perdelerini açmıştı. Gün ışığından geri kalan sayesinde içerisi daha az dolu, boğucu ve gotik görünüyordu. Şömine rafındaki süs eşyaları da nihayet sadece oldukları şey gibi görünmeye başlamıştı. Kitaplıktaki kitapların çoğunun popüler romanlar olduğunu gördü: Dickens, Hardy, Trollope. Rebus acaba Trollope hâlâ popüler mi diye düşündü.

Charlie küçük mutfakta çay yaparken Vanderhyde ve Rebus sessizce oturma odasında oturup bardak ve kaşıkların tangırtılarını dinlediler.

Sonunda Vanderhyde, "Kulaklarınız iyi duyuyor," dedi. Rebus omuz silkti. Hâlâ odayı değerlendirmekle meşguldü. Böyle bir yere oturmak istemese de böyle bir yerde oturan yaşlı bir akrabasını ziyaret edebilirdi.

Charlie tepsiyi titreterek getirirken Vanderhyde, "Ah, çay," dedi. Charlie gözlerini Rebus'tan ayırmadan tepsiyi sandalyeler arasında yere koydu. Yalvarır gibi baksa da Rebus görmezden gelip bardağı bir baş işaretiyle aldı. Charlie'nin bu evi ne kadar iyi bildiğine dair bir şey diyecekti ki Charlie konuşmaya başladı. Vanderhyde'a bardağını veriyordu. Bardağını yarısı doluydu –zekice bir tedbir– ve Charlie ihtiyarın elini tutup bardağa yöneltti.

"İşte Matthew Amca," dedi.

Vanderhyde, "Teşekkürler Charles," dedi ve eğer görüyor olsaydı tebessümü Rebus'un omzunun üzerini değil de yüzünü hedef alırdı.

Rebus çayını yudumlarken, "Güzel," dedi.

Charlie kanepeye oturup bacak bacak üzerine attı, gevşemişe benziyordu. Evet, bu evi gayet iyi biliyor ve kendi eviymişçesine hareket ediyordu. Belki konuşmaya niyetliydi ama ilk söze giren Vanderhyde oldu.

"Charlie bana her şeyi anlattı Müfettiş Rebus. Daha doğrusu bana bilmem gerektiğini düşündüğü her şeyi anlattı." Charlie amcasına baktığında onun bunu tahmin ederek gülümsediğini gördü. "Charlie'ye zaten sizinle tekrar konuşmasını tembih etmiştim. Her ne kadar *isteksiz* olsa da artık başka seçeneği yoktu."

Pilmuir'deki gecekondudan ziyade burada kendini evinde hisseden Charlie, Rebus'a, "Nasıl öğrendin?" diye sordu.

Rebus, "Neyi?" dedi.

"Matthew Amcamın evini ve benim nerede olduğumu."

"Ah o mu?" Rebus pantolonundaki görünmez iplikleri aldı. "Masanın üzerindeki ödev sağ olsun."

"Ne?"

"Okült üzerine ödev yapıyorsun ve sülalende de bir büyücü var."

Vanderhyde kıkırdadı. "Büyücü değil, Müfettiş. Hiçbir zaman öyle bir şey olmadım. Lakin hayatımda sadece bir kez de olsa gerçek bir büyücüyle tanıştığımı söyleyebilirim. O da bu şehirde."

Charlie, "Matthew Amca," diye söze girdi. "Bence Müfettişin duymak istediği..."

Rebus, "Bilakis," dedi. "Buraya bunun için geldim."

"Ah." Charlie hüsrana uğramışa benziyordu. "Yani beni tutuklamaya gelmedin?"

"Hayır, gerçi Tracy'nin gözünü morarttığın için sağlam bir tokadı hak ettin."

"Kendi kaşındı!" Alt dudağı bir çocuğunki gibi sarkmıştı.

"Bir kadına mı vurdun?" Vanderhyde hayret etmiş gibiydi. Charlie önce ona bakıp ardından sanki elinde değilmiş gibi başını çevirdi.

Charlie, "Evet," dedi. "Ama bakın." Polo yaka süveterini boğazından tutup aşağı indirdi. Tırnakların ürünü olan iki büyük iz vardı.

Rebus kör adamın da anlayabilmesi için, "Güzel yara izleri," dedi. "Senin yara izin onun da

gözünde morluk var. Galiba göze göz, dişe diş gibi bir durum söz konusu."

Vanderhyde tekrar kıkırdayıp bastonundan destek alarak hafifçe öne eğildi.

"Çok güzel Müfettiş," dedi. "Gerçekten de çok güzel. Şimdi..." Bardağını dudağına götürüp üfledi. "Sizin için ne yapabilirim?"

"Charlie'nin ödevinde adınızı gördüm. Dipnotta da mülakat kaynağı olarak geçiyordunuz."

"Yerel ve makul bir kaynak olduğunuzu ve hâlâ..."

İhtiyar, "Vanderhyde'ın telefon rehberinde olduğunu siz demiştiniz," diyerek cümleyi tamamladı.

"Zaten kara büyü bağlantısıyla alakalı sorularımın çoğunu cevapladınız. Şimdi de yeğeninizle alakalı birkaç noktayı açıklığa kavuşturmanızı istiyorum."

"Dilerseniz..." Vanderhyde ayağa kalkmaya çalışırken Rebus ona kalkmamasını işaret edip daha sonra boş yere uğraştığını hatırladı. Ama Vanderhyde sanki tepkisini tahmin etmiş gibi durmuştu.

Vanderhyde tekrar otururken Rebus, "Hayır Bay Vanderhyde," dedi. "Sadece birkaç dakika sürer." Kanepeye iyice gömülmüş olan Charlie'ye döndü. Rebus, "Pekâlâ Charlie," diye başladı. "Hırsızlık ve cinayete suç ortaklığından suçlanabilirsin. Ne diyeceksin?"

Rebus büyük bir keyifle gencin yüzündeki çay renginin yerini pişmemiş hamur işine bırakmasını izledi. Vanderhyde olduğu yerde kımıldansa

da onun da gergin değil, keyifli olduğu belliydi. Charlie destek bulabilmek için çaresizce onlara baktı. Ama ona acımaya niyetleri yoktu.

"Ben... Ben..."

Rebus, "Evet," diyerek teşvik etti.

Charlie diyecek bir şey bulamamış olacak ki, "Ben sadece bardağımı dolduracağım," dedi. Rebus sabırla sustu. Bakalım çayını doldurduktan sonra ne yapacaktı? Hiç şansı yoktu. Bu sefer istediği cevapları ondan alacaktı.

**

"Fife hep böyle kasvetli midir?"

"Sadece kırsal kesimi. Kalan kısımları fena değildir."

SSPCA memuru alacakaranlıkta boş arazide Brian Holmes'a yol gösteriyordu. Ölü bir ağaç haricinde arazi bomboştu. Sert ve soğuk bir rüzgâr esiyordu. SSPCA memuru ona 'duğo rüzgârı' demişti. Holmes onun duğoyla doğuyu kastettiğini tahmin ederken adamın coğrafya bilgisinden de şüphe etti çünkü rüzgâr bariz biçimde batıdan esiyordu.

Arazi yanıltıcıydı. Düz görünse de aslında eğimliydi. Çok dik olmasa da yokuş çıkıyorlardı. Holmes'un aklına İskoçya'daki doğal perspektif yüzünden yokuş *aşağı* indiğiniz halde yokuş yukarı çıktığınızı zannettiğiniz tepe geldi. Yoksa tam tersi miydi? Nedense arkadaşına sormak içinden gelmedi.

Tepeye vardıklarında Holmes bir ağaç sırasıyla gizlenen, terk edilmiş bir maden bölgesi gör-

dü. 1960'lardan beri burada çalışma yoktu. Artık kullanılmadıklarından uzun yıllar tüten bacalar yıkılıp kazı yüzünden açılan çukurların tıkanmasında kullanılmıştı. Maden binaları sökülüp bölgeye tekrar ağaç dikilmiş ve sanki geçmişte Fife'ta hiç maden çıkarılmamış gibi olmuştu.

Brian Holmes bunları biliyordu. Amcaları madenciydi. Burada çalışmasalar da madencilikle alakalı yığınla hatıraları vardı. Brian çocukken her teferruatı ezberlemişti.

Yokuştan yarım düzine kadar adamın toplandığı ağaç sırasına doğru inerken kendi kendine, "İç karartıcı," dedi. Holmes kendini içlerinde en kıdemli görünene tanıttı.

"DM Brian Holmes efendim."

Adam gülümseyip başını salladıktan sonra daha genç birini işaret etti. Üniformalılar, sivil kıyafetliler ve hatta SSPCA haini bile Holmes'un bu hatasına güldü. Yüzünün kızardığını hissetti. Genç adam onun düştüğü durumu fark edince elini uzattı.

"Ben DP Hendry, Brian. Bazen yetki bende olur." Bu sefer Holmes da güldü.

"Affedersiniz efendim."

"Aslında memnun oldum. Beni genç, Harry'i de ihtiyar görmen güzel bir şey." Başıyla Holmes'un kıdemli zannettiği adamı işaret etti. "Pekâlâ, Brian sana da diğerlerine söylediğimi söyleyeceğim. Bu gece burada köpek dövüşü olacağına dair sağlam bir ihbar aldık. Anayoldan bir kilometre en yakın evden iki kilometre uzakta. İdeal bir yer. Kamyonların anayoldan çı-

kıp buraya geldiğine dair izler var. Üç dört tanesi köpekleri taşıyordur. Seyirciler için de kim bilir kaç tane geldi. Eğer zannettiğimizden büyük bir şeyse takviye çağırabiliriz. Halihazırda bizi asıl ilgilendiren izleyicileri değil de düzenleyenleri yakalamak. Baş sorumlunun Davy Brightman olduğunu öğrendik. Kirkcaldy ve Methil'de birkaç hurdalığı varmış. Elinde birkaç pitbull olduğunu biliyoruz ve galiba dövüşlerde onları kullanıyor."

Telsizlerin birinden önce parazit sonra çağrı duyuldu. DP Hendry cevap verdi.

Telsizden, "Dedektif Memur Holmes yanınızda mı?" diye soruldu. Hendry telsizi ona verirken Holmes'a baktı. Holmes çekinerek telsizi aldı.

"DM Holmes konuşuyor."

"DM Holmes, size bir mesaj var."

Holmes, "Dinliyorum," dedi.

"Bayan Nell Stapleton hakkında."

**

Hastanenin bekleme salonunda oturmuş makineden aldığı çikolatayı yiyen Rebus o gün yaptığı şeyleri düşünüyordu. Tracy'nin arabada yaptığını hatırlayınca eli gayri ihtiyarı kasığına gitti. Hâlâ acıyordu, önceden bir tane bile olmamışken şimdi çifte fıtık olmuş gibiydi.

Ama öğleden sonra çok ilginç geçmişti. Vanderhyde ilginç biriydi. Charlie de bülbül gibi ötmüştü.

Oturma odasına çayla geldikten sonra, "Bana ne sormak istiyorsun?" demişti.

"Ben zamanla ilgiliyim Charlie. Amcan bana onun zamanla ilgisi olmadığını söyledi. Onu etki-

lemiyormuş ama polisler için aynısı geçerli değil. Bilhassa da böyle bir davada çünkü olay sırasının pek aklıma yattığını söyleyemem. İşte senden açıklığa kavuşturmanı istediğim şey bu."

Charlie, "Peki," dedi. "Nasıl yardım edebilirim?"

"O gece Ronnie'nin evindeydin."

"Evet, bir süre."

"Ve bir partiye katılmak için gittin."

"Evet."

"Neil'i evde Ronnie'yle birlikte mi bıraktın?"

"Hayır. O daha önce gitmişti."

"Haliyle Neil'in Ronnie'nin kardeşi olduğunu bilmiyordun değil mi?"

Charlie'nin yüzündeki şaşkın ifade gerçekçi görünse de Rebus onun usta bir oyuncu olduğunu bildiğinden ihtiyatı elden bırakmadı.

"Bundan haberim yoktu. Olaya bak. Peki, neden bizi kardeşiyle tanıştırmadı?"

Rebus, "Neil de benim gibi polis," dedi. Charlie sadece gülümseyip başını iki yana salladı. Vanderhyde, mahkemedeki bir hâkim gibi, sandalyesinde arkasına yaslanmıştı.

Rebus, "Neil erken çıktığını söyledi," diye devam etti. "Ronnie konuşulmaz hale gelmeye başlamış."

"Nedenini tahmin etmek zor değil."

"Neden?"

"Basit. Ne zamandır mal bulamıyordu ve birden bulup uçtu." Charlie birden yaşlı amcasının da dinlediğini hatırlayıp susarak ona baktı. Her

zamanki gibi kurnaz olan Vanderhyde bunu sezmiş olacak ki sanki artık hiçbir şey beni şoke edemez dermiş gibi elini salladı.

Rebus, Charlie'ye, "Galiba haklısın," dedi. "Çok mantıklı. Ronnie boş evde malı kullanıyor. Mal öldürücü. Tracy geldiğinde onu odasında bulup..."

Charlie, "O öyle söylüyor," diyerek sözünü kesti. Rebus başını salladı.

"Bir an için öyle olduğunu kabul edelim. Öldü ya da kız öldüğünü zannetti. Paniğe kapılıp kaçtı. Buraya kadar bir sorun yok. Ama bundan sonra işler karışıyor ki asıl bundan sonrası için yardımını istiyorum. Ardından birisi Ronnie'yi aşağı taşıdı. Nedenini bilmiyorum. Belki aptala yatıyorlardı, belki de Bay Vanderhyde'ın dediği gibi suyu bulandırmak istediler. Neyse işte, olay dizisinin bu noktasında ikinci bir beyaz toz paketi ortaya çıkıyor. Tracy sadece bir tane görmüş..." Rebus, Charlie'nin yine araya gireceğini gördü. "...ya da öyle iddia ediyor. Yani Ronnie'nin bir paketi vardı ve onu kullandı. Ölünce cesedi aşağı indi ve birden ortaya bir paket daha çıktı. Bu yeni paketin içinde Ronnie'yi zehirleyenden farklı olarak kaliteli mal var. Yetmezmiş gibi ortadan kaybolan Ronnie'nin makinesi de senin odandaki çantanın içinden çıktı."

Charlie, Rebus'a bakmayı bıraktı. Yerdeki çay bardağına ve çaydanlığa bakıyordu. Konuşmaya başladığında dahi Rebus'a bakmadı.

"Evet, ben aldım."

"Makineyi sen mi aldın?"

"Aldım dedim ya!"

"Peki." Rebus'un sesi sakindi. Charlie'nin utancının yerini öfkeye bırakması an meselesiydi. "Ne zaman aldın?"

"Aslında alırken saate baktığımı söyleyemem."

"Charles!" Vanderhyde'ın sesi yüksek ve sertti. Bunu fark eden Charlie yerinde doğruldu, çocukluğunda korktuğu büyücü amcasının, üzerinde hâlâ büyük tesiri vardı.

Rebus boğazını temizledi. Earl Grey'in keskin tadı ağzındaydı. "Geri döndüğünde evde kimse var mıydı?"

"Hayır. Ronnie'den başkası yoktu."

"Üstte miydi altta mı?"

"Merdivenin başında yatıyordu. Sanki kendi başına aşağı inmeye çalışmış gibiydi. Sızdığını düşünsem de iyi görünmüyordu. Demek istediğim, birisi uyuyor da olsa biraz hareket eder. Ama Ronnie hareketsizdi. Derisi nemli ve soğuktu."

"Ve merdivenlerin başındaydı?"

"Evet."

"Sonra ne yaptın?"

"Öldüğünü anladım ve tıpkı rüyada gibiydim. Aptalca geldiğini biliyorum ama öyleydi. Şimdi sadece kendimi korumak için yaptığımı biliyorum. Ronnie'nin odasına gittim."

"Şırınga kavanozu orada mıydı?"

"Hatırlamıyorum."

"Neyse devam et."

"Ama Tracy geri döndüğünde..."

"Evet?"

"Tanrının bu yüzden canavar olduğumu düşüneceksiniz."

"Anlat."

"Geri döndüğünde Ronnie'nin cesedini göreceğini ve neyi varsa alacağını biliyordum. Bunu yapacağından emindim. O yüzden onun da bana vermek isteyeceği şeyi aldım."

Rebus, "Duygusal sebeplerle mi yani?" diye sordu.

Charlie, "Tam olarak değil," diye itiraf etti. Rebus birden garip bir hisse kapıldı: *Bu çok kolay oluyor.* "Ronnie'nin para edecek tek eşyası oydu."

Rebus başını salladı. Evet, bu daha doğruydu. Gerçi Charlie'nin çulsuz olduğu söylenemezdi; dilediğinde Matthew amcasından para alabilirdi. Ama eylemin yasa dışı olan yönü dikkat çekiciydi. Ronnie'nin de ona vermek isteyeceği şey. Belki.

Rebus, "Ve böylece makineyi aldın," dedi. Charlie başını salladı. "Sonra gittin mi?"

"Doğruca benim gecekonduya gittim. Birisi Tracy'nin beni aramaya geldiğini söyledi. Çok telaşlı olduğunu öğrenince Ronnie'yi bulduğunu anladım."

"Yani o makineyi almaya gitmek yerine seni aramaya gelmiş."

"Evet." Charlie pişman olmuşa benziyordu. Neredeyse. Rebus, Vanderhyde'ın tüm bunlar hususunda ne düşündüğünü merak etti.

"Peki ya Hyde ismi sanane ifade ediyor?"

"Robert Louis Stevenson'ın bir karakteri."

"Onun haricinde."

Charlie omuz silkti.

"Ya Edward ismi?"

"Robert Louis Stevenson'ın bir karakteri."

"Anlamadım."

"*Jekyll ve Hyde*'daki Hyde'ın ilk ismi Edward'dır. Onun dışında Edward adında birini tanımıyorum."

"Peki. Bir şey duymak ister misin Charlie?"

"Ne?"

Rebus hareketsizce oturan Vanderhyde'a baktı.

"Bence amcan ne diyeceğimi biliyor."

Vanderhyde gülümsedi. "Evet. Eğer hatam varsa düzeltin Müfettiş Rebus, ama bence ceset merdiven başında olduğuna göre o cesedi taşımaya kalkışan kişinin Charlie oraya gittiğinde evde olduğunu söyleyeceksiniz."

Charlie'nin ağzı açık kaldı. Rebus daha önce hiç böylesine şahit olmamıştı.

"Çok doğru," dedi. "Bence şanslısın Charlie. Bence birisi cesedi taşırken senin geldiğini duydu. Sonra da sen gidene kadar odalardan birine ya da banyoya saklandı. Sen evdeyken o da evdeydi."

Charlie yutkunduktan sonra ağzını kapattı. Sonra da başını öne eğip ağlamaya başladı. Sessizce ağlamadığından onu duyan amcası gülümseyip memnuniyetle Rebus'a doğru başını salladı.

**

Rebus çikolatasını bitirdi. Çikolata antiseptik, yani dışarıdaki koridor, koğuşlar ve tuhaf renkli

dergilere başlarını gömerek dikkatlerini vermeye çalışan gergin çehreli insanların beklediği bekleme salonu gibi kokuyordu. Kapı açılıp Holmes gergin ve bitkin bir ifadeyle içeri girdi. Kırk dakikalık araba yolculuğu boyunca yaşadığı endişe yüzüne yansımıştı. Rebus acil bir müdahaleye ihtiyacı olduğunu biliyordu.

"O iyi. Ne zaman istersen görebilirsin. Burnu kırıldığı için onu bu gece müşahede altında tutacaklar."

"Burnu mu kırıldı?"

"Hepsi o kadar. Beyin sarsıntısı, bulanık görüş falan yok. Her boksörün laneti olan kırık bir burun sadece."

Rebus bu lakaytlığına Holmes'un tepki vereceğini zannetti. Ama rahatlayan adamın gülümsediğini, omuzlarını gevşettikten sonra da başını hafifçe öne eğdiğini gördü.

Rebus, "Onu görmek istiyor musun?" diye sordu.

"Evet."

"Gel o zaman." Elini Holmes'un omzuna koyup onu tekrar kapıdan çıkardı.

Koridorda yürürlerken Holmes, "İyi de sen nereden biliyorsun?" diye sordu.

"Neyi?"

"Nell ve beni?"

"Benim dedektif olduğumu unuttun mu Brian?"

Rebus, Holmes'un buna kafa yormaya başladığını görüp bu meşgalenin onu daha da rahatlatmasını umdu. Holmes sonunda konuştu.

"Nell'in ailesi olmadığından beni istedi galiba."

"Aslında seni istediğini *yazdı*. Kırık burunla konuşmak kolay değil."

Holmes başını salladı. "Ama beni bulamayınca yerimi sana sordular demek ki."

"Onun gibi bir şey. Bu arada Fife nasıldı? Oraya sadece yılda bir giderim." İçinden *28 Nisan* diye geçirdi.

"Fife mı? Fena değildi. Ama asıl hadiseden önce ayrılmak zorunda kaldığım için yazık oldu. Ayrıca sözde parçası olduğum ekibi pek de etkileyebildiğimi söyleyemem."

"Başlarında kim vardı?"

"Hendry adında genç bir DP."

Rebus başını salladı. "Tanırım. Senin duymamış olmana da şaşırdım."

Holmes omuz silkti. "O şerefsizleri yakalasınlar yeter."

Rebus bir koğuşun önünde durdu.

Holmes, "Burası mı?" diye sorunca Rebus başını salladı.

"Gelmemi ister misin?"

Holmes üstüne minnettarlığa yakın bir ifadeyle bakıp başını iki yana salladı.

"Hayır, gerek yok. Uyuyorsa fazla kalmam zaten. Bir şey daha soracağım."

"Ne?"

"Kim yaptı?"

**

Kim yaptı? İşin anlaması en zor kısmı buydu. Koridordan geri dönen Rebus, Nell'in şiş suratı-

nı ve onun konuşmaya çalışırken çektiği sıkıntıyı görmüştü. Kız konuşmayı beceremeyince işaretle kâğıt kalem istemişti. Cebinden çıkardığı not defteri ve kalemini ona vermişti. Kız bunun üzerine hararetle bir dakika kadar yazmıştı. Durup not defterini çıkararak dördüncü ya da beşinci kez tekrar okudu.

"Kütüphanede çalışıyordum. Kadının biri güvenliği iterek zorla içeri girmeyi denedi. Onunla tartışmaya başladı. Sonra da bana kafa attı. Ben onu sakinleştirmeye çalışıyordum. O müdahale ettiğimi zannetti ama etmiyordum. Yardım etmeye çalışıyordum. Bunu yapan dün gece barda Brian'ın çantasında çıplak resmini gördüğüm kızdı. Sen de orada, o bardaydın değil mi? Gözden kaçacak gibi değildi – sonuçta mekân boştu. Brian nerede? Senin için yine resim avına mı çıktı Müfettiş?"

O zamanki gibi, Rebus şimdi de gülümsedi. Kız cesurdu. Yüzü bantlı ve gözleri kapkara olsa da onu sevmişti. Ona Gill'i hatırlatmıştı.

Tracy ardında onun takip edebileceği kaos izleri bırakıyordu. Küçük orospu. Tesadüf müydü, yoksa üniversite kütüphanesine gitmesinin belli bir nedeni mi vardı? Rebus koridor duvarına yaslandı. Ne gündü ama. Sözde elindeki davaları toparlayıp son noktayı koyduktan sonra tam zamanlı olarak uyuşturucu karşıtı kampanyada çalışacaktı. Sözde artık eskisi kadar çalışmayacaktı. Bir de ortalığın haline bak.

Koğuşun kapıları açıldı ve Brian Holmes koridora çıktı. Ne yöne gideceğini bilemeyen Holmes, üstünü görünce ona doğru yürümeye başladı. Rebus henüz Holmes'un değerli mi yoksa ayak bağı mı olduğuna karar verememişti. Aynı anda ikisi de olabilir miydi?

Holmes'a, "Durumu nasıl?" diye sordu.

"İyi gibi. Uyanıktı ama yüzü fena halde."

"Sadece çürük. Burnu iyileşecekmiş. Hiç kırılmamış gibi olacak."

"Evet, Nell de öyle söyledi."

"Konuştu mu? Bu güzel işte."

"Bana kimin yaptığını da söyledi." Holmes'un baktığı Rebus gözlerini kaçırdı. "Neler oluyor? Nell'in bunlarla ne ilgisi var?"

"Bildiğim kadarıyla yok. Bence sadece yanlış zamanda yanlış yerdeydi. Sadece tesadüf."

"Tesadüf mü? Söylemesi kolay tabii. Tesadüf deyip işin içinden çıkalım. Ne oyun oynadığını bilmiyorum Rebus ama ben artık bunun parçası olmak istemiyorum."

Holmes dönüp koridor boyunca uzaklaştı. Rebus onu çıkışın orada olmadığı yönünde ikaz edecekti ama Holmes'un ihtiyacı olan şey tavsiye değil de düşünmesi için biraz zamandı. O yüzden Rebus sesini çıkarmadı. Onun da düşünmesi gerekiyordu ve bunun için en ideal yer de karakoldu.

**

Rebus merdivenlerden ofisine doğru ağır ağır çıktı. Masasına oturalı on dakika olmamıştı ki

canı çay çekti ve telefona sarıldı. Sonra da arkasına yaslanıp davadaki gerçekleri yazdığı bir kâğıdı önüne koydu. Boşa emek ve zaman harcamış olabileceği düşüncesi tüylerini diken diken etti. Jürinin burada bir suç öğesi görememesi mümkündü. Ronnie'nin uyuşturucuyu kendine enjekte etmediğini gösteren bir delil yoktu. Diğer taraftan şehirde mal kıtlığı olmadığı halde mal bulmada sıkıntı yaşıyordu ve birisi cesedini taşıdıktan sonra test edilmesi halinde temiz çıkıp ölümün aşırı dozdan olduğunun düşünülmesini sağlamak için oraya temiz bir mal bırakmıştı. Oysaki bulunan fare zehri olmuştu.

Rebus kâğıda baktı. Belki ve tahminler çoktan yerini almıştı. Belki de çerçevede bir sorun vardı. O zaman resmi çevir ve tekrar bak Rebus.

Birisi neden Ronnie'yi öldürmeye zahmet ederdi ki? Nihayetinde zavallının zaten ne kadar yaşayacağı meçhuldü. Ronnie mal kıtlığı çekiyordu, birisi ona biraz temin etmişti ve malın saf olmadığını da biliyordu. Demek ki malı ona veren kişi kesin olarak onun ölmesini istemişti. Ama yine de almıştı... Hayır, bu açıdan bakınca daha da mantıksız geliyordu... Baştan başla.

Birisi neden Ronnie'nin ölmesini isterdi? Birkaç bariz nedeni vardı. Bilmemesi gereken bir şeyi biliyor olabilirdi. Almaması gereken bir şeyi almış olabilirdi. Hangisinin doğru olduğunu Rebus bilmiyordu. Görünen o ki kimse bilmiyordu. Resim hâlâ manasızdı.

Kapı çalındı ve çay taşıyan bir memur içeri girdi. Gelen memur Harry Todd'du. Rebus onu tanıdı.

"Her yerde seni görüyorum evlat."

Todd, "Haklısınız efendim," dedikten sonra çayı, kâğıtlar yüzünden üstü hemen hiç görünmeyen masanın kenarına koydu.

"Gece sakin mi geçiyor?"

"Her zamanki gibi efendim. Birkaç sarhoş. Birkaç hırsızlık. Liman yakınlarında bir trafik kazası."

Rebus başını sallayıp çaya uzandı. "Neil McGrath adında bir memur tanıyor musun?" Rebus'un bardağı dudaklarına götürürken baktığı Todd kızarmaya başladı.

"Evet efendim," dedi. "Tanıyorum."

"Hm mm." Rebus çayını tattı, süt ve su dengesinden hoşnut olmuşa benziyordu. "Sana beni gözlemeni söyledi değil mi?"

"Efendim?"

"Onu görürsen her şeyin yolunda olduğunu söyle."

"Peki efendim." Todd gitmek için döndü.

"Ah bir şey daha var Todd?"

"Nedir efendim?"

"Seni bir daha yakınlarımda görmeyeyim, tamam mı?"

"Peki efendim." Todd'un büyük hüsrana uğradığı belliydi. Kapıda durdu, aklına kendini üstüne affettirecek bir şey gelmişe benziyordu. Yüzünde tebessümle Rebus'a döndü.

"Fife'ta olanları duydunuz mu efendim?"

"Ne olmuş?" Rebus pek de ilgilenmişe benzemiyordu.

"Köpek dövüşü efendim." Rebus hâlâ etkilenmemiş gibi görünmeye çalıştı. "Köpek dövüşüne müdahale etmişler. Tahmin edin kim tutuklanmış?"

Rebus, "Malcolm Rifkind olabilir mi?" diye fikir yürüttü. Bu Todd'un tüm keyfini kaçırdı. Yüzündeki tebessüm uçup gitti.

"Hayır efendim," deyip tekrar gitmek için döndü. Rebus'un sabrı tükendi.

"Kimmiş peki?" diye sordu.

Todd, "DJ Calum McCallum," dedikten sonra kapıyı arkasından kapattı. Rebus'un jetonu beş saniye sonra düştü: Calum McCallum... Gill Templer'ın sevgilisi!

Rebus başını kaldırıp kahkahayla zafer narası arası bir ses çıkardı. Gülmesi bittiğinde mendille gözlerini silerken kapıya baktığında açık olduğunu gördü. Eşikteki kişi hayretle onu izliyordu.

O kişi Gill Templer'dı.

Rebus saatine baktı. Saat gece bire geliyordu.

Şaşkınlığını örtmek için, "Mesaiye mi kaldın Gill?" dedi.

Gill onu duymazdan gelerek, "Galiba duydun," dedi.

"Neyi?"

Kadın odaya girip sandalyenin üzerindeki kâğıtları yere atarak oturdu, yorgun görünüyordu. Rebus yere saçılan kâğıtları izledi.

"Neyse sabaha temizlikçiler halleder," dedi. Sonra: "Evet duydum."

"O yüzden mi çığlık attın?"

"Ah o mu?" Rebus geçiştirmeye çalışsa da yanaklarının kızardığını hissetti. "Hayır," dedi. "Başka bir şey yüzünden... Bambaşka..."

"Yalan söyleme adi herif." Konuşmaya bile mecali yoktu. Onu neşelendirmek için iyi göründüğüne dair bir şeyler söylemek istese de bu doğru değildi ve onu kızdırmaktan başka işe de yaramazdı. O yüzden uzatmadı. Kadın uykusuzdu ve keyfi yerinde değildi. Dünyası Fife'ta bir hücreye hapsedilmişti. Resmini çekip parmak izlerini almış kayıtlara geçmeye hazırlanıyor olabilirlerdi. Hayatı, Calum McCallum.

Hayat sürprizlerle doluydu.

"Senin için ne yapabilirim?"

Kadın başını kaldırıp ona baktı. Karşısındakinin kim olduğundan ve buraya neden geldiğinden emin değilmiş gibiydi. Sonra omuzlarını sarsarak kendini toparladı.

"İnanmayacaksın ama sadece geçiyordum. Eve gitmeden önce kahve almak için kantine girdim ve sonra da duydum ki..." Kadın tekrar titredi; daha ziyade irkiliyormuş gibiydi. Rebus onun ne kadar kırılgan olduğunu görebiliyordu. Onun dağılmamasını umut etti. "Calum'dan haberim var. Bunu bana nasıl yapar John? Böyle bir sırrı nasıl saklar? Demek istediğim köpeklerin birbirini parçalamasını izlemenin neresi zevkli..."

"Bunu ona senin sorman gerekir Gill. Bir kahve daha ister misin?"

"Hayır, yoksa gözüme uyku girmeyecek. Ama zahmet olmayacaksa sana ne istediğimi söyleyeyim."

"Söyle."

"Beni eve bırak." Rebus hemen başını sallayıp kabul etti. "Ve bir de sarıl."

Rebus yavaşça ayağa kalktı, ceketini giydi, kalem ve bir kâğıt parçasını cebine koydu ve onunla odanın ortasında buluştu. Kadın çoktan ayağa kalkmış, okunacak raporların, imzalanacak belgelerin üzerinde duruyordu. Sıkı sıkı sarıldılar. Kadın kafasını onun omzuna gömdü. O da çenesini kadının boynuna koyup kapalı kapıya bakarken bir yandan da sırtını sıvazladı. Kadın sonunda geri çekilse de hâlâ onu tutuyordu. Gözleri yaşlıydı ama artık ağlamıyordu. Biraz daha iyi görünüyordu.

"Teşekkürler," dedi.

Rebus, "Senin kadar benim de ihtiyacım vardı," dedi. "Gel, seni evine bırakayım."

Cuma

Oranın sakinlerinin hali vakti yerinde olsa da hâlâ çok daha fazlasını isteyip ellerindeki fazla tahılları büyük bir neşeyle saçıyorlar.

Birisi kapıyı çalıyordu. Hiç temizlemediği tokmağı kullanarak sertçe çalıyordu. Rebus gözlerini açtı. Güneş oturma odasını aydınlatıyordu, plak bitmiş, sadece tıslama sesi çıkarıyordu. Sandalyede üzeri giyinik geçen bir gece daha. Yatağını satsa bir şey kaybetmezdi. Acaba satsa yatağını alan olur muydu?

Kapı tekrar çaldı. Çalan kişi ısrarla kapının açılmasını bekliyordu. Yarı açık gözlerle oturma odasından kapıya giderken gömleğini pantolonunun üzerine indirdi. Aslında o kadar da kötü hissetmiyordu. Hiç değilse her tarafı tutulmamıştı. Bir banyo ve tıraştan sonra kendini yine insan gibi hissedebilirdi.

Holmes tam tekrar vuracakken Rebus kapıyı açtı.

"Brian." Rebus gerçekten de memnun olmuşa benziyordu.

"Günaydın. İçeri girebilir miyim?"

"Gel. Nell iyi mi?"

"Bu sabah aradım. Gecenin sorunsuz geçtiğini söylediler."

Rebus önde mutfağa doğru gidiyorlardı. Holmes dairenin tipik bir bekâr evi gibi içki ve sigara kokacağını tahmin etmişti. Aslında beklediğinden daha derli topluydu ve eşyalar da fena

değildi. Bir sürü kitap vardı. Rebus'un kitap meraklısı çıkacağını hiç düşünmemişti. Yine de tüm kitaplar okunmuşa benzemiyordu: Muhtemelen yağmurlu ve ölü bir hafta sonu için alınmışlardı. Hiç gelmeyen bir hafta sonu için.

Rebus su ısıtıcısını ve dolapları işaret etti.

"Sen bize kahve yaparken ben de çabucak bir duş alayım."

"Olur." Holmes vereceği haberin biraz daha bekleyeceğini anladı. Hiç değilse Rebus uyanmıştı. Boş yere hazır kahve aradıktan sonra bir dolapta günü geçmiş kahveye denk geldi. Su kaynarken çaydanlığı açıp kahveyi içine döktü. Banyodan gelen su sesi transistorlu radyonun cılız sesini bastırdı. İnsan sesleri. Galiba talk show gibi bir şeydi.

Rebus banyodayken o da fırsattan istifade daireyi gezdi. Oturma odası büyük ve yüksek tavanlıydı. Holmes kıskandığını hissetti. Böyle bir yer alabilmesi mümkün değildi. Easter Yolu ve Gorgie'de Hibs ve Hearts futbol statları civarında bir yer arıyordu. O bölgelerde üç yatak odalı yeterince büyük bir daireye parası yeterdi. Ama odalar küçük ve muhit kötüydü. Burun kıvırıyor değildi. Aslında evet kıvırıyordu. New Town'da, Dean Village'de, burada öğrencilerin kafelerde felsefe yaptıkları Marchmont'ta oturmak istiyordu.

Pikabın kolunu kaldırırken fazla dikkat etmedi. Karışık caz plağıydı. Eski görünüyordu ve boş yere kutusunu aradı. Banyodan gelen sesler kesilmişti. Sessizce mutfağa gittikten sonra çek-

mecede bir çay süzgeci buldu. Böylece bardakları doldururken kahve çekirdekleri bardaklara girmeyecekti. Rebus havluya sarılı halde geldi, diğer ufak bir havluyla da kafasını kuruluyordu. Kilo vermesi ya da bu kiloyla egzersiz yapması lazımdı. Göğsü sarkmıştı ve ceset gibi soluktu.

Bardağını alıp yudumladı.

"Mm. Gerçek McCoy."

"Dolapta buldum. Ama süt yoktu."

"Boş ver. Bu yeter. Dolapta mı buldum dedin? Senden iyi dedektif olur. Ben giyinip geleyim." Tekrar, bu sefer sadece iki dakikalığına gitti. Döndüğünde üzerindeki kıyafetler yeni ama ütüsüzdü. Holmes mutfakta bulaşık makinesinin boruları olsa da makine olmadığını fark etti. Rebus ne düşündüğünü anlamıştı.

"Karım giderken götürdü. Başka bir sürü şey daha götürdü. O yüzden burası bu kadar boş görünüyor."

"Boş değil düzenli görünüyor."

Rebus gülümsedi. "Oturma odasına gidelim."

Rebus, Holmes'a oturmasını işaret ettikten sonra kendisi de oturdu. Dün gece üzerinde uyuduğu sandalye hâlâ sıcaktı. "Gördüğüm kadarıyla buraya daha öne gelmişsin."

Holmes şaşırdı. Yakalanmıştı. Pikabın iğnesini kaldırdığını hatırladı.

"Evet," dedi.

Rebus, "Benim görmek istediğim de bu," dedi. "Evet, senden iyi dedektif olur Brian."

Holmes, Rebus iltifat mı ediyor yoksa dalga mı geçiyor bilemedi. Uzatmadı.

"Bilmek isteyeceğinizi düşündüğüm bir şey var," dedi.

Rebus, "Zaten biliyorum," dedi. "Sürprizi mahvettiğim için kusura bakma. Dün gece karakoldaydım ve birisi söyledi."

"Dün gece mi?" Holmes'un kafası karıştı. "İyi de ceset bu sabah bulundu."

"Ne cesedi? Yani öldü mü?"

"Evet intihar."

"Tanrım, zavallı Gill."

"Gill mi?"

"Gill Templer. Onunla çıkıyordu."

"Müfettiş Templer mı?" Holmes şoke olmuştu. "Ben onun DJ'le çıktığını zannediyordum."

Şaşırma sırası Holmes'a geldi. Sonunda neler olduğunu anladı.

Rebus merakla, "Biz kimden bahsediyoruz?" diye sordu. "Kim intihar etmiş?"

"James Carew."

"Carew mu?"

"Evet. Bu sabah dairesinde bulmuşlar. Aşırı doz."

"Neyin aşırı dozu?"

"Bilmem. Hap galiba."

Rebus ne diyeceğini bilemedi. O gece Calton Hill'de şahit olduğu Carew'un yüzündeki ifadeyi hatırladı.

"İşe bak," dedi. "Onunla konuşmak istiyordum."

Holmes, "Şey, merak ettim de..." diye söze girdi.

"Ne?"

"Ona dairemi sorma fırsatın olmadı değil mi?"

Rebus, "Hayır," dedi. "Olmadı."

Rebus'un dediğini ciddiye aldığını fark edince, "Sadece şaka yaptım," dedi. "Arkadaşın mıydı? Yani yemekte görüşmüştün ama..."

"Not bırakmış mı?"

"Bilmem."

"Peki, kim bilir?"

Holmes biraz düşündü. "Galiba olay mahalline Müfettiş McCall gitti."

"Peki, haydi." Rebus ayağa kalktı.

"Ya kahve?"

"Boş ver kahveyi. Tony McCall'la konuşmam lazım."

Holmes ayağa kalkarken, "Tüm o Calum McCallum tantanası da neydi?" diye sordu. "Ne yani hiç adını duymadın mı?" Rebus başını iki yana salladı. "Sana yolda anlatırım."

Rebus ceketini alıp kapıyı kilitledikten sonra yola çıktılar. Holmes sırrın ne olduğunu merak ediyordu. Calum McCallum ne yapmıştı? Sır saklayan insanlara gıcık olurdu.

**

Carew'un yatak odasında duran Rebus notu okudu. Dolmakalemle düzgünce yazılmış olsa da bir iki kelimeden hissettiği korkuyu anlamak mümkündü çünkü düzgün yazamadığından tekrar denemişti. Kâğıt da kaliteliydi. V12 evin arkasındaki garajda duruyordu. Modern resimleri ve

vitrinlerde duran kıymetli birinci baskılarla bir müzeden farksız olan ev nefes kesiciydi. Rebus evi gezerken Vanderhyde'ın evinin tam tersi diye düşünmüştü. Sonra da McCall ona intihar notunu vermişti.

"Günahkâr olduğum kadar mustarip de bir adamım." Bu bir yerden mi alıntıydı? Bir intihar notu için biraz süslü bir cümle olduğu açıktı. Ama Carew içine sinene kadar bir sürü müsvedde tüketmiş de olabilirdi. Belki de ardında kusursuz bir şey bırakmak istemişti. "Günün birinde belki tüm bu olup bitenin doğrusunu ve yanlışını öğreneceksiniz." Rebus'un fazla araması da gerekmedi. Notu okurken, Carew'un onu kendisine hitaben yazdığına ve sadece onun anlayabileceği şeyleri dile getirdiğine dair müphem bir fikre kapıldı.

McCall, "Garip bir intihar notu," dedi.

Rebus, "Öyle," diye cevap verdi.

McCall, "Onunla daha yeni görüştün değil mi?" dedi. "O zaman nasıl görünüyordu? Demek istediğim bunalımda gibi bir hali var mıydı?"

"Onu daha sonra da gördüm."

"Ah?"

"İki gece önce Calton Hill'deydim ve onun da arabası oradaydı."

"A-ha." McCall başını salladı. Her şey bir anlam ifade etmeye başlamıştı.

Rebus notu verip yatağa gitti. Yatak çarşafı buruşuktu. Yatağın yanındaki masanın üzerinde üç boş hap şişesi duruyordu. Yerde de boş bir konyak şişesi vardı.

"Evet, oturma odasında da gördüm. Lafite altmış bir. Çok özel etkinlikler için olan bir ürün."

"Bundan daha özel bir etkinlik olamaz John."

Odaya üçüncü biri daha girince ikisi de döndü. Gelen Çiftçi Watson'dı ve merdivenleri çıktığından nefes nefeseydi.

"Olur şey değil," dedi. "Kampanyamızın önde gelen isimlerinden biri aşırı dozla intihar etti. Bunu nasıl izah edeceğiz?"

Rebus, "Dediğiniz gibi amirim, olur şey değil," diye cevap verdi.

"Maalesef. Maalesef." Watson parmağıyla Rebus'u işaret etti. "Bu iş artık sana bakar John. Sakın medyanın bunu kullanarak üzerimize gelmesine fırsat verme."

"Peki amirim."

Watson yatağa baktı. "Adama yazık oldu. Bir insan neden böyle bir şey yapar ki? Demek istediğim şuraya bir bak. Adalardan birinde de arazisi var. Kendi işinin patronu. Pahalı arabalar. Biz bunları hayal bile edemeyiz. Sen de merak etmiyor musun?"

"Haklısınız amirim."

"Neyse." Watson yatağa son bir kez baktıktan sonra Rebus'un omzuna vurdu. "Sana güveniyorum John."

"Merak etmeyin amirim."

McCall ve Rebus amirlerinin gidişini izledi.

McCall, "Olaya bak!" diye fısıldadı. "Bana bakmaya bile zahmet etmedi. Sanki burada değilmişim gibi davrandı."

"Şansına şükret. Keşke ben de senin gibi görünmez olsaydım."

İkisi de güldü. McCall, "Görecek bir şey kaldı mı?" diye sordu.

Rebus, "Son bir tur daha," dedi. "Sonra da gideriz."

"Sen nasıl istersen John. Ama bir şey daha var."

"Neymiş?"

"Gecenin bir vakti Calton Hill'de ne halt ediyordun?"

Rebus, "Hiç sorma," deyip oturma odasına giderken bir öpücük gönderdi.

**

Haliyle önemli haberlerdi bunlar. Gerçekten kurtulmanın bir yolu yoktu. Radyolar ve gazeteler hangisinin öncelikli olduğu hususunda karar verirken sıkıntı yaşayacaklardı: DJ'in yasa dışı köpek dövüşünde tutuklanması mı yoksa emlak devinin şoke edici intiharı mı? Jim Stevens böyle bir şeye bayılırdı ama Jim Stevens Londra'daydı ve yarı yaşında bir kızla evliydi.

Rebus bu tür tehlikeli hamlelere hayran olurdu. Ama James Carew'a hiçbir hayranlığı yoktu. Watson en azından bir konuda haklıydı: Carew her şeye sahipti ve Rebus onun sırf Calton Hill'de bir polis memuru tarafından görüldüğü için intihar ettiğine inanmakta zorluk çekiyordu. Mutlaka başka bir nedeni *olmalıydı*. Belki evinde, belki de George Caddesindeki Bowyer Carew'un ofisinde olan bir şey.

James Carew'un bolca kitabı vardı. Hızlıca bir göz atınca çoğunun pahalı ve etkileyici başlıklı ama hiç okunmamış kitaplar olduğu anlaşıldı, bazıları ilk kez Rebus tarafından açılıyordu. Kitaplığın sağ üstünde ilgisini diğerlerinden daha çok çeken birkaç kitap vardı. Genet ve Alexander Trocchi'ye ait eserler, Forster'in *Maurice* nüshaları ve hatta *Last Exit to Brooklyn*. Walt Whitman şiirleri, *Torchlight Trilogy* metni. Gey okurlar için olan bir karışım. Bunda bir yanlış yoktu. Ama kitaplığa konuş şekillerinden –diğerlerinden ayrı olarak sağ üste– Rebus bu adamın kendinden utanan biri olduğunu anladı. Oysaki bugünlerde buna hiç gerek yoktu...

Kimi kandırıyordu ki? AIDS eşcinselliği toplumun en karanlık köşelerine itmiş ve Carew gerçeği saklayarak kendini her türden mahcubiyete ve şantaja açık hale getirmişti.

Evet şantaj. Şantaj kurbanları kimi zaman çıkış yolu bulamayınca intihara yönelirdi. Bir mektup ya da not kabilinden bir delil bulması mümkün olabilirdi. Böylece Rebus paranoyak olmadığından emin olur ve içi rahatlardı.

Ve buldu da.

Bir çekmecede. Çekmece kilitli olsa da anahtarlar Carew'un cebindeydi. Pijamaları üzerinde öldüğünden kıyafetleri geride kalmıştı. Rebus anahtarları yatak odasından alıp oturma odasındaki masaya gitti. Muhteşem bir çalışma masası, antika olduğundan emindi: Genişliği bir A4 kağıdından biraz fazlaydı. Geçmişte işe yarar bir eşyayken şimdi bir zenginin dairesinde süs eşyası

haline gelmişti. Rebus çekmeceyi dikkatle açıp deri kaplı günlüğü çıkardı. Her güne büyük bir sayfa. Randevular için olan bir günlük böyle bir yere saklanmazdı. Şahsi bir şey olmalıydı. Rebus hevesle kapağını açtı. Büyük bir hüsran. Sayfaların çoğu boştu. Bazı sayfalarda da en fazla bir satır yazı vardı.

Rebus küfrü bastı.

Boş ver John, hiç yoktan iyidir. Üzerinde yazı olan sayfalardan birine baktı. Kalemle silik ama düzgünce Jerry 14.00 yazılmıştı. Basit bir randevu. Rebus, The Eyrie'de buluştukları günün sayfasını açtı. Sayfa boştu. Güzel. Bu, randevuların işle ilgili olmadığını gösterirdi. Fazla da yoktu. Rebus, Carew'un ofisindeki günlüğün ağzına kadar dolu olacağını tahmin etti. Bu daha şahsi mevzular içindi.

"Lindsay, 6.30."

"Marks, 11.00." O gün erken saatteydi ama neden isim öyle yazılmıştı: İsimleri Mark olan iki kişi miydi? Yoksa soyadı Marks olan biri mi vardı? Belki de mağazanın ismiydi? Diğer isimler de –Jerry, Lindsay– her iki cinse özgüydü. Ona telefon numarası ve yer ismi lazımdı.

Başka bir sayfa açtı ve orada yazılana iki kez bakmak zorunda kaldı. Parmaklarını harflerin üzerinde gezdirdi.

"Hyde, 22.00."

Hyde. Ronnie öldüğü gece Tracy'ye ne demişti? *Hide [saklan], benim peşimde*. Evet ve James de ona ismi vermişti: *Hide* değil de H-y-d-e.

Hyde!

Rebus sevinçle bağırdı. Ne kadar zayıf olursa olsun nihayet bir bağlantı bulmuştu. Ronnie ve James Carew arasındaki bir bağlantıydı bu. Calton Hill'deki ticari işlemden fazlasıydı. Bir isim. Hemen diğer sayfalara da baktı. Hyde'ın adı üç kez daha geçiyordu ve tümü de gece geç saat (Calton Hill'in canlandığı zaman) ve cuma günleriydi. Bazen ayın ikinci, bazen de üçüncü cumasıydı. Altı ay içerisinde adı dört kez geçmişti.

McCall görmek için Rebus'un omzunun üzerinden bakarak, "Bir şey çıktı mı?" diye sordu.

Rebus, "Evet," dedi. Sonra da fikrini değiştirdi. "Hayır, Tony pek sayılmaz. Sadece eski bir günlük. Adamın yazmayla pek arası yokmuş."

McCall başını sallayıp gitti. Müzik seti daha çok ilgisini çekmişti.

McCall, "Adam zevkliymiş," deyip seti yakından inceledi. "Linn pikap tablası. Bunlar ne kadar pahalı biliyor musun John? Gösterişe kaçmadan aldıkları her kuruşun hakkını verirler."

Rebus, "Tıpkı bizim gibi desene," dedi. Günlüğü cebine atmayı düşündü. Yasak olduğunu biliyordu. Ayrıca ne işine yarayacaktı ki? Ama hazır Tony McCall arkasını dönmüşken... olmaz sakın yapma. Günlüğü çekmeceye atıp çekmeceyi kapattıktan sonra kilitledi. Anahtarı verdiği McCall hâlâ müzik setine bakıyordu.

"Teşekkürler John. Muazzam bir müzik seti."

"Bu tür şeyleri bu kadar sevdiğini bilmiyordum."

"Çocukluğumdan beri bayılırım. Sesi çok yüksek olduğundan evlendiğimde benim müzik setini elden çıkardım." Doğruldu. "Sence burada bir cevap bulabilir miyiz?"

Rebus başını iki yana salladı. "Bence tüm sırlarını kafasının içinde saklamış. Mahremiyetine düşkün biriymiş. Bana kalırsa tüm cevapları birlikte mezara götürdü."

"O zaman bizi hiç uğraştırmayacak desene."

Rebus, "Öyle görünüyor Tony," diye cevap verdi.

**

İhtiyar Vanderhyde ne demişti? Suyu bulandırmakla ilgili bir şeyler söylemişti. Rebus tüm bunların tek ve gayet net bir açıklaması olduğu gibi bir hisse kapıldı. Asıl sıkıntı konuyla ilgisiz hikâyelerin de mevzua dahil olmasıydı. Çamurlu sudan yola çıkarak benzetmelere devam edebilirdi. Önemli olan her şey, çamurlu olsun olmasın, havuzun dibine batıyor ve gerçek denen minik hazine sandığını suyun üzerine çıkarıyordu.

Sınıflandırma sorunu olduğunun da farkındaydı. İç içe geçmiş hikâyeleri birbirinden ayırdıktan sonra devam etmeliydi. Şu anda onları birbirine bağlayıp aslında var olmayan bir kalıp oluşturmak gibi bir hata yapmıştı. Tümünü ayırdığında belki hepsini ayrı ayrı çözüme kavuşturmak gibi bir şansı olabilirdi.

Ronnie ve Carew intihar etmişti. Bu Hyde ismini dahil etmek için onlara bir neden daha veriyordu. Uyuşturucu satışından elde edilen pa-

rayla mülk satın almaya çalışan Carew'un müşterilerinden biri olabilir miydi? Bunun bir bağlantı olacağı kesindi. Hyde. Bu isim gerçek olamazdı. Edinburgh rehberinde kaç tane Hyde vardı ki? Daima takma isim kullanılırdı. Zaten erkek fahişelerin kendi adını kullandığı pek görülmemişti. Hyde. Jekyll ve Hyde. Bir tesadüf daha: Tracy'nin geldiği gece Rebus, Stevenson'ın kitabını okuyordu. Belki de Jekyll adında birini araması gerekirdi. Jekyll, toplumun hürmet ettiği muhterem doktor; Hyde ise onun diğer kişiliği, küçük ve zalim, gecenin yaratığı. Calton Hill de denk geldiği siluetleri hatırladı... Cevap bu kadar bariz olabilir miydi?

Great London Road Karakolunun dışındaki tek boş yere park edip bildik merdivenlerden yukarı çıktı. Yıllar geçtikçe basamaklar da büyüyormuş gibi geliyordu ve buraya ilk geldiği zamana –altı yıl önce mi neydi– kıyasla daha fazla olduklarına yemin etse başı ağrımazdı. Bir insan için uzun bir süre sayılmazdı değil mi? Peki neden kendini boşa kürek çekiyormuş gibi hissediyordu.

"Selam Jack," dediği danışmadaki çavuş her zamanki gibi başını sallamadan onu izledi. Rebus garip diye düşündü. Jack pek güler yüzlü olmasa da selamını almadan da etmezdi. Kendisi baş işaretiyle tanınırdı ki bu takdirden hakarete kadar her manaya gelebilirdi.

Ama bugün Rebus'a hiçbir şey yoktu.

Rebus bunu görmezden gelmeye karar verip üst kata çıktı. Aşağı inen iki memur onu görünce

sustu. Rebus yürümeye devam etse de iyice işkillenmişti, acaba fermuarım mı açık kaldı yoksa burnumda bir şey mi var diye düşünmeye başladı. Ofise vardıktan sonra kontrol ederdi.

Holmes, Rebus'un masasına oturmuş onu bekliyordu ve masanın üzerine de kâğıtlar yaymıştı. Rebus içeri girince ayağa fırlayıp yasak bir şeye bakan çocuk gibi aceleyle kâğıtları toplamaya başladı.

"Selam Brian." Rebus ceketini çıkarıp kapının arkasına astı. "Bana Edinburgh'da oturan, ismi Jekyll ya da Hyde olan kişilerin isim ve adreslerini bulmanı istiyorum. Kulağa biraz garip gelebilir ama sen yap yeter. Sonra..."

Holmes titreyerek, "Bence otursanız iyi olur efendim," dedi. Rebus ona bakınca gözlerindeki korkuyu görüp en kötüsünün olduğunu anladı.

**

Rebus sorgu odasının kapısını açtı. Yüzü pancar turşusu rengindeydi ve onun peşinde olan Holmes üstünün kalp krizi geçireceğinden endişe etti. Odada iki CID vardı ve zorlu bir sorgunun ardından ikisi de kollarını sıvamıştı. Rebus girince döndüler ve oturmakta olan da sanki kavgaya hazırlanıyormuş gibi ayağa kalktı. Masanın diğer tarafında oturan ve Rebus'un James olarak tanıdığı sansar suratlı genç de ayağa fırlayıp sandalyesini düşürdü.

"Sakın bana yaklaşmasına izin vermeyin!" diye bağırdı.

Dedektiflerden biri olan Çavuş Dick, "John..." diye söze başladı. Rebus elini kaldırıp oraya arıza çıkarmaya gelmediğini gösterdi. Emin olamayan dedektifler birbirine baktı. Rebus gözü gençte olduğu halde konuşmaya başladı.

"Başına geleceklerden kaçamazsın, o yüzden bana yardım et." Rebus'un sesi öfkeli olsa da sakindi. "Bu yaptığının bedelini ödeyeceksin evlat. Bunu sakın aklından çıkarma."

Diğerlerinin Rebus'a engel olacağını fark eden genç onun fiziki bir tehdit olmayacağını anlayıp sırıttı.

"Tabii ne demezsin," dedi. Rebus ona doğru fırlasa da Holmes onu omzundan tutup geri çekti.

Diğer dedektif DM Cooper, "Boş ver John," dedi. "Bırak da bitirelim. Uzun sürmez."

Rebus, "Gerektiğinden uzun sürdü zaten," derken Holmes onu odadan çıkarıp kapıyı da kapattı. Rebus loş koridorda durdu, tüm hiddetini harcamıştı ve başı öndeydi. İnanılır gibi değildi...

"Müfettiş Rebus!"

Rebus ve Holmes başını sese doğru çevirdi. Ses bir kadın polis memurundan geliyordu ve o da korkmuş görünüyordu.

Rebus yutkunarak, "Evet?" dedi.

"Müdür bey sizi ofisine çağırıyor. Galiba acilmiş."

Rebus, "Eminim öyledir," deyip kadına doğru öyle bir yürüdü ki korkan kadın aceleyle giriş salonu ve gün ışığına çekildi.

**

"Saygısızlık olarak görmeyin amirim ama tümüyle adi bir komplo."

Rebus altın kuralı unutma dedi kendi kendine: Üstünün yanında saygısızlık olarak görmeyin demeden ileri geri konuşma. Bunu askerdeyken öğrenmişti. Bu cümleye eklendiği müddetçe üstler ne dendiğine pek dikkat etmezdi.

"John." Watson parmaklarını kavuşturup sanki çok sıra dışıymışlar gibi onları inceledi. "Bunu incelemek zorunda olduğumuzu biliyorsun. Herkes uydurma olduğunu biliyor, ama uydurma olduğunu ispat etmek zorundayız. Bu bizim vazifemiz."

"Yine de amirim..."

Watson el işaretiyle onu susturdu. Sonra da tekrar parmaklarını kavuşturdu.

"Küçük kampanyamız başlayana kadar açığa alındın."

"Amirim onun istediği de bu zaten."

"Kimin?"

"Hyde adında birinin. Ronnie McGrath davasını kurcalamamı önlemek istiyor. Hepsi bundan ibaret. Bu komployu o yüzden tezgâhladı."

"Olabilir ama bu sana karşı bir şikâyette bulunulduğu gerçeğini değiştirmez..."

"Aşağıdaki küçük şerefsiz tarafından."

"Ona yirmi sterlin verdiğini söylemiş."

"Verdim ama fahişelik için değil!"

"Ne için peki?"

Rebus cevap verecekti ama vazgeçti. James adındaki o çocuğa neden para vermişti? Kendi

kendini tuzağa düşürmüştü. Hyde istese bundan daha iyisini yapamazdı. James şu anda ona öğretilen hikâyeyi CID'e anlatmakla meşguldü. Olan olmuştu ve ne derse dersin bu pisliği temizlemesi mümkün olmayacaktı.

Rebus son bir kez daha denedi: "Bu Hyde'ın marifeti amirim. Eğer anlattığı doğruysa neden dün gelmeyip bugüne kadar bekledi."

Ama Watson kararını vermişti.

"Dinle John. Bir iki gün buradan uzak durmanı istiyorum. Bir hafta da olabilir. Ara ver. Ne yaparsan yap bu işten uzak dur. Merak etme biz hallederiz. Bu hikâyeyi öyle küçük parçalara ayıracağız ki onları göremez hale gelecek. O parçalardan biri yerine oturmayacak ve onunla birlikte tüm hikâye çökecek. Merak etme."

Rebus, Watson'a baktı. Söylediği mantıklıydı; dahası gayet sinsice ve kurnazcaydı. Belki de bizim Çiftçi o kadar da köylü değildi. İç çekti.

"Nasıl isterseniz amirim."

Watson başını sallayıp gülümsedi.

"Bu arada," dedi. "Finlay adındaki kulübün sahibi Andrews'u hatırladın mı?"

"Yemekteki adam değil mi amirim?"

"Evet. Beni üye olmam için davet etti."

"Tebrikler amirim."

"Listedekilerin en az bir yıl beklemesi gerekiyormuş –hepsi kuzeye gelen zenginler– ama bana biraz kıyak geçecekmiş. Ona zahmet etmemesini söyledim. Nadiren içerim ve hiç kumar oynamam. Yine de hoş bir davranış. Belki de be-

nim yerime seni üye yapmasını söyleyebilirim. Böylece boş zamanlarında sıkılmazsın."

"Peki amirim." Rebus teklife pek soğuk bakmadı. İçki ve kumar fena bir karışım değildi. Yüzüne nur geldi. "Aslında fena olmaz amirim," dedi. "Çok naziksiniz."

"O zaman elimden geleni yaparım. Bir şey daha var."

"Nedir amirim?"

"Bu gece Malcolm Lanyon'ın partisine gitmeye niyetin var mı? Bizi The Eyrie'deyken davet ettiğini unuttun mu?"

"Tümüyle aklımdan çıkmış amirim. Aslında gitmesem daha münasip olmaz mı?"

"Alakası yok. Ben gitmeyebilirim ama senin gitmende hiçbir mahzur yok. Diğer taraftan onlardan hiç ses çıkmadı..." Watson, sorgu odasını kastederek başıyla kapıyı işaret etti.

"Anlaşıldı amirim. Teşekkürler."

"Ah, ayrıca John?"

"Evet amirim?"

"Ne olursa olsun bir daha yanımda öyle konuşma."

Rebus yanaklarının utançtan kızardığını hissetti. "Peki amirim," deyip çıktı.

**

Holmes sabırsızca Rebus'un ofisinde bekliyordu.

"Ne istiyormuş?"

"Kim?" Rebus gayet endişesiz görünüyordu. "Ah Watson'ı mı kastettin? Finlay giriş listesine benim ismimi koymak istediğini söyledi."

"Finlay's Club mı?" Holmes şaşkınlıkla baktı; beklediği cevap bu değildi.

"Evet, bu yaşta şehirde bir kulübe üye olmayı hak ettim değil mi?"

"Bilmem."

"Ayrıca Malcolm Lanyon'ın mekânında bu akşam düzenlenecek partiyi de hatırlatmak istemiş."

"Avukat mı?"

"Aynen." Rebus, Holmes'u iyice şaşırttığının farkındaydı. "Umarım ben oradayken sen de boş durmadın."

"Ne?"

"Hyde ve Jekyll'lar Brian. Senden adresleri istedim."

"Bir liste hazırladım. Çok şükür pek uzun değil. Galiba bu işte de ayakçı olacağım."

Rebus ne dediğini anlamadı. "Alakası yok. Yapacak çok daha iyi işlerin var. Bence bu sefer ayakçı olacak benim."

"Saygısızlık olarak görmeyin ama bu işten uzak durmanız gerekmez mi?"

"Saygısızlık olarak görme Brian ama seni ilgilendirmez."

**

Rebus evden Gill'i aramayı denese de ona ulaşamadı. Muhtemelen inzivaya çekilmişti. Eve giderken hiç konuşmamış ve onu içeri davet etmemişti. Normaldi. Bunu fırsata çevirecek değildi... Öyleyse neden onu arıyordu? Tabii ki fırsata çevirmeye çalışıyordu. Ona geri dönmesini istiyordu.

Oturma odasını topladı, bulaşıkları yıkadı ve çamaşırları çamaşırhaneye götürdü. Görevli Bayan Mackay, Calum McCallum yüzünden burnundan soluyordu.

"Onun gibi ünlü yerin dibine batsın."

Rebus gülümseyip başını salladı.

Eve döndüğüne oturup, dikkatini veremeyeceğini bildiği halde, bir kitap aldı. Hyde'ın kazanmasını istemiyordu ve davadan uzak durursa kazanacağı şüphesizdi. Cebindeki kâğıt parçasını çıkardı. Lothians'ta soyadı Jekyll olan kimse yoktu, Hyde olanların sayısı da azdı. En azından bunlar bildikleriydi. Ya Hyde'ın rehberde olmayan bir numarası varsa ne olacaktı? Brian'dan bu ihtimali dikkate almasını isteyecekti.

Telefonuna uzandı ve numaranın yarısında aslında Gill'in ofisini aradığını fark etti. Numaranın kalanını da çevirdi. Ne fark eder, nasıl olsa orada değildi.

"Alo?"

Gill Templer'in sesiydi ve son derece soğukkanlı çıkıyordu. Ama bu tür numaraları telefonda yapmak kolaydı.

"Ben John."

"Selam. Eve bıraktığın için teşekkürler."

"Nasılsın?"

"İyiyim aslında. Sadece biraz... ne bileyim, şaşkınım demek yetmiyor. Kendimi kandırılmış hissediyorum. En yakın kelime bu olur galiba."

"Onu ziyarete gidecek misin?"

"Ne, Fife'a mı? Hiç zannetmem. Onu görmek istemediğimden değil, istiyorum ama herkes neden oraya geldiğimi bilerek bana bakarken karakola girmek istemiyorum."

"Gill istersen ben de seninle gelirim."

"Teşekkürler John ama şimdi olmaz. Belki bir iki gün sonra."

"Tamam." Ahizeyi çok sıkı tuttuğunu fark etti, parmakları sızlamıştı. Tanrım bu ona çok acı veriyordu. Acaba neler hissettiğine dair karşısındakinin en ufak bir fikri var mıydı? Nasıl ifade edeceğini bilemiyordu. Ona kendini hem çok yakın hem de çok uzak hissediyordu. İlk kız arkadaşından ayrılan bir ilkokul çocuğu gibiydi.

"Aradığın için teşekkürler John. Ama kapatsam..."

"Ah peki. Neyse Gill, numaram sende var. Kendine iyi bak."

"Hoşça kal J..."

Telefonu kapattı. Onu sıkboğaz etme John, diye düşündü. Onu ilk seferinde de böyle kaybetmiştin. Varsayımda bulunma, çünkü hoşuna gitmiyor. Belki onu aramakla bile hata yapmıştı. Hay aklıma...

Kusura bakma.

James denen küçük sansar. Adi şerefsiz. İlk fırsatta kafasını koparacaktı. Hyde'ın ona ne kadar ödediğini merak etti. Yirmi sterlinden çok daha fazlaydı besbelli.

Telefonu çaldı.

"Ben Rebus."

"John? Ben Gill. Haberi yeni aldım. Neden söylemedin."

"Neyi söylemedim?" Anlamamış gibi yapsa da kadının yutmayacağını biliyordu.

"Seni şikâyet etmişler."

"Ah o mu? Yapma Gill. Bilirsin bu tür şeyler arada bir olur."

"İyi de neden söylemedin? Neden boş boş konuşmama izin verdin?"

"Boş konuşmuyordun ki?"

"Kahretsin!" Kadın neredeyse ağlayacaktı. "Neden hep benden bir şeyler saklamaya çalışıyorsun? Senin derdin ne?"

Açıklayacaktı ki telefon kapandı. Ahizeye bakıp neden ona söylemediğini düşündü. Onun zaten yeterince derdi olduğu için mi? Yoksa söylemeye mi utanmıştı? Belki de kendini acındırmak istememişti? Bolca neden vardı.

Değil mi?

Tabii ki nedenleri vardı. Ama hiçbiri onu daha iyi hissettirmeye yetmiyordu. *Neden hep benden bir şeyler saklamaya çalışıyorsun?* Yine o kelime: *Saklamak (Hide)*. Bir fiil, bir eylem, bir isim, bir mekân. Ve bir şahıs. Yüzünü bilmese de Rebus onu tanımaya başlamıştı. Hasmının kurnaz olduğundan şüphesi yoktu. Ama Ronnie ve Carew'a yaptıklarının aynısını Rebus'a da yapıp onu etkisiz hale getiremeyecekti.

Telefonu tekrar çaldı.

"Ben Rebus."

"Ben Emniyet Müdürü Watson. Seni evde bulduğuma sevindim."

Rebus tabii sevinirsin çünkü bu dışarıda sorun çıkarmadığım manasına gelir diye geçirdi içinden.

"Bir sorun mu var amirim?"

"Bilakis. Erkek fahişeyi hâlâ sorguluyorlar ama bitmek üzere. Bu arada seni aramamın asıl nedeni kumarhaneye gitmiş olmam."

"Kumarhane mi amirim?"

"Evet. Finlay's."

"Ah evet."

"Oraya dilediğin zaman gidebileceğini söylediler. Finlay Andrews'un adını vermen yetecek."

"Pekâlâ amirim. Teşekkürler."

"Rica ederim John. Şu intihar mevzuu falan varken ara vermen çok yazık oldu. Basın üzerine üşüştü, bir şey bulmak için eşeleyip duruyorlar. Ne iş ama?"

"Öyle amirim."

"McCall sorularını cevapladı. Umarım televizyona çıkmaz. Pek fotojenik biri sayılmaz."

Watson bunu Rebus'un hatası gibi söylemişti ve Rebus tam özür dileyecekti ki Müdür başkasıyla konuşurken eliyle ahizeyi örttü. Tekrar konuştuğundaysa alelacele telefonu kapattı.

"Anlaşılan basın konferansı," dedi. Hepsi buydu.

Rebus bir dakika kadar ahizeye baktı. Eğer tekrar arayan olacaksa şimdi aramanın tam sıra-

sıydı. Ama arayan olmadı. Yere bıraktığı telefon gürültüyle çarptı. İçten içe bunu kırıp yerine eski çevirmelilerden bir tane almak istiyordu. Ama lanet şey göründüğünden daha sağlamdı.

Tam bir kitap açmıştı ki kapı çaldı. Çalışına bakılırsa neden merdivenlerini yıkamadığını soracak olan Bayan Cochrane değildi.

Brian Holmes gelmişti.

"İçeri girebilir miyim?"

"Gir." Rebus pek hevesli olmasa da genç dedektifin peşinden oturma odasına gelmesi için kapıyı açık bıraktı. Dedektif, Rebus'u sahte bir canlılıkla takip etti.

"Tollcross yakınındaki bir daireye bakıyordum ve düşündüm ki..."

"Bahaneleri geç Brian. Beni kontrol ediyorsun. Otur ve yokluğumda neler olduğunu anlat." Holmes otururken Rebus saatine baktı. "Bu arada alt tarafı iki saattir yokum," dedi.

"Merak ettim hepsi bu."

Rebus ona baktı. Basit, doğrudan ve net. Belki de Rebus'un da ondan öğreneceği şeyler vardı.

"Yani Çiftçi'nin emri değil öyle mi?"

"Alakası yok. Daireyi görmeye gittiğim de doğru."

"Neye benziyor?"

"Felaket. Fırın oturma odasında. Duş kutu gibi. Mutfak ve banyo yok."

"Ne kadar istiyorlar? Neyse söyleme. Yok yere moralim bozulmasın."

"Benim moralimi bozduğu kesin."

"Tacize kalkıştığım için beni buradan atarlarsa buraya yerleşirsin."

Holmes başını kaldırdığında Rebus'un sırıttığını görünce o da güldü.

"Çocuğun hikâyesi çoktan dağılmaya başladı."

"Şüphen mi vardı?"

"Tabii ki hayır. Neyse bunun seni sevindireceğini düşündüm." Holmes fitilli ceketinden büyük kahverengi bir zarf çıkardı. Rebus bu ceketi daha önce görmemişti ve onun daire almaya giderken giydiği ceket olduğunu düşündü.

Rebus zarfı alırken, "Bu ne?" dedi.

"Dün geceki baskının resimleri. İlgini çeker diye düşündüm."

Rebus zarfı açıp ona sekiz siyah beyaz resimleri çıkardı. Araziye yayılmış insanları bulanık olarak gösteren resimlerdi. Uzun gölgelere neden olan halojen lambanın ışığında bazı suratlardaki şok ve şaşkınlığı görmek mümkündü.

"Bunları nereden buldun?"

"DP Henry, Nell'le ilgili bir mesajla birlikte gönderdi. Beni neşelendireceğini düşünmüş."

"Sana iyi adamdır demiştim. Bizim DJ'in hangisi olduğunu biliyor musun?"

Holmes yerinden kalkıp resmi elinde tutan Rebus'un yanına gelerek çömeldi.

Holmes, "Bu değil," dedi. "Daha net olanı var." Aradığı resmi bulana kadar yığını kurcaladı. "İşte bu. McCallum burada."

Rebus önünde duran flu şekli inceledi. Bulanık yüzündeki korku o kadar belirgindi ki bir

çocuk tarafından çizilmişe benziyordu. Gözleri kocaman açılmıştı, ağzı O şeklindeydi ve sanki kaçmayla teslim olma arasında kalmış gibi kollarını sarkıtmıştı.

Rebus'un ağzı kulaklarına vardı.

"Bunun o olduğundan emin misin?"

"Karakoldaki memurlardan biri onu tanıdı. Bir keresinde McCallum'un ona bir resim imzaladığını söyledi."

"Etkilendim. Bence daha çok imzalayacak. Onu nerede tutuyorlar?"

"Tutukladıkları herkesi Dunfermline hapishanesine götürmüşler."

"Güzel. Bu arada elebaşı yakalanmış mı?"

"Brightman da dahil olmak üzere hepsi yakalanmış. Patron oymuş."

"Hurdacı Davy Brightman mı?"

"Aynen."

"Okuldayken onunla birkaç kez maç yapmıştık. O takımının sol kanadında, ben ise sağda oynardım. Beni epey uğraştırmıştı."

Holmes, "İntikam tatlıdır," dedi.

"Öyle Brian." Rebus tekrar resme baktı. "Gerçekten de öyle."

"Birkaçı kaçmayı başarsa da tümünün resmi var. Makine yalan söylemez, değil mi?"

Rebus diğer resimlere bakmaya başladı. "Makine güçlü bir alettir," dedi. Birden yüz ifadesi değişti.

"Efendim iyi misiniz?"

Rebus fısıltıyla konuştu. "Birden aklıma bir şey geldi. Ne derlerdi buna, ilham mı?"

"Galiba efendim." Holmes üstünün kafasının içinde bir şeyler cereyan ettiğinden emindi.

"İlham evet. Tüm bunların nereye varacağını biliyorum. Eminim. Calton Hill'deki şerefsiz herkesin ilgilendiği resimlerden bahsetmişti. Onlar *Ronnie'nin* resimleriydi."

"Yatak odasındaki resimler mi?"

"Hayır, onlar değil."

"Hutton stüdyosunda olanlar mı?"

"Onlar da değil. Bu resimlerin nerede olduğunu bilmiyorum ama sağlam bir tahminim var diyebilirim. 'Hide' bir isim olabilir. Haydi Brian."

"Nereye?" Holmes, Rebus'un yerinden fırlayıp kapıya gittiğini gördü. Rebus'un yere bıraktığı resimleri toplamaya başladı.

Rebus ceketini giyerken, "Boş ver onları," dedi.

"İyi de hangi cehenneme gideceğiz?"

Rebus, "Kendi soruna kendin cevap verdin," deyip dönüp Holmes'a sırıttı. "Gittiğimiz yer aynen orası."

"*Neresi?*"

"Cehennem tabii ki. Haydi yürü."

**

Hava soğuyordu. Güneş yorulmuş ve müsabakadan çekiliyordu. Pembe renkli bulutlar yoğundu. Pilmuir'in üzerine düşen iki ışık huzmesi bir binaya odaklanırken diğerlerini gölgede bırakmış-

tı. Rebus derin bir nefes aldı. Manzara gerçekten de güzeldi.

Holmes, "Beytüllahim'deki ahır gibi," dedi.

Rebus, "Lanet acayip bir ahır," diye tersledi. "Eğer Tanrı'ya göre bu bir şakaysa epey garip bir mizah anlayışı var diyebilirim."

"Cehenneme gideceğiz demiştin."

"Ama içinde Cecil B. DeMille'nin olacağını tahmin etmemiştim. Orada neler dönüyor?"

Günün son ışıklarından neredeyse tümüyle gizli olan bir minibüsle bir kamyon Ronnie'nin evinin karşısına park etmişti.

Holmes, "Belediye mi acaba?" dedi. "Belki mekânı temizliyorlardır."

"Neden?"

Holmes, "O evin fazlasıyla ihtiyacı var," diye cevap verse de Rebus dinlemiyordu. Araba durunca çıkıp hızla kamyona doğru yürüdü. Gecekondunun içindeki molozu ona dolduruyorlardı. İçeriden balyoz sesleri geliyordu. Minibüsün arkasında bir elinde termos tutan bir işçi plastik bardaktan çay içiyordu.

Rebus, "Burada sorumlu kim?" diye sordu.

İşçi çayına üfledikten sonra cevap vermeden önce bir yudum daha aldı. "Galiba benim." Gözleri cin gibiydi. Rebus otoriteyi nerede görse tanırdı. "Bu meşru bir çay molası."

"Onu boş ver. Neler dönüyor?"

"Kim soruyor?"

"CID soruyor."

Rebus'un yüzüne ters ters baktıktan sonra hemen kararını verdi. "Gelip burayı temizleyerek yaşanılır hale getirme emri aldık."

"Kimin emri?"

"Bilmem. Kim bilir kim. Bize söylerler, biz de yaparız, o kadar."

"Haklısın." Rebus dönüp ön kapıya doğru yürümeye başladı. Özür diler gibi ustabaşına gülümseyen Holmes da onu takip etti. Oturma odasındaki tulumlu ve kırmızı plastik eldivenli iki işçi duvarları badanalıyordu. Charlie'nin üstü boyanan pentagramı henüz kurumamış boyanın altından belli belirsiz seçilebiliyordu. Adamlar önce Rebus'a sonra da duvara baktılar.

İçlerinden biri, "Bir kat daha atınca hiçbir şey görülmez," dedi. "Merak etmeyin."

Rebus adama baktıktan sonra Holmes'un yanından geçerek odadan çıktı. Merdivenleri çıkıp Ronnie'nin yatak odasına girdi. Aşağıdakilerden çok daha genç bir işçi Ronnie'ye ait eşyaları çöp torbasına doldurmakla meşguldü. Rebus odaya girdiği sırada kitaplardan birini tulumunun cebine koymakta olan genç kalakaldı.

Rebus kitaba baktı.

"Akrabası var evlat. Diğerleriyle birlikte torbaya koy."

Öyle bir ses tonuyla söylemişti ki genç hiç itiraz etmedi.

Rebus elleri cebinde gence yaklaşıp, "İlgini çeken başka bir şeye denk geldin mi?" diye sordu.

Çocuk mahcup bir ifadeyle, "Hayır," dedi.

Rebus sanki genç hiç konuşmamış gibi devam ederek, "Özellikle fotoğraf," dedi. "Birkaç tane ya da bir yığın olabilir. Öyle bir şey gördün mü?"

"Hayır, görmedim."

"Emin misin?"

"Eminim."

"Peki. Minibüse git ve bana levye gibi bir şey getir. Şu döşemeleri kaldırmak istiyorum."

"Ne?"

"Sen sadece dediğimi yap evlat."

Holmes sessizce ve takdirle izledi. Rebus sanki olduğundan daha iri ve uzun görünüyordu. Holmes bu hilenin sırrını çözemedi: Ellerin cepte ve dirseklerin dışa doğru olması görüntü aldanmasına yol açıyor olabilirdi. Her neyse işe yaramıştı. Genç kapıdan fırlayıp aşağı indi.

Holmes usulca, "Burada olduklarından emin misin?" diye sordu. Bunu sorarken fazla şüpheci görünmemeye özen gösterdi. Ama Rebus o safhayı çoktan aşmıştı. Rebus'un hayalinde resimler çoktan elinde duruyordu.

"Eminim Brian. *Kokusunu* alıyorum."

"O kokunun banyodan gelmediğine emin misin?"

Rebus dönüp sanki ilk kez görmüş gibi ona baktı. "Haklı olabilirsin Brian. Mümkün."

Holmes, Rebus'un peşi sıra banyoya gitti. Rebus'un kapıyı tekmeyle açmasıyla ikisini de öyle müthiş bir koku sardı ki nefes alamaz oldular. Rebus mendiliyle burnunu kapattıktan sonra kapıyı çekerek kapattı.

"Buranın halini unutmuşum," dedi. Sonra, "Burada bekle."

Ustabaşı, plastik çöp kovası, kürek ve birini Holmes'a vereceği üç beyaz maskeyle döndü. Holmes bantlı maskeyi kafasına taktıktan sonra derin bir nefes alarak sınadı. Kokuyu hâlâ alabildiğine dair bir şey söyleyecekti ki Rebus kapıyı tekrar açtı ve ustabaşı sanayi lambasını banyoya doğrulturken içeri girdi.

Rebus kovayı banyonun girişine getirip orada bıraktı ve ustabaşına lambayı banyonun içine tutmasını işaret etti. Holmes az kalsın odadan dışarı düşecekti. Banyodaki çöplerle beslenmekte olan kocaman bir fare ışığı görünce ciyakladı. Rebus tek kürek darbesiyle hayvanı ortadan ikiye böldü. Holmes odadan çıkıp maskesini çıkardıktan sonra duvarın dibine kustu. Nefes almayı denese de kokunun iğrençliğinden tekrar midesi bulandı.

Banyodaki ustabaşı ve Rebus birbirine bakıp maskelerinin altından sırıttılar. Zamanında bundan çok daha kötülerini görmüşlerdi. Yine de ikisi de oyalanacak kadar aptal olmadığından işe koyuldular. Ustabaşı ışığı tutarken Rebus kürekle banyodaki pisliği kovaya doldurmaya başladı. Kürekten akan pislik Rebus'un gömleğine ve pantolonuna sıçradı. Ama o yaptığı iş haricinde hiçbir şeyi umursamadı. Askerde daha kötülerini, geçmeyi beceremediği Özel Hava Birliği eğitimindeyse bin beterlerini yapmıştı. Alışıktı. Burada hiç değilse bir amacı ve sonunda bir mükâfat vardı.

En azından öyle umuyordu.

Bu arada Holmes elinin tersiyle gözlerindeki yaşı siliyordu. Açık kapıdan yapılan işi ve çalışanların lambanın ışığında duvarlara vuran gölgelerini görebiliyordu. Inferno'daki sahnelerden birine benziyordu, sadece işçilerin tepesinde onları güden Şeytan eksikti. Ama bu adamlar farklı olarak her ne kadar memnun değilse de epey profesyonel görünüyorlardı. Oysaki onun tek istediği bir ev, bir araba ve arada bir çıkacağı bir tatildi. Haliyle bir de Nell. Günün birinde bunu ona gülünç bir hikâyeymiş gibi anlatabilirdi.

Ama şu an aklından gülünç hiçbir şey geçmiyordu.

Sonra bir kahkaha duyup o yöne döndü ve ancak bir süre sonra banyodan geldiğini anlayabildi. Kahkaha ellerini pisliğe gömmüş, oradan bir şey çıkarmaya çalışan Rebus'a aitti. Holmes, Rebus'u dirseğine kadar koruyan kırmızı plastik eldivenleri görmedi bile. Dönüp titreyen bacaklarıyla merdivenden inmeye başladı.

Rebus, "Buldum!" diye bağırdı.

Ustabaşı, "Dışarıda hortum var," dedi.

Paketi yerinden alan Rebus, "Önden buyur," dedi. "Önden buyur Macduff."

Ustabaşı, "İsmim Macbeth," diyerek merdivene yöneldi. Dışarıda evin ön duvarına dayadıkları paketi hortumla yıkadılar. Kayıt dükkânına ait gibi görünen ve gömlek benzeri bir şeye sarılı olan kırmızı plastik bir çantaydı. Önce bantla sonra da iple sarılıp ortasından düğümlenmişti.

Rebus paketi alırken, "Epey kurnazmışsın Ronnie," dedi. "Onların zannettiğinden çok daha kurnazmışsın."

Minibüste eldivenlerini çıkardı, ustabaşıyla tokalaştı ve birbirlerine bar isimleri söyleyip bir gece birlikte içmeye söz verdiler. Sonra da arabasına yöneldi, Holmes da sorgusuz sualsiz onu takip etti. Rebus'un evine varana kadar Holmes içeri temiz hava girmesi için camı açmayı önermeye cesaret edemedi.

Rebus doğum günü sabahında hediye bulmuş bir çocuk gibiydi. Paketi üzerinde tutarak gömleğini daha çok kirletmiş olsa bile yine de açmak istemedi. Artık elinde olduğuna göre geç görmesinin mahzuru yoktu: Onu bulmuştu ve tek önemi olan da buydu.

**

Ama eve varır varmaz Rebus'un ruh hali değişti ve makas bulmak için mutfağa daldı. Holmes bu arada banyoya gidip ellerini, kollarını ve yüzünü iyice yıkadı. Kafası kaşınıyordu ve kendini duşun altına atıp en az bir saat orada durmaktan başka bir şey istemiyordu.

Banyodan çıkarken mutfaktan gelen sesleri duydu. Daha önce duyduğu kahkahanın tam zıttı bir feryattı. Mutfağa gidince Rebus'u orada iki eliyle tezgâha dayanmış ve başını öne eğmiş bir halde buldu. Paket önünde açık duruyordu.

"John ne oldu?"

Rebus'un sesi kısıktı, birden tüm gücü tükenmiş gibiydi. "Sadece bir boks maçının resimleri var, hepsi bu. Spor resimleriymiş."

Holmes gürültü ya da hareketin Rebus'u tümden çökerteceğinden korkarak, yavaşça ona doğru yürüdü.

Rebus'un çöküк omzunun üzerinden bakarak, "Belki de seyircilerden biridir," dedi. "Hyde denen adam seyircilerden biri olabilir."

"Seyirciler görünmüyor ki. Sen de bak."

Holmes baktı. On iki tane kadar fotoğraf vardı. İki tüy sıklet maç yapıyordu ve ortada sıra dışı görünen hiçbir şey yoktu.

"Belki de Hyde'ın boks kulübüdür."

Rebus, "Belki," dese de artık umurunda değildi. Resimleri bulup bulmacayı çözeceğinden o kadar emindi ki. Peki, neden böyle zekice ve dikkatle saklanıp itinayla korunmuşlardı? Bir nedeni olmalıydı.

Tekrar can sıkıcı olmaya başlayan Holmes, "Belki de atladığımız bir şey vardır," dedi. "Sarıldığı bez, zarf..."

Rebus ellerini tezgâha vurup, "Bu kadar salak olma!" diye bağırdıktan sonra birden sakinleşti. "Tanrım, çok özür dilerim."

Holmes asık bir suratla, "Önemli değil," dedi. "Ben kahve falan yapayım. Sonra da şu resimlere biraz daha dikkatli bakarız olur mu?"

Rebus doğrulup, "Evet," dedi. "İyi fikir." Kapıya yöneldi. "Ben duş alacağım." Holmes'a dönüp sırıttı. "Leş gibi kokuyorum."

Holmes sırıtarak, "Taşra kokusu gibi," diye cevap verdi. Çiftçi Watson'a yapılan göndermeye birlikte güldüler. Rebus duş alırken Holmes da

onu kıskanarak kahve yaptı. Rebus'u etkileyecek ve neşelendirecek bir şey bulabilme umuduyla resimlere bir kez daha ve dikkatle baktı.

Boksörler gençti ve resimleri ringin hemen kenarından çekilmişti. Ama fotoğrafçı –muhtemelen Ronnie McGrath'tı– flaş kullanmak yerine ringin üzerindeki ışıklara güvenmeyi tercih etmişti. Bu yüzden de ne boksörlerin ne de seyircilerin yüzlerini seçmek mümkün oluyordu. Yüzleri belirsizdi ve hareket halindeki boksörler de bulanıktı. Fotoğrafçı neden flaş kullanmamıştı?

Resimlerin birinin sağ tarafı karanlıktı, objektifin önüne gelen bir nesne görüntüyü kesmişti. Geçen bir seyirci miydi yoksa birinin ceketi mi?

Holmes birden ne olduğunu anladı: Görüntüye giren *fotoğrafçının* ceketiydi ve bunun nedeni de resimlerin gizlice ceket altından çekiliyor olmasıydı. Bu, resimlerin neden bu kadar kalitesiz ve tuhaf açılardan çekildiğini de açıklıyordu. O zaman bunun bir nedeni ve Rebus'un aradığı ipucuyla bağlantısı olması şarttı. Artık tek yapmaları gereken bunun nasıl bir ipucu olduğunu keşfetmekti.

Duşun sesi kesildi ve biraz sonra üzerinde sadece bir havluyla banyodan çıkan Rebus bir şeyler giymek için yatak odasına gitti. Pantolonunun daha bir ayağını giymişti ki Holmes resimleri sallayarak içeri daldı.

"Galiba buldum!" diye bağırdı. Rebus başını kaldırıp şaşkınlıkla baktıktan sonra pantolonunu giydi.

"Evet," dedi. "Galiba ben de buldum. Duşta aklıma geldi."

"Ah."

Rebus, "Haydi kahve getir," dedi. "Oturma odasına gidelim de bakalım aynı şeyi mi bulmuşuz."

Holmes, "Peki," deyip bir kez daha seçebileceği o kadar meslek varken neden polis olduğunu düşündü.

**

İki kahveyle oturma odasına geldiğinde Rebus telefonu kulağına tutmuş volta atıyordu.

"Evet," dedi. "Beklerim. Hayır, tekrar arayamam. *Beklerim* dedim ya. Teşekkürler."

Holmes'tan kahveyi alırken hattın diğer ucundaki şahsın aptallığını vurgulamak için gözlerini devirdi.

Holmes usulca, "Kim?" diye sordu.

Rebus yüksek sesle, "Meclis," dedi. "Bir isim ve Andrew'un dahili numarasını aldım."

"Andrew da kim?"

"Ustabaşı, Andrew Macbeth. Evin temizlenmesi için kimden yetki aldığını öğrenmek istiyorum. Tam biz ortalığı kurcalamaya karar verdiğimiz sırada temizliğe kalkışmaları sence de ilginç bir tesadüf değil mi?" Dikkatini tekrar ahizeye çevirdi. "Evet? Tamam. Anladım." İfadesiz bir yüzle Holmes'a baktı. "Bu nasıl olabilir?" Tekrar dinledi. "Evet, anladım. Evet, bence de çok tuhaf. Yine de böyle şeyler olmuyor değil. Bilgisayarların suçu. Neyse yardımınız için teşekkürler."

Telefonu kapattı. "Muhtemelen anlamışsındır."

"Kimin yetki verdiğine dair bir bilgi yok, değil mi?"

"Aynen öyle Brian. Belgeler var ama kimin imzaladığı meçhul. Onlar da anlayamadı."

"Peki, bu ne anlama geliyor?"

"Bu Bay Hyde'ın her yerde tanıdığı var manasına geliyor. Belediye meclisinde ve muhtemelen poliste de vardır. Diğer kurumlardan hiç bahsetmiyorum bile."

"Şimdi ne olacak?"

"O resimlerden başka ne çıkabilir?"

Hiç acele etmeden her resmi dikkatle inceleyip her ayrıntı ya da bulanıklık hakkında fikir yürüttüler. Can sıkıcı bir işti. Tüm bu zaman zarfında da Rebus kendi kendine Ronnie McGrath'ın Tracy'ye onların anahtar olması hakkında söylediği son sözleri tekrarladı. Muhtemelen şu üç şeyden birini söylemişti: Ortadan kaybol, Hyde denen kişiden sakın ve bir şey sakladım. Gayet zekice ve özlüydü. Ronnie için biraz fazla zekiceydi. Belki kendisi de ne yaptığını bilmiyordu...

Doksan dakika sonunda Rebus son fotoğrafları yere attı. Holmes kanepenin üzerine uzanmış bir eliyle alnını ovuştururken diğeriyle de resimleri tutuyordu. Gözleri artık bakmayı reddediyordu.

"Faydası yok Brian. Boşa kürek çekiyoruz. Hiçbirine bir mana veremedim, ya sen?"

Holmes, "Bende de tık yok," dedi. "Ama Hyde'ın bu resimleri deli gibi aradığı ortada."

"Yani?"

"Yani, olduklarını biliyor ama ne kadar kötü çekildiklerini bilmiyor. Öyle olmadığı halde bir şey gösterdiğini düşünmüş olabilir."

"Evet, ama ne? Aklıma bir şey geldi. Ronnie McGrath'ın cesedinde çürükler vardı değil mi?"

"Birisinin onu merdivenlerden aşağı indirdiğini düşünürsen hiç de şaşılacak bir şey değil."

"Hayır, o zaman zaten ölüydü. Bu daha öncesine ait. Kardeşi ve Tracy fark etmiş ama hiçbiri sormamış. Birisi bana sert seks hakkında bir şeyler söyledi." Yerdeki dağılmış resimleri işaret etti. "Belki de kastettikleri budur."

"Boks maçı mı?"

"Yasa dışı müsabaka. Birbirinin dengi olmayan iki çocuk birbirini dövüyordur."

"Neden?"

Rebus duvara bakıp ne cevap vereceğini düşündü. Sonra da Holmes'a döndü.

"Köpek dövüşü neden yapılıyorsa o nedenle. Eğlence olsun diye."

"Kulağa inanılmaz geliyor."

"Belki de öyledir. Şu anda her şeye inanacak haldeyim." Gerindi. "Saat kaç?"

"Sekize geliyor. Sen Malcolm Lanyon'ın partisine gitmeyecek miydin?"

"Eyvah!" Rebus ayağa fırladı. "Tümden unutmuşum. Geç kaldım."

"Öyleyse sen hazırlanmana bak. Bu konuda yapacak pek bir şey kalmadı." Holmes resimleri işaret etti. "Ben de zaten Nell'i ziyarete gidecektim."

"Evet Brian sen daha fazla oyalanma." Rebus durdu. "Ayrıca teşekkürler."

Holmes gülümseyip omuz silkti.

Rebus, "Son bir şey," dedi.

"Evet?"

"Temiz ceketim yok. Seninkini alabilir miyim?"

**

Üzerine tam oturmamıştı, göğsü dar ve kolları uzundu ama çok da kötü değildi. Rebus, Malcolm Lanyon'ın kapı eşiğinde dikilirken epey rahatmış görünmeye çalıştı. Kapıyı The Eyrie'de Lanyon'ın yanında olan aynı güzel Uzakdoğulu açtı. Çok kısa, derin dekolteli siyah bir elbise giymişti. Tanıdığından ya da tanımış gibi yaptığından Rebus'a gülümsedi.

"İçeri buyurun."

"Umarım geç kalmadım."

"Hayır. Malcolm'un partileri saatli değildir. İnsanlar canı istediğinde gelir ve gider." Sesi soğuk olsa da rahatsız edici değildi. Rebus onun yanından geçip içeri girince misafirlerden bazılarının takım bazılarının da spor ceket giydiğini görünce rahatladı. Lanyon'ın şahsi yardımcısının (Rebus ne kadar şahsi olduğunu merak etti) onu getirdiği yemek salonunda barmenin oturduğu kadeh ve şişelerle dolu bir bar vardı.

Kapı tekrar çaldı. Rebus'un omzuna parmaklar dokundu. Kadın, "Müsaadenizle," dedi.

Rebus, "Müsaade sizin," dedi. Barmene döndü. "Cin tonik," dedi. Sonra da dönüp kadının koridordan ana kapıya gidişini izledi.

"Selam John." Rebus'un omzuna bu sefer çok daha sert bir el vurdu. El Tommy McCall'a aitti.

"Selam Tommy." Rebus içkisini barmenden alırken McCall da kendi boş kadehini doldurulması için verdi.

"İyi ki geldin. Gerçi bu akşam diğer seferler gibi canlı değil. Herkes biraz sinik."

"Sinik mi?" Haklıydı, herkes neredeyse fısıltıyla konuşuyordu. Rebus daha sonra birkaç siyah kravatlı fark etti.

"James'in öyle olmasını isteyeceğini düşündüğümden geldim."

Rebus başını sallayarak, "Haliyle," dedi. James Carew'un intihar ettiğini unutmuştu. Oysaki daha bu sabah olmuştu. Ona yıllar geçmiş gibi geliyordu. Carew'un tanıdığı ve arkadaşı olan bu insanlara gelince de... Rebus'un burun delikleri titredi.

"Son zamanlarda bunalımda görünüyor muydu?" diye sordu.

"Hayır. Hatırlarsan kendine yeni araba almıştı. Bunalımda birinin yapacağı iş değil."

"Bence de. Onu iyi tanır mıydın?"

"Burada onu iyi tanıyan biri olduğunu zannetmem. Pek dışa dönük biri değildi. Ayrıca iş ya da konağında kalmak için çoğunlukla şehir dışında olurdu."

"Evli değildi, değil mi?"

Tommy McCall ona baktı. Sonra da viskisinden koca bir yudum aldı. "Hayır," dedi. "Hiç evlenmedi galiba. Bir açıdan büyük rahatlık."

Cinin sistemine sızdığını hisseden Rebus, "Evet, demek istediğini anlıyorum," dedi. "Ama bunu neden yaptığını anlayamıyorum."

"Ama hep içine kapanık olanlar yapar değil mi? Malcolm daha birkaç dakika önce bunu söylüyordu."

Rebus etrafına baktı. "Ev sahibimizi göremedim."

"Salonda galiba. Seni gezdireyim mi?"

"Fena olmaz."

"Güzel yer." McCall, Rebus'a döndü. "Üst kattaki bilardo salonundan mı alt kattaki yüzme havuzundan mı başlayalım?"

Rebus gülüp boş kadehini salladı. "Bence gidilecek ilk yer bar, haksız mıyım?"

**

Ev tek kelimeyle nefes kesiciydi. Rebus zavallı Brian Holmes'u düşünüp gülümsedi. Sen ve ben evlat. Misafirler de hoştu. Bazılarının ismini, bazılarının yüzünü, bazılarının şöhretini ve bazılarının da yönettiği şirketlerin adını biliyordu. Ama herkes bu akşam onunla konuştuğunu iddia etse de ev sahibinin esamesi okunmuyordu.

Daha sonra, Tommy McCall kafayı bulup gürültü çıkarmaya başlayınca, hâlâ aklı başında olan Rebus evi tekrar, ama bu sefer yalnız, dolaşmaya karar verdi. İlk kattaki kütüphaneye ilk turda pek alıcı gözle bakamamıştı. Ama orada kullanılan bir masa vardı ve Rebus yakından bir göz atmak niyetindeydi. Sahanlıkta etrafına baktığında herkesin alt katta olduğunu gördü. Hatta

bazı misafirler mayolarını giyip zemindeki sekiz metrelik ısıtmalı havuzda yüzmeye başlamıştı.

Pirinç kapı kolunu çevirip loş kütüphaneye girdi. İçerisi, Rebus'u yıllar öncesine götüren, eski deri kokuyordu. Masa lambası oradaki bazı kâğıtları aydınlatıyordu. Rebus masaya vardıktan sonra bir şey fark etti: Oraya ilk geldiğinde lamba yanmıyordu. Döndüğünde duvara yaslanmış sırıtmakta olan Lanyon'ı gördü.

Alaycı bir sesle, "Müfettiş," dedi. "Çok ilginç bir ceket. Saiko geldiğini söyledi."

Lanyon yavaşça Rebus'un yanına gelip onunla tokalaştı.

"Umarım ben..." diye söze başladı. "Yani beni davet etmeniz..."

"Hiç önemli değil. Emniyet müdürü gelecek mi?"

Rebus omuz silkince ceketin darlığını bir kez daha fark etti.

"Neyse boş ver. Gördüğüm kadarıyla benim gibi sen de kitaplara düşkünsün." Lanyon kitap raflarına baktı. "Bu evde en çok sevdiğim yer burasıdır. Neden parti verdiğimi bazen merak ediyordum. Galiba herkes öyle olmasını beklediği için yapıyorum. Ayrıca kimin kimle konuştuğunu ve kimin diğerinin kolunu farklı sıktığını görmek için de vesile oluyor."

Rebus, "Buradan pek bir şey göremezsiniz," dedi.

"Saiko bana anlatır. İnsanlar ne kadar dikkatli olursa olsun o tür şeyleri yakalamada üzerine

yoktur. Mesela bana ceketinden bahsetti. Bej ve fitilli kadife olduğunu ve diğer kıyafetlerine ve bedenine uymadığını söyledi. Galiba ödünç aldın?"

Rebus sessizce alkışladı. "Bravo," dedi. "İyi bir avukat olmanızın sırrı bu anlaşılan."

"Hayır, beni iyi bir avukat yapan şey yıllarımı öğrenmeye vermiş olmamdır. Ama *tanınan* bir avukat olmak için bu tür partiler vermek gerekir."

Lanyon, Rebus'u geçip masanın yanında durdu. Kâğıtları kurcaladı.

"İlgilendiğin özel bir şey var mı?"

Rebus, "Hayır," dedi. "Sadece burası ilgimi çekti."

Lanyon ona bakıp gülümsedi, pek inanmışa benzemiyordu. "Bu evde çok daha ilginç odalar var ama tümü kilitli."

"Ah?"

"Mesela birinde *kimsenin* bende olduğunu bilmesini istemediğim tablolar var."

"Anladım."

Lanyon masaya oturup yarım gözlüğünü taktı. Dikkatini önündeki belgelere verdi.

"James Carew'un vasiyet tenfiz memuru benim," dedi. "Mirasından faydalanacak kişileri tespit etmeye çalışıyordum."

"Berbat bir iş."

Lanyon pek anlamışa benzemiyordu. Sonra da başını salladı. "Evet, evet trajik."

"Onunla yakındınız galiba?"

Lanyon, bu sorunun partideki bazılarına da sorulmuş olduğunu düşünmüş gibi gülümsedi. Sonunda, "Gayet iyi tanırdım," dedi.

"Eşcinsel olduğunu biliyor muydunuz?"

Rebus bir cevap beklese de gelmedi ve kozunu bu kadar erken kullandığı için kendisine küfretti.

Lanyon aynı ses tonuyla, "Elbette," dedi. Rebus'a döndü. "Bunun suç olduğunu zannetmiyorum."

"Sizin de bileceğiniz gibi, duruma göre değişir efendim."

"Bu da ne demek?"

"Avukat olarak bilirsiniz ki bazı kanunlar..."

"Evet, evet tabii ki. Ama umarım James'in menfur bir şeylere yeltendiğini ima etmiyorsundur?"

"Bay Lanyon, *sizce* neden intihar etti? Profesyonel fikrinizi söylerseniz çok memnun olurum."

"O dostumdu. Profesyonel fikirler burada geçerli değil." Lanyon masanın önündeki kalın perdelere baktı. "Neden intihar ettiğini bilmiyorum ve öğrenebileceğimizi de pek zannetmiyorum."

Rebus kapıya giderek, "Ben o kadar emin olmazdım efendim," dedi. Eli kapı kolunda durdu. "İş bitince mirastan kimlerin istifade edeceğini öğrenmek istiyorum."

Lanyon cevap vermedi. Rebus kapıyı açtı, arkasından kapattı ve sahanlıkta durup derin derin nefes aldı. Performansım fena değildi diye düşündü. En azından bir içkiyi hak etmişti ve bu sefer –sessizce– James Carew'un anısına kadeh kaldıracaktı.

**

Bakıcılık gözde mesleği olmasa da sonunda başına bunun geleceğini biliyordu.

Rebus kapının eşiğinde duran Saiko'ya el sallarken Tommy McCall arkada ragbi şarkısı söylüyordu. Bu sefer kadın gülümsemeyi bile başardı. Nihayetinde bu ayyaşı götürerek ona kıyak geçiyordu.

McCall şarkıyı keserek, "Tutuklu muyum John?" diye sordu.

"Sus artık, yeter."

Rebus arabaya binip çalıştırdı. Son bir kez dönüp baktığında Lanyon'ın kapıdaki Saiko'nun yanına geldiğin gördü. Kadın ona olup biteni anlatırmış gibi görünürken o da başını sallıyordu. Kütüphanedeki karşılaşmalarından sonra Rebus onu ilk kez görüyordu. El frenini indirip park yerinden çıkarak uzaklaştı.

**

"Şuradan sola, sonrakinden de sağa."

Tommy McCall aşırı içmiş olsa da yön bulma yeteneğinden bir şey kaybetmemişti. Yine de Rebus'un içinde tuhaf bir duygu vardı...

"Yolun sonuna kadar git. Köşedeki son ev."

Rebus, "İyi de sen burada oturmuyorsun ki," dedi.

"Haklısın Müfettiş. Burası kardeşimin evi. Burada uyusam daha iyi olur dedim."

"Tanrım. Tommy öyle kafana göre..."

"Saçma. Bizi gördüğüne sevinir."

Rebus evin önüne yanaşıp eve baktığında Tony McCall'un oturma odasının ışığının yandığını görünce rahatladı. Tommy birden uzanıp gece vakti olduğunu düşünmeden kornaya bastı.

Rebus elini itince Tommy tekrar koltuğuna gömüldü ama artık usanmıştı. McCall'un oturma odasının perdeleri titredi ve az sonra evin kapısı açılıp Tony McCall yüzünde endişeli bir ifadeyle dışarı çıktı. Rebus camı açtı.

"John?" Tony McCall şaşırmıştı. "Ne oldu?"

Ama Rebus açıklamaya fırsat bulamadan Tommy arabadan inip kardeşine sarıldı.

"Tony hepsi benim hatam. Sadece seni görmek istedim o kadar. Özür dilerim."

Vaziyeti anlayan Tony McCall, Rebus'a senin suçun olmadığını biliyorum der gibi baktıktan sonra kardeşine döndü.

"Çok düşüncelisin Tommy. Ne zamandır görüşemedik. İçeri gel."

Tommy McCall, Rebus'a döndü. "Gördün mü? Sana Tony'nin memnun olacağını söylemiştim. O benden rahatsız olmaz."

Tony, "Sen de içeri gel John," dedi.

Rebus keyifsizce başını salladı.

Tony onları koridordan oturma odasına getirdi. Ayaklarının altındaki halı kalın ve yumuşaktı ve mobilyalar mağaza vitrinindeymiş gibi görünüyordu. Rebus şişik minderleri delme korkusuyla oturmaya çekinirken Tommy hemen sandalyeye yığıldı.

"Küçükler nerede?" diye sordu.

Tony alçak sesle, "Uyuyorlar," dedi.

"Uyandır o zaman. Amcalarının geldiğini söyle."

Tony bunu duymazdan geldi. "Ben kettle'ı açıyorum," dedi.

Tommy'nin gözleri çoktan kapanmaya başlamış, kollarını sandalyeden iki yana sarkıtmıştı. Tony mutfaktayken Rebus da odayı inceledi. Her yerde süs eşyaları vardı: Şömine rafı, dolap ve sehpanın üzeri doluydu. Minik plastik ve cam heykellerle hatıralık eşyalar. Sandalyelerin kolları ve arkası örtüyle korunmuştu. Odada adım atacak yer yoktu. Burada rahatlamak kolay iş değildi. Tony McCall'un neden izin gününde Pilmuir'de yürüyüşe çıktığını anlamaya başladı.

Kapıdan bir kadın kafası uzandı. Dudakları düz ve inceydi, gözleri tetikte ve koyuydu. Sandalyeye yığılmış olan Tommy McCall'a bakarken Rebus'la göz göze gelince gülümsedi. Kapı biraz daha açılınca kadının gecelik giydiğini gördü. Konuşmaya başladığında sesi sanki birisi boğazını sıkıyormuş gibi çıktı.

"Ben Sheila, Tony'nin karısıyım."

"Merhaba, ben John Rebus." Rebus ayağa kalkmaya yeltense de kadın ona kalkmamasını işaret etti.

Kadın, "Ah evet," dedi. "Tony senden bahsetti. Birlikte çalışıyorsunuz değil mi?"

"Doğru."

"Evet." Kadın dikkatini Tommy McCall'a yöneltti. Sesi nemli duvar kâğıdı gibi çıkmaya başladı. "Şuna baksana. Kendi işi ve büyük bir evi olan başarılı kardeş. Şunun haline bak." Sosyal adaletsizlik hakkında bir şeyler söyleyecekti ki tepsiyle gelen kocası sözünü kesti.

"Aşkım senin kalkmana gerek yoktu," dedi.

"O korna sesine kalkmamak mümkün mü?" Gözlerini tepsiye dikti. Eleştirir gibi, "Şekeri unutmuşsun," dedi.

Rebus, "Ben şeker kullanmam," dedi. Tony çaydanlıkla bardakları doldurmaya başladı.

Kadın Rebus'u duymazdan gelerek, "Tony önce süt sonra çay," dedi.

Tony, "Karıştıktan sonra bir önemi yok Sheila," dedi. Bardağı Rebus'a uzattı.

"Teşekkürler."

Kadın durup ikisini izledikten sonra elini geceliğinin üzerine koyup aşağı doğru indirdi.

"Pekâlâ," dedi. "Size iyi geceler."

Rebus,"İyi geceler," dedi.

"Sen de fazla gecikme Tony."

"Tamam Sheila."

Çaylarını içerken onun merdivenleri çıkışını dinlediler. Sonra Tony McCall nefes verdi.

"Kusura bakma," dedi.

Rebus, "Ne kusuru?" dedi. "Gecenin bir yarısı iki sarhoş *benim* kapıma dayansa senin kadar hoşgörülü olmazdım! Bence olması gerekenden çok daha sakindi."

"Sheila dışarıdan bakıldığında hep çok sakindir."

Rebus başıyla Tommy'yi işaret etti. "Ya o?"

"Ona bir şey olmaz, bırak uyusun."

"Emin misin? İstersen evine..."

"Hayır, hayır, o benim kardeşim. Bence bu gece onun için sona erdi." Tony, Tommy'ye baktı. "Ona bak. Çocukken ne numaralar çevirdiğimi-

ze inanamazsın. Komşuların hepsi bizden bıkıp usanmıştı. Zillere basıp kaçardık, ateş yakardık, camlardan içeri top atardık. Çok yaramazdık. Ama artık içtiği zamanlar haricinde onu hiç öyle görmüyorum."

"Ne yani bunu daha önce de mi yaptı?"

"Bir iki kez. Bir taksiyle gelip sandalyeye yığıldı. Sabah kalktığında olduğu yere inanamadı. Kahvaltı yapıp çocuklara para verdikten sonra gitti. Ne aradı ne de uğradı. Sonra bir gece yine bir taksiyle çıkageldi."

"Bilmiyordum."

"Sana neden anlattığımı da bilmiyorum John. Nihayetinde senin derdin değil."

"Dinlemekten gocunmam."

Ama Tony McCall daha ileri gitmeye niyetli değildi. Devam etmek yerine, "Odayı nasıl buldun?" diye sordu.

Rebus, "Güzel," diye yalan söyledi. "Epey düşünce harcanmış."

"Öyle." McCall pek ikna olmuşa benzemiyordu. "Epey para da harcandı. Şu cam bibloları görüyor musun? Fiyatlarını söylesem inanamazsın."

"Hakikaten mi?"

McCall sanki misafir oymuş gibi odayı inceledi. Sonunda, "Hayatıma hoş geldin," dedi. "Karakoldaki hücreleri buraya tercih ederim." Birden ayağa kalkıp Tommy'nin yanına giderek, bir gözü açık uyuyan kardeşinin önünde diz çöktü. Tony McCall, "Seni baş belası," diye mırıldandı.

"Baş belası herif." Sonra da gözyaşları görülmesin diye başını öne eğdi.

**

Rebus altı kilometre uzaktaki Marchmont'a dönerken güneş doğuyordu. Yirmi dört saat açık bir pastanede durup sıcak börek ve süt almıştı. Şehri en çok bu saatlerdeki sakin haliyle severdi. İnsanların neden sahip olduklarıyla bir türlü yetinemediklerini düşündü. *Hiç istemediğim her şeye sahibim ve* hâlâ *yetmiyor.* Tek istediği uyumaktı ve bunu da sandalyede değil de yatağında yapmak istiyordu. Sahneyi tekrar tekrar gözünün önünden geçirdi: Tommy McCall sızmış çenesinden salyası akarken Tony McCall önünde çömelmiş ağlıyordu. Kardeş sahibi olmak kolay değildi. Hayatın boyunca rakibin olsa da önce kendinden nefret etmeden ondan nefret edemezdin. Bir de diğer görüntüler vardı: Malcolm Lanyon çalışma odasında; Saiko kapısında duruyor, James Carew yatağında cansız yatıyor, Nell Stapleton'ın çürük içerisindeki suratı, Ronnie McGrath'ın hırpalanmış bedeni, gözleri görmeyen ihtiyar Vanderhyde, Calum McCallum'un gözlerindeki korku, minik yumruklu Tracy...

Günahkâr olduğum kadar mustarip de bir adamım.

Carew bu cümleyi bir yerden almıştı... Ama nereden? Kimin umurunda John, kimin umurunda? O alt tarafı bir ipucu, zaten elinde olması gerekenden fazlası var. Gel eve, unut ve affet.

Bir şeyden emindi: Çok garip rüyalar görecekti.

Cumartesi

Ya da eğer gerçekten istersen burada, bu odada, hemen şu anda önünde şöhret ve güce giden yeni yollar ve bilgiye giden yepyeni bir kapı açılacak.

Ama hiç rüya görmedi. Uyandığında hafta sonuydu, güneş parlıyordu ve telefonu çalıyordu.

"Alo?"

"John? Ben Gill."

"Ah selam. Nasılsın?"

"İyiyim. Sen?"

"Harika." Yalan da değildi. Haftalardır bu kadar iyi uyumamıştı ve akşamdan kalma da değildi.

"Erken aradığım için kusura bakma. İftiradan haber var mı?"

"İftira mı?"

"Çocuğun senin hakkında söyledikleri."

"Ah o mu? Henüz bir şey duymadım." Öğle yemeğini, piknik yapmayı, şehir dışına çıkmayı düşünüyordu. "Edinburgh'da mısın?" diye sordu.

"Hayır Fife'tayım."

"Fife mı? Orada ne işin var?"

"Calum'un burada olduğunu unuttun mu?"

"Tabii ya şimdi hatırladım. İyi de ondan uzak durmayacak mıydın?"

"Beni görmek istemiş. Aslında arama nedenim de bu."

"Ah?" Meraklanan Rebus'un kaşları çatıldı.

"Calum seninle konuşmak istiyor."

"Benimle mi? Neden?"

"Galiba sana kendisi söyleyecek. Bana sadece bu kadarını söyledi."

Rebus biraz düşündü. "Onunla konuşmamı istiyor musun?"

"Aslında benim için fark etmez diyebilirim. Ona mesajını ileteceğimi ve bunun da ona yapacağım son iyilik olacağını söyledim." Sesi yağmur altındaki bir çatı kadar kaygan ve soğuktu. Rebus o çatıdan kaydığını, onu memnun edip ona yardım etmek istediğini hissetti. "Ah bir de," dedi, "eğer ikna olmazsan Hydes'la ilgili olduğunu söylememi istedi."

"Hyde mı?" Rebus oturduğu yerde doğruldu.

"Hyde – apostrof-s."

"Hyde's ne?"

Güldü. "Ne bileyim John. Ama galiba sana bir şey ifade ediyor."

"Kesinlikle Gill. Dunfermline'da mısın?"

"Karakoldan arıyorum."

"Peki, bir saate oradayım."

"Tamam." Sesi gayet rahattı. "Görüşürüz."

Telefonu kapattı, ceketini giydi ve evden çıktı. Tollcross'a giden yolda, Lothian Yolunda ve Princes Caddesinden Queensferry Yoluna kadar trafik yoğundu. Toplu taşıma yeniden düzenlendiğinden şehir merkezi otobüs kaynıyordu: Çift katlılar, tek katlılar ve hatta minibüsler. Bir kırmızı LRT çift katlı ve iki yeşil tek katlı otobüsün peşine takılan Rebus'un zaten sınırlı olan sabrı tükenmeye başladı. Kornaya basıp aradan giderek duran trafiği aşmaya çalıştı. İki yönde ağır

akan trafiğin arasından geçmeye çalışan bir motosikletli kurye kaza yapmamak için aniden dönmek zorunda kaldı. Rebus durması gerektiğini bilse de devam etti.

Keşke, CID'in yemeğe ya da çatışmaya geç kaldığında arabalarının üzerine taktığı, o mıknatıslı polis sirenlerinden bir tane olsaydı. Ama elinde far ve kornadan başka bir şey yoktu. Otobüslerin arkasından kurtulunca elini kornadan çekti, farları kapattı ve genişleyen yolun dış şeridine yöneldi.

Herkesin korkulu rüyası Barnton adasındaki kısa süreli bir bekleyişe rağmen Forth Road Köprüsüne varıp geçiş ücretini ödedi ve her zamanki gibi acele etmeyip manzaranın tadını çıkararak köprüden karşıya geçti. Rosyth Donanma Tersanesi aşağıda sol taraftaydı. Okul arkadaşlarından çoğu (gerçi pek arkadaşı olduğu söylenemezdi) muhtemelen hâlâ oradaydı. Fife'ta hâlâ iş bulmanın mümkün olduğu tek yer galiba orasıydı. Madenler kapatılıyordu. Diğer yönde sahil kenarında Forth'un altında bir yerlerde işçiler azalan bir kârlılıkla kömür çıkarmaya devam etmekteydi...

Hyde! Calum McCallum, Hyde hakkında bir şey biliyordu! Ayrıca Rebus'un onunla ilgilendiğini de biliyordu, demek ki yayılmıştı. Biraz daha gaza bastı. McCallum elbette ki karşılığını isteyecekti: Suçlamanın düşürülmesi ya da cezanın hafifletilmesi. Sorun değil, ona güneşi, ayı ve yıldızları bile sunabilirdi.

Yeter ki öğrenmek istediği şeyi söylesin. Hyde'ın kim ve nerede olduğunu bildiği müddetçe sorun yoktu...

Şehrin dışındaki adanın hemen yakınında olan Dunfermline'daki polis karakolunu bulmak zor değildi. Gill'i bulmak da zor değildi. Karakolun dışındaki büyük otoparkta, arabasında oturuyordu. Rebus onun yanına park edip arabasından inerek onunkine bindi.

"Günaydın," dedi.

"Merhaba John."

"İyi misin?" Bu belki de sorduğu en gereksiz sorulardan biriydi. Kadının yüzünün rengi kaçmış, kafası neredeyse omuzlarının arasına çökmüştü, elleri direksiyonu tutarken tırnaklarını yavaşça ön panele vuruyordu.

"İyiyim," deyince ikisi de bu yalana güldü. "Onlara senin geleceğini söyledim."

"Dostumuza söylememi istediğin bir şey var mı?"

Sesi yankılıydı. "Yok."

"Peki."

Rebus arabadan inip kapısını yavaşça kapattıktan sonra karakolun girişine yöneldi.

**

Bir saatten uzun süredir hastanenin koridorlarında dolaşıyordu. Ziyaret saati olduğundan hiç kimse ortalıkta gezinmesine, koğuşlara girip çıkmasına ve kendisine bakan yaşlı hastalara gülümsemesine ses etmemişti. Ailelerin, tek seferde sadece iki kişiye izin verildiğinden, büyük-

babanın yatağının yanında duracak kişileri tayin etmesini izledi. Bir kadını arıyor olsa da bulduğunda tanıyacağından şüpheliydi. Tek bildiği kütüphanecinin burnunun kırık olduğuydu.

Belki de burada değildi. Çoktan çıkıp kocasına, erkek arkadaşına ya da her neyi varsa ona dönmüştü. Tracy bekleyip daha sonra kütüphaneye gitse belki daha iyi olacaktı. Ama onu gözleyip bekliyor olacaklardı. Güvenlik onu tanırdı. Kütüphaneci de onu tanırdı.

İyi de *o* kütüphaneciyi tanıyabilir miydi?

Çalan zil ziyaret saatinin sona erdiğini haber verdi. Aceleyle diğer koğuşa gitti: Kütüphaneci özel bir odada ya da başka bir hastanedeyse ne olacaktı? Ya da...

Hayır! İşte oradaydı! Tracy durup yarım daire çizerek koğuşun dibine yürüdü. Ziyaretçiler hastalarla vedalaşmaya başlamıştı. Hem ziyaret edenler hem de edilenler rahatlamışa benziyordu. Sandalyelerini yerine koyup palto, eldiven ve atkılarını giymeye başlayanların arasına katıldı. Sonra durup kütüphanecinin yatağına baktı. Etrafında çiçekler vardı ve tek ziyaretçisi olan bir erkek eğilmiş onu alnından öpüyordu. Kütüphaneci adamın elini tuttu ve... Adam da Tracy'ye tanıdık geldi. Onu daha önce görmüştü... Karakolda! Rebus'un arkadaşıydı ve polisti! Hücredeyken onu kontrole geldiğini hatırladı.

Aman Tanrım, bir polisin karısına saldırmıştı!

Bir anda ne yapacağını şaşırdı. Neden gelmişti? Başarabilir miydi? Bir aileyle birlikte dışarı

çıktıktan sonra koridorun duvarına yaslandı. Mümkün müydü? Sinirleri izin verirse evet, yapabilirdi.

Holmes koğuştan çıkıp koridorda yürüyerek ondan uzaklaşırken içecek makinesiyle uğraşıyormuş gibi yaptı. Yüz yirmiye kadar sayarak iki dakika bekledi. Holmes geri gelmedi. Bir şey unutmamıştı. Tracy makineden başını çevirip koğuşun kapısına yöneldi.

Onun açısından ziyaret saati şimdi başlıyordu.

Daha yatağa varamadan genç bir hemşire onu durdurdu.

Hemşire, "Ziyaret saati bitti," dedi.

Tracy gülümseyip normal görünmeye çalıştı; bu onun için kolay olmasa da yalan söylemek kolaydı.

"Saatimi kaybettim. Galiba kız kardeşimin yanında düşürdüm." Başıyla Nell'i işaret etti. Konuşmayı duyan Nell ona döndü. Tracy'yi tanıyınca gözleri kocaman açıldı.

Hemşire, "O zaman çabuk ol," deyip gitti. Tracy hemşireye gülümseyip kapıdan çıkışını izledi. Artık sadece yataklarındaki hastalar, ani bir sessizlik ve o vardı. Nell'in yatağına yaklaştı.

"Merhaba," dedi. Yatağın önündeki karta baktı. "Nell Stapleton," diyerek adını okudu.

"Ne istiyorsun?" Nell'in gözlerinde korkudan eser yoktu. Boğazından gelen ve burnundan destek almayan sesi tizdi.

Tracy, "Sana bir şey söylemek istiyorum," dedi. Nell'e yaklaşıp yatağının kenarına oturdu, artık

koğuşun kapısından görülmesi epey zordu. Böylece saatini arıyormuş gibi görüneceğini düşündü.

"Evet?"

Nell'in sesini gülünç bulan Tracy gülümsedi. Çocuk programlarındaki kuklalar gibi konuşuyordu. Ama bu kadının burada olmasının yegâne sebebinin kendisi olduğunu hatırlayınca gülümsemesi soldu ve kızardı. Burnunun üzerindeki bandaj ve gözlerinin altındaki morlukların nedeni oydu.

"Özür dilemeye geldim. Ben çok üzgünüm."

Tracy, "Ayrıca," diye devam etti, "Şey... Boş ver."

Nell, "Söyle," dese de bu bile ona fazla geldi. Brian Holmes'la birlikteyken zaten yeterince konuşmuş ve ağzı kurumuştu. Dönüp yatağının yanındaki küçük dolabın üzerindeki sürahiye uzandı.

"Dur ben hallederim." Tracy'nin plastik bardağa doldurduğu suyu alan Nell sudan bir yudum alıp ağzını çalkaladı. Tracy, "Güzel çiçekler," dedi.

Nell suyu yudumlarken, "Erkek arkadaşım getirdi," dedi.

"Evet, giderken gördüm. Polis, değil mi? Biliyorum çünkü ben Müfettiş Rebus'un arkadaşıyım."

"Biliyorum."

"Biliyor musun?" Tracy hayret etti. "Yani kim olduğumu biliyor musun?"

"Mesela adının Tracy olduğunu biliyorum."

Tracy alt dudağını ısırdı. Yüzü tekrar kızardı.

Nell, "Önemi yok değil mi?" dedi.

"Öyle." Tracy umursamaz görünmeye çalıştı. "Önemli değil."

"Sormak istediğim..."

Konuyu değiştirmek isteyen Tracy heyecanla, "Evet?" dedi.

"Kütüphaneye neden girmek istedin?"

Tracy'nin beklediği soru bu değildi. Düşündükten sonra omuz silkerek cevap verdi: "Ronnie'nin fotoğraflarını bulacaktım."

"Ronnie'nin fotoğrafları mı?" Nell canlandı. Ziyaret saati sırasında Brian, Ronnie McGrath davasında ilerleme olduğundan ve maktulün evinde bulunan resimlerden bahsetmişti. Peki, Tracy neden bahsediyordu?

"Evet," dedi. "Ronnie onları kütüphaneye sakladı."

"Özellikleri ne? Yani onları neden sakladı?"

Tracy omuz silkti. "Bana o resimlerin onun hayat sigortası olduğunu söylemişti. Aynen böyle söyledi: Hayat sigortası."

"Peki, onları nereye sakladı?"

"Beşinci katta *Edinburgh Review*'nun içine saklamış. Dergi galiba."

Nell gülümseyerek, "Evet," dedi. "Dergi."

**

Nell'in açtığı telefon Brian Holmes'u sersemletmişti. Ama ilk tepkisi şok olmuş ve yataktan çıktığı için onu azarlamıştı.

"Hâlâ yataktayım," dedi, sesi heyecandan gittikçe daha anlaşılmaz çıkıyordu. "Telefonu yanıma getirdiler. İyi dinle..."

Otuz beş dakika sonra Edinburgh Üniversitesi Kütüphanesinin beşinci katındaydı. Görevli her yığının numarasını kontrol ettikten sonra onu kalın kitapların bulunduğu bir sıraya yönlendirdi. Koridorun sonunda büyük bir pencerenin yanındaki masaya oturmuş olan bir öğrenci kalemini çiğneyerek ilgisizce Holmes'a baktı. Holmes gülümsediğinde öğrencinin kendisini fark etmediğini anladı.

Görevli, "İşte," dedi. "*Edinburgh Review* ve *New Edinburgh Review*. Gördüğünüz gibi 1969'da New oldu. Haliyle eski sayılarını kapalı bir ortamda muhafaza ediyoruz. Özellikle o yılları istiyorsanız biraz daha zaman..."

"Hayır, hiç gerek yok. Bunlar işimi görür. Teşekkürler." Görevli başını eğerek teşekkürü kabul etti. "Nell'e selamımızı söyler misiniz?" dedi.

"Bugün gittiğimde söylerim."

Görevli tekrar başını eğdikten sonra dönüp rafın diğer ucuna yürüdü. Orada durup bir düğmeye bastı. Holmes'un üzerindeki ışık yandı. Holmes gülümseyerek teşekkür etmek istese de görevli gıcırdayan kauçuk topuklarıyla asansöre doğru gitmeye başlamıştı bile.

Holmes dizili ciltlere baktı. Koleksiyon tam değildi ki bu da bazılarının ödünç alındığını gösteriyordu. Buraya bir şey saklamak salaklıktı. 1971-72 cildini alıp salladı. İçinden düşen kâğıt ya da resim olmadı. Cildi rafa geri koyup yanındakini alıp sallayarak geri koydu.

Masadaki öğrenci artık ona doğru değil de doğrudan ona ve sanki bir deliye bakarmış gibi bakıyordu. Ciltlerden hiçbir şey çıkmadı. Holmes gittikçe endişelenmeye başladı. Her şeyi sonuçlandıracak ve Rebus'a sürpriz olacak bir şey bulmayı ummuştu. Rebus'la temasa geçmeye çalışsa da onu hiçbir yerde bulamamıştı. Müfettiş ortadan kaybolmuştu.

Kayıp yere düşen fotoğraflar onun tahmin ettiğinden çok daha fazla ses çıkardı. Eğilip onları toplarken öğrenci hayretle bakmaya devam etti. Yere saçılan resimlere bakan Holmes şimdiden hayal kırıklığı hissetmeye başlamıştı. Boks maçı resimlerinin aynısıydılar. Zaten ellerinde olanların haricinde hiçbir şey yoktu.

Ronnie McGrath onu boş yere heveslendirmişti. Elinde çoktan kaybedilmiş bir hayatın sigortalarından başka bir şey yoktu. Asansörü beklese de gelmeyince merdivenlerden zemin katta bilmediği bir bölüme indi. Burası dar, küflü kitapların duvarın iki yanına dizildiği bir antikacı gibiydi. Aralarından geçerken nedendir bilinmez kendisini tedirgin hissetti ve sonunda girişe açılan bir kapı buldu. Ona yardımcı olan görevli masada oturuyordu. Onu görünce heyecanla elini salladı. Yanına gittiğinde görevli telefonu kaldırıp bir düğmeye bastı.

"Sizi arıyorlar," deyip cihazeyi ona uzattı.

"Alo?" Onu buradan kimin aradığını merak etmişti.

"Brian neredesin sen?" Tabii ki arayan Rebus'tu. "Her yerde seni aradım. Hastanedeyim."

Holmes'un eli ayağı buz kesti. "Nell'e bir şey mi oldu?" diye öyle bir ifadeyle sordu ki görevli bile başını kaldırıp baktı.

Rebus, "Ne?" dedi. "Hayır, hayır, Nell iyi. Bana seni nerede bulacağımı söylediğinden hastaneden arıyorum. Çok pahalı." Sanki doğrulamak istermiş gibi duyulan sesin ardından atılan paraların sesini duydu. Bağlantı tekrar kuruldu.

Brian görevliye, "Nell iyiymiş," dedi. Görevli başını sallayıp işine döndü.

Dediğini duyan Rebus, "İyi tabii ki," dedi. "Şimdi iyi dinle, yapmanı istediğim birkaç şey var. Kalem kâğıdın var mı?"

Brian gerekenleri masadan aldı. John Rebus'la yaptığı ilk telefon konuşmasını hatırlayınca gülümsedi, bu seferki de çok farklı değildi...

"Duydun mu?"

Holmes şaşırdı. "Kusura bakmayın efendim," dedi. "Aklım başka yerdeydi. Tekrar eder misiniz?"

Ahizeden gelen seste hem öfke hem heyecan vardı. Rebus baştan başladı ve bu sefer Brian Holmes her kelimesini duydu.

**

Tracy, Nell Stapleton'ı neden ziyaret ettiğini ve ona o şeyleri neden söylediğini bilmiyordu. Aralarında bir tür bağ hissetmişti ve bunun tek nedeni de yapmış olduğu şey değildi. Nell Stapleton'ın bilge ve nazik, Tracy'nin hayatında eksik olan bir yönü vardı. Belki de bu yüzden hasta-

neden çıkmak ona bu kadar zor gelmişti. Koridorlarda dolaşmış, yolun karşısındaki kafede iki kahve içmiş, acil servis, röntgen ve hatta diyabet kliniğine girip çıkmıştı. Gitmek isteyip sanat okuluna kadar yürümüş ama tekrar hastaneye geri dönmüştü.

Tam arka kapıdan girerken de adamlar onu yakaladı.

"Hey!"

"Bizimle gelin hanımefendi."

Güvenlik ya da polis olabileceklerinden direnmedi. Belki de Nell Stapleton'ın erkek arkadaşı yaptığını ödetmek için onu görmek istemişti. Umurunda değildi. Onu hastanenin girişine doğru götürürlerken zorluk çıkarmadı. Neler olduğunu fark ettiğindeyse çok geçti.

Son anda durup, onu çevirerek bir ambulansın arkasına tıktılar.

"Hey, ne oluyor!" Kapılar kapanıp kilitlenince aracın arkasındaki sıcak ve loş bölmede kapalı kaldı. Kapıya vursa da araç çoktan yola çıkmıştı bile. Araç hızlanınca önce kapıya, sonra da zemine savruldu. Kendini toparladığında ambulansın artık asli vazifesi için kullanılmayan eski bir model olduğunu gördü. İçindeki tüm aletler çıkarıldığından boştu. Pencereler kapalıydı ve sürücüyle arasında metal bir panel vardı. Metal panele vurup bağırırken kendisini araca tıkanlarla, John Rebus'un yanına gittiği gün Princes Caddesinde onu takip edenlerin aynı kişiler olduğunu fark etti.

"Aman Tanrım," diye mırıldandı. "Aman Tanrım."

Sonunda onu bulmuşlardı.

**

Gece sıcak ve rutubetliydi ve sokaklar cumartesi gecesine göre boştu.

Rebus kapıyı çalıp bekledi. Beklerken de etrafına baktı. Yolun iki tarafı ön cepheleri, zamanla ve araba egzozuyla kararmış George dönemine has evlerle diziliydi. Evlerden bazıları muhasebeciler ve küçük mali şirketler için ofise çevrilmişti. Ama birkaç tanesinde hâlâ zengin kişiler ikamet ediyordu. Rebus bu sokağa uzun zaman önce, CID'e girdiği ilk günlerde, genç bir kızın ölümünü soruşturmak için gelmişti. O davadan artık aklında pek bir şey kalmamıştı. Akşamki eğlenceye hazırlanmakla fazlasıyla meşguldü.

Boynundaki siyah papyonla oynadı. Ceketi, gömleği, papyonu, ayakkabıları kısacası üzerinde ne varsa George Caddesindeki bir mağazadan kiralıktı. Kendini aptal gibi hissetse de banyodaki aynada kendine baktığında epey yakışıklı göründüğünü fark etmişti. Finlay's of Duke Terrace gibi bir mekânda sırıtmazdı.

Kapıyı genç, güzel ve şık bir kadın açıp onu, neden daha sık gelmediğini merak ediyormuş gibi bir tavırla karşıladı.

"İyi akşamlar," dedi. "İçeri buyurun."

İçeri girdi. Antre sadeydi. Krem rengi boya, kalın halılar, arkaları yüksek, son derece rahatsız

görünen ve Charles Rennie Mackintosh tarafından tasarlanmış olabilecek sandalyeler.

Kadın, "Galiba sandalyeler hoşunuza gitti," dedi.

Rebus gülümseyerek, "Evet," dedi. "Bu arada ismim Rebus. John Rebus."

"Ah Evet. Finlay geleceğinizi söyledi. Bu ilk gelişiniz olduğundan size evi gezdirmemi ister misiniz?"

"Teşekkürler."

"Ama önce bir içki ve ilk içki her zaman müessesedendir."

Rebus meraklı olmamaya çalışsa da o bir polisti ve meraklı olmak onun mesleğinin ayrılmaz bir parçasıydı. Bu yüzden ismi Paulette olan hostese bu oyun kulübüyle ilgili birkaç soru sordu ve o da ona mahzeni (Finlay mahzendekileri çeyrek milyona sigorta ettirmişti), mutfağı (şefleri yeteneğini Beluga'da sergiliyordu) ve misafir yatak odalarını (en kötüsü hâkimlerdi, bir iki tanesi mutlaka çok içip geceyi burada geçirirdi) gösterdi. Alt katta mahzenler ve mutfak yer alırken giriş katında sakin bir bar, küçük bir restoran, vestiyer ve ofis bulunuyordu. Halıyla kaplı merdivenlerden çıkılan ve Jacob More ve David Allen gibilere ait tabloların ötesindeki birinci katta ana kumar bölümü vardı: Rulet, blackjack, birkaç diğer kâğıt oyunu ve bir iki masa da zara ayrılmıştı. Oyuncular işadamı olup yatırdıkları paralar gizliydi, hiç kimse çok fazla kazanmıyor ya da kaybetmiyordu. Çipleri kendilerine yakın tutuyorlardı.

Paulette iki kapalı oda işaret etti.

"Özel oyunlar için özel odalar."

"Ne tür oyunlar?"

"Çoğunlukla poker. İşi ciddiye alan oyuncular genelde ayda bir orayı kiralayıp bütün gece oynarlar."

"Filmlerdeki gibi."

"Evet." Kadın güldü. "Filmlerdeki gibi."

İkinci katta yine kilitli olan üç misafir yatak odası ve Finlay Andrews'un süiti vardı.

Paulette, "Haliyle orası yasak bölge," dedi.

Merdivenlerden aşağı inerlerken Rebus, "Haliyle," diyerek onayladı.

İşte burasıydı: Finlay's Club. Bu gece sakindi. Sadece birkaç tanındık yüz görmüştü: Mahkemede karşı karşıya geldikleri halde onu tanımayan bir avukat, bronz teni sahte gibi görünen bir televizyon muhabiri ve Çiftçi Watson.

"Selam John." Watson takım giymiş olsa da hâlâ polise benzemekten kurtulamamıştı. Paulette ve Rebus geldiğinde o bardaydı, elinde tuttuğu portakal suyu bardağıyla rahat görünmeye çalışsa da aslında ortamda fazlasıyla sırıtıyordu.

"Amirim." Rebus, Watson'ın buraya geleceğini, önceki tehdidine rağmen, hiç beklememişti. Takdim ettiği Paulette kapıda onu karşılayamadığı için özür diledi.

Watson elini sallayarak özrü geçiştirip kadehini evirip çevirdi. "Benimle yeterince ilgilendiler," dedi. Boş bir masaya oturdular. Sandalyeler şişkin ve rahattı. Rebus gevşediğini hissetti. Watson ise diken üstünde görünüyordu.

"Finlay burada değil mi?" diye sordu.

Paulette, "Buralarda bir yerdeydi," dedi. "Finlay daima buralarda olur."

Rebus tur sırasında ona denk gelmemiş olmalarına şaşırdı.

Watson, "Burayı nasıl buldun John?" diye sordu.

Rebus, "Etkileyici," diye cevap verip, öğretmeninden takdir almış bir öğrenci gibi, Paulette'nin tebessümünü kabul etti. "Çok etkileyici. Çok büyükmüş. Üst katları daha da büyük."

Watson, "Ek bina da var," dedi.

"Ah evet unutmuşum." Rebus, Paulette'ye döndü.

Kadın, "Evet," dedi. "Arka tarafta inşa ediliyor."

Watson, "İnşa mı ediliyor?" dedi. "Ben oldubittiye geldi zannetmiştim."

"Ah hayır." Kadın tekrar gülümsedi. "Finlay çok titizdir. Zemin düz olmadığından söktürüp tekrar yaptırıyor. Şu anda İtalya'dan gelecek mermerleri bekliyoruz."

Watson, "Epey masraflı olmalı," deyip başını salladı.

Rebus ek binayı düşündü. Zemin katın gerisinde, tuvaletlerin, vestiyerin, ofislerin, gömme dolapların ötesinde arka bahçeye açılan bir kapı daha olmalıydı. Ama artık o kapı ek binaya açılıyor olabilirdi.

"John bir içki daha ister misin?" Ayağa kalkmış olan Watson, Rebus'un kadehini işaret etti.

Kadehini verip, "Cin ve portakal suyu lütfen," dedi.

"Ya sen Paulette?"

"Ah hayır." O da ayağa kalktı. "Halletmem gereken işler var. Sizi dolaştırdığıma göre artık işimin başına dönebilirim. Üst katta oynamak isterseniz ofis size çip verebilir. Oyunların bazıları nakit kabul etse de asıl ilginç olanlarda geçerli değil."

Kadın tekrar gülümsedikten sonra uzaklaştı. Watson, Rebus'un giden kadını izlediğini gördü.

"Sakin ol Müfettiş," dedikten sonra gülerek gittiği barda barmen, eğer içki istiyorsa sadece işaret etmesinin yeterli olduğunu ve bir garsonun siparişlerini getireceğini söyledi. Watson tekrar yerine döndü.

"İşte hayat bu, haksız mıyım John?"

"Öyle amirim. Karakolda neler oluyor?"

"Seni şikâyet eden minik şerefsizden mi bahsediyorsun? Ortadan kayboldu. Verdiği adres de sahteymiş."

"Yani yırttım mı?"

"Hemen hemen." Rebus karşı çıkmaya hazırlandı. "Bekle birkaç gün geçsin John. Tek istediğim bu. Bırak da unutulup gitsin."

"Yani insanlar bundan mı bahsediyor?"

"Birkaçı epeyce güldü ki onları da suçlayamam. Birkaç gün içinde dalga geçecekleri başka bir şey çıkar ve unutulursun."

"Ortada unutulacak bir şey yok!"

"Biliyorum, biliyorum. Bu seni uzak tutmak için kurulan bir tezgâh ve arkasında da esrarlı Bay Hyde var."

Rebus hiçbir şey demeden Watson'a baktı. Bağırıp çığlık atmak istese de sadece derin derin nefes alıp garson tepsiyi masaya yerleştirdiğinde de kadehi kaptı. Garson ona diğerinin portakal suyunu içtiğini söyleyene kadar iki yudum içmişti bile. Onun cin ve portakal suyu hâlâ tepsideydi. Watson gülüp tepsiye beş sterlin koyarken Rebus kızardı. Garson öksürerek ikaz etti.

Watson'a, "İçecekleriniz altı buçuk sterlin tuttu beyefendi," dedi.

"Daha neler!" Watson cebini kurcalayıp bulduğu kırışık para ve bozuklukları tepsiye koydu.

"Teşekkürler." Garson tepsiyi aldı ve Watson paradan hiç arttı mı diye soramadan oradan uzaklaştı. Rebus gülüyordu.

Watson, "Ama altı buçuk sterlin," dedi. "Bu paraya bir aile bir hafta doyar."

Rebus amirinin sözlerini ona karşı kullanarak, "İşte hayat bu," diye cevap verdi.

"İyi söyledin John. Hayatta konfordan daha fazlası olduğunu unutmak üzereydim. Söyle hangi kiliseye gidiyorsun?"

"Bak sen, yoksa hepimizi götürmeye mi geldin?" İkisi de bu yeni sesin sahibine döndü. Gelen Tommy McCall'du. Rebus saatine baktı. Sekiz buçuk. Tommy gelmeden birkaç bara uğramış gibiydi. Önceden Paulette'nin oturduğu sandalyeye yerleşti.

"Ne içiyorsunuz?" Parmak şaklattığı garson çatık kaşlarla yavaşça masaya geldi.

"Buyrun beyefendi?"

Tommy McCall başını kaldırıp ona baktı. "Selam Simon. Amire aynısından, bana da her zamankinden."

Rebus, McCall'un dediklerini çözmeye çalışan garsonu izledi. Evet, evlat dedi içinden, bizler polisiz. Peki, bu gerçek seni neden korkuttu?

Rebus'un aklından geçenleri okumuşa benzeyen garson dönüp çabucak bara gitti.

"İkinizin burada ne işi var?" McCall sigarasını yakıyordu, sohbet edecek birilerini bulduğu için de keyfi yerindeydi.

Watson, "John'un fikriydi," dedi. "Gelmek isteyince ayarladım, sonra ben de gitsem fena olmaz dedim."

"Çok doğru." McCall etrafına baktı. "Ama bu gece pek kalabalık değil. En azından şimdilik. Burası genelde tanıdığım tiplerle dolu olurdu. Bu gece ortalık çok sakin."

İkram ettiği sigarayı alan Rebus yakıp içmeye başlasa da sigara dumanı göğsünde alkolle karışınca pişman oldu. Çabucak bir karar vermesi gerekiyordu: Önce Watson şimdi de McCall: Onlarla karşılaşacağını hesap etmemişti.

Tommy McCall, "Bu arada John," dedi. "Dün gece beni bıraktığın için teşekkürler." Ses tonundan Rebus asıl maksadını anlamakta zorlanmadı. "Sorun çıkardıysam özür dilerim."

"Sorun falan çıkarmadın Tommy. İyi uyudun mu?"

"Uykuyla hiç sorunum olmaz."

Çiftçi Watson araya girip, "Benim de," dedi. "Temiz vicdanın faydaları, haksız mıyım?"

Tommy, Watson'a döndü. "Malcolm Lanyon partisine gelememen kötü oldu. Güzel zaman geçirdik. Değil mi John?"

Tommy'nin bakıp sırıttığı Rebus da gülümsedi. Bitişik masadakiler bir şeylere gülüyor, erkekler kalın sigaralarını tüttürürken kadınlar da mücevherleriyle oynuyordu. McCall güldükleri şeyi paylaşmak umuduyla onlara doğru eğilse de parlak gözleri ve tuhaf sırıtmasıyla onlardan ayrılıyordu.

Rebus, "Bu gece kaç tane içtin Tommy?" diye sordu. Adını duyan McCall, Rebus ve Watson'a döndü.

"Bir iki tane," dedi. "Kamyonlarımdan ikisi teslimatı zamanında yapmamış, sürücüler bir şeye kızmış galiba. İki sözleşme kaybettim. Kederimi böyle bastırıyorum."

Watson samimi bir ifadeyle, "Duyduğuma üzüldüm," deyince Rebus da başını salladı. McCall ise başını iki yana sallayarak cevap verdi.

"Önemli değil," dedi. "Zaten her şeyi satıp hâlâ gençken emekli olmak istiyorum. Barbados, İspanya artık neresi olursa. Küçük bir villa alacağım." Gözleri ve sesi kısıldı. "Bilin bakalım işimi kim satın almak istiyor? Hayatta aklınıza gelmez. Finlay."

"Finlay Andrews mu?"

"Aynen." McCall arkasına yaslanıp sigarasından derin bir nefes çekip dumanı yüzünden göz-

lerini kapattı. "Finlay Andrews." Sır verecekmiş gibi tekrar öne doğru eğildi. "Adamın burnunu sokmadığı sektör kalmamış. Sadece burası değil. Buraya ek olarak aklınıza gelecek her yerde hisseleri var."

"İçkileriniz." Garsonun ses tonundan hoşnutsuzluk akıyordu. McCall tepsiye on sterlin koyup gitmesini işaret ettikten sonra bile orada durmayı ister gibi bir hali vardı.

Garson gittikten sonra McCall, "İşte," diye devam etti. "Adam her yerde. Ama hiçbiri yasadışı değil. Aksini ispatlamaya çalışmak imkânsız gibi bir şey."

Rebus, "Ve senin işini de mi almak istiyor?" diye sordu.

McCall omuz silkti. "İyi para veriyor. Mükemmel değil ama açlıktan öldürmez."

"Para üstünüz efendim." Yine garson gelmişti ve sesi buz gibiydi. Tepsiyi uzattığı McCall ona baktı.

"Ben para üstü istemedim," dedi. "O bahşişti. Yine de..." Rebus ve Watson'a göz kırptıktan sonra tepsideki bozuklukları aldı. "Madem istemiyorsun evlat fazla paraya hayır demem."

"Teşekkürler."

Bu Rebus'un çok hoşuna gitti. Garson, McCall'a mümkün olan tüm tehlike sinyallerini gönderse de McCall hiçbirinin farkına varamayacak kadar saf ya da sarhoştu. Diğer taraftan Rebus, Finlay'in köpürdüğü gece Emniyet Müdürü Wat-

son ve Tommy McCall'un orada olmasının neden olabileceği sıkıntıların farkındaydı.

Birden girişte bir kargaşa oldu, çıkan sesler öfkeliden ziyade neşeliydi. Paulette'nin sesi de azarlar gibiden ziyade yalvarır gibi çıkıyordu. Rebus tekrar saatine baktı. Sekiz elli. Tam vaktinde.

"Neler oluyor?" Sesler bardaki herkesin dikkatini çekmiş ve birkaç kişi neler olduğunu görmek için yerinden kalkmıştı. Barmen duvardaki düğmeye bastıktan sonra koridora yöneldi. Rebus da peşinden gitti. Ön kapının hemen içinde Paulette, üzerlerinde berbat takım elbiseler olan, birkaç adamla tartışıyordu. Biri, kravat taktığı için onu geri çeviremeyeceğini anlatmaya çalışıyordu. Diğeri şehre yeni geldiklerini ve kulübü de bardaki birinden duyduklarını söylüyordu.

"Adı Philip'ti. Bize bir sorun olmayacağını ve girebileceğimizi söyledi."

"Affedersiniz beyler, ama burası özel bir kulüp." Barmen de yanına geldi ama o da pek hoş karşılanmadı.

"Dostum burada hanımefendiyle konuşuyoruz tamam mı? Tek istediğimiz içki ve biraz da kumar oynamak, oldu mu?"

Rebus sert çehreli iki genç garsonun aceleyle üst katın merdivenlerinden indiklerini gördü.

"Bakın..."

"Sadece biraz kumar..."

"Şehre yeni geldik..."

"Affedersiniz..."

"Cekete dikkat et..."

"Hey!"

İlk vuran Neil McGrath oldu ve garsonlardan birinin karnına denk getirip adamı iki büklüm etti. İnsanlar koridora toplanırken bar ve restoran boşalmaya başladı. Hâlâ kavgayı izlemekte olan Rebus kalabalığın arasından yavaşça geri gidip barı, restoranı, vestiyeri, tuvaletler ve ofis kapısını geçip en arkadaki kapıya yöneldi.

"Tony! Sen misin?" Olacağı buydu. Tommy McCall dışarıdan gelen sarhoşlardan birinin kardeşi olduğunu anladı. Dikkati dağılan Tony yüzüne aldığı darbeyle uçup duvara çarptı. "O vurduğun benim kardeşim!" Tommy de gidip aralarına karıştı. Memur Neil McGrath ve Harry Todd zinde ve sağlıklı gençler olduklarından başlarının çaresine bakıyorlardı. Ama Emniyet Müdürü Watson'ı gördüklerinde, o onları tanımasa da, oldukları yerde donup kaldılar. İkisinin de yediği darbeler bunun gerçek olduğunu anlamalarını sağladı. Watson'ı unutup tüm güçleriyle saldırdılar.

Rebus dövüşçülerin birinin biraz geride kalıp kavgaya pek bulaşmadığını fark etti. Gerektiğinde kaçacak şekilde kapıya da yakın duruyordu ve sürekli Rebus'un durduğu salonun gerisine bakmaktaydı. Rebus ona el salladı. Dedektif Memur Brian Holmes karşılık vermedi. Rebus daha sonra salonun sonundaki ek binaya açılan kapıya döndü. Gözlerini kapadı, cesaretini topladı, sağ elini yumruk yaptı ve kendi suratına vurdu. Kendini koruma içgüdüsü tüm gücünü kullan-

masına mâni olsa da yine de sertti. İnsanların bileklerini nasıl kestiğini merak ettikten sonra yaşaran gözlerini açıp burnunu kontrol etti. Burnundan kan akıyordu. Kanın akmasına izin verip kapıya vurdu.

Ses yok. Tekrar vurdu. Kavganın sesi iyice artmıştı. *Haydi haydi.* Cebinden çıkarıp burnuna tuttuğu mendili kıpkırmızı oldu. Kapı içeriden açıldı. Sadece birkaç santim aralandı ve bir çift göz ona baktı.

"Evet?"

Adam kapıdaki tantanayı görebilsin diye Rebus biraz geriledi. Şaşkınlıkla gözleri açılan adam Rebus'un kanlı yüzünü de fark edince kapıyı ardına kadar açtı. Adam iriydi, yaşlı olmasa da saçları seyrelmişti. Sanki bunu telafi etmek istermiş gibi gür bir bıyık bırakmıştı. Rebus, Tracy'nin dairesine geldiği gece onu takip eden adamların tarifini hatırladı. Bu adam tarife uyuyordu.

Rebus, "Hemen gelmeniz gerek," dedi. "Çabuk olun."

Adam durup düşündü. Rebus adamın kapıyı kapayacağını zannederek tüm gücüyle kapıya tekme atmaya hazırlanırken adam dışarı çıkıp Rebus'u geçti. Adam geçerken Rebus onun kaslı sırtına vurdu.

Kapı açık kaldı. Rebus içeri girip anahtarı bularak kapıyı içeriden kilitledi. Altta ve üstte sürgü vardı. Üsttekini kapattı. Hiç kimse girip çıkamazdı. Ancak ondan sonra etrafına bakmak aklına geldi. Beton, halısız ve dar bir merdivenin

başındaydı. Belki de Paulette haklıydı. Ek bina henüz bitmemişti. Merdiven Finlay's Club'ın parçası olacak şekilde inşa edilmişe benzemiyordu. Şüphe uyandıracak kadar dardı. Rebus yavaşça aşağı inmeye başladı, kiraladığı ayakkabıların topuklarından çok ses çıkıyordu.

Yirmi basamak sayan Rebus şimdi giriş katının altında olması gerektiğini düşündü, mahzen katında ya da daha aşağıda olabilirdi. Belki de inşaat kısıtlamaları Finlay Andrews'u buna yönlendirmişti. Yukarı doğru gidemeyince aşağı doğru gitmeye başlamıştı. Merdivenin dibindeki kapı gayet sağlam görünüyordu. Tıpkı merdivendeki gibi, estetikten ziyade işlevselliğe önem verilmişti. Rebus kapı kolunu çevirince kapı açıldı.

Zifiri karanlık. Rebus merdivenin başından gelen ışık sayesinde görebildiği kadarıyla kapıdan içeri girdi. Depo gibi bir yerde olmalıydı. Büyük boş bir alandı. Sonunda tavandaki dört sıra ışık yandı. Aydınlatma güçleri düşük olsa da yine de mekânı yeterince aydınlatıyorlardı. Ortada, birkaç düzine sandalyeyle çevrelenmiş, bir boks ringi vardı. Demek burasıydı. DJ haklıydı.

Calum McCallum her türlü yardımı sonuna kadar hak etmişti. Rebus'a, zenginlerin sıra dışı bahislere girebildikleri, kulüp içinde bir kulüp hakkında duyduğu dedikoduları anlatmıştı. McCallum biraz sıra dışı olduğunu söylemişti. Evet, keşlere birbirlerini bayıltana kadar dövmeleri ve sonra da bundan kimseye bahsetmemeleri için ödeme yapılıyordu. Ödeme para ya da uyuşturu-

cuyla yapılmaktaydı. Kuzeye akın etmeye başlayan zenginler için ikisinin de kıtlığı yoktu.

Hyde Club. Robert Louis Stevenson'ın insan ruhunun karanlık yanını simgeleyen kötü karakteri Edward Hyde. Hyde, gündüz işadamı gece hırsız olan Deacon Brodie'den ilham alınmıştı. Rebus bu odada korku, suçluluk ve makam arzusunun kokusunu alabiliyordu. Sigara, viski ve ter kokusu. Ve tüm bunların arasında Ronnie ve hâlâ cevap bekleyen sorular. Ronnie'den zengin ve nüfuz sahibi kişilerin –onların bilgisi haricinde– resimlerini çekmesi mi istenmişti? Yoksa buraya sadece kum torbası olarak çağrılmış ama gelirken makinesini de getirmeyi ihmal etmemiş miydi? Belki de cevabı önemli değildi. Asıl önemli olan buranın sahibi olan kişinin Ronnie'yi önce uyuşturucudan mahrum bırakıp sonra da ona zehirli mal vererek öldürmüş olmasıydı. Adamlarından birini de aşırı doz süsü vermesi için gecekonduya göndermişti. O yüzden kaliteli tozu Ronnie'nin yanına bırakmışlardı. Suyu bulandırmak için de cesedi aşağı taşıyıp mumların arasına koymuşlardı. Tablonun epey etkileyici olacağını düşünmüş olmalıydılar. Ama mum ışığında duvardaki pentagramı görmemişlerdi ve cesedi o şekilde koyarken de hiç bir şey ima etmeye çalışmamışlardı.

Rebus başından beri çok fazla teferruata takılmak gibi bir hata yapmıştı. Resmi bulandırmış, olmayan bağlantılar ve komplolar görmeye başlamıştı. Aslında olay onun zannettiğinden çok daha büyüktü.

"Finlay Andrews!" Ses boş mekânda yankılandı. Rebus ringe çıkıp etrafındaki sandalyelere baktı. İzleyicilerin parlak ve tombul suratlarını görür gibi oldu. Ringin çadır bezinden zemininde kahverengi, kurumuş kan lekeleri vardı. Tabii ki hepsi bu kadar değildi. Kapalı kapılar ardında özel oyunların oynandığı misafir odaları da vardı. James Carew'un günlüğüne bakılırsa ayın üçüncü cumasında yapılan âlemi hayal edebiliyordu. Calton Hill'den getirilen oğlanlar müşterilere sunuluyordu. Masada, yatakta, nerede olursa. Ronnie belki bunun da resmini çekmişti. Ama Andrews, Ronnie'nin kendini güvenceye almak için bazı resimleri sakladığını öğrenmişti. Delil ya da şantaj için kullanılamayacak kadar kötü olduklarını tabii ki bilemezdi. Sadece var olduklarını biliyordu.

Ve Ronnie ölmüştü.

Rebus ringden inip dizili sandalyelerin yanından geçti. Salonun gerisinde iki kapı vardı. İkisini de dinledi. Ses yoktu, yine de emin olması gerekti... Tam soldakini açacaktı ki içinden bir ses sağdakini açmasını söyledi. Durup kapının kolunu çevirdi ve itti.

İçeride ışık düğmesi vardı. Rebus düğmeye basınca yatağın yanındaki iki lamba yandı. Yatak yan duvara dayalıydı. Odada, biri yatağın karşısındaki duvarda, diğeri de yatağın üzerinde duran iki ayna haricinde hiçbir şey yoktu. Rebus yatağa doğru giderken kapı arkasından kapandı. Amirleri onu kimi zaman hayal gücünün

çok çalışmasıyla suçlamıştı. Ama şu anda hayal gücünü tümüyle kapatmıştı. Eldekilere odaklan John. Yatak ve aynalar. Kapıdan tekrar ses geldi. Hemen fırlayıp kapının kolunu tutsa da geç kalmıştı, kapı kilitlenmişti.

"Lanet olsun!" Gerileyip kapıya tüm gücüyle tekme attı. Kapı sarsılsa da direndi. Ama o kadar sağlam olmayan ayakkabısının topuğu fırladı. Elbiseyi kiralarken ödediği depozit böylece yanmış oldu. Düşün, düşün. Birisi kapıyı kilitledi, demek ki burada birisi daha vardı ve onun saklanabileceği tek yer de bunun bitişiğindeki odaydı. Dönüp yatağın karşısındaki aynaya baktı.

Aynaya, "Andrews!" diye bağırdı. "Andrews!"

Duvarın bastırdığı ses uzaktan ama net geliyordu.

"Selam Müfettiş Rebus. Sizi görmek ne güzel."

Rebus neredeyse gülecekti ama bunu gizlemeyi başardı.

Keşke ben de aynısını söyleyebilseydim. Aynaya bakıp tam karşısında durmuş onu izleyen Andrews'u gözünde canlandırdı. Gücünü ve düşüncelerini toparlayabilmek için zaman kazanmak adına, "İyi fikir," dedi. "Bir odada birileri sevişirken diğerleri de bedavadan onları izliyor."

"Bedavadan mı?" Ses daha yakından geldi. "Hayır Müfettiş. Her şeyin bir bedeli var."

"Yukarıda galiba kamera var."

"Belki işime yarar diye hem resmini çekip hem de filme alıyorum."

"Şantaj." Sorudan ziyade açıklamaydı.

"Kıyak diyelim. Genelde soru sorulmadan yapılan kıyaklar. Ama istenen kıyak yapılmadığında bir resim çok işe yarayabilir."

"James Carew o yüzden mi intihar etti?"

"Ah hayır. Onun sebebi sensin Müfettiş. James bana onu tanıdığını söyledi. Onunla Hyde arasında bağlantı kurabileceğini düşündü."

"Onu sen mi öldürdün?"

"Biz öldürdük John. Yazık oldu çünkü James'i severdim. İyi bir dosttu."

"Neyse daha bir sürü dostun var, değil mi?"

Bir kahkaha duydu ama ses çok yüksek değildi. "Evet, beni yargılayacak bir hâkim, suçlayacak bir savcı ve jüride oturacak on beş iyi vatandaş bulmakta epey zorlanacaklar. Tümü Hyde'a geldi. Yukarıda oynananlardan biraz daha farklı bir oyun istediler. Bu fikri Londra'daki bir dostumdan aldım. Hyde'a benzer ama onun kadar ileri gitmeyen bir yeri var. Edinburgh'a bir sürü zengin geldi. Parayı sever misin John? Hayatında bir değişiklik olsun ister misin? Minik dairende müziklerin, kitapların ve şarap şişelerinle mutlu olduğunu söyleme bana."

Rebus şaşırdı. "Evet, senin hakkında bilgim var John. Bilgi benim silahımdır." Andrew'un sesi kısıldı. "İstersen seni de buraya üye yapabilirim John. İsteyeceğini tahmin ediyorum çünkü bu üyeliğin bazı imtiyazları var."

Rebus başını aynaya dayadı. Sesi fısıltı gibi geliyordu.

"Ücretleriniz çok yüksek."

"Ne?" Andrews'un sesi her zamankinden daha net geliyordu, neredeyse nefes alışverişini duyacaktı. Rebus ise hâlâ fısıldıyordu.

"Dedim ki ücretleriniz çok yüksek."

Birden elini yumruk yapıp aynaya vurarak parçaladı. Özel Hava Birliği eğitimirde öğrendiği hilelerden biriydi. Sakın bir şeye yumruk atma; yumruk attığın şey tuğla duvar bile olsa onun içinden geçecekmiş gibi yumruk at. Dağılan cam parçaları ceketinin kolundan içeri girdi. Açılan yumruğu pençeye döndü. Aynanın içinden Andrews'un boğazını kavrayıp kendine çekti. Andrews çığlık attı. Yüzü, saçları ve ağzı cam kırıklarıyla doldu. Rebus dişlerini sıkarak onu çekmeye devam etti.

"Ücretleriniz çok yüksek dedim." Diğer eliyle Andrews'un çenesine bir yumruk attıktan sonra bıraktığı baygın bedeni yere yığıldı.

Rebus hasarlı ayakkabısını çıkarıp aynanın etrafındaki cam kırıklarını temizledi. Sonra da diğer odaya geçip kapıyı açtı.

Karşısında Tracy'yi gördü. Kız kolları iki yanda ringin ortasında duruyordu.

"Tracy?" dedi.

"Seni duyamaz Müfettiş Rebus. Eroin insanı bu hale getirir."

Rebus karanlıktan çıkagelen Malcolm Lanyon'ı fark etti. Arkasında iki kişi vardı. Birisi uzun ve yaşına rağmen yapılı bir adamdı. Siyah kalın kaşları ve ak düşmeye başlayan gür bir bıyığı vardı. Gözleri göçük ve asık suratlıydı. Rebus'un bu tarihe kadar gördüğü en Calvinist görünümlü

şeydi. Diğer adam ondan daha güdüktü, saçları kıvırcık ve seyrekti, yüzüyse bir işçinin yüzü gibi yara izleriyle doluydu. Pis pis bakıyordu.

Rebus tekrar Tracy'ye baktı. Gözleri nokta gibiydi. Ringe çıkarak kıza sarıldı. Hiç karşı koymuyordu ve saçları terden ıslanmıştı. Gerçek boyutlu oyuncak bebekten farkı yoktu. Ama Rebus kendisine bakması için kafasını tuttuğunda gözleri ışıldadı ve kızın vücudunun titrediğini hissetti.

Lanyon, "Benim *silahım* da bu," dedi. "İhtiyacım olacağını düşündüm." Andrews'un baygın yattığı odaya baktı. "Finlay seni tek başına idare edebileceğini söylemişti. Dün gece seni görünce bundan şüphe ettim." Adamlarından birine işaret etti. "Git bak bakalım Finlay iyi mi?" Adam denileni yaptı. Rebus şimdilik gidişattan memnundu.

"Ofisime gelip konuşmaya ne dersin?" dedi.

Lanyon bunu düşündü, Rebus güçlü bir adam olsa da şu anda kızı tutuyordu. Ayrıca Rebus yalnızken onun adamları vardı. Ringe doğru yürüdü, ipi tutarak kendini yukarı çekti. Rebus'la yüz yüze gelince Rebus'un el ve kolundaki kesikleri fark etti.

"Feci," dedi. "Eğer baktırmazsan..."

"Kanamadan mı ölürüm?"

"Aynen."

Rebus kanının diğerlerinin yanında taze lekeler yaptığı zemine baktı. "Bu ringde kaç kişi öldü?"

"Bilmiyorum ama çok değil. Biz hayvan değiliz Müfettiş Rebus. Bazen istenmeyen... kaza-

ların yaşandığı doğru. Hyde'a nadiren gelirim. Benim işim yeni üyeleri getirmektir."

"Peki seni ne zaman hâkim yapacaklar?"

Lanyon gülümsedi. "Yakın zamanda değil. Ama olacak. Bir keresinde Londra'da buna benzer bir kulübe gitmiştim. Saiko'yla da orada tanıştım." Rebus'un gözleri büyüdü. Lanyon, "Ah evet," dedi. "Kendisi çok yönlü bir kadındır."

"Hyde sayesinde sen ve Andrews, Edinburgh'da epey bir nüfuz sahibi oldunuz demek ki."

"Şehir planlaması ya da bazı davalarda yardımı olmuyor değil."

"Peki, artık hepsini öğrendiğime göre şimdi ne olacak?"

"Bence sen bunu merak etme. Finlay ve ben Edinburgh'un ticaret ve sanayi alanında gelişip büyük bir şehir olması yolunda uzun vadede senin de payın olacağını düşünüyoruz." Adamı güldü.

Rebus, "Bu da ne demek?" diye sordu. Tracy'nin vücudunun gerilip güçlenmeye başladığını hissedebiliyordu. Ne kadar süreceğini ise bilmiyordu.

Lanyon, "Demek istediğim," diye devam etti. "Yeni yolların betonu içinde şehre destek olacaksın."

"Bunu daha önce de yaptın değil mi?" Laf olsun diye sorulmuş bir soruydu; az önce gülen adamı cevap verdi.

"Bir iki kez. Temizlik yapılması gereken zamanlarda."

Rebus, Tracy'nin ellerini yavaşça yumruk yaptığını gördü. Andrews'a bakmaya giden adam geri döndü.

"Bay Lanyon!" diye seslendi. "Bay Andrews'un durumu hiç iyi değil."

Tam o anda, Lanyon başını çevirdiği sırada, Tracy çığlık atarak Rebus'un kollarından fırlayıp Lanyon'ın bacak arasına bir tekme yapıştırdı. Adam inleyerek yere yığılırken tökezleyen Tracy de ringin zeminine düştü.

Rebus bu fırsatı kaçırmadı. Lanyon'ı tutup ayağa kaldırdıktan sonra bir eliyle kollarını arkasından tutup diğeriyle de boğazına yapıştı. Ringe doğru hamle yapan iki adamı Rebus'un parmaklarını onun boynuna batırdığını fark edince tereddüt etti. Bir anlık şaşkınlığın ardından biri merdivenlere doğru koşunca diğeri de onu takip etti. Rebus nefes nefeseydi. Bıraktığı Lanyon yere yığıldı. Ringin ortasına gelip –hakem gibi– yavaşça ona kadar saydıktan sonra bir kolunu havaya kaldırdı.

**

Üst katta ortalık sakinleşmişti. Görevliler kendilerine mukayyet olsa da hâlâ tümü tetikteydi. Sarhoşlar –Holmes, McCall, McGrath ve Todd– gitmişti ve Paulette herkese içki ısmarlayarak gergin havayı dağıtmaya çalışıyordu. Rebus'un Hyde'ın kapısından çıktığını görünce bir an kalakaldı, sonra da tekrar kusursuz hostes rolüne büründü ama sesi eskisi kadar sıcak olmayıp tebessümü de sahteydi.

"Ah John." Bunu söyleyen kadehi hâlâ elinde olan Emniyet Müdürü Watson'dı. "Neydi o tantana öyle? Ayrıca sen nereye kayboldun?"

"Tommy McCall burada mı amirim?"

"Buralarda bir yerdeydi, evet. Bedava içkiyi duyunca bara gitti. Eline ne oldu?"

Rebus başını eğip baktığında elinin birkaç yerden kanadığını gördü.

"Yedi yıl boyunca kötü şans," dedi. "Amirim vaktiniz varsa size göstermek istediğim bir şey var. Ama önce ambulans çağırmam gerek."

"İyi de neden? Tantana zaten sona ermedi mi?"

Rebus amirine baktı. "Bunun üzerine bahse girmezdim efendim," dedi. "Çipleri bedava dağıtsalar bile."

**

Rebus eve dönerken bedeni değil de zihni tükenmişti. Merdiveni çıkamadı. Birinci kattaki Bayan Cochrane'nin kapısının önünde birkaç dakika durdu. Hyde'ı, ne anlama geldiğini, ne olduğunu ve hangi duygulara hizmet ettiğini düşünmemeye çalıştı. Ama ne kadar düşünmemeye çalışsa da o görüntüleri zihninden silmesi mümkün değildi.

Bayan Cochrane'nin kedisi dışarı çıkmak istiyordu. İçeriden gelen sesini duyabiliyordu. Kedi kapısı çare olabilirdi ama Bayan Cochrane yaptırmak istememişti. Kapını yabancılara açmaktan farkı yok demişti. Dileyen kedi içeri girebilirdi.

Çok doğruydu. Rebus nihayet kalan basamakları da çıkacak kadar kendini toplayabildi. Ka-

pısını açıp içeri girdikten sonra tekrar kilitledi. Sığınak. Mutfakta su ısıtıcısının kaynamasını beklerken kuru ekmek yedi.

Watson artan bir huzursuzluk ve hayretle anlattıklarını dinlemişti. Bunun kim bilir kaç önemli insanı ilgilendireceğini merak etmişti. Buna ancak Andrews ve Lanyon cevap verebilirdi. Video kasetlere ek olarak pek çok fotoğraf da bulmuşlardı. Rebus çoğunu tanımasa da Watson'ın rengi kaçmıştı. Ama bir kısmını tanıyordu. Andrews hâkimler ve avukatlar konusunda haklıydı. Neyse ki işin içinde yalnızca tek bir polis vardı.

Rebus bir cinayeti açığa çıkarmak isterken bir yılan yuvasına denk gelmişti. Bunların ne kadarının gün ışığına çıkacağını bilmiyordu. Halkın inancı ve değerleri, devletin kurumları ve hatta ülke bile temellerinden sarsılabilirdi. O kırık aynanın parçalarını toplamak ne kadar sürerdi? Rebus bandajlı bileğine baktı. Yaraları ne kadar zamanda iyileşecekti?

Çayıyla birlikte oturma odasına gitti. Tony McCall sandalyede oturmuş bekliyordu.

Rebus, "Selam Tony," dedi.

"Selam John."

"Yardımın için teşekkürler."

"Arkadaşlar ne içindir?"

Aynı gün erken saatlerde Rebus, Tony McCall'dan yardım istediğinde McCall çözülmüştü.

"Oradan haberim var John," demişti. "Tommy beni bir keresinde götürdü. İğrenç bir yerdi ve fazla duramadım. Ama benim resimlerim de olabilir. Bilmiyorum... Belki..."

Rebus'un daha fazlasını sorması gerekmedi. Her şeyi anlatmaya başladı: Evde işler kötü gidince biraz eğlenmek istemişti, oraya kimseden bahsetmemişti çünkü kimlerin bilip bilmediğinden haberi yoktu. Hâlâ yapılacak en akıllıca şeyin sessiz kalmak olduğunu düşünmüştü. Rebus ikazını değerlendirip cevap vermişti.

"Seninle ya da sensiz devam edeceğim," demişti. "Sen bilirsin."

Tony McCall yardım etmeyi kabul etmişti.

Rebus oturup çayını yere koydu ve cebinden Hyde'daki dosyalardan aldığı resmi çıkardı. Resmi McCall'a doğru attı. McCall resmi alıp korku dolu gözlerle baktı.

Rebus, "Andrews, Tommy'nin nakliye şirketinin peşindeydi," dedi. "Onu çok düşük fiyata alacaktı."

"Şerefsiz herif," diyen McCall fotoğrafı parça parça etti.

"Bunu neden yaptın Tony?"

"Dedim ya John. Eğlence olsun diye Tommy götürdü..."

"Hayır, neden gecekonduya girip Ronnie'nin üzerine o malı bıraktığını soruyorum."

"Ben mi?" McCall'un daha da büyüyen gözlerinde şaşkınlıktan ziyade korku vardı. Sadece tahmin olsa da Rebus haklı çıkacağını biliyordu.

"Yapma Tony. Finlay Andrews'un isimleri sır gibi saklayacağını mı zannediyorsun. O batarken başkasının su üzerinde kalmasına müsaade eder mi?"

McCall biraz düşündü. Resmin parçalarını kül tabağına koyduktan sonra kibritle yaktı. Resimlerin küle döndüğünü görmek onu mutlu etti.

"Andrews bir iyilik istedi. O hep bir iyilik ister. Galiba *The Godfather*'ı çok izlemiş. Pilmuir benim bölgemdi. Tommy vasıtasıyla görüştük ve benden bunu yapmamı istedi."

"Sen de memnuniyetle itaat ettin."

"Elinde resim vardı değil mi?"

"Mutlaka daha fazlası vardır."

"Şey..." McCall tekrar durdu, kül tablasındaki külleri parmağıyla ezdi. "İşin doğrusu, yapması beni rahatsız etmedi. Adam keşin tekiydi. Yaşayan ölüydü. Tek yaptığım yanına küçük bir paket koymak oldu. O kadar."

"Nedenini sormadın mı?"

"Soru sormak yok." Gülümsedi. "Finlay bana üyelik teklif etti. Hyde üyeliği. Bunun ne manaya geldiğini biliyordum. Büyük adamlarla aynı seviyede olacaktım. Hatta uzun zamandır yapmadığım bir şeyi yapıp terfi hayalleri kurmaya başladım. Kabul et John, bizler küçük bir havuzdaki minik balıklarız."

"Hyde da sana köpekbalıklarıyla oynamayı teklif etti, öyle mi?"

McCall'un yüzünde buruk bir gülümseme belirdi. "Galiba öyle."

Rebus iç çekti. "Tony, Tony, Tony. Bunun sonunda ne olacağını düşündün ki?"

McCall tekrar sertleşen sesiyle, "Galiba sonunda bana amirim diyeceğini düşündüm," dedi. "Ama şimdi mahkemeye çıkacağım ve gazeteler kim bilir beni nasıl gösterecek. Aradığım şöhret bu değildi."

Sandalyesinden kalktı.

"Mahkemede görüşürüz," deyip Rebus'u tatsız çayı ve düşünceleriyle baş başa bıraktı.

**

Rebus rahatsız bir uyku çekip erkenden uyandı. Yıkandı ama her zamanki gibi şarkı söylemedi. Hastaneyi arayıp Tracy'nin iyi olduğunu ve çok az kan kaybeden Finlay Andrews'un da tedavisinin yapıldığını öğrendi. Sonra Malcolm Lanyon'ın sorgulanacağı Great London Road Karakoluna gitti.

Rebus hâlâ açıktaydı ve sorguyu DP Dick ve DM Cooper halledecekti. Ama Rebus yakında olmayı istiyordu. Tüm sorularının cevabını ve Lanyon'ın ne tür üçkâğıtlar çevirdiğini biliyordu. Şerefsizin teknik bir pürüz yüzünden sıyrılmasını istemiyordu.

Önce jambonlu dürüm almak için kantine uğradı ve Dick ve Cooper'ın masada oturduğunu görünce yanlarına gitti.

Dick lekeli kahve bardağının dibine bakarak, "Selam John," dedi.

Rebus, "Erkencisiniz," dedi. "Bu ne heves."

"Çiftçi Watson bu işin bir an önce aradan çıkarılmasını istedi."

"Hiç şaşırmadım. Bugün buralardayım, eğer bir şey için yardıma ihtiyacınız olursa çekinmeyin."

Dick, "Teşekkürler John," dese de bu teklife hiç de sıcak bakmadıklarını anlamak zor değildi.

"Neyse..." Rebus söze başlasa da sonra vazgeçip kahvaltısına odaklandı. Dick ve Cooper erken kalkmak zorunda kaldıkları için hiç de sevinmişe

benzemiyordu. Sohbetlerine de doyum olmuyordu. Rebus çabucak yemeğini bitirip ayağa kalktı.

"Adama bir bakmamın mahzuru var mı?"

Dick, "Yok," dedi. "Biz de beş dakikaya geliriz."

Giriş katından geçen Rebus az kalsın Brian Holmes'a çarpıyordu.

Rebus, "Bugün herkes ayakta uyuyor," dedi. Holmes şaşkın ve uykulu gözlerle ona baktı. "Neyse, Lanyon'a bakmaya gidiyorum. Gelmek ister misin?"

Holmes cevap vermese de Rebus'la birlikte yürümeye başladı.

Rebus, "Aslında Lanyon bu görüntüyü sevebilir," dedi. Holmes ona tekrar şaşkın şaşkın baktı. Rebus iç çekti. "Boş ver."

"Affedersiniz efendim dün gece biraz geç yattım."

"Ah evet, bu arada teşekkürler."

"Bizler orada karmaşa çıkarırken takımlarını çekmiş Çiftçi'yi görünce kalbim duracak zannettim."

İkisi de güldü. Evet, Rebus'un Fife'taki Calum McCallum'un hücresinden dönerken elli dakikada yaptığı plan epey uyduruk olsa da işe yaramıştı.

Rebus, "Evet," dedi. "Dün gece biraz gergindin."

"Nasıl yani?"

"İtalyan ordusu taklidi yapıyordun. Yani geri geri ilerliyordun."

Holmes durdu, ağzı açık kalmıştı. "Senin teşekkür etme şeklin bu mu? Dün gece dördümüz de kariyerlerimizi riske attık. Beni resmi olmayan

görevlerde, kız arkadaşımın neredeyse ölümüne sebep olacak şeylerde ayakçı olarak kullandın..."

"Şimdi dur bakalım..."

"Tümü de sadece merakını gidermek içindi. Evet, sonunda kötü adamlar hapsi boyladı ama sonra ne oldu? Sen onları yakaladın, bizse yediğimiz sopayla kaldık."

Rebus başını öne eğdi, pişman görünüyordu. Burnundan boğa gibi soludu.

Sonunda, "Unutmuşum," dedi. "O takımı bu sabah iade etmem gerekiyordu. Ayakkabısı mahvolmuştu. Sen ayakçı deyince geldi aklıma."

Sonra Holmes'u olduğu yerde bırakarak hücreye doğru yürümeye devam etti.

Lanyon'ın ismi hücrenin dışındaki tahtaya yazılmıştı. Rebus çelik kapıya gidip penceresini yana çekti, bu pencere ona yasak kulüplerin kapısını hatırlatmıştı. Kapıyı belli bir şekilde çalarsan pencere açılırdı. Hücreye baktı, kapının yanındaki alarmı çaldı. Alarmı duyan Holmes öfkesini unutarak koştu. Rebus kilitli kapıyı açmaya çalışıyordu.

"İçeri girmemiz gerek!"

"Kilitli efendim." Holmes korkmuştu: Üstü delirmişe benziyordu. "Geldiler."

Üniformalı bir çavuş elinde anahtarlarla koşarak geldi.

"Çabuk ol!"

Kapı açıldı ve Rebus içeri daldı. Malcolm Lanyon yerde yatıyordu, başını yatağa dayamıştı. Ayakları bir oyuncak bebeğinki gibi açıktı. Bir

eli yerdeydi ve kararmış el boğumlarına dolanmış ince naylon bir ip vardı. Lanyon'ın boynunu sıktığı ilmek derisine öyle gömülmüştü ki neredeyse görülmüyordu. Lanyon'ın gözleri dışarı fırlamıştı, yüzü kararmış ve dili de şişmişti. Sanki ölmeden dilini çıkararak son bir kez onlarla dalga geçmek istermiş gibi duruyordu.

Çok geç olduğunu biliyordu, çavuş ipi gevşetip cesedi yere yatırdı. Holmes başını soğuk metal kapıya dayayıp gözlerini kapatmıştı.

Çavuş bu affedilmez hataya mazeret gösterebilmek ümidiyle ipi kastederek, "Üzerinde bir yerde saklamış olmalı," dedi. "Tanrım ne kötü bir ölüm şekli."

Rebus düşünmeye başladı: Beni aldattı, beni aldattı. Kendimi yavaş yavaş boğma cesaretini ben gösteremem... Bunu asla yapamam, içimdeki bir şey bana mâni olur...

"Getirildiğinden beri burada kim vardı?"

Ne olduğunu anlamayan çavuş Rebus'a baktı.

"Her zamankiler galiba. Dün gece getirildikten sonra ona birkaç soru sordular.

"Ya *sonrasında*?"

"Seninkiler gidince yemek yedi. Hepsi bu."

Rebus, "Adi herif," deyip hücreden çıkarak koridorda yürümeye başladı. Yüzü bembeyaz olan Holmes da peşinden koştu.

Rebus öfkeli bir sesle, "Hasıraltı edecekler," dedi. "Hasıraltı edecekler. Hiç şüphem yok, her şeyi ortadan kaldıracaklar. Bir keş aşırı dozdan

öldü. Bir emlakçı intihar etti. Şimdi de bir avukat polis hücresinde kendini öldürdü. Ne bağlantı ne de işlenmiş bir suç var."

"İyi de Andrews?"

"Nereye gittiğimizi zannediyorsun?"

**

Hastaneye vardıkları sırada çalışanların acil durumlarda ne kadar becerikli olabildiğine şahit oldular. Rebus aceleyle kalabalığı yararak ilerledi. Finlay Andrews göğsü çıplak halde yatağında yatıyordu ve müdahale edilirken bir yandan da oksijen verilmekteydi. Bir doktor pedleri elinde tuttuktan sonra Andrews'un göğsüne bastırdı. Az sonra da vücuda elektrik verildi. Makinede bir değer yoktu. Yine oksijen, yine elektrik... Rebus geri döndü. Ne olacağını, filmin sonunu biliyordu.

Holmes, "Ne olmuş?" diye sordu.

"Kalp krizi." Rebus'un sesi ifadesizdi. Yürümeye başladı. "Öyle diyelim, çünkü kayıtlara öyle geçecek."

"Peki, şimdi ne olacak?" Holmes da onunla birlikte yürümeye başlamıştı. O da aldatıldığını düşünüyordu. Rebus soruyu düşündü.

"Muhtemelen resimler kaybolacak. Ayrıca geriye şahitlik yapacak hiç kimse de kalmadı."

"Her şeyi düşünmüşler."

"Bir şey hariç Brian. Kim olduklarını biliyorum."

Holmes durdu. Rebus'un arkasından, "Önemi var mı?" diye seslendi. Ama Rebus yürümeye devam etti.

**

Skandal olsa da küçüktü ve çok geçmeden unutuldu. George dönemine has teraslardaki kapanan kapılar yeniden açıldı, her şey eski haline döndü. Finlay Andrews ve Malcolm Lanyon'ın ölümü haberlere çıktı ve gazeteciler olayı ellerinden geldiği kadar araştırdı. Evet, Finlay Andrews her şeyin kanunlara uygun olmadığı bir kumarhane işletiyordu ve Malcolm Lanyon da yetkililer minik imparatorluğunu kurcalamaya başlayınca intihar etmişti. Ama ayrıntılara dair elde kayda değer bir şey yoktu.

Emlakçı James Carew ve Lanyon arkadaş olsa da ikisinin intiharları arasında bir bağlantı yoktu. Lanyon'ın Finlay Andrews ve onun kulübüyle olan bağlantısını ise belki de hiç öğrenemeyecektik. Lanyon'ın Carew'un tenfiz memuru olması tesadüften ibaretti. Yine de başka avukatlar da vardı, değil mi?

Hikâye böylece sona erdi ve dedikodular da zamanla unutulup gitti. Rebus, Nell Stapleton'ın Tracy'ye üniversite kütüphanesinin yakınındaki kafede iş bulduğunu duyunca memnun oldu. Rebus bir gece, Rutherford Bar'da biraz zaman geçirdikten sonra, eve gitmeden önce Hint restoranından yemek almaya karar verdi. Tracy, Holmes ve Nell Stapleton'ı bir masada oturmuş yemek yerken gördü. Yemekten vazgeçip çıktı gitti.

Eve dönünce uzunca bir süre mutfak masasında oturup istifa mektubunun taslağını yazdı. Nedense kelimeler hislerine tercüman olmada kifayetsiz kalıyordu. Kâğıdı buruşturup çöpe

attı. Restoranda onları görünce Hyde'da insanlara ne kadar zarar verildiğini ve adaleti uygulamakta ne kadar yetersiz kaldıklarını hatırladı. Kapı çaldı. Büyük bir umutla açtı. Gill Templer karşısındaydı, yüzü gülüyordu.

**

Gece sessizce oturma odasına gidip masa lambasını açtı. Işık müzik setinin yanındaki küçük dosya dolabını aydınlattı. Anahtarı, babaannenin yastığının altı kadar emniyetli bir yer olan, halının altındaydı. Dolabı açıp içinden aldığı bir dosyayla, aylardır aynı zamanda yatak vazifesi gören sandalyeye gitti. Orada oturup James Carew'un dairesine gittiği günü düşündü. O zaman Carew'un günlüğünü alıp kendine saklamayı düşünmüş ama sonra vazgeçmişti. Ama Hyde'daki gece aynısını yapmamıştı. Andrew'un ofisinde yalnız kaldığı sırada Tony McCall'un resmini aşırmıştı. Tony McCall: Suçluluk duygusu haricinde artık hiçbir müşterek noktaları kalmayan arkadaş ve meslektaş.

Dosyayı açıp resimleri çıkardı. McCall'un resmiyle birlikte onları da almıştı. Rasgele seçilmiş dört resim. Uyku tutmayan gecelerde yaptığı gibi yüzlerini tekrar inceledi. Tanıdığı yüzlerdi. Gördüğü, tanıdığı ve tokalaştığı kişilerin yüzleri. Önemli ve nüfuz sahibi kişilerin yüzleri. Bunu çok düşünmüştü. Hatta Hyde's Club'daki geceden sonra bundan başka bir şey düşünmemişti. Masanın altından metal bir çöp tenekesi çıkarıp resimleri içine attı, bir kibrit çakıp daha önce defalarca yaptığı gibi çöp tenekesinin üzerinde tuttu.